KADERİ DEĞİŞTİREN

KADER İLE SEÇİM ARASINDAKİ SAVAŞ

I

1. KİTAP

KADER İLE SEÇİM ARASINDAKİ SAVAŞ

İstiridye Medya

www.istiridyemedya.com

©2013

ISBN: 978-605-89307

Kaderi Değiştiren 1

Bu kitabın Türkiye'deki yayın hakları Telif Hakları Kanunu gereğince İstiridye Medya'ya aittir.

Baskı & Cilt: Anadolu Ofset
Davutpaşa Cd. Emintaş Kazım Dinçol San. Sit.
No: 81/87 Topkapı - İSTANBUL
Tel: (0212) 567 8993 www.anadoluofset.net

Basım Tarihi: Şubat 2014

Kutsal Kitap [KK] alıntılarının kaynağı:
Kutsal Kitap © The Bible Society in Turkey (Kitabı Mukaddes Şirketi) & The Translation Trust / Yeni Yaşam Yayınları, 2001, 2008
Eski Çeviri alıntılarının kaynağı:
Kitabı Mukaddes [KM], Kitabı Mukaddes Şirketi, İstanbul.

Kutsal İncil [Kİ] alıntılarının kaynağı
Kutsal İncil, Lütuf Yayıncılık, İstanbul.

İstiridye Medya
Erzene Mahallesi 51 Sokak No: 14/A
Bornova – İZMİR
www.istiridyemedya.com
istiridyemedya@gmail.com

Bu Kitaplar Nasıl Kullanılmalı?

Bu kitap tek başına çalışma, aile çalışması ve küçük çalışma grupları için tasarlanmıştır.

Tek başınıza çalışıyorsanız, günde bir bölüm okuyun, ana konusunu derin düşünün ve her bölümün sonundaki soruları cevaplayın.

Ailecek çalışıyorsanız, en az haftada bir gün belli bir bölümü okumak, hakkında konuşmak ve her bölümün sonundaki tartışma sorularını cevaplamak için uygun bir zaman ayırın. Akşam yemeğinden sonrası mükemmel bir zaman olacaktır.

Küçük bir grupla çalışıyorsanız, haftada en az bir kez bir buçuk saat süreyle toplanıp, sırayla birer sayfa olmak üzere iki bölüm okuyun, anlama soruları sorun ve her bölümün sonundaki tartışma sorularını cevaplayın.

Her bölümü işlemeye duayla başlamanızı önemle tavsiye ederiz. Kalbinizi açın ve Allah'la bir arkadaş gibi konuşun, O'ndan sizinle birlikte olmasını, kavrayış için zihninizi açmasını ve düşünce tarzınızı değiştirmesini isteyin. Tartışma sorularını cevapladıktan sonra tekrar dua ederek Allah'a şükretmeniz ve her bölümde öğrendiğiniz ilkeleri kendi hayatınıza uygulamanıza yardımcı olmasını istemeniz de iyi olacaktır.

Bu kitapçık serisi psikolojik, fiziksel ve ahlâki gelişime yönelik önemli bir ilk adımdır. Serinin mutlak faydayı eksiksiz olarak sağlaması için düzenli okuma ve bunları tamamlamaya yönelik bir kararlılık gereklidir. Bu nedenle yukarıdaki yönergeleri yerine getirmenizi şiddetle tavsiye ederiz.

Bu kitap serisi kaderinizin, hayatınızın ve geleceğinizin sırlarını açacak olan anahtardır. Uzun bir yolculuk olacak, zorluklarla karşılaşacak ve pek çok yeni şey öğreneceksiniz. Sonsuza dek sürecek olan bir hayatta, hayatınızın macerasına hoş geldiniz!

İÇİNDEKİLER

1. Başlangıçta Kötülük Var Mıydı? 11
2. Önemli Miyim? 22
3. İnsanlığın Sorunu 30
4. Kader ve Seçim 39
5. Kötülüğün Sonucu 47
6. Neden Hâlâ Kötülük Var? 56
7. Gelmiş Geçmiş En Büyük Yalan 63
8. İmanın Gücü 72
9. Saygı Göstermenin Önemi 81
10. Dünyayı Değiştiren İman 89
11. Sabırsızlığın Sonucu 98
12. Beklenmedik Bir Vaat 104
13. Aracılığın Gücü 113
14. Vaadin Gerçekleşmesi 121
15. İtaat Eylemi 129
16. Kime Güvenebiliriz? 138
17. İtiraf Et Rahatla 148
18. Şartların Kölesi Olmamak 156
19. Rüyalar ve Kader 166
20. Affetmenin Gücü 174

Tehlikeli Bir Dünyada Kaderinizi Değiştirmek

Tehlikeli bir dünyada yaşadığımızdan kimsenin şüphesi yok. 17 Ağustos 1999'da korkunç bir depremde, 40.000'den fazla vatandaşımızı beton ve çelik yığınlarının altında birkaç saniye içinde kaybettik. On yıldan uzun bir süre geçmesine rağmen, o felâkette sevdiklerini kaybedenler halen depresyonla savaşıyor ve ilaçlar alıyorlar. Neredeyse her gün teröre ilişkin yeni haberler duyuyoruz ve öldürülenlerin ağlayan babalarını, bayılan annelerini görüyoruz. Radyoda trafik kazası haberlerini ve bunlarda ölenlerin ve yaralananların sayısını dinliyoruz. Ölümün yaşa ya da toplumsal sınıfa bakmadığı bir gerçek. Fakat bir otobüs kazasında bebekler öldüğünde bu pek de adil görünmüyor. Başkalarının yaptığı hatalara masumların kurban gitmesinin nedenini anlamak için çabalıyoruz. Ve bu esnada bütün bunların önlenip önlenemeyeceğini, nasıl önlenebileceğini merak ediyoruz. Tüm bunlar yalnızca kaderle mi ilgili?

Türklerin yalnızca yaklaşık yüzde 7'si Allah'ın var olmadığına inanıyor. Bu küçük azınlık, her şeyin tesadüfen meydana geldiğini ve insanoğlunun tek hücreli canlılardan gelişmiş akıllı varlıklara olan gelişimini rastgele evrimsel kuvvetlerin yönlendirdiğini söyleyecektir. Kendilerine verdikleri adla ateistler, insanoğlunun bir gün herkesin kaçınılmaz kaderi olan ölümü yenmenin bilimsel sırrını keşfedebileceğinden çoğunlukla emindirler.

Bu grubun aksine, Türklerin büyük çoğunluğu Allah'a inanmaktadır. Bazıları Allah'ın dünyayı anlık bir mucizeyle yarattığına inanır. Başkaları ise Allah'ın dünyamızı yaratmak için evrimden yararlandığını düşünür. Ayrıca, bazı insanlar kadere inanır; bu tanımlaması zor bir kavramdır, ancak temel olarak her şeyin önceden belirlendiği fikrine dayanır. O'nun her şeyi yazdığına ve bunların gerçekleşeceğine inanırlar. İstisnası yoktur. Aynı zamanda, Allah'a inanan kişiler çoğunlukla Allah'ın iyi ve sevgi dolu olduğuna inanırlar. Ancak bu inançlar arasındaki çelişki mantıksız görünür ve birtakım ciddi sorunları ortaya çıkarır.

Allah, o 40.000 kişiyi depremde ölmeleri ve sevdiklerini on yıldan daha uzun bir süre depresyona sokmaları için mi yarattı? Bu pek sevgi dolu bir Allah gibi görünmüyor. Allah kaderle gençlerimizin teröristlerce mayın döşenmiş yollarda havaya uçmalarını mı buyurur? Sevgi dolu bir Allah, bir çocuk çukura düşerek annesinin gözleri önünde öldüğünde, kaderin yerine gelmiş olmasından mutluluk duyabilir mi? Allah gerçekten de sevgi dolu ise, yukarıda belirttiğimiz korkunç şeylere dahil oluşunu nasıl kabul edebiliriz? Hiç mantıklı gelmiyor! Belki de bu yüzden bazı insanlar kaderlerini değiştirmeye çalışırlar.

İnsanların kaderlerini bilmeye ve değiştirmeye çalıştıkları pek çok yol var. Bazıları yıldız fallarına, kahve telvelerine ve tarot kartlarına bakar. Başkaları ise daha dindar bir yaklaşım uygular. Allah'ın dinleyeceğini ve insanlık tarihinin yönünü değiştireceğini umarak dua eder ve hac yolculuklarına çıkarlar. İyi işlerinin Allah'ı yeteri kadar hoşnut ederek, yaşamlarını iyi yönde değiştirmesini sağlayacağını sanırlar.

> "Belki hayvan kurban edersek Allah bizden razı olur ve kaderimizi değiştirir" diye düşünürler.

Peki kaderinizi gerçekten değiştirebilir misiniz? Eğer öyle olsaydı, nereden başlardınız? Belirsiz ve tehlikeli bir dünyada neye güvenebilirsiniz? Gerçekten inanabileceğiniz bir şey var mı?

Dünyaya ateistlerin açısından bakarak başlayalım. Ateistler neye gerçekten inanabilirler? Doğrusu, ateistler görebildikleri, işitebildikleri, dokunabildikleri, tadabildikleri ve koklayabildikleri şeylere inanırlar. Yalnızca bilimsel olarak ölçülebilen şeylerin mevcut olduğuna inanırlar. Dolayısıyla, onlara göre kader (eğer böyle bir şey varsa), yalnızca çevremizi ve koşullarımızı bilim yoluyla farklılaştırarak değiştirilebilir. Ölüm herkesin "kaderi" gibi görünmektedir, bu nedenle bilim adamları hayata ve ölüme neyin neden olduğunu araştırarak ölümü yenmeye çalışmaktadırlar. Tıp bilimi yoluyla ölüme çare bulmayı ummaktadırlar. Fakat ateist bakış açısının bazı ciddi kusurları da var.

M.S. 1500 yılında mikrodalgaların varlığını ölçemez ve anlayamazdık. Fakat 500 yıl sonra, İstanbul'daki küçük çocuklar bile Mardin'deki akrabalarıyla konuşmak için cep telefonu kullanıyorlar. Mikrodalgalar her zaman evrenimizdeydiler. Fakat o zaman onlardan habersizdik, hayal de edemiyorduk. Onları göremiyor, duyamıyor, koklayamıyorduk. Şu anda Allah'ı göremiyoruz ve mevcut olduğunu bilimsel olarak kanıtlayamıyoruz. Ancak bu, O'nun var olmadığı anlamına gelmez. Sadece bizim O'nu ölçemediğimiz anlamına gelir. Allah'ın bizim ölçemediğimiz bir alemde mevcut olması her zaman mümkündür. Allah'a inanmama sebebinin bilim olduğunu iddia edenler, aslında ateist olamazlar, zira kendi kurallarına göre agnostik olarak tanımlanmalıdırlar. Yani, sadece Allah'ın var olup olmadığını bilmediklerini kabul etmelidirler. Bu nedenle dürüst bir insan gerçekten ateist olamaz. Sadece Allah'ın var olup olmadığını bilmediğini kabul etmelidir.

Bir üniversitede mühendislik okuyan bir öğrenci, seçmeli ders olarak felsefe almak zorunda kalmıştı. Pratik bir insan olduğundan, felsefe okumak çok zoruna gitmişti ve bu durumdan rahatsızlığını saklamıyordu. Bir gün felsefe kitabındaki bir metin sınıfta okundu. René Descartes adında ünlü bir filozof şöyle demişti:

"Düşünüyorum, öyleyse varım."

Öğrenci bağırdı, "Ne büyük bir saçmalık! İnsan daha ne kadar aptal olabilir? Filozof kendisinin gerçekten var olup olmadığını bilmiyor!"

Öğrencinin kendisi için çok açık olan konuya gösterdiği sabırsızlık bir yana, filozof temel bir noktaya parmak basmıştı. Evrenimizi, hatta kendi varlığımızı nasıl anlarız? Bir yolu, yalnızca doğayı incelemektir. Fakat basit gözlemin hayattaki tüm sorulara karşılık ya da yanıt veremediğini zaten görmüştük. Bu nedenle ateist kişinin dünyayı ve kaderi anlamaktaki yaklaşımı temelinden kusurludur.

Ateist kişi gibi, Allah'a inananların büyük bir çoğunluğu da doğayı incelemektedir. Ellerinden geliyorsa, onlar da değiştirilebilir olan şeyleri değiştirmeye çalışmaktadırlar. Bunun mükemmel bir örneği, hastalıklara çare bulabilmek için bilimden yararlanılmasıdır. Fakat onların yaptığı, ancak ateistlerin yapmadığı başka bir şey daha var.

İmanlılar, Yaratıcı'yı ve O'nun karakterini, Allah'ın değiştireceği ve değiştirmeyeceği şeyleri anlamak için incelerler. Dua ve yoğun çalışma yoluyla, neyin sabit, neyin değiştirilebilir olduğunu öğrenebilirler. Yaratıcı'yı doğrudan incelemek imkânsız olduğundan, O'nu, yaratmış olduğu şeyler ve kutsal kitaplarında peygamberlerine bildirmiş olduğu vahiyler yoluyla anlamaya çalışırlar. Ateistler gibi, Allah'a iman edenler de görebildikleri, dokunabildikleri, tadabildikleri, koklayabildikleri ve işitebildikleri şeylere inanırlar. Fakat fiziksel evrene ilişkin inançları, evrenin rastgele tesadüf tarafından değil, Allah tarafından yaratıldığı inancına dayalıdır, üstelik tanınabilir ve yaratıklarıyla halen ilgilenen bir Tanrı.

İster ateist, ister imanlı, ister yalnızca merak ediyor olun, evrenin en büyük sırlarını, kader hakkındaki gerçeği, ve Allah'ın gerçek karakterini bilmek istiyorsanız, sizi devam etmeye davet ediyoruz.

1 BAŞLANGIÇTA KÖTÜLÜK VAR MIYDI?

Eğer kaderimizi değiştirmek istiyorsak, kaderimizi neyin kontrol ettiğini anlamamız gerekmektedir.

Yaratıcı'yı, yaratmış olduğu şeyleri inceleyerek, gerçekten daha iyi anlayabilir miyiz? Konuya ışık tutabilmesi için, bu derslerde her zaman yapacağımız gibi, örnekleyici bir öykü üzerinde düşünelim.

Senem Hanım anaokulu öğrencilerini bahçeye çıkardı ve büyük bir incir ağacının altına oturttu. Ağaç, ilkbaharın son günlerinin parlak güneşine iyi bir korunak sağlıyordu.

"Evet çocuklar" dedi, "şimdi küçük bir oyun oynayacağız. Bildiğiniz gibi dün her birinizden geçen hafta sınıfta yapmış olduğunuz resimleri ve oyuncakları vermenizi istemiştim. Bugün bu resimlerin ve oyuncakların hepsini grubun önüne koyacağız. Fakat onları kimin yaptığını size söylemeyeceğim. Kimin yaptığını siz tahmin edeceksiniz."

Ömer sabırsızca elini kaldırarak, "Öğretmenim" dedi. "Öğretmenim!"

Senem Hanım, "Evet, Ömer" dedi. "Bir şey mi sormak istiyorsun?"

"Öğretmenim, kimin neyi yaptığını nasıl bilebiliriz ki? Sadece tahmin edebiliriz."

"İyi bir soru, Ömer. Fakat göreceğimiz gibi, bir kişi hakkında

yaptıkları şeyler yoluyla pek çok şey öğrenebiliriz. Örneğin, işte lego setimizden yapılmış bir oyuncak. Sence onu kim yapmıştır?"

Ömer omuzlarını silkti. "Ben nereden bileyim?"

Senem Hanım, "Öyleyse buna bir bakalım" dedi. "Nedir bu?"

Ayşe elini kaldırdı. "Bir kamyon."

Öğretmen, "Doğru!" dedi. "Bu bilgi size onu yapan kişi hakkında ne anlatıyor?"

Elif gülerek, "O bir erkek çocuk" dedi.

Senem Hanım, "Olabilir" dedi. "Neden böyle düşünüyorsun?"

Nurcan gerçekçi bir tavırla, "Çünkü erkekler kamyonları, kızlar ise bebekleri sever" dedi.

"Yüzde yüz emin olamayız, fakat çok iyi bir tahmin, öyle değil mi çocuklar? Bunu yapan kişi hakkında başka ne söyleyebiliriz?" öğretmen ekledi.

Engin, "Belki inşa etmeyi seviyordur" diye ekledi.

Senem Hanım, "Neden öyle diyorsun, Engin?" diye sordu.

"Çünkü resim yapmamış. Bir resim daha… şey… düzdür. Kamyon ise… gerçek bir oyuncaktır."

Öğretmen, "Hmm" dedi, "Bu konuda haklı olabilirsin. Başka ne diyebiliriz?"

"Kamyonunun çok sağlam olmasını istemiş. Kamyon kolay kırılmıyor. Çok sağlam."

"Doğru, Birgül. Kamyonu çok sağlam yapmış" diye ekledi öğretmen.

Mustafa, "Sınıfın sağ tarafında oturuyor" dedi.

Senem Hanım bu tespite biraz şaştı. Kamyonu yapanın sınıfın hangi tarafında oturduğu nasıl anlaşılabilirdi?

"Neden öyle dedin, Mustafa?"

"Çünkü yeşil boyayla boyamış. Ben sınıfın sol tarafında çalıştım, bizim boya setimizde o renk yok."

"Çok iyi bir gözlem, Mustafa, tebrikler."

Sevim, "Ben onu kimin yaptığını biliyorum" dedi. "Sefa."

Senem Hanım, "Öyle mi?" dedi. "Peki bunu nereden biliyorsun?"

"İki nedeni var. Birincisi, arka camında aslan çıkartması var. Sefa'nın pek çok hayvan çıkartmaları var. İkincisi, gülüyor!"

Çocuklar, kamyonu inceleyerek onu yapan kişi hakkında bazı şeyleri anlayabilmişlerdi. Yaşımız büyüdükçe, insanlar hakkında yaptıkları işlere bakarak daha da fazla bilgi edinebiliriz. Yaratmış olduğu şeyleri inceleyerek Yaratıcı'yı daha iyi anlayabilir miyiz? Evet. Davut peygamberin Allah'ın muhteşem işlerini düşünerek aklına gelenleri 8. Mezmur, 3. ve 4. ayetlerde okuyalım:

3 Seyrederken ellerinin eseri olan gökleri, Oraya koyduğun ayı ve yıldızları, 4 Soruyorum kendi kendime: "İnsan ne ki, onu anasın, Ya da insanoğlu ne ki, ona ilgi gösteresin?"

Davut peygamber evrenin ne kadar uçsuz bucaksız ve inanılmaz olduğunu düşündüğünde, Allah'ın kendi gibi küçük bir yaratığa dahi özen gösteren sevgi dolu karakterine hayret etti. Yaratılış, Davut peygambere Yaratıcı hakkında bir şeyler açıklamıştı. Öyleyse Allah'ın peygamberleri tarafından Kutsal Kitaplarda kaydedilen yaratılış öyküsüne bakalım.

Müslümanların, Yahudilerin ve Hıristiyanların yüzyıllardır, yaratılışla ilgili olarak Allah'ın vahyettiği en açık ve en ayrıntılı kayıt olduğuna inandığı kayıtlara bakarak başlayabiliriz. Bu kayıtlar, pek çok kişinin Kitabı Mukaddes adını verdiği kutsal yazılarda bulunur.

Kitabı Mukaddes Tevrat, Zebur ve İncil'den oluşur. Bu derlemenin modern çevirilerinden birine Kutsal Kitap adı verilmiştir. Yaptığımız alıntılar büyük ölçüde bu modern çeviriden gelmektedir. Yaratılış adındaki ilk kitapçıkta, 1. bölüm, 1–5 ayetleriyle başlayalım:

> *1 Başlangıçta Tanrı göğü ve yeri yarattı. 2 Yer boştu, yeryüzü şekilleri yoktu; engin karanlıklarla kaplıydı. Tanrı'nın Ruhu suların üzerinde dalgalanıyordu. 3 Tanrı, "Işık olsun" diye buyurdu ve ışık oldu. 4 Tanrı ışığın iyi olduğunu gördü ve onu karanlıktan ayırdı. 5 Işığa "Gündüz", karanlığa "Gece" adını verdi. Akşam oldu, sabah oldu ve ilk gün oluştu.*

Kitabı Mukaddes (KM), diğer adıyla Kutsal Kitap (KK), Allah'ın gökleri ve yeri yarattığını söyler. Kutsal yazılar Allah'ın varlığını kanıtlamaya çalışmaz. Bunu bir olgu olarak bildirir. Kutsal yazılar ayrıca Allah'ın konuşarak yarattığını belirtir. O basit bir cümle söylemiş ve ışık ortaya çıkmıştır, tıpkı bir elektrik düğmesini açar gibi. Gazların karışımından, bir kıvılcımdan, hatta ışığın meydana geldiği bir büyük patlamadan hiç bahsedilmez. Evet, Kutsal Kitap, Allah konuştuğunda, O'nun Sözünün maddeyi meydana getirecek güce sahip olduğunu söyler. Geleceğinizi iyi yönde değiştirmek isterseniz, hiçlikten bir şeyler yaratabilen Kişi'yle iletişim içinde olmanız daha iyi olmaz mı?

Bazı kişiler, Musa peygamberin kullandığı "gün" sözcüğünü "belirsiz bir zaman dilimi" olarak yorumlamak ister. Ancak Kitabı Mukaddes'in (yani Kutsal Kitap'ın) diğer kısımlarında "gün"ün, "24 saatlik zaman dilimi" anlamına gelmesini tercih ederler. Kutsal yazılara tutarlı bir şekilde bakalım. Sonuç olarak, bir Varlık maddeyi konuşarak yaratabiliyorsa, O'nun dünyayı kısa bir sürede meydana getirebilmesi neden zor olsun? 1. bölüme, 6–8 ayetlerini okuyarak devam edelim:

> *6 Tanrı, "Suların ortasında bir kubbe olsun, suları birbirinden ayırsın" diye buyurdu. 7 Ve öyle oldu. Tanrı gökkubbeyi yarattı. Kubbenin altındaki suları üstündeki sulardan ayırdı. 8 Kubbeye "Gök" adını verdi. Akşam oldu, sabah oldu ve ikinci gün oluştu.*

Burada yine, Allah'ın, yaratılışın ikinci gününde ve konuştuğu sözüyle, gök dediğimiz varlığı meydana getirdiğini görüyoruz. Kutsal Kitap bize dünyanın nasıl görünmüş olabileceğine dair net bir resim veriyor. Yerin yüzeyinde su, geniş bir hava boşluğu ve göğün üzerinde bir kat daha su vardı. Bu su katmanının, güneşin zararlı ışınlarını süzerek canlıların daha uzun yaşamasını ve daha fazla büyümesini sağlayan kalın bir bulut gibi olduğu düşünülüyor. Allah'ın yapmak istediği şeyleri en küçük ayrıntısına kadar bilmesi şaşılacak şey. 9–13 ayetlerinde birkaç ayrıntıyı daha görelim:

> *9 Tanrı, "Göğün altındaki sular bir yere toplansın, kuru toprak görünsün" diye buyurdu ve öyle oldu. 10 Kuru alana "Kara", toplanan sulara "Deniz" adını verdi. Tanrı bunun iyi olduğunu gördü. 11 Tanrı, "Yeryüzü bitkiler, tohum veren otlar, türüne göre tohumu meyvesinde bulunan meyve ağaçları üretsin" diye buyurdu ve öyle oldu. 12 Yeryüzü bitkiler, türüne göre tohum veren otlar, tohumu meyvesinde bulunan meyve ağaçları yetiştirdi. Tanrı bunun iyi olduğunu gördü. 13 Akşam oldu, sabah oldu ve üçüncü gün oluştu.*

Böylece, üçüncü günde Allah karaları meydana getirerek suları ayırdı ve karaları bitkilerle doldurdu. Burada ilginç bir tespitte bulunabiliriz. Bu noktaya kadar Kutsal Kitap Allah'ın hayvanları yaratmasından hiç bahsetmiyor. Hatta, yalnızca bitkileri yaratmış. Fakat doğayı gözlemlediğimizde, pek çok bitkinin yaşamlarını sürdürmek için böceklere ve kuşlara ihtiyaç duyduğunu görüyoruz. Çiçeklerinin polenlerinin yayılması (tozlanması) gerekir, bu da, bu tozlanmanın büyük kısmını mümkün hale getiren arıların, sinekkuşlarının ve diğer böceklerin işidir. Evrim, hayvan hayatının gelişebilmesi için milyonlarca yıl gerektiğini söyler. Evrim gerçek olsaydı, ilk bitkiler nasıl tozlanacaktı ve ilk arı nereden geldi? Bu arı kraliçe miydi, erkek mi, yoksa işçi arı mıydı? Kraliçe arının üremek için erkek arıya, erkek arıların ise üremek için kraliçeye ihtiyaçları vardır. İşçi arılar ise kendi başlarına üreyemez. Üç çeşit arının da aynı anda, etkileşimli olarak çalışan çeşitli özelliklere sahip bir halde meydana gelmeleri mantıklı görünüyor. Aksi halde sistem

çalışmazdı. Hayatta kalmak için bitkiler hayvanlara, hayvanlar ise bitkilere ihtiyaç duyarlar. Hepsi aynı anda, birbirlerine mükemmel ölçüde uygun olarak mı evrimleşti? Hayır, bu konudaki istatistikler bu olasılığı imkânsız olarak niteliyor. Bu, bizi akla yatkın tek gerçekle, Allah'ın her şeyi olduğu gibi ve bir anda yarattığıyla baş başa bırakıyor. Ancak öykü burada bitmiyor. Neler olduğunu görmek için Yaratılış 1. bölümün 14–19 ayetlerine bakalım:

> *14–15 Tanrı şöyle buyurdu: "Gökkubbede gündüzü geceden ayıracak, yeryüzünü aydınlatacak ışıklar olsun. Belirtileri, mevsimleri, günleri, yılları göstersin." Ve öyle oldu. 16 Tanrı büyüğü gündüze, küçüğü geceye egemen olacak iki büyük ışığı ve yıldızları yarattı. 17–18 Yeryüzünü aydınlatmak, gündüze ve geceye egemen olmak, ışığı karanlıktan ayırmak için onları gökkubbeye yerleştirdi. Tanrı bunun iyi olduğunu gördü. 19 Akşam oldu, sabah oldu ve dördüncü gün oluştu.*

Güneş ve ay bitkilerden sonra yaratıldıysa, bunun çok hızlı bir şekilde meydana gelmiş olması gerekir, zira bitkiler yaşamlarını sürdürmek için güneşe ihtiyaç duyar. Birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü günler, çağlar boyu sürmüş olamaz. Hayır, Kutsal Kitap'ta bahsedilen "günler", bugün yaşadığımız gibi, gerçek anlamda 24 saatlik zaman dilimleridir. Bu yüzden Musa Peygamber'in sözleri hem mantıklı hem de kesindir. Bu da bizi, 20–31 ayetlerinde anlatılan beşinci ve altıncı günlere getiriyor:

> *20 Tanrı, "Sular canlı yaratıklarla dolup taşsın, yeryüzünün üzerinde, gökte kuşlar uçuşsun" diye buyurdu. 21 Tanrı büyük deniz canavarlarını, sularda kaynaşan canlıları ve uçan çeşitli varlıkları yarattı. Bunun iyi olduğunu gördü. 22 Tanrı, "Verimli olun, çoğalın, denizleri doldurun, yeryüzünde kuşlar çoğalsın" diyerek onları kutsadı. 23 Akşam oldu, sabah oldu ve beşinci gün oluştu. 24 Tanrı, "Yeryüzü çeşit çeşit canlı yaratık, evcil ve yabanıl hayvan, sürüngen[1] türetsin" diye buyurdu. Ve öyle oldu.*

1 "Sürüngen": İbranice sözcük fare, böcek gibi öteki kara hayvanlarını da kapsıyor.

25 Tanrı çeşit çeşit yabanıl hayvan, evcil hayvan, sürüngen yarattı. Bunun iyi olduğunu gördü. 26 Tanrı, "İnsanı kendi suretimizde, kendimize benzer yaratalım" dedi, "Denizdeki balıklara, gökteki kuşlara, evcil hayvanlara, sürüngenlere, yeryüzünün tümüne egemen olsun." 27 Tanrı insanı kendi suretinde yarattı. Böylece insan Tanrı suretinde yaratılmış oldu. İnsanları erkek ve dişi olarak yarattı. 28 Onları kutsayarak, "Verimli olun, çoğalın" dedi, "Yeryüzünü doldurun ve denetiminize alın; denizdeki balıklara, gökteki kuşlara, yeryüzünde yaşayan bütün canlılara egemen olun. 29 İşte yeryüzünde tohum veren her otu, tohumu meyvesinde bulunan her meyve ağacını size veriyorum. Bunlar size yiyecek olacak. 30 Yabanıl hayvanlara, gökteki kuşlara, sürüngenlere –soluk alıp veren bütün hayvanlara– yiyecek olarak yeşil otları veriyorum." Ve öyle oldu. 31 Tanrı yarattıklarına baktı ve her şeyin çok iyi olduğunu gördü. Akşam oldu, sabah oldu ve altıncı gün oluştu.

Pek çok kitapta, öykünün gelişerek ilginç hale gelmesi için birkaç sayfa okumanız gerekir. Ancak burada, Musa Peygamber'in kutsal yazılarının daha başında, pek çok sürükleyici şey öğreniyoruz. Allah'ın her şeyi Kendi Sözünün gücüyle ve yalnızca altı gün içinde yarattığını öğrendik. Allah, yaratıcı faaliyetinin sonunda, her şeyin çok iyi olduğunu bildirdi, vasat veya idare eder olarak değil. İnsanlar vejetaryen olarak yaratılmıştı, hayvanlar da öyle, bu nedenle ölüm de yoktu. **Allah bizi ölmemiz için yaratmadı**. İnsanların ve hayvanların birlikte sonsuza dek yaşamaları için bir cennet bahçesi yarattı. Allah sevgi ise ve her şeye gücü yeterse, bunu bekleriz.

Ancak evrimi öğretenler bize farklı bir öykü anlatıyor. Onların ifadesine göre, ölüm her zaman evrim sürecinde temel bir unsur olmuştur. Zayıf türlerin ölümünün daha güçlü ve etkili yaşam biçimlerinin yolunu açtığını söylüyorlar. Ancak ilginçtir ki, yeni türlerin doğumunu görmek bir yana, mevcut türlerin bozulduğunu görüyoruz. Eşya, doğal olarak düzenden düzensizliğe doğru ilerler, aksi yönde değil. Doğuyoruz, sonra ölüyoruz. Allah dünyayı evrimle yarattıysa, ölümü kasıtlı olarak yaratmış demektir, ancak ölümün iyi

bir şey olmadığını herkes kabul eder. Ölümü Allah yarattıysa, şu can alıcı soruyu sormamız gerekir: Allah iyi midir? Peki Allah ölümü yaratmadıysa, ölüm nereden gelmiştir? Peki gezegenimiz Allah'ın başlangıçta yarattığından neden bu kadar farklı? (Bu soruların yanıtını ilerleyen derslerimizden birinde göreceğiz.)

Bilim adamları, evrimin devam etmesine izin verdiği hayvanları ve bunların üreme biçimlerini seçerken son derece etkin olduğu düşüncesini övünerek anlatırlar. Ancak, yaratılan tüm hayvanlar, birkaç istisna dışında, üremek için erkek ve dişiye ihtiyaç duyarlar. Bu karmaşık bir üreme sistemidir. Daha etkin ve elverişli bir yöntem, kendi kendine üreme olurdu. Yani, canlıların bir eşe ihtiyaç duymadan kendi başlarına üreyebilmesi. Fakat bunu nadiren görüyoruz. Neden? Bunun nedeni Allah'ın hayvanları ikişer ikişer üreyecek şekilde tasarlamış olmasıdır, tesadüfen ve evrimle değil. Sistemin karmaşıklığı başlı başına, evrenimizin her unsurunu sistematik biçimde yaratan bir Tasarımcı'ya işaret ediyor. Yaratılış öyküsü bu Tasarımcı'nın yedinci günde yaptığıyla devam ediyor. Bu tanım için Yaratılış 2. bölüm, 1–3 ayetlerine bakalım:

> *1 Gök ve yer bütün öğeleriyle tamamlandı. 2 Yedinci güne gelindiğinde Tanrı yapmakta olduğu işi bitirdi. Yaptığı işten o gün dinlendi. 3 Yedinci günü kutsadı. Onu kutsal bir gün olarak belirledi. Çünkü Tanrı o gün yaptığı, yarattığı bütün işi bitirip dinlendi.*

Allah yaratma faaliyetini altıncı günde bitirdi ve yedinci günde çalışmadı. Bunun yerine, haftanın yedinci gününü kutsal bir gün, işlerden dinlenme günü olarak belirledi. Haftanın nereden geldiğini hiç merak ettiniz mi? Bir gün dünyanın kendi ekseni etrafında bir tur döndüğü süredir. Bir ay, ayın dünyanın çevresinde bir devir yaptığı süredir. Bir yıl, dünyanın güneş etrafında döndüğü süredir. Peki, yedi günlük hafta nereden geliyor? Allah'ın dünyayı altı günde yaratması ve yedinci günde dinlenmesinden geliyor. Allah bu günü hem kutsadı, hem de kutsal bir gün olarak belirledi. Bu evrim değil, yaratılış!

Bazı insanlar Kutsal Kitap'ın sözlerini değerlendirmek için uranyum ve karbon tarihleme sistemlerine güveniyorlar. Bu bilimsel yöntemlerin evrimi kanıtladığı iddia ediliyor. Ancak bu yaklaşımın temel bir sorunu var. Bu yöntemler, yalnızca şu anda gördüklerimize dayalı.

Adamın biri bir gün Burdur'dan Antalya'ya gidiyormuş, ancak parası ve arabası yokmuş. Böylece otostop yaparak gidebileceğini umarak yürümeye başlamış. Yolda biri onu görerek acımış ve neredeyse Antalya'ya kadar getirmiş. Ancak sürücü başka bir yere gittiğinden, adamın inerek kente kalan birkaç kilometreyi yürümesi gerekmiş. Kısa bir süre sonra, birinin çantasını çalan bir hırsızı arayan jandarmalar adamı durdurmuş. Sorgulamaya başlamışlar.

"Nereden geliyorsun ve nereye gidiyorsun?" diye sormuşlar.

Adam "Bu sabah Burdur'dan Antalya'ya doğru yürümeye başladım" demiş.

Asker "Bu imkânsız" demiş, "Burdur'dan buraya sabahtan öğlene kadar yürüyemezdin. Yalan söylüyorsun."

Adam "Yalan söylemiyorum" demiş, "tüm olayı yalnızca şimdi gördüğünüzle değerlendiriyorsunuz."

İnsanlar dünya tarihini şimdi gördüklerine göre değerlendiriyor. Jandarmaların adamın yolun çoğunda arabayla geldiğini görmedikleri gibi, evrimciler de Allah'ın maddeyi konuşarak meydana getirdiğini kendi gözleriyle görmüyor, bu nedenle hiçbir zaman böyle bir şey olmadığını sanıyorlar. Bunun yerine, fikirlerini yalnızca şu an görebildiklerimizi değerlendiren yöntemlere dayandırıyorlar. Öğrendiklerimize göre de, Allah'ın yarattığı dünya ile şimdi üzerinde yaşadığımız dünya aynı değil. Bir şeyler oldu ve dünya değişti! Daha tehlikeli bir hale geldi.

Öyleyse, tehlikeli bir dünyada kaderinizi nasıl değiştirebilirsiniz? Pek çok kişi bilimin bir yanıt bulabileceğine inanmaktadır. Ancak bilim, yalnızca mevcut koşullarda inceleme yapabilecek ölçüde kısıtlı ise, gezegenimizi başlangıçtaki durumuna geri döndürecek

bir çözümü nasıl bulabilir ki? Dahası, gezegenimiz başlangıçtaki durumuna geri döndürülebilir mi, yoksa geri alınamaz bir olay mı gerçekleşti? Tüm güveninizi böyle bir bilime bağlayacaksanız, uzun bir süre bekleyebilirsiniz. Sayısız araştırmacı ve bilim adamı, tüm insanların en büyük kaderi olan ölüme bir çare araştırmaktadır. Fakat bunu değiştirebilmenin bir yolunu halen bulamamışlardır. Bu arada ne yapacaksınız, sizden önceki milyonlarca kişi gibi ölmeyi mi bekleyeceksiniz?

Diğer seçenek, sizi yaratan Kişi'yle ilişki kurarak, tehlikeli bir dünyada kaderinizi değiştirme imkânını araştırmanızdır. Yaratıcı'yı tanıyarak, O'nun hayatlarımızda neleri değiştireceğini, neleri değiştirmeyeceğini öğrenebiliriz. Neyin kader olduğunu, neyin olmadığını görebiliriz.

Kutsal yazılarda kayıtlı olan dünyamızın yaratılışı öyküsüne baktığımızda, Yaratıcımız hakkında ne öğrendik? Yalnızca konuşarak herhangi bir şeyi ve her şeyi değiştirme gücüne sahip olduğunu öğrendik! O'nun her şeyi çok iyi yaptığını öğrendik. Hastalık, ölüm veya öldürme yoktu. Allah'ın yalnızca kudretli olmakla kalmayıp, ayrıca iyi olan her şeyi sevdiğini de gördük. Bu sizde O'nu daha iyi tanıma isteği uyandırmıyor mu?

İncelemek için elimizde yalnızca hayvanların diğer hayvanları yediği, depremlerde binaların masum insanların üzerine yıkıldığı, teröristlerin ölüm saçtığı doğal dünya olsaydı, hatalı sonuçlara ulaşabilirdik. Her yerde ölüm ve hastalık görüyoruz ve bazı insanlar şöyle söylüyorlar: "Bunu Allah yarattıysa, O iyi değil. Allah'a inanmamayı seçiyorum."

Ancak örneğimizden, şu anda görmekte olduğumuzun mutlaka "olan" olması gerekmediğini öğrendik. Dünyamız başlangıçtan beri şimdi olduğu gibi dikenler ve virüslerle dolu değildi, ancak bizim görmediğimiz bir değişim gerçekleşti. Dünyanın eskiden nasıl olduğunu bilimden değil, kutsal yazılardan öğrendik.

Doğru sonuçlara ulaşabilmek için hem bilime, hem de kutsal

yazılara bir arada ihtiyacımız var. Bunlar birlikte Yaratıcımız'a dair daha eksiksiz bir resim oluştururlar. Yaratıcımız'a dair daha eksiksiz bir resim ile, Allah'ın hayatlarımızda neleri değiştirip neleri değiştirmeyeceğini öğrenebiliriz. İmanın, duanın ve kurbanın Allah'la olan ilişkimizde oynadığı rolleri öğrenebiliriz.

Bunu gerçekleştirebilmek için, Yaratıcı'nın yalnızca karakterini değil, tarih boyunca yaptığı eylemleri de incelememiz gerek – O'nun kutsal peygamberleri tarafından kaydedilen bir tarihte. Yaratılış, Yaratıcı hakkında bilgileri ortaya koymaktadır. Fakat Yaratıcı'nın eylemleri, O'nun karakteri hakkında daha da fazla şey bildirir. Tehlikeli bir dünyada kaderinizi nasıl değiştirebileceğinizi öğrenmek istiyor musunuz? Evet, tabii ki istiyorsunuz! Ellerinizde, kaderinizin kilidini açacak bir anahtar bulunuyor. Onu çevirerek kapıyı açacak mısınız?

Tartışma Soruları

1. Charles Darwin türlerin kökeni ve evrimle ilgili fikirlerini açıkladığında, tek hücreli organizmaların çok basit olduklarını düşünmüştü. Fakat modern bilim, bu canlıların, yapılarının haritasını çıkarmak için dünyanın en büyük bilgisayarlarını gerektirecek kadar karmaşık olduklarını ortaya koydu! Bu size yaratılış ve Yaratıcı hakkında ne bildiriyor?

2. Kaderimizi değiştirmek istiyorsak, kaderimizi denetleyen şeyin ne olduğunu anlamamız gerekir. Sizce sizin kaderinizi denetim altında tutan nedir?

3. Bu derste, yaşadığımız tehlikeli dünyada kaderimizi değiştirme arayışında yardımcı olacak neler öğrendik?

4. Kutsal Kitap, "Tanrı yarattıklarına baktı ve herşeyin çok iyi olduğunu gördü" diyor. Bu kavramın kaç kere tekrarlandığına dikkat edin. Sizce, Allah mükemmellikten yana bir Tanrı mı? Öyle ise, dünyanın mevcut durumu hakkında ne hissediyor olmalıdır?

2 ÖNEMLİ MİYİM?

Allah'ın sizin değerli olduğunuzu düşünmesi, sizin gerçekten değerli olduğunuz anlamına gelmez mi?

İlk dersimizde, kaderimizi değiştirmek istiyorsak, kaderi denetiminde tutanın ne veya kim olduğunu anlamamız gerektiğini öğrenmiştik. Aslında, yalnızca iki seçenek var: Allah, ya da bilimin açıkladığı şekilde, tesadüf. Allah'a inanmayanlar için, kaderi değiştirmenin tek yolu bilimi kullanmak olur. Fakat bilimin de sınırları var. Tesadüfü kontrol edemez, ölümü engelleyemez ve yalnızca ölçülebilir olanı ölçebilir. Hayatta, özellikle de ruhsal dünyada, ölçülemeyen pek çok şey olduğundan, kaderi değiştirme amaçlı bu yaklaşımın eksik olduğu ve başarısızlıkla sonuçlanacağı su götürmez.

Bu da bizi, kader sorusuna yanıt vermenin en iyi ve tek yolunun Allah hakkında araştırma yapmak olduğu fikrine getiriyor. Bunu, O'nun yaratıklarına ve peygamberleri aracılığıyla verdiği vahiylere bakarak gerçekleştirebiliriz. Bu, bilime yer olmadığı anlamına gelmiyor, zira doğayı bilimsel bir şekilde inceleyerek Yaratıcı hakkında pek çok şey öğrenebiliriz. Evrenin ne kadar karmaşık ve ayrıntılı olduğunu görebiliriz – kesinlikle, eski zamanlarda yaşamış bilim adamlarının tahmin bile edemediği kadar ayrıntılı. Ayrıca, yaratılışın arkasındaki zekânın, en çağdaş bilgisayarlar ve mikroskoplarla dahi tamamen kavrayamayabileceğimiz bir şey olduğunu görebiliriz. Fakat çalışmamız burada bitmiyor, zira dünyamız, bazı bakımlardan güzel olmasına rağmen, başlangıçtan beri şimdi gördüğümüz durumda (yani ölümle, günahla ve yıkımla

dolu) değildi. Öyleyse, yaratılışın bazı sırlarını ve yanıtlanmamış sorularını çözebilmek için Allah'ın Kutsal Sözü'ne bakalım. Zamanın perdesini çekerek, Yaratıcı'yı tanımaya ve O'nun sizin hayatınıza ilişkin tasarılarını öğrenmeye çalışalım.

Tüm yaratılışın en önemlisini, insanı incelediğimizde, sizce ne buluruz? Allah'ın, insanı yarattığı zaman göstermiş olması gereken ilgiyi hiç düşündünüz mü? Bakın insan bedenini ne kadar muhteşem yaratmış! Atletlerin adeta ince işlenmiş birer heykel gibi olan vücutlarına baktığımızda, simetriyi, sanatı ve kudreti görmek mümkün. İşte antik çağların sanatçıları tam da bu nedenle insan bedeninin heykellerini, çizimlerini ve resimlerini yapmayı seviyorlardı. Bu, birkaç başarısız girişimin sonucu muydu, yoksa sevgiyle dolu istemli bir eylem miydi? İlk olarak bir çömlekçi örneğini görelim.

Avanos'u gezen turistler, çömlekçi atölyesinde bir geziye çıkmadan önce çömlek yapımını uygulamalı olarak görmek için bir yeraltı salonunda toplanmışlardı. Salonun duvarları dibinde dizili tahta banklara oturmuş, gezi rehberlerini dinliyorlardı.

> Rehber kadın "Çömlekçilik eski bir sanattır" dedi. "Hititler henüz İ.Ö. 2000 yıllarında bu bölgede çömlek yapıyorlardı. 14. yüzyılda Selçuklular Anadolu'da seramik çiniler üretiyorlardı, Osmanlı döneminde ise bu sanat İznik çevresinde gelişip yayıldı. Türk çömlekleri dünyaca ünlüdür, bunlara kimi zaman Kapadokya Çömlekleri adı verilir. Bugün, uzman çömlekçilerimizden birinin sanatını nasıl uyguladığını kendi gözlerinizle göreceksiniz."

Turistler merakla beklerken, çömlekçi çömlek tezgâhındaki yerini aldı. Bir yana uzanarak Kızılırmak'tan getirilen kızıl kilden bir avuç aldı ve bunu çömlek çarkının üzerine çarparak yerleştirdi. Sonra birkaç hızlı vuruşla çarkı çevirmeye başladı. Çark önce yavaşça, sonra hızla dönmeye başladı.

Çark uygun hıza geldiğinde, çömlekçi ellerini nemli kile koyarak bunu şekillendirmeye başladı. Başparmağını ortaya bastırdı, böy-

lece kilin merkezi çukurlaşmaya başladı. Kil yığını dönerken, çömlekçinin elinin meydana getirdiği basınç, merkezkaç kuvveti ve yerçekimi, nesneye daha fazla hacim verdi. Ne kadar da simetrik şekilde ortaya çıkıyordu! Kilin kurumaması önemliydi, bu yüzden çalışırken arada bir biraz su ekliyordu. Sanatkâr, ellerini her zaman yavaş ve dikkatle hareket ettiriyordu.

Turistlerden biri "Bu işi ne kadar zamandır yapıyorsunuz?" diye sordu.

Adam "18 yıldan uzun süredir çömlekçilik yapıyorum" dedi.

Çömlekçi yuvarlak boru biçimli bir parça yaptı ve bir yana koydu. Sonra bir parça daha kil alarak testinin dibini yaptı. Bundan sonra da ağzını yapması gerekiyordu. Kilden şekli meydana getirdi ve ilk yuvarlak şekilli parçada bir yarık açtı, sonra ağzı takarak ek yerinin kenarlarını düzeltti. Başka bir parça kilden, testinin kulbunu yaptı. İşini bitirdiğinde, turistler testinin mükemmel şekline hayret ederek adamı alkışladılar.

"Bunu yapmayı ne kadar zamanda öğrendiniz?" diye sordular.

Adam "Çok kolay" dedi. "Siz de hemen öğrenebilirsiniz. Gelin, deneyin."

Cesur bir kadın şalvar ve yelek giyerek tezgâhın başına geçti. Çömlekçi çarkın tahtasına bir parça kil koyarak turistin tekeri çevirmesini bekledi. Yeteri kadar hızlı çeviremedi, bu nedenle sanatkâr müdahale ederek tekeri ayağıyla daha hızlı çevirdi. Turist ellerini kile koyduğunda, başlangıçta iyi gitti, ancak sonra dengeyi kaybetti ve kil kontrolden çıkarak deli gibi dönmeye başladı. Herkes kahkahaya boğuldu.

Turist gülümseyerek "Göründüğü kadar kolay değil" dedi. "Ellerinizi çok sağlam tutmalısınız ve her şey dengede olmalı. Gerçekten zor. Şimdi her bir çömleğe ve testiye ne kadar büyük dikkat ve itina gösterdiğinizi daha iyi anlıyorum."

Sonra çömlekçi grubu bir başka salona götürdü. Testi yapmaya çalışan turist, arkadaşıyla konuştu:

> "Kendim denemiş olmasaydım, belki anlamazdım. Fakat bu çömlekçi işini iyi yapmakla kalmıyor, ayrıca yarattığı eserlere büyük zaman harcayarak kişisel itina gösteriyor. Bakalım iyi fiyata bir şeyler bulabilecek miyiz."

Turistlerin tümü diğer salonda toplandığında, orada ince fırçalarla testileri, çinileri ve kupaları boyayan kadınlar gördüler. Bazı tasarımların kaç fırça darbesiyle yapıldığını görmek inanılmazdı. Renkler de öylesine güzeldi. Bazı parçalar turkuaz ve beyaza boyanmıştı. Diğerlerinde ise yeşil, sarı, kırımızı, mavi ve mor karışımı vardı.

Çömlekçi eline çok ilginç koyu turkuaz rengi olan bir vazo aldı. Turistlerden biri sordu,

> "Bu ne kadar?"
>
> Çömlekçi "Bu parça bugün bu grup için indirimli, yalnızca 3500 Euro" dedi.
>
> Kadın "Dokunmasam iyi olur, kırmaktan korkuyorum!" diye yanıtladı.

Çömlekçi parmağıyla vazonun yan tarafına hafifçe vurdu, hoş ve net bir ses geldi.

> "Sandığınız kadar kırılgan olmayabilir, ancak kesinlikle çok değerli. Fakat fiyat etiketi sizi yanıltmasın; fiyatı ne olursa olsun her bir parça benim için değerli. Bu yüzden, lütfen galeride dolaşırken çok dikkat edin."

"Her bir parça benim için değerli." Bu çok etkili ve önemli bir ifade. Bir çömlekçi bir eser yaptığında, bu onun için değerlidir. Zamanını, gücünü ve emeğini, hem güzel, hem de faydalı bir şey yaratmak için harcamaktadır. Tıpkı testinin, tabağın veya çanağın çömlekçi için değerli olduğu gibi; biz de Allah için değerliyiz, zira bizi O

yarattı. Geçen dersimizde Allah'ın insanları yaratılış haftasının altıncı gününde yarattığını okumuştuk. Yaratılış 1. bölüm 26. ve 27. ayetlerde bulunan bu konuyu kısaca gözden geçirelim:

> *26 Tanrı, "İnsanı kendi suretimizde, kendimize benzer yaratalım" dedi, "Denizdeki balıklara, gökteki kuşlara, evcil hayvanlara, sürüngenlere, yeryüzünün tümüne egemen olsun." 27 Tanrı insanı kendi suretinde yarattı. Böylece insan Tanrı suretinde yaratılmış oldu. İnsanları erkek ve dişi olarak yarattı.*

Allah'ın insanı kendi suretinde yarattığını ve ilk anne-babamızın biçimlendirilmesini doğanın güçlerine bırakmadığını biliyoruz. Kendisine benzeyecek bir şey yaratırken kim bilir ne kadar özen göstermiş olmalı! Yaratılış kitapçığın birinci bölümü bize Allah'ın insanı nasıl yarattığına dair fazla ayrıntı vermeden bitiyor. Fakat Allah bizim, çömlekçi atölyesinde gezerek her şeyin nasıl yapıldığını merak eden turistler gibi olmamızı istemedi. Bu nedenle, tıpkı çömlekçinin turistlere açıkladığı gibi, Allah da bize Yaratılış 2. bölümün 4-8 ayetlerinde açıklıyor:

> *4 Gök ve yerin yaratılış öyküsü: RAB Tanrı göğü ve yeri yarattığında, 5 yeryüzünde yabanıl bir fidan, bir ot bile bitmemişti. Çünkü RAB Tanrı henüz yeryüzüne yağmur göndermemişti. Toprağı işleyecek insan da yoktu. 6 Yerden yükselen buhar bütün toprakları suluyordu. 7 RAB Tanrı Adem'i topraktan yarattı ve burnuna yaşam soluğunu üfledi. Böylece Adem yaşayan varlık oldu. 8 RAB Tanrı doğuda, Aden'de bir bahçe dikti. Yarattığı Adem'i oraya koydu.*

Bugünlerde Allah'ın insanları evrim yoluyla yarattığını düşünmek çok yaygın. Fakat Kitabı Mukaddes insanın daha aşağı bir yaratıktan geliştiğini söylemiyor. Aksine, Allah'ın Adem'i topraktan, kendi suretinde meydana getirdiğini ve ona yaşam soluğunu üflediğini yazıyor. Bir an için durup bu sahneyi düşünün. Atölyedeki çömlekçinin hareketlerini hatırlayın. Allah, tıpkı bu çömlekçi gibi, bir miktar kil alarak şekillendirmeye başladı. Bastırdı, biçim verdi, kalıba soktu. Ve bu kil yığınına üflediğinde, yaşayan bir insan oldu.

Testiden daha kıymetli, çanaktan daha değerli bir ürün. Çömlekçi yaptığı eserlerden övünüyor ve bunlara itina gösteriyorsa, bunların her bir parçasına büyük değer veriyorsa, Allah'ın Kendi muazzam başyapıtını nasıl gördüğünü siz düşünün. İnsan vücudunun ve Allah'ın yaratıcılığının değeri, hidrojen, oksijen ve karbon bileşiminde bulunmaz. Daha ziyade, Allah'ın sinir sistemimizi yaratırken ve bize görme, dokunma, sevme ve iletişim kurma yeteneklerini verirken gösterdiği büyük özendedir. Evet, Allah diğer her şey için kullandığı malzemeleri kullandı, **fakat sadece insanları Kendi suretinde yarattı**. 18-25 ayetleriyle devam edelim:

> *18 Sonra "Adem'in yalnız kalması iyi değil" dedi, "Ona uygun bir yardımcı yaratacağım." 19 RAB Tanrı yerdeki hayvanların, gökteki kuşların tümünü topraktan yaratmıştı. Onlara ne ad vereceğini görmek için hepsini Adem'e getirdi. Adem her birine ne ad verdiyse, o canlı o adla anıldı. 20 Adem bütün evcil ve yabanıl hayvanlara, gökte uçan kuşlara ad koydu. Ama kendisi için uygun bir yardımcı bulunmadı. 21 RAB Tanrı Adem'e derin bir uyku verdi. Adem uyurken, RAB Tanrı onun kaburga kemiklerinden birini alıp yerini etle kapadı. 22 Adem'den aldığı kaburga kemiğinden bir kadın yaratarak onu Adem'e getirdi. 23 Adem, "İşte, bu benim kemiklerimden alınmış kemik, etimden alınmış ettir" dedi, "Ona 'Kadın' denilecek, çünkü o adamdan alındı." 24 Bu nedenle adam annesini babasını bırakıp karısına bağlanacak, ikisi tek beden olacak. Adem de karısı da çıplaktılar, henüz utanç nedir bilmiyorlardı.*

Havva'nın meydana getirilmesinde Allah'ın kişisel çalışmasını görüyoruz. Allah Adem'den kaburga kemiğini alarak Havva'yı Kendisi meydana getirdi. Havva daha aşağı bir yaratıktan, hatta topraktan gelmedi, fakat Adem'in yanından yaratıldı. Tamamen ayrı bir yaratık olarak değil, Adem'in bir parçası olarak meydana getirildi. Çömlekçinin yaptığı eserlere değer verip özen gösterdiği gibi, Allah da dikkatle çalışarak yarattığı şeylere özen gösterir.

Çömlekçinin o 3500 Euro değerindeki vazoyu alıp yere attığını, geriye sadece binlerce kırık parça kaldığını düşünün. Turistlerin hepsi şoka uğrardı.

"Bunu neden yaptın?" diye bağırırlardı. "Sen deli misin!"

Peki ya çömlekçi "Ben çömlekçiyim. Bu çömleklere ne istersem yapma hakkına sahibim. Bazılarını yok etmek, bazılarınıysa saklamak istiyorum!" deseydi?

Herkes çömlekçinin çıldırdığını, aklını kaybettiğini düşünürdü. İşte böyle, pek çok kişi Allah'ı çılgın bir çömlekçi olarak görmek istiyor. **Allah sizi yarattı**! Sizi annenizin rahminde şekillendirdi ve vücudunuzun hücrelerinin bölünerek gelişmesini sağladı. Size an be an soluk verdi ve sizi olgunlaştırarak yetişkin haline getiriyor. Neden insan, Allah'ın tüm bu çalışmanın ardından bu kadar aldırışsız ve düşüncesiz olabileceğini düşünür? Neden Allah'ın sizin yaşamanızla veya ölmenizle ilgilenmediğini düşünürler? Hayır, Allah böyle değildir. **O bizi yarattı, bize değer verir ve bizim için iyi şeyler ister**.

Evet, Allah sizi rahimde meydana getirdiğinde büyük özen gösterdi. **Sizinle ilgilenir ve sizi çömlekçinin yaptığı vazoyu sevdiğinden daha çok sever. Sizin yok olmanızı istemez, sizi yok etmek de istemez. Sizi kurtarmak ister**. Sizi seven ve sizinle ilgilenen bir Allah'ı tanımak isterseniz, Kutsal Kitap'ta O'nu bulabilirsiniz.

Kutsal yazılar Allah'ın faaliyetlerini açıklar ve O'nun faaliyetlerinde O'nun sevgisini, O'nun kudretini ve O'nun sizin iyiliğiniz için arzusunu okuruz. Fakat ayrıca, gelecekte bir yargılama olacağını ve Allah'a karşı gelenleri bir yıkımın beklediğini de biliyoruz. Bu nedenle, kaderinizi Allah'ın yardımıyla nasıl değiştireceğinizi ve O'na karşı gelmeyeceğinizi öğrenmeniz hayatî önem taşıyor. Bu dersler size bunun yolunu göstermek üzere hazırlandı.

Tartışma Soruları

1. Saatlerce çalışarak mükemmel bir kil çömlek yapsanız, sonra bunu yere atıp kırar mıydınız? Sizce Allah böyle midir?

2. Allah bizi yarattığı ve her an canlı tuttuğu için, O'nun aynı zamanda zalim ve acılarımıza karşı aldırışsız olması mümkün müdür?

3. Allah sizin değerli olduğunuzu düşünüyorsa, bu gerçekten de değerli olduğunuz anlamına gelmez mi?

4. Sizce Allah insanları yaratırken o kadar özen gösterdikten sonra, bir kişi Allah'ın sözünü dinlemeyip isyan ederse, bu O'nu incitir mi?

3 İNSANLIĞIN SORUNU

İnsanların günah işlemeye meyilli olmayı ebeveynlerinden genetik miras olarak almış olmaları mümkün müdür?

İlk iki dersimizde Yaratıcı'yı yarattığı şeyler ile ve Kutsal Yazılar'da açıklanan eylemleri aracılığıyla tanımaya karar vermiştik. Allah'ı daha iyi anlamaya çalışarak, O'nun yaşamlarımızda neyi değiştirmeyi istediğini ve neyi değiştirmeyi istemediğini anlayabilmeyi umuyoruz. Kaderin hangi yönlerinin değiştirilebilir, hangi yönlerinin değiştirilemez olduğunu anlamayı umuyoruz. Hepimiz daha iyi bir geleceğimizin olmasını isteriz. Dünyada kötülükten korunmak, hem kendimizin hem de ailemizin geleceğimizi gizleyen perdenin ardında pusuya yatmış olan tehlikeden güvencede olmasını isteriz. Geçmişi gözden geçirmekten daha iyi bir başlangıç yolu var mı?

Başlangıçta Allah'ın dünyayı mükemmel yarattığını gördük. Ölüm, üzüntü ve acı yoktu. Seven bir Tanrı'dan bunu bekleriz. Fakat pek çoğumuz dünyada gördüğümüz kötülüğe şaşar ve nereden geldiğini merak ederiz. Gazetelerde her gün anne babalarını veya kendilerini öldüren çocukların haberleri yayınlanıyor. Erkekler ve kadınlar ilişki yaşayıp, bu nedenle birbirlerini öldürüyorlar. İnsanlar kuralları atlatmak veya konumlarından faydalanmak için rüşvet veriyor veya alıyorlar. Artık standart bir uygulama haline gelen, yüksek vergilerden kaçınmak için devlete gelir beyan etmeyip sahte makbuzlar kullanmaktan ise söz etmeye bile gerek yok. Belki bazılarımız, örtbas etmeye çalıştığınız şey her neyse yanınıza kalırsa, yalan söylemekte sorun olmadığını düşünüyordur. Fakat yalan gerçek değildir ve hepimiz gerçeğin iyi olduğunu

düşünüyoruz, öyle değil mi? Öyleyse neden bu kadar çok kişi kötü şeyler yapıyor? Bazıları, dünyanın sorunlarının çözümünün yönetimlerde bulunabileceğini düşünür.

> "Belki tüm yetkiyi bir kişinin eline verirsek ve her dediğini yaparsak, kasabalarımız, kentlerimiz ve ülkemiz daha iyi olur" diye düşündüler.

Fakat çok geçmeden kralların ve kraliçelerin sorunlarını çözemediğini, çünkü onların da en az kendileri kadar yozlaşmış olduklarını gördüler.

> "Yönetimi değiştirirsek dünyanın bütün sorunlarını çözeriz" dediler.

Böylece komünizmi, sosyalizmi, demokrasiyi denediler. Fakat çok geçmeden politbüronun, devletin ve seçilen memurların da yozlaşmış olduklarını fark ettiler. Güç ve prestij arzularını kapıda bırakıp işe koyulabilecekleri fikri, sadece bir fikirden ibaretti!

> Birbirlerine "Hiç dürüst kimse kalmadı mı?" diye sordular.

Bazıları kötülük sorunun çözümünün eğitim olduğunu düşünür.

> "İnsanları eğitirsek iyi olurlar" derler.

Fakat dünyadaki en büyük hırsızların bazılarının eğitimli olduğunu fark etmek için çok fazla araştırma yapmanız gerekmez. Evet, bazıları hâlâ sokakta kapkaç yapıyor. Fakat üniversiteye gidip şık takım elbiseler giyen kişiler arasında da en az o kadar hırsızlık var. Denizaşırı bankacılık uygulamalarını kullanarak, sahte işyerlerine yatırım yaparak ve kendilerine milyon dolarlık ikramiyeler vererek, şirketlerden tüm parayı çalıyorlar. Tabii ki bir de bilgisayar bilgileriyle bankaların ve kredi kartı şirketlerinin elektronik sistemlerine izinsiz giren bilgisayar korsanları var. Bunlar da çok eğitimli günahkârlar ve hırsızlar.

Hiç üç yaşında iki çocuğu birlikte oynarken seyrettiniz mi? Bazen eşyaları kaparlar, birbirlerine vururlar ve neredeyse hiçbir zaman paylaşmak istemezler. Onlara bu şeyleri kim öğretti? Hiç kimse; bunu doğal olarak yapıyorlar. Fakat anne-baba olarak göreviniz müdahale etmek, çünkü bunun yanlış olduğunu biliyorsunuz. Çocukları genellikle "kötü" olarak düşünmeyiz, çünkü doğru ile yanlışı ayıramazlar. Peki neden doğal olarak doğru olanı yapmıyorlar? Allah insanları onlara kötü şeyler yaptıran bir tür arızayla mı yarattı? Yaratılış kitapçığının ilk iki bölümünde okuduğumuz şey bu değil. **Belki de günah ve yozlaşma sorunu düşündüğümüzden daha derindir**!

Kaderimizi, Allah'ın dünyadaki faaliyetini ve çevremizde olup bitenleri anlamak istiyorsak, günahın nereden geldiğini bilmemiz gerekir. Onun doğasını ve her bir insanı nasıl etkilediğini anlamamız gerekir. Çevremize dair bu temel unsuru anlamazsak, tehlikeli bir dünyada kaderimizi değiştirme umuduna sahip olamayız. Belki bir çiftçi örneği konuya bir miktar ışık tutabilir.

Bir zamanlar bir çiftçiye Tarım Bakanlığı'ndan bir adam gelmiş. Bakanlık temsilcisi çiftçiye şöyle demiş:

> "Bu organik fasulyeleri ve doğal böcek ilaçlarını kullanırsanız, gelecek yıl geldiğimde ürünlerinizi alırım. Fakat bunları kullanmazsanız, sizden hiçbir şey almam."

Çok geçmeden çiftçiye başka bir adam gelerek şöyle demiş:

> "Baksana, bu genetik olarak geliştirilmiş tohumları ve bu kimyasal böcek öldürücüyü kullanırsan, tarlandan daha fazla ürün alabilirsin, devletin haberi bile olmaz. Fazladan ürünlerle kazanacağın parayı düşün."

Çiftçi ikinci adama inanmış ve genetik olarak değiştirilmiş tohumları alarak tarlasına bunları ekmiş. Yaz boyunca ürünleri sulamış ve otları kontrol altında tutmuş. Toprağı sürekli sürerek böcek ilaçlarını dökmüş. Fasulyelerin ne kadar iyi büyüdüklerini görünce heyecanlanmış. Ancak hasat zamanı geldiğinde, fasulyelerin iyi görünmelerine rağmen tatsız olduklarını ve farklı bir şekilde

olduklarını fark etmiş. Çiftçi bu ürünü büyük emekle kaldırmış, bu yüzden bakanlık temsilcisinin yine de alacağını ummuş. Fakat Tarım Bakanlığı'nın temsilcisi geldiğinde, çiftçinin ürününü kabul etmemiş ve aynen söylediği gibi, tek bir fasulye bile almamış.

Çiftçi kendi kendine şöyle demiş:

> "Belki bu fasulyeleri alıp tekrar ekersem, ertesi yıl iyi ürün verirler."

Böylece çiftçi fasulyeleri tekrar ekmiş, fakat sonuç aynı olmuş. Fasulyeler berbatmış! Hükümet yetkilisi çiftçinin yanlış tohumları kullandığını bildiği gibi, ondan hiçbir ürün almamış ve çiftçi iflas etmiş. Çiftçi ne kadar uğraştıysa da sorunu çözememiş, çünkü tohumlar bozukmuş. **Kutsal Yazılar'a göre, insanlarda da aynı sorun var**. Fakat durum her zaman böyle değildi.

İlk yaratılış öyküsünden, Allah'ın her şeyi düzenli bir şekilde ve altı günde yarattığını biliyoruz. İşini tamamladığında ise, her şeyin çok iyi olduğunu söyledi. Hayvanlar meraların çimenlerini ve ağaçların meyvelerini yiyorlardı. Öldürme, ölüm veya günah yoktu. Kısacası, Adem ve Havva mükemmel bir dünyada yaşayan mükemmel bir çiftti ve mükemmel bir Tanrı'yla mükemmel bir birliktelik içindeydiler.

Fakat hayatları aylaklık ve keyif arayışıyla geçmiyordu. Onlara bahçeye bakma görevi ve yapıp yapamayacakları şeylerle ilgili kesin talimatlar verilmişti. Eğer Allah'ın talimatlarına göre yaşasalardı, sonsuza kadar yaşayacaklardı. Yaratılış 2. bölüm, 16. ve 17. ayetleri okuyarak başlayalım:

> *16 Ona,"Bahçede istediğin ağacın meyvesini yiyebilirsin" diye buyurdu, 17 "Ama iyiyle kötüyü bilme ağacından yeme. Çünkü ondan yediğin gün kesinlikle ölürsün."*

Bugün yaşadığımız hayatlara kıyasla, Adem ile Havva'nın hayatı oldukça basitti. Güzel bir bahçede yaşıyorlardı ve yerine getirmeleri gereken tek bir kural vardı. Ancak o kuralı çiğnemeleri halinde,

cezası ölüm olacaktı. Ne kadar zaman geçtiğini bilmiyoruz, fakat daha sonra, hayvanların en kurnazı olan yılan, bahçede Havva'nın yanına geldi. Bunu yaratılış 3. bölüm, 1-5 ayetlerinde okuyabiliriz:

> *1 RAB Tanrı'nın yarattığı yabanıl hayvanların en kurnazı yılandı. Yılan kadına, "Tanrı gerçekten, 'Bahçedeki ağaçların hiçbirinin meyvesini yemeyin' dedi mi?" diye sordu. 2 Kadın, "Bahçedeki ağaçların meyvelerinden yiyebiliriz" diye yanıtladı, 3 "Ama Tanrı, 'Bahçenin ortasındaki ağacın meyvesini yemeyin, ona dokunmayın; yoksa ölürsünüz' dedi." 4 Yılan, "Kesinlikle ölmezsiniz" dedi, 5 "Çünkü Tanrı biliyor ki, o ağacın meyvesini yediğinizde gözleriniz açılacak, iyiyle kötüyü bilerek Tanrı gibi olacaksınız."*

Yılan bize çiftçinin öyküsündeki hangi kişiyi hatırlatıyor? Şüphesiz, genetik olarak değiştirilmiş tohumunu satan satıcıyı hatırlatıyor. Her ikisi de aldatmak için yalana başvurdular, ancak yılan bir adım daha ileri gidip Allah'ı yalancılıkla suçladı! Ayrıca, Havva'ya tıpkı Allah gibi olacağını söyleyerek onu ayarttı. Havva ise oradan uzaklaşmak yerine, tıpkı çiftçi gibi, büyük bir hata yaptı. Orada kalıp yılanın söyledikleri üzerinde düşündü ve harekete geçti. 6-8 ayetleriyle devam edelim:

> *6 Kadın ağacın güzel, meyvesinin yemek için uygun ve bilgelik kazanmak için çekici olduğunu gördü. Meyveyi koparıp yedi. Yanındaki kocasına verdi, o da yedi. 7 İkisinin de gözleri açıldı. Çıplak olduklarını anladılar. Bu yüzden incir yaprakları dikip kendilerine önlük yaptılar. 8 Derken, günün serinliğinde bahçede yürüyen RAB Tanrı'nın sesini duydular. O'ndan kaçıp ağaçların arasına gizlendiler.*

Adem ile Havva yılana inanarak yasak meyveyi yediler. Zihinlerinde bir öneri olarak başlayan şey, kaçınmaları söylenmiş olan bir şeye karşı duydukları şiddetli arzuya dönüştü; bu arzu, onların kendilerini yaratan Allah'tan kuşku duymalarına ve O'nun sözü ile yetkisine karşı isyan etmelerine neden oldu. İsyanlarından utanarak, üstlerini örttüler ve çalıların arasına saklandılar. Neler olduğunu 9-12 ayetlerinde görelim:

9 RAB Tanrı Adem'e, "Neredesin?" diye seslendi. 10 Adem, "Bahçede sesini duyunca korktum. Çünkü çıplaktım, bu yüzden gizlendim" dedi. 11 RAB Tanrı, "Çıplak olduğunu sana kim söyledi?" diye sordu, "Sana meyvesini yeme dediğim ağaçtan mı yedin?" 12 Adem, "Yanıma koyduğun kadın ağacın meyvesini bana verdi, ben de yedim" diye yanıtladı.

Adem'de dramatik değişiklikler meydana geldiğini görüyoruz. Adem'in günah işlemeden önce korkması, utanması veya başkalarını suçlaması için hiçbir neden yoktu. Fakat günah işledikten sonra Allah'a karşı tavrı değişti ve başlangıçta Bahçe'de birlikte yürüdüğü Kişi'den korkmaya başladı. Ayrıca çıplaklığından utandığını ve artık kendisinde Allah'ın huzurunda duracak gücü bulamadığını da görüyoruz. Yoldaşı olması gereken kadın ise, artık günahının sorumlusuydu. Suçlu kişilerin hatalarından dolayı başkalarını suçlamaya eğilimli olmaları ilginçtir. Fakat gerçek şu ki, hiç kimse suçlarının bedelini ödemeye yanaşmaz. Allah, önceden cezasını ölüm olarak belirlediği bu isyana nasıl karşılık verecekti? Kutsal Kitap'a geri dönerek, 13-24 ayetlerini okuyalım:

13 RAB Tanrı kadına, "Nedir bu yaptığın?" diye sordu. Kadın, "Yılan beni aldattı, o yüzden yedim" diye karşılık verdi. 14 Bunun üzerine RAB Tanrı yılana, "Bu yaptığından ötürü bütün evcil ve yabanıl hayvanların en lanetlisi sen olacaksın" dedi, "Karnının üzerinde sürünecek, yaşamın boyunca toprak yiyeceksin. 15 Seninle kadını, onun soyuyla senin soyunu birbirinize düşman edeceğim. Onun soyu senin başını ezecek, sen onun topuğuna saldıracaksın." 16 RAB Tanrı kadına, "Çocuk doğururken sana çok acı çektireceğim" dedi, "Ağrı çekerek doğum yapacaksın. Kocana istek duyacaksın, seni o yönetecek. 17 RAB Tanrı Adem'e, "Karının sözünü dinlediğin ve sana, meyvesini yeme dediğim ağaçtan yediğin için toprak senin yüzünden lanetlendi" dedi, "Yaşam boyu emek vermeden yiyecek bulamayacaksın. 18 Toprak sana diken ve çalı verecek, yaban otu yiyeceksin. 19 Toprağa dönünceye dek ekmeğini alın teri dökerek kazanacaksın. Çünkü topraksın, topraktan yaratıldın ve yine toprağa döneceksin."

20 Adem karısına Havva adını verdi. Çünkü o bütün insanların annesiydi. 21 RAB Tanrı Adem'le karısı için deriden giysiler yaptı, onları giydirdi. 22 Sonra, "Adem iyiyle kötüyü bilmekle bizlerden biri gibi oldu" dedi, "Artık yaşam ağacına uzanıp meyve almasına, yiyip ölümsüz olmasına izin verilmemeli." 23 Böylece RAB Tanrı, yaratılmış olduğu toprağı işlemek üzere Adem'i Aden bahçesinden çıkardı. 24 Onu kovdu. Yaşam ağacının yolunu denetlemek için de Aden bahçesinin doğusuna Keruvlar ve her yana dönen alevli bir kılıç yerleştirdi.

Bildikleri yaşam sona ermişti! Adem ile Havva cennetten kovuldular ve yaşam ağacına erişemedikleri zaman, sonunda öleceklerdi. Allah ölüm cezasını o anda infaz edebilirdi, fakat bunu yapmadı. Suçun yılanda olduğunu biliyordu, bu yüzden onun yok edileceğini söyledi. Peki bunun anlamı neydi? Ayrıca bunu kim yapacaktı?

Tıpkı çiftçinin bağlılığını devletten tohum satıcısına aktarması gibi, Adem ile Havva da bağlılıklarını Allah'tan yılana aktardı. Eski bir atasözü "**Sana hükmedenin uşağısındır**" der. Adem ile Havva yılanı dinlemeyi seçtiklerinde, esasen onun uşağı haline geldiler ve bunun da bazı sonuçları oldu. Çünkü Adem ile Havva için, bedenlerinde, tavırlarında ve yaşadıkları dünyada değişiklikler meydana gelmeye başlamıştı. **Aynı değişiklikler nesilden nesile geçti. Böylece ölüm, sıkıntı, zahmetli emek, hastalık ve günah doğal hale geldi**.

Çocuklar dahil olmak üzere, hepimiz ölüyoruz. Günah dünyamıza geldiğinde, yaşam değişti. İnsan tabiatı değişerek kötüye gitti. Tıpkı genetik olarak değiştirilmiş tohumlar gibi, Adem ile Havva'dan bize günahın ve ölümün tohumları geçti. Üzerimizdeki ölüm hükmünü kaldırmak için ne yapılabilir? Tabiatımız iyi ürün veremeyen genetik olarak değiştirilmiş tohumlar gibiyse, Allah nasıl bizi kabul edebilir?

Bir gün dört yaşında bir çocuk annesinin yanında dişlerini fırçalıyormuş. Birden diş fırçası elinden kaymış ve lavabodan sekerek tuvaletin içine girmiş. Çocuk annesine şöyle demiş,

"Anne, o diş fırçasını tekrar kullanabilmek için gerçekten çok

temizlemeliyiz, öyle değil mi?"

Annesi ona,

"Oğlum, o fırçayı hiçbir zaman ağzına tekrar sokabilecek kadar iyi temizleyemezsin. Sonsuza dek kirlendi" demiş.

Günah insanlığı, dünyayı düzeltmek için göstereceğimiz tüm çabaların boşa çıkacağı bir şekilde değiştirdi. Allah'ın önünde lekelendik ve bunu düzeltemeyiz. O'nun huzuruna gelemeyiz. Tıpkı Adem ile Havva'nın cennetten kovulup yaşam ağacına erişememeleri gibi, **biz de kirliyiz ve oraya giremeyiz**. Tıpkı Adem ile Havva gibi biz de ölüyoruz. Çocuklarımız için de böyle olacak. **Varlığımızın genetik düzeni günah yüzünden değişti**. Bu durum için herhangi bir umut var mı? Bu, değiştirilemez bir kaderin parçası mı?

Tartışma Soruları

1. Sizce yılan neden Allah hakkında yalan söyleyerek Adem ile Havva'nın günah işlemesini istedi? Yılan bir şeyin simgesi olursa, kimin ya da neyin simgesi olur?

2. Tıpkı fiziksel özellik, kişisel özellik, ve hastalıkların anne-babadan alındığı gibi, insanların günah eğilimini anne babalarından devralmış olmaları mümkün müdür?

3. Allah Adem ile Havva'nın günah işlemeleri halinde öleceklerini söyledi. Doğruyu yanlıştan ayıramayan bir çocuk, neden doğruyu ve yanlışı bilen yetişkinler gibi ölüyor?

4. Tavırlarımız, eylemlerimiz, hatta bedenlerimiz Allah'ın önünde lekeli haldedir. Bedenlerimiz, tavırlarımız veya dünyamız ne zaman temizlenebilir ve onları kim temizleyebilir?

5. Biz insanlar Allah'ın huzurunda duramayacak kadar günahlıysak, bu durumda günahla lekelenmiş olmalıyız. Düzenli olarak dua etmenin bizi bu lekeden temizlemesi mümkün müdür? Dua nasıl günahın lekesini temizleyebilir? Dua bizim günah lekelerimizi temizliyorsa, neden yeryüzünde mükemmel değiliz? Şu anda Allah'ın mevcudiyetine neden dayanamayız?

4 KADER VE SEÇİM

Kayin bir katil olarak, Habil de bir kurban olarak mı doğdu?

Karmaşık bir dünyadayız ve karmaşık hayatlar yaşıyoruz. Her saniye, dakika, saat ve gün, yalnızca o günün olayları üzerinde değil, bütün hayatımızda etkili olacak seçimler yapıyoruz. Bazı kararların kendine özgü sonuçları olduğunu görmek zor değil. Ancak kimi zaman, hayat kontrolden çıktığında veya planlarımıza uymayan bir şeyler olduğunda, bunu çoğunlukla kader olarak görürüz. Ne var ki, kötü bir olayı kadere bağladığımızda, aynı zamanda suçu veya sorumluluğu başka birine, yani Allah'a yüklemiş oluyoruz. Ne de olsa, her şeyi bilen ve kontrolünü elinde tutan O'dur. Fakat önceki dersimizde gördüğümüz gibi, **kötü şeyler Allah'tan gelmez**. Öyleyse, bu konuyla mücadele eden iki kişinin hayatlarına bakarak kader düşüncesini inceleyelim.

Begüm, ailesinin yaşadığı dairenin merdivenlerinden inerken, zihni topaç gibi dönüyordu. Utanç ve hayal kırıklığı duygusu o kadar büyüktü ki, oturmak zorunda kaldı. Son iki ayda yaşadığı olaylar tekrar tekrar gözünde canlanıyordu.

> "Birbirimize aşığız sanmıştım. Bana hayatı boyunca benimle birlikte olmak istediğini söylemişti. Arkadaşlarım cinselliğin bizi daha da yakınlaştıracağını söylemişlerdi. Neden? Neden şimdi? Neden ben?" diye düşünürken, yanaklarından aşağı gözyaşları süzüldü.

İki gün önce Begüm geleceğin ne getireceğini bildiğini sanıyordu: mezuniyet, yeni bir işe girme, belki de evlilik. Evlendikten ve mali durumlarını yoluna koyduktan sonra, belki de çocuk sahibi olacaklardı. Bugün ve bu dönemde, çocuk sahibi olmadan önce maddi bakımdan hazırlıklı olmak her zaman daha mantıklı, zira çocuklar pek çok masrafla birlikte geliyor. En azından herkes böyle söylüyor. Ancak bunun için zaman olmayacak, bu düşünceler hayal olarak kalacak.

Sınavlara yalnızca birkaç ay kalmıştı, bu yüzden mezuniyet hâlâ ihtimal dahilindeydi. Peki nasıl iş arayacak ve çocuk doğurmak üzere olan birini kim işe alacak? Evliliğe gelince, bekar bir annenin eş bulması neredeyse imkânsız, özellikle de evlilik dışı olarak hamile kalmışsa. Aklından pek çok soru geçiyordu ve onlara verecek hiçbir yanıt bulamıyordu. Belki zamanla bulurdu, ancak o zamana kadar kalkıp gitmesi gerekiyordu. Babasıyla tekrar karşılaşma ihtimalini göze almak istemiyordu, özellikle de ona evden çıkıp gitmesini ve bir daha asla dönmemesini söyledikten sonra.

Begüm binadan çıkıp dolmuşa bindi. Hayatında yer alan yegâne kişilerden, arkadaşlarından, yardım istemeye karar verdi - her ne kadar bu arkadaşları onu "serbest yaşama"ya teşvik eden kişiler olsa da. Dolmuşta otururken düşünceleri tekrar geldi. Kendini başka bir şey düşünmeye ne kadar zorlarsa zorlasın, kafasında aynı sözler tekrarlanıp duruyordu: "Neden, Neden, Neden?" Belki arkadaşları ona tavsiyede bulunabilir, veya olup biteni anlamasına yardımcı olabilirlerdi.

Dolmuştan inerek ağır çantayı omzuna aldı. Çantaya 5 kilo daha yüklense, Begüm'ün kalbindeki utanç yükü kadar ağır olamazdı. Ne yazık ki Begüm bu yükü daha çok uzun bir süre taşıyacaktı, belki tüm hayatı boyunca. Arkadaşlarından yardım istemeden önce kendisini toparlayıp biraz sakinleşmeye çalıştı. Arkadaşlarının tavsiyesini istese de, daha çok bir süre kalacak bir yere ihtiyacı vardı. Yükünü parktaki bir bankın yanına bırakarak oturdu. Başı zonkluyor, elleri titriyordu ve kafası karmakarışıktı. "Nefes al, nefes

al" diye mırıldandı. Kendisini bu ana getiren tüm olayları kafasında sıraya koymaya çalıştı.

Beş yıl kadar önce Sarıgöl'den taşınmalarını ve ailenin bu yeni kente alışmaya çalışırken geçirdikleri ilk birkaç haftayı düşündü; balkonda kahvaltıları, parktaki pideleri ve Kaynaklar'da yapılan pikniklerde yedikleri yeşil biber, soğan ve mangalda kızaran tavukların kokusunu. Zihninde, geçtiği her sınavda gururlanan babasının görüntüsü belirdi. Gözlerindeki parıltının hatırasının, henüz tanık olduğu iğrenme ifadesini unutturacağını umdu. "Ayşe, ah Ayşe" diye inledi. Kız kardeşi her zaman kendisine hayran olmuş, tıpkı onun gibi olmak istemişti. Fakat böyle değil; Ayşe'nin hayatının nasıl devam edeceğini merak etti. Kız kardeşini hayal kırıklığına uğratma düşüncesi ona neredeyse hamileliğini unutturacaktı. Fakat düşünceleri annesine yöneldi. Begüm ve Ayşe'ye nasıl ev idare edeceklerini, nasıl hem mütevazı hem de ince olacaklarını öğretmek için çok uğraşmıştı, bunlar sadece sözlerinde de kalmamıştı. Gösterdiği örnek her şeyden çok göze çarpıyordu. Genç yaşta evlenmiş, kendi halinde bir köylü kızıydı ve hiçbir zaman hayallerini yaşayamamıştı. Bunu hiçbir zaman söylememişti, fakat bir gün gözleme yaparken annesinin gözlerinin içine baktığında hissetmişti. Gözleri buluştuğunda annesi gülümsemişti. Begüm o anda, bu gülümsemeyi belki bir daha göremeyeceğini anlamıştı. Tam o anda, Begüm belki kendisinin de hiçbir zaman hayallerini yaşayamayacağını anlamıştı.

Şimdi biraz rahatlamış, kendini arkadaşlarıyla konuşmaya hazır hissediyordu. Başta, Begüm'ün neden kamp çantası taşıdığına anlam vermediler. Ancak onlara o gün olanları anlatmaya başladığında, her şey ayna gibi netleşti. Begüm'ün şansına, arkadaşlarının fazladan bir odası vardı ve oraya yerleşmesine memnuniyetle izin verdiler. En azından şimdi derslerini bitirmeye, sınavlara girmeye ve mezun olmaya odaklanabilirdi. O gece Begüm Necla'yla konuşarak vakit geçirdi. Birbirlerinin sorunlarını paylaştılar, sarıldılar ve ağladılar. Konuşma sona erip Necla kendi odasına giderken, Begüm'ün kalbinin bam teline dokunan bir şey söyledi.

"Kader işte!"

"Kader işte"? Bunu hayatı boyunca pek çok kez duymuştu, ancak üzerinde hiç düşünmemişti.

"Kader gerçekten var mı? Bu kadar basit mi? Yani, hayatım zaten önceden yazılı ve son birkaç hafta sadece bir kitabın sayfaları mı?" diye düşündü. "Babamın sözünü dinleseydim ne olurdu? Arkadaşlarımın ve Murat'ın baskısını gözardı etseydim? Zaten direnmeme hiç imkân var mıydı ki? Şu anda her şey berbat. Allah gerçekten benim için bunu mu istiyor? Öyleyse, böyle bir Allah'ı kabul edebilir miyim bilmiyorum."

Begüm günün bir an önce bitmesini istiyordu, bu yüzden kanepeden kalkarak odasına gitti. Yatağa girip yorganı çektikten sonra ışığı söndürdü, kulaklarında "Kader işte" sözleri çınlıyarak uyudu.

Yaratılış kitapçığının 3. bölümünde Adem ile Havva'nın Aden bahçesinden kovulmalarının öyküsünü okuduk. Oradan çıktıktan sonra, tekrar girememeleri için bahçenin girişine melekler ve alevli bir kılıç konulmuştu. Yaşam ağacına erişemediklerinden, bir gün öleceklerdi. Fakat daha kötüsü, yaşadıkları her gün utanç ve hayal kırıklığı, gözyaşı ve acıyla dolu olacaktı.

Adem ile Havva'nın bir zamanlar içinde yaşadıkları evden ve bakımını yaptıkları bahçeden yavaş yavaş uzaklaşırken, daha önceden var olduklarından bile haberleri olmayan duyguları yaşadıklarından emin olabiliriz. Bir zamanlar mükemmel olan bu çift, muhtemelen geriye dönüp bakarak yaşamın nasıl olabileceğini merak etmişlerdir. Fakat Begüm gibi, zamanı geriye çevirmek imkânsızdı. Günlük hayatta kalma sıkıntısına alışırlarken, yeni zorluklar geldi, yani ebeveynlik.

Kovulduktan bir süre sonra Adem ile Havva'nın ilk çocukları doğdu ve adını Kayin koydular. Kısa bir süre sonra başka bir oğulları oldu ve adını Habil koydular. Kutsal Kitap nasıl yaşamlar sürdüklerini ayrıntılı olarak anlatmıyor. Ayrıca Adem ile Havva'nın onlara Allah ve yaşam, hatalar ve itaat hakkında pek çok şey öğretmiş olduklarını

güvenle söyleyebiliriz. Yaratılış 4. bölüm, 3-6 ayetlerinden itibaren okumaya başlayalım:

> *3 Günler geçti. Bir gün Kayin toprağın ürünlerinden RAB'be sunu getirdi. 4 Habil de sürüsünde ilk doğan hayvanlardan bazılarını, özellikle de yağlarını getirdi. RAB Habil'i ve sunusunu kabul etti. 5 Kayin'le sunusunu ise reddetti. Kayin çok öfkelendi, suratını astı. 6 RAB Kayin'e, "Niçin öfkelendin?" diye sordu, "Niçin surat astın?"*

Bu ayetlerde, Kayin'in çiftçi, Habil'in ise çoban olduğunu görüyoruz. Allah'ın öğrettiğine uygun olarak, Adem ile Havva, ardından da oğulları Kayin ve Habil, Allah'a sunular getirdiler. Ancak kelimenin ima ettiği gibi, sununun kabul edilmesi gerekir ve Habil'in sunusu kabul edilirken, Kayin'in sunusunun ise kabul edilmediği anlaşılıyor. Kayin'in sunusunun neden kabul edilmediği tam olarak belirtilmemiş, ancak Allah'ın standartlarına uygun olmadığını varsayabiliriz, zira Kutsal Kitap'ın ilerleyen bölümlerinde Allah'ın sunular ve kurbanlarla ilgili çok net kurallar koyduğunu görüyoruz. Bununla beraber, Kayin bu durumdan memnun olmadı. Ancak Kayin kederi ve öfkesiyle baş başa bırakılmadı. **Allah hemen yanındaydı** ve neden öfkelendiğini sordu. Başka bir deyişle, Kayin'in sunusunu reddettiğinde kayıtsız değildi. Aksine, ona büyük bir ilgi gösterdi. 7. ayeti okuyalım:

> *7 "Doğru olanı yapsan, seni kabul etmez miyim? Ancak doğru olanı yapmazsan, günah kapıda pusuya yatmış, seni bekliyor. Ona egemen olmalısın."*

Allah her zaman iyi öğüt verir, Kayin'e verdiği öğüt de iyiydi! Kısacası, sana söylediğim şeyi yap, her şey yoluna girecek ve kabul edileceksin. Fakat iyi olanı yapmazsan, günah kapıda seni yok etmek için bekliyor. İnsanlar çoğunlukla Kutsal Kitap'ın muğlak veya kafa karıştırıcı olduğundan şikâyet eder, ancak bu ayet bizi neyin yok etmek istediğini çok net olarak söylüyor: **günahın**. Ne yazık ki, tıpkı Begüm'ün babasının sözünü dinlemediği gibi, Kayin de Allah'ın tavsiyesini dinlememeye karar verdi. Fakat Kayin Allah'ın

sözünü gözardı etmekten çok daha kötü bir şey yaptı! Bunu 8. ve 9. ayetlerde okuyabiliriz:

> *8 Kayin kardeşi Habil'e, "Haydi, tarlaya gidelim" dedi. Tarlada birlikteyken kardeşine saldırıp onu öldürdü. 9 RAB Kayin'e, "Kardeşin Habil nerede?" diye sordu. Kayin, "Bilmiyorum, kardeşimin bekçisi miyim ben?" diye karşılık verdi.*

Düşüncesi bile kötü bir soru! Kardeşini gözetmek bir yana, ona yaptığından dolayı pişmanlık bile duymayan bir ağabey! Ne yazık ki bu, Kutsal Kitap'ta bahsedilen ilk cinayet ve düşmanlar arasında olmuş değil. Bir ağabey küçük kardeşini öldürdü. Onu koruması gereken kişi, canını aldı. Bir büyük olarak, Kayin kardeşine kılavuzluk ve akıl hocalığı etme sorumluluğu altındaydı. Ancak sorumluluğunu yerine getirmek yerine kıskançlık duygularına yenik düştü. "Kardeşimin bekçisi miyim ben?" derken, Allah'ın ona verdiği sorumluluktan kaçındığını açıkça belli etti. 10-16 ayetlerini okuyarak öyküyü bitirelim:

> *10 RAB, "Ne yaptın?" dedi, "Kardeşinin kanı topraktan bana sesleniyor. 11 Artık döktüğün kardeş kanını içmek için ağzını açan toprağın laneti altındasın. 12 İşlediğin toprak bundan böyle sana ürün vermeyecek. Yeryüzünde aylak aylak dolaşacaksın. 13 Kayin, "Cezam kaldıramayacağım kadar ağır" diye karşılık verdi, 14 Bugün beni bu topraklardan kovdun. Artık huzurundan uzak kalacak, yeryüzünde aylak aylak dolaşacağım. Kim bulsa öldürecek beni. 15 Bunun üzerine RAB, "Seni kim öldürürse, ondan yedi kez öç alınacak" dedi. Kimse bulup öldürmesin diye Kayin'in üzerine bir nişan koydu. 16 Kayin RAB'bin huzurundan ayrıldı. Aden bahçesinin doğusunda, Nod topraklarına yerleşti.*

Tıpkı Allah'ın dediği gibi, günah Kayin'i yok etmek için bekliyordu. Ailesinden atılarak yalnız yaşamaya mahkum edildi. Bir zamanlar ona yiyecek veren toprak, artık verimli olmayacaktı. Kayin için gerçekten "kader işte" diyebilir miyiz? Allah'ın başından beri onun için planladığı şey bu muydu? Kayin bir katil, Habil ise kurban olmak için mi doğmuşlardı? Havva iki çocuğu, birisi ölsün, diğeri

de sürgün edilsin diye mi doğurmuştu? Tüm bunlar önceden bir kitapta yazılmıştı ve Dünya adı verilen dev ekranda sahneye mi konuluyordu?

Okuduklarımıza göre, durum böyle görünmüyor. Allah Kayin'i uyardı ve ona doğru olanı yapmasını tavsiye etti. Allah'ın Kayin'i doğru yolda tutmaya çalıştığını söyleyebilirsiniz. Kayin'in söz dinlememesi Allah'ın suçu değildi, günah işlemesi ise kesinlikle Allah'ın planı değildi, zira O buna karşı onu uyarmıştı. Kayin'in durumu anne ve babasıyla aynıydı. Onlar da uyarılmışlardı, ancak söz dinlememeyi seçtiler ve günah, yani ölüm, kapıda bekliyordu. Aynı düşünceyi örnekleyen ünlü bir masala bakalım.

Bir gün bir keçi lezzetli otlar bularak sürüden ayrılmış. Yerken, bir kurt onun tek başına olduğunu görmüş.

> "Ah, bu fırsatı kaçırmayacağım. Birazdan damağımda nefis bir tat olacak!" demiş.

Kurt yaklaşırken, keçi tehlikede olduğunu anlamış ve kaçma şansının olmadığını görerek kurda şöyle seslenmiş:

> "Yapabileceğim hiçbir şey yok. Kaderlerimiz çakıştı! İşte ölmek üzereyim, son arzumu yerine getirmek için kaval çalar mısın? Böylece kendimden geçip ölebilirim."

Kurt keçinin dileğini yerine getirmeye karar vermiş, bir kaval bularak çalmaya başlamış. Kurt çalmış, keçi oynamış. Uzakta bulunan bir köpek sürüsü kaval sesini duyarak oraya doğru koşmaya başlamış. Kurt köpeklerin kendisine doğru geldiğini anlayarak, kaçmadan önce keçiye şöyle demiş:

> "Bu senin değil, benim suçum. Kaval çalıp harika bir şöleni mahvettim!"

Tıpkı kurdun dediği gibi, suç kendisinindi. **Onu etkisiz bırakan kader değil, kendi seçimiydi**. Kayin, tıpkı anne ve babası, kurt ve Begüm gibi, bir seçim yaptı ve bu seçim hayatı boyunca etkisini

gösterdi. Sözleri bu dersle çok ilgili olan, pek bilinmeyen bir şarkı var. Nakaratında "biz kaderin yaratıklarıyız ve kendi yazdığımız alın yazımızın kurbanlarıyız" diyor. Kaderimizin büyük bir kısmının aslında bizim yaptığımız seçimlerle meydana geliyor olması mümkün mü? Öyle ise, **kaderin değiştirilebilmesi için çok önemli bir yol**! Son zamanlarda hangi seçimleri yaptınız?

TARTIŞMA SORULARI

1. Birinin size yaptığı bir şeyden ötürü kendinizi kısıtlanmış ve pişman hissettiniz mi? Ya da, sizin başka birine yaptığınız bir şeyden? Nasıl karşılık verdiniz?

2. Kutsal Yazılar'daki hangi kanıt bize Kayin'in kardeşini öldürmemeyi seçebilecek olduğunu gösteriyor?

3. Adem ile Havva çocuklarını tarlada ölü olarak bulduklarında ne hissetmişlerdir?

4. Yaratılış 2. ve 3. bölümlerde anlatılan olayları tekrar gözden geçirin. Adem ile Havva'nın seçimleri, Kayin'in davranışlarından ne şekilde kısmen sorumluydu?

5 KÖTÜLÜĞÜN SONUCU

Dünya tasavvurları sürekli kötülük olduğunda bunun sonuçları nelerdir?

Sıkıntılı zamanlarda yaşadığımıza şüphe yok. Mahallelerimizin, kentlerimizin, ülkelerimizin ve dünyamızın kargaşa içinde olduğunu görmek için tek yapmamız gereken bir gazeteye bakmak, haberleri izlemek veya televizyonu açmak. Dolayısıyla, dünyanın sonu hakkında pek çok şey duyuyor olmamız şaşılacak bir şey değil. Bazıları uzaylıların gelerek bizi yok edeceklerini söylüyor. Başkaları, tıpkı milyonlarca yıl önce olduğu gibi, dünyamıza bir göktaşının çarparak tüm hayatı yok edeceğini söylüyor. Fakat en yaygın düşünce, insanların neden olduğu küresel ısınmanın okyanusların seviyelerinin yükselmesine neden olarak, gezegenin en önemli kentlerini sular altında bırakacağı. Nasıl olacağı bir yana, dünyamızın kaderi kesin yıkım mı? Evet, Kutsal Kitap'a göre **dünyanın sonu yakın ve Allah'ın yargısı kapıda**. Fakat sorun fosil yakıtlarının tükenmesinden çok, insan kalbinin tükenmesinde!

Hamza Bey iki gündür uyuyamıyordu. Kızı Begüm'ün nasıl ailesine böyle bir şey yaptığını aklı almıyordu. Onun için her şeyini feda etmişti. Kızının üniversiteye gitme hayalini gerçekleştirmek için büyük şehre taşınmışlardı. İzmir'de iş bulmak zordu, ancak kızının derslerine odaklanabilmesi için her şeyinin olmasını istiyordu; bu nedenle ona yeterli miktarda cep harçlığı da vermiş, her zamankinden daha fazla özgürlük tanımıştı. O ise karşılığını böyle gösterdi! Evlilik dışı hamile kalarak bütün aileye yüzkarası olduğuna inanamıyordu.

Üstüne üstlük, bu stres uykusunu kaçırmakla kalmıyordu, işine de dikkatini veremiyordu.

Öğleden sonra saatler sonsuzmuş gibi geçti; işten çıkıp dolmuşa bindi. Camdan dışarı bakarken düşüncelere dalıp gitti, fakat çok geçmeden kendine geldi. Tam arkasındaki koltukta iki kadının konuştuğunu duydu.

"Zaman değişiyor. Herkes kötü davranıyor. Mesela geçen gün dolmuşa bindiğimde 10 dakika ayakta durmak zorunda kaldım. İki genç adam vardı ve bana yer vermediler."

"Gülümser, bana anlatmana gerek yok! Geçen ay iki komşumun her şeyleri çalındı. Komşuluk günden güne daha da bozuluyor. Eskiden kapımızı kilitlemezdik bile, fakat şimdi hepimiz kapılarımıza ve pencerelerimize demir taktırıyoruz. Haberlerde duyduğum şeylerden ise söz etmek bile istemiyorum" diyen diğer kadın iç çekti.

Hamza Bey kadınlara hak vermeden edemedi. Mükemmel olmamasına rağmen bu ülkeyi, halkını ve ailesini seviyordu. Ancak kalbine çok yakın tuttuğu şeylerin, dünyanın geri kalan sorunlarından muaf olmayışları ona büyük acı veriyordu. Apartmanın ağır çelik kapısını açtı, merdivenleri çıktı, ayakkabılarını çıkarıp evine girdi. Karısı ve küçük kızı Ayşe ile birlikte sessizce akşam yemeğini yediler. Yemekten sonra yürüyüş yapmak ve bazı arkadaşlarını ziyaret etmek için dışarı çıktı. Belki biraz çay ve birkaç el okey veya kart oyunu kafasını dağıtabilirdi.

Hamza "Selamünaleyküm!" dedi.

Birkaç adam "Aleykümselam" diyerek karşılık verdi.

Hamza bir masada oturarak arkadaşlarının gelmelerini bekledi. İlk çayını bitirdikten sonra Hüseyin, İbo ve Salih geldi. Her zamanki selamlaşmadan ve havadan sudan konuştuktan sonra okey oynamaya koyuldular.

Adamların Hamza'nın her zamanki halinde olmadığını anlamaları uzun sürmedi. Normalde mükemmel okey oynardı ve hızlı davranmayı severdi. Fakat bu akşam aklı başka bir yerdeydi.

"Hamza, neyin var? Bu akşam tuhaf davranıyorsun! Kafan nerede? Hadi oyna, el sende" dedi Hüseyin.

"Kusura bakma, haklısın, kafam çok karışık. Bugün dolmuşta iki kadının konuşmasını duydum. Dünyamızın halinden bahsediyorlardı. Onlara göre insanlar gitgide kötüye gidiyormuş. Gençler geleneklerimizi tutmak istemiyor, insanlar komşulukla ilgilenmiyor. Ortalık hırsız dolu. Kocalar karılarını, çocuklar anne-babalarını öldürüyor. Her yer alan talan olmuş" dedi Hamza.

Salih, "Haklılar, her şey değişiyor" dedi.

"Bence uzmanlar neden bahsettiklerini biliyor. Dünya ısınıyor ve hava değişiyor. Dediklerine bakılırsa buz tabakaları ve buzullar eriyor ve yakında sahil kentleri su altında kalacak. Belki de zamanın sonu gelmiştir" diye ekledi İbo.

Fakat Hüseyin o kadar emin değildi.

"Ne olacaksa olacak, fakat uzmanların dediklerine inanmıyorum. Yani, tamam, dünyanın havası değişiyor. Fakat yanlış hatırlamıyorsam, dünyanın sonu sel baskınıyla gelmeyecek. Bunu nereden duyduğumu hatırlamıyorum, ancak sanırım daha farklı olacak."

İbo araya girerek, "Haydi arkadaşlar, kimin umurunda! Oyunumuza bakalım! Hamza, sıra yine sende" dedi.

Ne yazık ki çoğu kimsenin yaklaşımı bu şekilde. "Kimin umurunda" diyorlar, "Hayat kısa, ye, iç, mutlu ol!" Binlerce yıldır tutturulan bir terane bu. Hayal etmek zor, ancak insanların aynen şimdiki kadar, hatta daha da kötü şekilde yaşadığı bir zaman vardı. Hiç kimseye hesap vermek istemiyorlardı ve hayatın hiçbir zaman sona ermeyeceğini sanıyorlardı. İşlemekte oldukları günaha

duyarsızlaşmakla kalmıyorlar, bir de Allah'ın onlara iletmekte olduğu mesajı duymazlıktan geliyorlardı. Bu, dinleselerdi hayatlarını kurtaracak bir mesajdı.

Adem ile Havva Aden bahçesinden kovulduktan ve çocuk sahibi olmaya başladıktan sonra, geleceğin farklı olacağı net bir şekilde anlaşılmıştı. Bahçedeki huzurlu günlerin ve sonsuza dek yaşama imkânının yerini, zahmetli emek, cinayet ve acı almıştı. Çok geçmeden insanlık iki gruba bölündü. Allah'ı izlemeyi seçenlere Allah oğulları denildi, seçmeyenlere ise insan oğulları. Yaşam ağacına erişim olmamasına rağmen insanlar uzun süre yaşıyorlardı. Ancak bu yılları başkalarına yarar sağlamak amacıyla kullanmak yerine, kendi dünyevî arzularını ve isteklerini tatmin etme yolları aradılar. Erkekler karılarından hoşnutsuz olup başka kadınlarla yatmaya başladılar ve istediklerini elde etmek için şiddete başvurdular. Kutsal Kitap, Adem ile Havva'dan beri birkaç kuşak geçtiğini ve Allah oğullarının etkisi ve sayısı azaldıkça yaşamın Allah'ın amaçladığına benzeme umudunun da yavaş yavaş yok olduğunu anlatıyor. Öyküye Yaratılış 6. bölüm, 5-7 ayetlerinden devam edelim:

> *5 RAB baktı, yeryüzünde insanın yaptığı kötülük çok, aklı fikri hep kötülükte. 6 İnsanı yarattığına pişman oldu. Yüreği sızladı. 7 "Yarattığım insanları, hayvanları, sürüngenleri, kuşları yeryüzünden silip atacağım" dedi, "Çünkü onları yarattığıma pişman oldum."*

Allah'ın yaratışının sonu, önceden "çok iyi" olarak nitelenen bu eser, şimdi kötüden daha kötü bir şey olmuştu. Habis ve şeytanî bir hale dönüşmüştü. İnsanlık artık Allah'a dair şeylerle ilgili değildi, ancak kendi arzularının esiri olmuştu. Allah, yukarıda gördüğümüz Hamza Bey gibi, olan biten her şeyi düşündü ve üzüldü. Adem ile Havva'yı günahlarından ötürü zaten cezalandırmıştı, ancak Kendisini yine aynı durumda buldu. İnsanlar derslerini almamıştı ve günah sorunu insandan insana geçen ve hiçbir antibiyotiğin öldüremediği bir enfeksiyon gibiydi. İnsanlığın bir bütün olarak cezalandırılması gerekiyordu ve Allah'a, yarattığı her şeyi yok etmekten başka bir

çözüm yolu bırakmıyorlardı. Şansımıza, Allah oğulları arasında Nuh adında bir adam vardı; bu adam Allah'ın gözünde lütuf bulmuştu. Yaratılış 6. bölüm, 9-22 ayetlerinden devam edelim:

> *9 Nuh'un öyküsü şöyledir: Nuh doğru bir insandı. Çağdaşları arasında kusursuz biriydi. Tanrı yolunda yürüdü. 10 Üç oğlu vardı: Sam, Ham, Yafet. 11 Tanrı'nın gözünde yeryüzü bozulmuş, zorbalıkla dolmuştu. 12 Tanrı yeryüzüne baktı ve her şeyin ne denli bozulduğunu gördü. Çünkü insanlar yoldan çıkmıştı. 13 Tanrı Nuh'a, "İnsanlığa son vereceğim" dedi, "Çünkü onlar yüzünden yeryüzü zorbalıkla doldu. Onlarla birlikte yeryüzünü de yok edeceğim. 14 Kendine gofer[2] ağacından bir gemi yap. İçini dışını ziftle, içeriye kamaralar yap. 15 Gemiyi şöyle yapacaksın: Uzunluğu üç yüz[3], genişliği elli[4], yüksekliği otuz arşın[5] olacak. 16 Pencere de yap, boyu yukarıya doğru bir arşını bulsun.[6] Kapıyı geminin yan tarafına koy. Alt, orta ve üst güverteler yap. 17 Yeryüzüne tufan göndereceğim. Göklerin altında soluk alan bütün canlıları yok edeceğim. Yeryüzündeki her canlı ölecek. 18 Ama seninle bir antlaşma yapacağım. Oğulların, karın, gelinlerinle birlikte gemiye bin. 19 Sağ kalabilmeleri için her canlı türünden bir erkek, bir dişi olmak üzere birer çifti gemiye al. 20 Çeşit çeşit kuşlar, hayvanlar, sürüngenler sağ kalmak için çifter çifter sana gelecekler. 21 Yanına hem kendin, hem onlar için yenebilecek ne varsa al, ilerde yemek üzere depola." 22 Nuh Tanrı'nın bütün buyruklarını yerine getirdi.*

Nuh doğru ve kusursuz birisiydi. Allah'ı tanıyan ve O'nun emirlerine göre yaşayan birkaç kişiden biriydi; yozlaşmış bir toplumun uygulamalarına itibar etmeyen bir adamdı. Allah, merhametiyle Nuh'la konuştu ve ona kötüleri yok edeceğini söyledi. Ancak uyarıya kulak verenler için bir kaçış yolu sağlayacaktı. Allah Nuh'a, yaklaşan fırtınadan korunak olacak büyük bir gemi yapmasını

2 "Gofer": Ne çeşit ağaç olduğu bilinmiyor. Selvi ağacı olduğu sanılıyor.
3 "Üç yüz arşın": Yaklaşık 135 m.
4 "Elli arşın": Yaklaşık 22.5 m.
5 "Otuz arşın": Yaklaşık 13.5 m.
6 "Bir arşın": Yaklaşık 45 cm.

buyurdu. Hassas ölçülere göre yapılacak, üstü çatıyla örtülecek, üç katı olacaktı, ve halen şimdiye dek yapılmış olan en büyük ahşap gemidir.

Allah bu talimatları Nuh'a vermeden önce, insanlığın yalnızca 120 yılının kaldığını bildirmişti. Dolayısıyla, bu 120 yıl içinde Nuh, oğulları, ve diğer Allah oğulları gemiyi inşa ettiler. Gemiyi inşa edenlerin, dünyanın yok edileceğine inanmayanlarca nasıl alaya alındığını hayal edin. Muhtemelen, daha önce hiç yağmur yağmadığı halde gemi inşa ettikleri için, onlara hakaret edip gülüyorlardı. Su her zaman buhar olarak inip, yerden kaynayarak pınarlardan çıkmıştı. Bunlar dünyanın doğa kanunlarıydı, neden değişeceklerdi ki? Fakat Nuh ile oğulları kötüleri dikkate almadılar ve Rabb'in buyurduğu her şeyi yerine getirdiler. Kötülerin bile kurtulmak için Allah'ın adına başvuracakları bir zamanın geleceğini biliyorlardı. Ne yazık ki, kötüler için çok geç olacaktı. Öykü, 7. bölümde devam ediyor: 1-10 ayetlerini okuyarak devam edelim:

> *1 RAB Nuh'a, "Bütün ailenle birlikte gemiye bin" dedi, "Çünkü bu kuşak içinde yalnız seni doğru buldum. 2-3 Yeryüzünde soyları tükenmesin diye, yanına temiz sayılan hayvanlardan erkek ve dişi olmak üzere yedişer çift, kirli sayılan hayvanlardan birer çift, kuşlardan yedişer çift al. 4 Çünkü yedi gün sonra yeryüzüne kırk gün kırk gece yağmur yağdıracağım. Yarattığım her canlıyı yeryüzünden silip atacağım." 5 Nuh RAB'bin bütün buyruklarını yerine getirdi. 6 Yeryüzünde tufan koptuğunda Nuh altı yüz yaşındaydı. 7 Nuh, oğulları, karısı, gelinleri tufandan kurtulmak için hep birlikte gemiye bindiler. 8-9 Tanrı'nın Nuh'a buyurduğu gibi temiz ve kirli sayılan her tür hayvan, kuş ve sürüngenden erkek ve dişi olmak üzere birer çift Nuh'a gelip gemiye bindiler. 10 Yedi gün sonra tufan koptu.*

Nuh ile ailesi gemiye bindi ve ardından hayvanlar izledi. Hayvanların doğal felaketlerle ilgili bir altıncı hisleri olduğu gözlemlenmiştir. Dehşet verici bir olaydan hemen önce kaçtıkları, saklandıkları ve yüksek yerlere tırmandıkları bilinir. Belki de bu, işte bu olaydan kalan bir içgüdüdür, zira Kutsal Kitap her hayvandan ikişer adet, tüm

temiz hayvanlardan ise yedişer çiftin gemiye bindiklerini yazıyor. Gemiye doğru dizi dizi yürüyen hayvanlar ve kuşlar hayret verici bir manzara meydana getirmiş olmalı. Kötüler için hayvanların bu davranışı sergilemeleri alışılmadık bir durum olmalıydı, zira bu onların doğal alışkanlıklarına aykırıydı. Fakat bu sıra dışı olay bile onları ikna edemedi.

Bir hafta sonra yağmur yağmaya başladı, yeryüzünün pınarları kopan bir su borusu gibi fışkırdı. Sahneyi hayal edebilmek için bir gayzerin veya sert bir fırtınanın gücüne tanıklık etmiş olmak gerekir. Ağaçlar devrildi, yer sarsıldı, evler yıkıldı ve usul usul akan pınarlar azgın nehirlere dönüştüler. Kötüler gemiye binebilmek için çılgıncasına atılmış olmalılar, ancak geminin her tarafı sımsıkı kapalıydı ve kapısını hiçbir insan eli açamazdı. Geminin zift kaplı tahtalarına ne kadar sert vurduysalar ve tırmaladıysalar da, içeri asla giremeyeceklerdi. Allah'ın önceden bildirdiği şey aynen meydana gelmişti. Yağmurlar kırk gün devam etti ve geminin dışında kalan tüm canlılar yok oldu. Kutsal Kitap suların 150 gün yeryüzünü kapladığını ve gözün görebildiği her yerde yalnızca su olduğunu yazıyor. Bir zamanlar yeşil tarlalar ve bayırlar olan yerler suya batmış ve sonsuza dek unutulmuştu. Ancak Allah Nuh'u, ailesini ve gemideki hayvanları unutmadı. Doğru kişi olarak adlandırdığı ve dünyanın adetleri yerine Allah'ı izlemeyi seçen kişiyi nasıl unutabilirdi ki? Yaratılış 8. bölüm, 1-5 ayetlerini okuyalım:

> *1 Sonra Tanrı Nuh'u ve gemideki evcil ve yabanıl hayvanları anımsadı. Yeryüzünde bir rüzgar estirdi, sular alçalmaya başladı. 2 Enginlerin kaynakları, göklerin kapakları kapandı. Yağmur dindi. 3 Sular yeryüzünden çekilmeye başladı. Yüz elli gün geçtikten sonra sular azaldı. 4 Gemi yedinci ayın on yedinci günü Ararat dağlarına oturdu. 5 Sular onuncu aya kadar sürekli azaldı. Onuncu ayın birinde dağların doruğu göründü.*

Nuh'un karşılaşacağı yeryüzü, önceden bildiği yeryüzünden tamamen farklı olacaktı ve bu yeryüzünün yaşamaya elverişli olduğundan emin olması gerekiyordu. Bu nedenle dışarıya bir kuzgun gönderdi, ancak kuzgun havada dönüp durdu. Sonra bir

güvercin saldı, fakat güvercin konacak yer bulamadığı için geri döndü. Bir hafta daha bekledi ve güvercini yine dışarı saldı; bu kez güvercin bir zeytin yaprağıyla geri geldi. Allah ona suların çekildiğine dair bir işaret vermişti. Bir hafta sonra, Nuh güvercini yine gönderdi ancak bu kez güvercin geri dönmedi. Gemiden çıkma vakti gelmişti.

Nuh'un gemiden çıktıktan sonra yaptığı ilk şey, bir sunak yaparak yakmalık sunular sunmak oldu. Allah'ın verdiği temiz hayvanların ve kuşların bir kısmını kullandı, Allah Nuh'un minnettarlığını ve övgüsünü görünce ondan hoşnut oldu. Nuh'u ve ailesini kutsadı, onlara yeryüzüne dağılmalarını söyledi ve çoğalarak tüm gezegeni doldurma sorumluluğunu verdi. Allah insanlığa ikinci bir şans vermekle kalmadı, ayrıca tüm yeryüzünü bir daha asla tufanla yok etmeyeceğine dair bir antlaşma yaptı. Öykünün sonunu, 9. bölüm, 8-17 ayetlerinde okuyabiliriz:

> *8 Tanrı Nuh'a ve oğullarına şöyle dedi: 9-10 "Sizinle ve gelecek kuşaklarınızla, sizinle birlikteki bütün canlılarla -kuşlar, evcil ve yabanıl hayvanlar, gemiden çıkan bütün hayvanlarla- antlaşmamı sürdürmek istiyorum. 11 Sizinle antlaşmamı sürdüreceğim: Bir daha tufanla bütün canlılar yok olmayacak. Yeryüzünü yok eden tufan bir daha olmayacak." 12 Tanrı şöyle sürdürdü konuşmasını: "Sizinle ve bütün canlılarla kuşaklar boyu sonsuza dek sürecek antlaşmamın belirtisi şu olacak: 13 Yayımı bulutlara yerleştireceğim ve bu, yeryüzüyle aramdaki antlaşmanın belirtisi olacak. 14 Yeryüzüne ne zaman bulut göndersem, yayım bulutların arasında ne zaman görünse, 15 sizinle ve bütün canlı varlıklarla yaptığım antlaşmayı anımsayacağım: Canlıları yok edecek bir tufan bir daha olmayacak. 16 Ne zaman bulutlarda yay görünse, ona bakıp yeryüzünde yaşayan bütün canlılarla yaptığım sonsuza dek geçerli antlaşmayı anımsayacağım." 17 Tanrı Nuh'a, "Kendimle yeryüzündeki bütün canlılar arasında sürdüreceğim antlaşmanın belirtisi budur" dedi.*

Allah'ın tufan sırasında kötüleri yok ederek doğru kişileri koruması, en iyi üzümleri yetiştirmeye çalışan bir üzüm üreticisinin yaptığına

benziyor. Her yıl asmaların etraflarını dikkatlice kazarak gübre verir ve bol bol sular. Asmalarını tehdit eden bir şey (örneğin mantar, böcek benzeri bir şey) görürse tehdidi ortadan kaldırır. Allah Nuh'un zamanında yeryüzünde yaşayan tüm insanların yüreklerini biliyordu, vereceği ikinci şansa yalnızca Nuh'un ailesinin karşılık vereceğini de biliyordu. Üzüm üreticisi ve onun bağı gibi, Allah da Nuh'u kurtarmak için bir şey yapmasaydı, onlar da yok olurlardı. Bu nedenle Allah, **doğruları korumak için kötüleri ortadan kaldırdı**. Hüseyin haklıydı; son yakın olmasına rağmen, Allah dünyayı bir daha tufanla yok etmeyecekti. Ancak bir soru geçerliliğini sürdürüyor: kurtarılmaya değer modern zaman Nuh'ları var mı? Varsa, Allah onların kaderini herkesin kaderinden farklı hale getirmek için ne yapacak?

Tartışma Soruları

1. Bazı kişiler Allah'ın cezalandırmasının haksız olduğunu düşünüyor, diğerleri ise Allah'ın neden daha fazla cezalandırmadığını merak ediyor. Sizce Allah neden kötü şeylerin meydana gelmesine izin veriyor?

2. Allah yargıladığında bunu sevgiyle yapabilir mi? Öyle ise, tufan öyküsünde sevgiyi bulabilir misiniz?

3. Yeryüzünde, Allah'ı izleyenler ve izlemeyenler olarak yalnızca iki tür insan bulunuyor olması mümkün müdür? Öyle ise, Allah'ı izleyenler izlemeyenlerle nasıl bir ilişki kurmalıdır?

4. Zamanımızda nasıl Nuh gibi olabilirsiniz?

6 NEDEN HÂLÂ KÖTÜLÜK VAR?

Eğer tufan yeryüzünü temizlediyse, neden hâlâ kötülük var?

Hiç hayatınızı yoluna koyamadığınızı hissettiniz mi? Yapmak istediğiniz iyi şeyleri bir türlü yapamadığınızı ve yapmaktan kaçınmaya çalıştığınız şeyleri sonunda yaptığınızı? Neden bir diyeti bırakmak, buna devam etmekten daha kolaydır? İçimizde, iyi kararlarımıza karşı savaşan bir şey mi var? Bu sorulara yanıt verir gibi görünen iki öyküye bakalım.

Ali ve Burcu bebek sahibi olmak için uzun süre beklemişlerdi. Her şeyin kesinlikle mükemmel olmasını istemişlerdi. Bir müddet çalışıp para biriktirdikten ve işlerinin sağlam olduğundan emin olduktan sonra, zamanın geldiğine karar verdiler. Hamilelik süresince düzenli olarak doktora gittiler, bebek mobilyaları aldılar ve evi boyadılar. Tüm hazırlıkları yaptılar, tam da zamanında yaptılar, zira bebek beklenenden bir hafta erken doğdu. Erkek olacağını biliyorlardı ve ona Zafer adını vermişlerdi.

İlk yıl çok zor değildi. Zafer'in beslenmesi, giydirilmesi ve bebek bezinin değiştirilmesi gerekiyordu. Geceleri iyi uyuyordu, uyandığında Burcu onu sıkıca sarmalayarak bacaklarına yatırıyor ve ileri geri sallıyordu. Herkes ona çirkin ve pis dese de, hepsi onun sevimli olduğunu biliyordu. Bebeklerin yaptığı normal şeylerin hepsini yapıyordu, dik oturmaya, emeklemeye, ayakta durmaya ve sonunda yürümeye başladı. Onlara göre Zafer dünyanın en harika bebeğiydi ve hiçbir sorun çıkacağını sanmamışlardı.

Zafer 18. ayına yaklaşırken, doktor onlara ne beklemeleri gerektiğini söyledi. Kendi karakterini oluşturmaya başlayacaktı, ihtiyaçlarını daha net olarak ifade edecek, belki de biraz cezalandırılmaya ihtiyaç duyacaktı. Muayenehaneden çıkarken birbirleriyle konuştular.

> Ali, yüksek sesle, "Zafer bize hiçbir sorun çıkartmayacak! Oğlumuz mükemmel ve her zaman iyi davranıyor" dedi.

Fakat Burcu biraz farklı düşünüyordu. Ali her zaman işteydi, zamanının çoğunu çocukla geçiren kendisiydi. Bir gün salondayken, Zafer'e DVD oynatıcıyla oynamamasını söyledi ve onu odanın başka bir yerine götürdü. Zafer ayağa kalktı, DVD oynatıcının yanına gitti, durdu, annesine baktı ve DVD oynatıcının düğmelerine basmaya başladı. Burcu onun kendisine nasıl böyle utanmazca itaatsizlik edebildiğini anlamadı. Tekrar denedi, yine aynı şeyi yaptı. Ancak ona bir oyuncakla rüşvet verdikten sonra durdu. İtaatsizlik daha kötü bir hal alınca da Burcu'nun kalbi kırıldı. Ondan bir şey yapmasını istediğinde başını sallayarak itiraz ediyor, annesi istediğini yapmadığında bağırıyor veya ona vuruyor, annesi kendisine gelmesini isteyince ise ters yönde kaçıyordu. Burcu bunun anlamamaktan kaynaklanmadığını biliyordu, zira elinde yeni bir oyuncak veya şeker varken onu çağırdığında koşarak geliyordu. Ali'nin de aynı şeyleri fark etmesi uzun sürmedi. Şoka uğradılar ve sevgiye ve ilgiye boğdukları sevimli yavrularının nasıl olup da böyle davrandığına akıl erdiremediler. Zafer yaptıkları hiçbir şeye memnuniyet göstermiyor ve evin kralı olmak istermiş gibi davranıyordu!

İlginçtir ki, yaklaşık 4000 yıl önce Nuh peygamber de aynı şeye tanıklık etti.

Kutsal Kitap, Nuh ve oğulları gemiden çıktıktan sonra, Ham, Sam ve Yafet'in çocukları, torunları ve büyük torunları olduğunu söylüyor. Dünyanın nüfusu artarken, Nuh'un ve oğullarının soyundan gelenlerin tufandan ders almış olmaları gerekirdi. Ataları Nuh'a bakarak tıpkı onun gibi, Allah tarafından kendisine doğru kişi denilen adam gibi olmayı istemeliydiler. Tufandan önce yaşayanları

yok eden günahlı davranışlardan kaçınmalı ve Allah'ın emirlerini tutmalıydılar. Yeterince çok çalışırlarsa, dünya belki eskisinden bile iyi olabilirdi. Ancak Kutsal Kitap'ın anlatısını okuduğumuzda, hiç de öyle olmadığını göreceğiz.

Yaratılış 10:8 ayetinde, Kûş'un (Ham'ın oğullarından biri) Nemrut adında bir oğlu olduğunu okuyoruz. Yeryüzünde yiğit bir adam olarak kabul edilen ilk kişiydi, Rabb'in önünde yiğit bir avcıydı. İşin ilginci, Nemrut'un adı "isyan" anlamına gelir ve eylemleri, isyanının Allah'a karşı olduğunu gösteriyor. Allah'ın, Nuh'a ve oğullarına yayılıp yeryüzünü doldurmalarını söylediğini hatırlayın. Ancak Nemrut, insanları dağılmaya teşvik edecek yerde, onlara yerleşecekleri kentler kurmaya başladı. Yaratılış 10:10 ayetinde, krallığının tümü Şinar topraklarında bulunan Babil, Erek, Akat ve Kalne kentlerinde başladığını söyleniyor. Bu kentler günümüzde Irak topraklarında yer alır. 11. ayette başka kentler kurduğunu da görüyoruz. Kral olmadan krallık olmaz, öyleyse sizce bu kentlerin kralı kimdi? Bildiniz, Nemrut! Öyküye Yaratılış 11. bölüm, 1-4 ayetlerinden devam edelim:

> *1 Başlangıçta dünyadaki bütün insanlar aynı dili konuşur, aynı sözleri kullanırlardı. 2 Doğuya göçerlerken Şinar bölgesinde bir ova bulup oraya yerleştiler. 3 Birbirlerine, "Gelin, tuğla yapıp iyice pişirelim" dediler. Taş yerine tuğla, harç yerine zift kullandılar. 4 Sonra, "Kendimize bir kent kuralım" dediler, "Göklere erişecek bir kule dikip ün salalım. Böylece yeryüzüne dağılmayız."*

Bu ayetler bize ne açıklıyor? O zaman tüm dünyada yalnızca tek bir dil vardı, ancak daha da önemlisi insan oğulları (yani Allah'ın yolunu izlemeyenler) iki nedenden dolayı bir kent ve kule inşa etmek istediler. Yeryüzünde nam salmak istediler ve tüm yeryüzüne dağılmak istemediler. Bu insanlar Allah'ın yeryüzüne dağılma emrini yerine getirmek istemişler gibi görünüyor mu? İşin tuhaf tarafı, Allah'ın dünyayı tufanla yok etmesinin ve Nuh ve oğulları ile insanlığa ikinci bir şans vermesinin üzerinden yalnızca 71 yıl geçmişti. Fakat henüz iki nesil içinde Allah'a kulak asmamaya

başlamışlardı. Ancak ne kadar uğraşırsanız uğraşın, **Allah vardır ve gözardı edilemez**. 5-7 ayetlerini okuyarak devam edelim:

> *5 RAB insanların yaptığı kentle kuleyi görmek için aşağıya indi. 6 "Tek bir halk olup aynı dili konuşarak bunu yapmaya başladıklarına göre, düşündüklerini gerçekleştirecek, hiçbir engel tanımayacaklar" dedi, 7 "Gelin, aşağı inip dillerini karıştıralım ki, birbirlerini anlamasınlar."*

Bir kez daha Allah'ın bu gezegenin olaylarıyla bizzat ilgilendiğini görüyoruz. Kutsal Kitap, O'nun kenti ve kuleyi görmek için aşağıya indiğini ve hoşnutsuz olduğunu söylüyor. Sonu başlangıçtan itibaren bilen Kişi, insan oğullarının neyin peşinde olduklarını görmüştü. İnsanlar bu yolda devam etselerdi, öncekinden de kötü olacaklardı. Akıllarına koydukları her şeyi tamamlayacaklardı. Allah ise hem onların ne yapacaklarını, hem de onları bu şeylere neyin yönelttiğini biliyordu. İnsan oğullarının tufandan önce yaşayanlardan farklı olmadıklarını ve tanrısız yaşamlarının yalnızca günahkârlık, şiddet, sapkınlık ve kanunsuzluk getireceğini biliyordu. Başka bir deyişle, **doğalarında olan şeyi yapacaklardı**. 8. ve 9. ayetlerde Allah'ın ne yaptığını görelim:

> *8 Böylece RAB onları yeryüzüne dağıtarak kentin yapımını durdurdu. 9 Bu nedenle kente Babil adı verildi. Çünkü RAB bütün insanların dilini orada karıştırmış ve onları yeryüzünün dört bucağına dağıtmıştı.*

İnsan oğullarının durdurulması gerekiyordu. Allah dünyayı tufanla yok etmeme sözünü vermişti, bu nedenle onların birlikte çalışabilmelerini sağlayan en önemli şeyi, iletişim yeteneğini ellerinden aldı. Yukarı katlardan daha fazla tuğla emri geldikçe, kargaşa başgösterdi. Kutsal Kitap'ta işçilerin ne yaşadığı ayrıntılarıyla anlatılmıyor, ancak tahminde bulunabiliriz. Muhtemelen bir Fenerbahçe maçı sırasında stadyumun diğer tarafındaki arkadaşınıza mesaj iletmeye çalışmak gibi bir şeydi. Birkaç denemeden sonra vazgeçersiniz. İnsanlar aletlerini bir kenara bırakıp kentin sokaklarında yankılanan yabancı dilleri

dinlerken, muhtemelen anlaşabildikleri kişilerle bir araya gelip ayrılma planı yapmışlardır. Kutsal Kitap, isteseler de istemeseler de dağılmaya başladıklarını söylüyor. Belki aşağıdaki öykü bu ayetlerin bize bildirdiği şeyle ilgili daha iyi bir anlayış sağlayabilir.

Bir gün bir akrep etrafına bakınmış ve bir değişiklik yapmaya karar vermiş. Böylece yola koyularak ormanlardan ve tepelerden geçmiş. Kayalara tırmanmış, bağlardan geçmiş, en sonunda bir nehre ulaşmış. Nehir genişmiş ve hızlı akıyormuş, akrep karşıya geçmenin bir yolunu bulamamış. Nehir boyunca yukarı aşağı gezerek, geri dönmek zorunda kalabileceğini düşünmüş. Bir anda, nehir kıyısındaki sazlarda oturan bir kurbağa görmüş. Nehrin karşısına geçmek için kurbağadan yardım istemeye karar vermiş.

Akrep karşı tarafa, "Merhaba, Bay Kurbağa!" diye bağırmış, "Acaba beni nehrin karşısına geçirme nezaketini gösterir miydin?"

Kurbağa kararsızlıkla, "Bakalım, Bay Akrep! Sana yardım edersem beni öldürmeye çalışmayacağını nereden bileyim?" diye sormuş.

Akrep, "Çünkü" demiş, "Seni öldürmeye çalışırsam ben de ölürüm. Akreplerin yüzemediğini herkes bilir!"

Bu kurbağaya mantıklı gelmiş. Fakat sormuş. "Ya kıyıya yaklaşırken ne olacak? Yine de beni öldürmeye ve sonra kıyıya çıkmaya çalışabilirsin!"

Akrep, "Doğru" diye onaylamış, "Fakat o zaman da nehrin karşı kıyısına ulaşamam!"

Kurbağa, "Peki öyleyse, karşı kıyıya varana kadar bekleyip beni o zaman öldürmeyeceğini nereden bileyim?" demiş.

Akrep, yumuşak bir sesle "Aahh..." demiş, "Çünkü, beni bu nehrin karşı kıyısına geçirdiğinde yardımına o kadar minnettar

kalacağım ki, sana ölümle karşılık vermek yakışık almayacak, öyle değil mi?"

Böylece kurbağa akrebi nehrin karşı kıyısına geçirmeyi kabul etmiş. Yüzerek kıyıya gelmiş ve yolcusunu almak için çamurun yanına yanaşmış. Akrep kurbağanın sırtına tırmanmış ve kurbağa nehrin sularına süzülmüş. Çamurlu su etraflarında girdap yaparak dönüyormuş, ancak kurbağa akrebin boğulmaması için kendini yüzeye yakın tutuyormuş. Nehrin ilk yarısını bir gayretle geçmiş, yüzgeçlerini akıntıya karşı çılgınca çırpıyormuş.

Nehrin ortasında kurbağa birden keskin bir acı hissetmiş ve gözünün ucuyla baktığında akrebi iğnesini sırtından çıkarırken görmüş. Bacaklarına ölümcül bir uyuşukluk yayılmaya başlamış.

Kurbağa vraklayarak "Seni aptal!" demiş, "Şimdi ikimiz de öleceğiz! Ne demeye böyle bir şey yaptın?"

Suya gömülürlerken akrep omuz silkerek "Kendime engel olamadım" demiş, "**bu benim doğamda var**."

Doğru bir adamdan doğru çocukların geleceği düşünülür. Ve bu çocukların nasıl davranacaklarını bilmeleri ve Allah'a itaat etmeleri beklenir. Aksine, Nuh'un torunları yalnızca 71 yıl önceki tufanda boğulanlardan hiç de daha iyi değillerdi. Onlarda da isyan tohumu vardı. Nuh'un, oğullarının ve tüm hayvanlarla kuşların gemide olduklarını biliyoruz. Ancak anlaşılan başka bir şey daha vardı, **bencilliğe, gurura, kibire ve isyana doğru bir eğilim**. Allah'tan olmayan her şeye duyulan bir arzu ve O'ndan olanlara karşı bir memnuniyetsizlik. **4000 yıl daha geçtikten sonra bile, değişen bir şey var mı?** Bu soruyu daha önce sormuştuk, bir kez daha soracağız. Bu, kaderimizin değiştirilemez bir yönü mü? Yanıtı bulmak için tabii ki araştırmaya devam etmemiz gerekecek.

TARTIŞMA SORULARI

1. Çocuklar neden anne-babalarına itaatsizlik eder?
2. İnsanlar neden Allah'a itaatsizlik eder?
3. Tufan dünyayı kötü insanlardan temizlemişti, fakat göründüğü kadarıyla kötülük hâlâ etrafta geziyordu. Nasıl yeniden ortaya çıktı ve nerede saklanıyordu?
4. Yaptığımız her şey bencillikten, gururdan ve kibirden kaynaklanıyorsa, Allah'ı nasıl hoşnut edebiliriz?
5. Günümüzde birisi bize Allah'ın buyruklarını yerine getirmek yerine kendi isteklerimizin ardından gitmemizi söylerse, ne yapmalıyız?

7 GELMİŞ GEÇMİŞ EN BÜYÜK YALAN

Binlerce yıl boyunca insanlar yalanların en büyüğü ile kandırıldılar. Bu yalan nedir?

Bazıları, hayatta idare edebilmek için birazcık yalan söylemeniz gerektiğini iddia eder. Belki yalanın kimseye zarar vermediği ve yalan söylediğiniz şey yanınıza kâr kaldığı sürece, yalanda sorun olmadığını düşünüyorlardır. Fakat sorun, yalanın aldatma üzerine kurulu olduğu ve hiç kimsenin aldatılmaktan hoşlanmadığıdır. Başkasının sizin hakkınızda hiç yalan söylediği oldu mu? Hakkınızda bir yalanın yayılmasından daha kötüsü, başkalarının bu yalana inanmalarıdır! Binlerce yıldır insanlar tarihin en büyük yalanıyla aldatılıyor. Nedir bu yalan? Okumaya devam edip öğreneceğiz.

Bir gün, perdeci Sedat dükkânına giren bir Amerikalı'yı görünce şaşırdı. Amerikalı iş için Türkiye'ye yeni taşınmıştı ve kısa bir ziyaretin ardından iki adam çabucak arkadaş olmuşlardı. Sedat, Tom'u akıllı ve esprili olduğu için seviyordu. Fakat en önemlisi, Tom'un dürüstlüğünü, yargılayıcı olmayan tavrını ve karısına olan sadakatini beğeniyordu. Sedat, Tom'a Türk yaşamını öğretmeyi amaç edindi. Onu hamama ve pazara götürdü, hatta Ramazan'da evine iftara çağırdı. İlkbaharda da aileleriyle sık sık kent dışındaki tepelerde pikniğe giderlerdi.

Sedat aynı zamanda Tom'un kendisini, perdeci olmasına bakmayarak, akıllı bir adam olarak kabul etmesinden hoşlanırdı. Böylece iki adam birlikte çay içer, gülüp eğlenir ve hayat hakkında konuşurlardı. Ancak arkadaşlıkları, Sedat'ın içki dükkânı işleten amcasından tepki gördü.

Amca, Tom'dan belki de içki içmediği için hoşlanmamıştı. Sebebi ne olursa olsun, Sedat'a her zaman şöyle diyordu:

"O Amerikalı'yla yalnızca parası olduğu için zaman geçiriyorsun."

Bazen Tom perde mağazasında Sedat ile otururken amcası gelirdi. Sedat'a dönerek, sanki Tom hiç Türkçe anlayamıyormuş gibi, şöyle derdi:

"Bu Amerikalı'dan bir menfaatin var, öyle değil mi?"

Sedat'ın incindiği ve utandığı gözlerinden okunurdu. Arkadaşlıklarının gerçek olduğunu bildiği için inciniyordu ve amcasının bir misafire bu şekilde davranmasından da çok utanıyordu.

İyi günde arkadaşlıkları korumak kolaydır. Ancak dostluğun gerçek denenmesi sıkıntı zamanlarında olur. Dört yıllık dostluktan sonra, Sedat sıkıntılı zamanlardan geçmeye başlamıştı. Önce küçük oğlu nadir görülen bir omurga hastalığına yakalandı. Kısa bir süre sonra da, Sedat'ın dükkânını kiraladığı binanın mal sahibi binayı sattı. Yeni mal sahibi binayı başka bir amaçla kullanmak istiyordu ve Sedat dükkândan çıkarılınca, yaklaşık bir yıl süreyle hiçbir gelir elde edemedi. Dostluklarının sağlamlığı işte bu şartlar altında denenecekti.

Sedat dürüst ve şerefli bir adamdı. Tom'un dostu olduğunu biliyordu ve rahatlıkla maddi yardım isteyebilirdi, ancak Tom'dan hiçbir zaman para istemedi. Tom ise, karısına gösterdiği sadakatin aynısını dostluklarına da yansıttı. Yaklaşık bir yıl boyunca her hafta, Tom hastaneye gelip Sedat'ın oğlunun başucunda oturdu ve ona masallar anlattı. Sedat'ın amcasının bir kez bile yapmadığı bir hareketti bu.

Sedat'ın sıkıntıları geçtikten uzun süre sonra, Tom tekrar Türkiye'ye dönme fırsatı buldu. Sedat Tom'u havaalanında karşıladı, onu yeni dükkânına götürdü ve birlikte asma altında çay içtiler. Havadan sudan konuştuktan sonra, Tom sözü Sedat'ın eski sıkıntılarına getirdi. Arkadaşının gözlerinin içine bakarak bir itirafta bulundu,

> "Sedat, o zaman sana yeni bir dükkân açmana yardımcı olmak için 3000 dolar vermeyi ne kadar çok istedim, bilemezsin. Ancak amcanın suçlamalarını hatırladım. O yalancı adama anlatacak bir hikâye çıkararak seni ve dostluğumuzu lekelemek istemedim. Senin ne kadar büyük sıkıntılardan geçtiğini görmeme rağmen, hiç kimse arkadaşlığını satın aldığımı sanmasın diye, o parayı vermemeye karar verdim.

Sedat gözyaşlarıyla karşılık verdi:

> "Ailemi düşündüğünü ve sahip olduğun her şeyi bana verebileceğini biliyordum. Fakat bana para vermemekle gerçekten de dostluğumuza önem verdiğini kanıtlamış oldun. Açıkçası, ben de amcamı yalancı çıkarmak için bana hiçbir şey vermeyeceğini umuyordum. Zor fakat akıllıca bir karar vermişsin."

Tom, amcanın nasıl olduğunu sordu ve Sedat şu yanıtı verdi:

> "Amcamı kaybettik. Yalnız ve arkadaşsız öldü. Sen gittiğinden beri bu konuda çok düşündüm, ve şu sonuca vardım: dostu olmayan bir adam her zaman gerçek dostluğa karşı tepki gösterir, çünkü iki şeyi, sadakati ve sevgiyi hiçbir zaman anlayamaz."

Tarihin en eski kayıtlı olaylarına, muhtemelen yazının icadına kadar geri dönüp baktığımızda, Eyüp peygamberin öyküsünü buluyoruz! Onun öyküsü Kutsal Kitap'taki en etkileyici öykülerden biri, çünkü İbrahim peygamberin çağdaşı olan Eyüp, büyük bir sıkıntıdan geçti. Fakat kötü olduğu için acı çekmedi; aksine, başına gelenler iyi olduğu için geldi! Eyüp'ün de, Sedat gibi, birinin lekelemek istediği bir dostluğu vardı. Ancak benzerlik bu kadardı, çünkü Eyüp'ün dostu da, düşmanı da, tüm insanlardan daha büyüktü. Evet, Eyüp'ün dostu Allah'tı, iftiracısı ise bizzat Şeytan'dan başkası değildi.

İbranice'de, Şeytan kelimesi "suçlayan" anlamına gelir. Kutsal Kitap çalışmalarımıza devam ettikçe, bu adın ona çok yakıştığını göreceğiz. Aden Bahçesi'nde yılan kılığına girerek, Allah'ın gerçeği Adem ile Havva'dan saklamakla suçlayan oydu. Adem ile Havva'yı Allah'a itaatsizlik etmeleri için ayartan da oydu. Bazı

kişiler Şeytan'ın pasif bir kötülük gücü olduğunu, veya yalnızca görevini yaptığını söyleyebilir. Ancak Kutsal Kitap, **onun sabırla çalışarak Allah'ın itibarını sarsmaya ve insanların hayatlarını mahvetmeye uğraşan, uğursuz ve çok akıllı bir varlık** olduğunu açık bir şekilde bildiriyor. Ve bu amaç yolunda, Eyüp de onun mahvetmeye çalıştıklarından biriydi.

Kutsal Kitap'ın Eyüp kitapçığında, Eyüp'ün yaşamından bir kesit görüyoruz. Mutlu, refah içinde yaşayan bir adamdı ve muhtemelen bugünkü Irak sınırları içinde yer alan bir yerde yaşıyordu. Binlerce hayvanı, büyük bir ailesi vardı ve Ortadoğu'nun tüm lezzetlerinin - hurma, üzüm, incir, bal ve kaymak gibi tadını çıkarıyordu. Harika bir hayatı vardı. Ancak daha da iyisi, Kutsal Kitap onun Allah'a bağlı olduğunu ve yetimlere, dullara ve ihtiyarlara iyilik ettiğini söylüyor.

Bunu aklımızda tutarak, Eyüp kitapçığının 1. bölümünün 6. ve 7. ayetlerinden itibaren öyküsünü okumaya başlayalım.

> *6 Bir gün ilahi varlıklar[7] RAB'bin huzuruna çıkmak için geldiklerinde, Şeytan da onlarla geldi. 7 RAB Şeytan'a, "Nereden geliyorsun?" dedi. Şeytan, "Dünyada gezip dolaşmaktan" diye yanıtladı.*

Anlaşılan gökyüzünde büyük bir kurul toplanmış ve tüm göksel varlıklar Allah'ın huzuruna gelmişti. Huzurda olanlardan biri de Şeytan'dı ve metinden, yeryüzünde dolaşarak pek çok zaman geçirdiğini açıkça anlayabiliyoruz. Peki, ne yapıyor olabilirdi ve neden Allah'ın huzuruna gelmişti? Ayrıntılı bilgi verilmese de, bir sonraki ayetten aldatacak insan aradığı sonucuna varabiliriz.

Şimdi, 8. ayetten itibaren, Allah ile Şeytan arasındaki konuşmaya yakından bakın:

> *8 RAB, "Kulum Eyüp'e bakıp da düşündün mü?" dedi, "Çünkü dünyada onun gibisi yoktur. Kusursuz, doğru bir adamdır. Tanrı'dan korkar, kötülükten kaçınır."*

7 Melekler

Allah, kutsallık içinde kulu Eyüp'le övünüyor. Eyüp'ün Kendi dostu olduğunu ve ona güvenebileceğini biliyordu. Eyüp'ü kötülükle suçlayamayan Şeytan ise, kurnazlıkla Allah ile Eyüp arasındaki dostluğu karalamaya başlıyor. 9-11. ayetlerde iddialarını okuyalım:

> *9 Şeytan, "Eyüp Tanrı'dan boşuna mı korkuyor?" diye yanıtladı. 10 "Onu, ev halkını, sahip olduğu her şeyi sen çitle çevirip korumadın mı? Elleriyle yaptığı her şeyi bereketli kıldın. Sürüleri bütün ülkeye yayıldı. 11 Ama elini uzatır da sahip olduğu her şeyi yok edersen, yüzüne karşı sövecektir."*

Şeytan burada tam olarak ne diyor? Çok açıkça, ve Sedat'ın amcasına benzer bir şekilde, Eyüp'ün Allah'la dostluğunun bir yalandan ibaret olduğunu ve tamamen kişisel çıkarlara dayandığını söylüyor. Esas itibariyle, Şeytan Allah'a "Eyüp seni yalnızca zengin ve güçlü olduğun için seviyor. Bu gerçek bir dostluk değil. Aldatmaca. Senin bereketlerini almış olmasaydı, seninle ilişki kurması için hiçbir neden olmazdı" diyor. Bunlar Şeytan'ın belden aşağı vuruşları. 12-22 ayetlerinde Allah'ın nasıl yanıt verdiğine bir bakalım:

> *12 RAB Şeytan'a, "Peki" dedi, "Sahip olduğu her şeyi senin eline bırakıyorum, yalnız kendisine dokunma." Böylece Şeytan RAB'bin huzurundan ayrıldı. 13 Bir gün Eyüp'ün oğullarıyla kızları ağabeylerinin evinde yemek yiyip şarap içerken 14 bir ulak gelip Eyüp'e şöyle dedi: "Öküzler çift sürüyor, eşekler onların yanında otluyordu. 15 Sabalılar baskın yaptı, hepsini alıp götürdü. Uşakları kılıçtan geçirdiler. Yalnız ben kaçıp kurtuldum sana durumu bildirmek için." 16 O daha sözünü bitirmeden başka bir ulak gelip, "Tanrı ateş yağdırdı" dedi, "Koyunlarla uşakları yakıp küle çevirdi. Yalnızca ben kaçıp kurtuldum durumu sana bildirmek için." 17 O daha sözünü bitirmeden başka bir ulak gelip,"Kildaniler üç bölük halinde develere saldırdı" dedi, "Hepsini alıp götürdüler, uşakları kılıçtan geçirdiler. Yalnızca ben kurtuldum durumu sana bildirmek için." 18 O daha sözünü bitirmeden başka bir ulak gelip, "Oğullarınla kızların ağabeylerinin evinde yemek yiyip şarap içerken 19 ansızın çölden şiddetli bir rüzgar esti" dedi, "Evin dört köşesine çarptı;*

ev gençlerin üzerine yıkıldı, hepsi öldü. Yalnız ben kurtuldum durumu sana bildirmek için." 20 Bunun üzerine Eyüp kalktı, kaftanını yırtıp saçını sakalını kesti, yere kapanıp tapındı. 21 Dedi ki,"Bu dünyaya çıplak geldim, çıplak gideceğim. RAB verdi, RAB aldı, RAB'bin adına övgüler olsun!" 22 Bütün bu olaylara karşın Eyüp günah işlemedi ve Tanrı'yı suçlamadı.

Bu ayetlerde görebileceğimiz birkaç şey var. Öncelikle, tüm bunlar Şeytan'ın habis işleri neticesinde oldu. **Tüm bu felâketlerin sorumlusu oydu**. İkincisi, Eyüp bu durumu günaha düşmek için bir bahane olarak görmedi. Dosdoğru ve Allah'a sadık olarak kaldı. Üçüncüsü, Allah'ı herhangi bir haksızlıkla suçlamadı. Son olarak da, her şeyini kaybetmesine rağmen Eyüp'ün Allah'la ilişkisi sağlam kaldı. Kötü bir şey olduğu için Allah'tan vazgeçen birini tanıyor musunuz? Ya da, Şeytan'ın yaptığı bir şeyden ötürü O'nu suçlayan? Belki de onlara gerçek düşmanın kim olduğunu söylemelisiniz!

Eyüp kitapçığının ikinci bölümünde, Şeytan, dostluklarının Allah'ın Eyüp'e sağlık vermesine dayalı olduğunu iddia ederek saldırılarına devam ediyor. Öyküyü Eyüp 2. bölüm, 3-7 ayetlerinden itibaren okumaya devam edelim:

3 RAB, "Kulum Eyüp'e bakıp da düşündün mü?" dedi, "Çünkü dünyada onun gibisi yoktur. Kusursuz, doğru bir adamdır. Tanrı'dan korkar, kötülükten kaçınır. Onu boş yere yok etmek için beni kışkırttın, ama o doğruluğunu hâlâ sürdürüyor." 4 "Cana can!" diye yanıtladı Şeytan, "İnsan canı için her şeyini verir. 5 Elini uzat da, onun etine, kemiğine dokun, yüzüne karşı sövecektir." 6 RAB, "Peki" dedi, "Onu senin eline bırakıyorum. Yalnız canına dokunma." 7 Böylece Şeytan RAB'bin huzurundan ayrıldı. Eyüp'ün bedeninde tepeden tırnağa kadar kötü çıbanlar çıkardı.

Bir kez daha, Eyüp'ün acılarının nedeni Şeytan. Allah Şeytan'ın saldırılarını kısıtlamasaydı onun kesinlikle Eyüp'ü öldürecek olduğundan emin olabiliriz. Ancak Allah bunun olmasına izin verecek değildi. Şeytan'ın umudu, Eyüp'ün baskı altında kalarak

Allah'ı inkâr etmesi, başına gelen aksiliklerden ötürü O'nu suçlamasıydı. Fakat Eyüp, çektiği büyük acıya rağmen zor olan kararı vererek, Allah'ın iyi olduğuna dair inancına sıkı sıkıya sarıldı. Ne yazık ki Eyüp'ün karısında aynı iman yoktu. Bir iftiracısı olduğu yetmezmiş gibi, Eyüp'ün karısı da ona katıldı. Konuşulanları 9. ve 10. ayetlerde okuyabiliriz:

> *9 Karısı, "Hâlâ doğruluğunu sürdürüyor musun?" dedi, "Tanrı'ya söv de öl bari!" 10 Eyüp, "Aptal kadınlar gibi konuşuyorsun" diye karşılık verdi, "Nasıl olur? Tanrı'dan gelen iyiliği kabul edelim de kötülüğü kabul etmeyelim mi?" Bütün bu olaylara karşın Eyüp'ün ağzından günah sayılabilecek bir söz çıkmadı.*

Eyüp'ün karısı, Allah ile ilişkiye yalnızca bundan iyi bir şey gelirse değeceğini ima ediyordu. Buna "iyi gün dostu" denir. Fakat Eyüp'ün karısı, Sedat'ın amcası ve Şeytan'ın bizzat kendisi gibi, gerçek dostluğu yanlış anlamıştı. Eyüp'ün, Allah'tan yarar sağlamak için başkalarına yardım ettiğini sanmıştı. Yürüttüğü mantık, "Çıkar yoksa ilişki yoktur" şeklindeydi. Eyüp'ün Allah'ı, aldıklarından dolayı değil, kişiliğinden dolayı sevdiğini anlamamıştı.

HAYIR! Bir dostu yalnızca bir şeyi elde etme yolu olarak görenler, dostluğun gerçek zevkini yakalayamıyorlar. Allah'ı cennete gitme yolu olarak görenler de O'nun dostluğunun gerçek anlamını, dolayısıyla da cennetin kapısını gözden kaçırmış oluyorlar. Bunlar, dostluğun rüşvetle, hediyelerle ve aldatıcı sözlerle satın alınabileceğini düşünen sahte dostlar. Fakat Allah kandırılamaz, rüşvetle satın alınamaz ve ikna edilemez. O, sahte dostluğu da kabul etmez. İşte modern bir kahramanın gerçek öyküsü.

Nasuh Mahruki gerçek bir Türk, bir İstanbul çocuğu. Everest Tepesi'ne başarıyla tırmanan ilk Türk ve yüksek dağlardaki gezileri ona "Kar Leoparı" lâkabını kazandırmış.

Pek çok kişinin bilmediği şey, Nasuh Mahruki'nin kendisine iftira atılmasının ne demek olduğunu bildiği. Mahruki'nin Everest'e tırmanan ilk Türk olmasından bir yıl sonra, Greg Childs isimli

bir dağcı Outside dergisinde onunla ilgili bir yazı yazdı. Childs dergide, Constantin adlı Romanyalı bir dağcının hayatını nasıl kurtardığını anlatıyordu. Childs, yazısında Mahruki'nin Everest'e tırmanışıyla ilgili ayrıntılarda hatalar yapmıştı. Yanlış bir şekilde, Mahruki'nin, Everest'e tüm tırmanış boyunca oksijen kullandığını belirtmekle kalmamış, (büyük bir dağcı için küçümseyici bir yorum) aynı zamanda Mahruki'nin zirveye ulaşmasının gerçekte olduğundan çok daha uzun sürdüğünü savunmuştu. Mahruki'nin şansına, yaklaşık 15 görgü tanığı Childs'ın hatalı olduğuna tanıklık ederek, bu bilgileri yanlış çıkarttılar. Ancak iftiralar devam etti ve Childs, Nasuh Mahruki'nin "hazırlık yapmaya karşı düşüncesizce bir aldırmazlığı, küstah bir benmerkezci tavrı ve dağa ve spora karşı büyük bir saygısızlığı" olduğunu iddia etti.

Bu, dünya çapında izleyicisi olan birine yapılan kişisel düzeyde bir iftiraydı! O noktada Mahruki'nin bir seçim yapması gerekiyordu. Childs'a karşılık vererek onu kötüleyebilir ve bir intikam planı kurabilir, ya da Childs'ın yazdıklarına kimsenin inanmayacağı bir yaşam tarzıyla yaşayabilirdi. Nasuh Mahruki ikinci hareket tarzını benimsedi. Mahruki, alenî suçlamalardan sonra acı bir hayat yaşamak yerine, Türkiye'yi yalnızca spordaki başarılarıyla değil, sürekli arama-kurtarma ve yardım çalışmalarıyla da şereflendirmeye devam etti. İster deprem, ister sel, ister tsunami olsun, AKUT (Arama Kurtarma Derneği) ve Mahruki güçlü yardım ellerini uzatarak orada oldular.

Eyüp de, Mahruki gibi tüm iftiralara karşı dürüstlüğünü korumayı ve başına gelen aksiliklerden dolayı Allah'ı suçlamamayı seçti. Sonunda Şeytan savaşı kaybetti ve Eyüp'ün malları yeniden kendisine verilerek eski haline getirildi. Eyüp'ün öyküsünden, Şeytan'ın kişilik dışı bir güç olmayıp, aksine Allah ile insanın arasını bozmanın hesabını yapan uğursuz bir yalancı olduğunu öğrendik. İnsanların her aksilikten ötürü Allah'ı suçlamalarını sağlamaktan ve sonuçta Allah'ı güvenilmez biri olarak resmetmekten daha çok sevdiği bir şey yoktur. Ancak asıl güvenilmez olanın Şeytan'ın kendisi olduğu ve sevginin veya sadakatin anlamını bilmediği çok açık.

Başka sefer başınıza kötü bir şey geldiğinde ve Allah'ın size zorluk verdiğini düşünmeye başladığınızda, **Eyüp'ün öyküsü size gerçekte suçlanması gerekenin kim olduğunu hatırlatsın!** Allah, Eyüp'ün kaderi gibi görünen şeyi değiştirebildiyse, sizin kaderinizi de değiştirebilir.

Tartışma Soruları

1. Hiç başka birisi sizin hakkınızda bir yalan söyledi mi? Durum neydi? Ne hissettiniz?
2. İyi bir dostlukta güvenin önemini açıklayın. Allah, Eyüp'e nasıl bir güven gösterdi? Eyüp, Allah'a nasıl bir güven gösterdi?
3. Tüm bunlarda Şeytan'ın güdüsü neydi?
4. Kutsal Kitap'a göre, Eyüp'ün karısına verdiği cevap neydi?

8 İMANIN GÜCÜ

Kaderim, Avram'ın kaydedilmiş en eski hikayesi üzerinde nasıl dönüyor?

Hiç uzaklara gitmenizi gerektirecek özel bir görev için çağrıldınız mı? Ne hissettiniz? Gideceğinize memnun oldunuz mu? Macera mıydı, yoksa zor bir görev mi? Hiç birine özel bir mesaj iletmekle görevlendirildiniz mi? İyi haber miydi, kötü haber mi? Haberi nasıl karşıladılar? Bu derste, birçok kişiye yardımcı olmaları için özel bir göreve gönderilen bazı insanları tanıyacağız.

Halil, Erzincan'ın bir köyünde çiftçiydi. II. Dünya Savaşı'ndan sonra evlendi ve çocukları oldu. 1965 yılında en büyük oğlu Savaş 20 yaşındaydı ve yeni evlenmişti. Halil, oğlunun çalışkan olduğunu bilerek, bir gün onu konuşmak için yanına çağırdı.

> "Savaş, senden çok önemli bir şey yapmanı istiyorum. Senin açından çok büyük bir fedakârlık gerektirecek bir görev. Buradan çok uzaklara gitmene, benden, annenden ve kardeşlerinden ayrılmana neden olacak bir iş. Zorluklarla karşılaşacaksın. Fakat tahammül etmeli ve sana vereceğim göreve sadık kalmalısın. Senden istediğim şey hem benim için bir şeref, hem de ailen ve milletin için bir bereket olacak. Seni bir fabrikada çalışman veya ticarete atılman için Almanya'ya gönderiyorum. Orada çok para kazanabilirsin, bir kısmını da bize göndermen gerek. Bu parayı senin kardeşlerin ve karının kardeşleri için kullanacağız. Bunu yaparsan, onları en iyi okullara gönderebiliriz. Üniversiteye

gitme, memuriyete girme ve iş kurma fırsatları olacak. Oğlum, bütün umudumu sana bağladım."

Savaş'ın aklı karışmıştı. Ailesinden ayrılmak istemiyordu. Onun için canı kadar değerliydiler. Nasıl başka bir ülkeye gidebilirdi? Almanca öğrenmesi gerekecekti. Yeni bir kültüre alışması gerekecekti. Her şey çok farklı olacaktı. Ve bunların tümünü tek başına yapmak zorunda kalacaktı. Dayanabileceği bir ailesi olmayacaktı, yanında yalnızca karısı olacaktı. O ne diyecekti? Fikre tamamen karşı çıkıp hayatı iyice zorlaştıracak mıydı? Orada mutlu olacaklar mıydı?

Savaş "Nurhan'la konuşup birkaç gün içinde sana yanıt vereceğim" dedi.

Savaş bu isteği karısı Nurhan'a anlattığında, karısı düşüncelere daldı ve ciddileşti.

"Savaş, babanın bizden istediği çok büyük bir şey. Ben annemle babamı ne zaman göreceğim? Kardeşlerimizi ne zaman göreceğiz? Orası çok uzak. Ya Almanca öğrenemezsek? Ya Almanlar bizi kabul etmezlerse? Kültürlerine nasıl alışacağız? Türkiye'yi çok özleyeceğiz. Bilmiyorum. Bu konuda düşüneyim."

Nurhan zorlukları düşündü, fakat faydaları da düşündü. Kardeşlerinin eğitim görme fırsatı olacaktı ve bu sayede aileye daha fazla katkıda bulunabileceklerdi. Sonunda kocasıyla birlikte Almanya'ya gidip yeni bir hayat kurmaya karar verdi.

Almanya'ya ilk indiklerinde, ne kadar daha soğuk olduğunu fark ettiler. Fakat çok geçmeden Almanlar Savaş ve Nurhan'ı kabul ettiler. Arkadaşlar edindiler ve dili öğrendiler. Savaş bir alet fabrikasında iş buldu ve iyi para kazanmaya başladı. Anlaştıkları gibi, parayı Erzincan'a gönderdi. Kardeşleri ve kayınbiraderleri ile baldızları iyi okullara gidebildiler ve başarılı oldular. Biri öğretmen oldu, biri subay, bir diğeri doktor. Ailedeki herkes Savaş ve Nurhan'la gurur duyuyordu. Başarılarının bir kısmını onun fedakârlık yaparak evden uzaklara gitmesine ve Almanya'da para kazanmasına borçlu olduklarını biliyorlardı. Savaş Almanya'ya

gelmesinin ailesi için bir bereket ve babası için şeref kaynağı olduğunu anlamıştı. Ancak babasının, tüm Türkiye için bir bereket olmakla ilgili söylediği söz kafasını karıştırıyordu.

Savaş ile Nurhan bir gün Erzincan'daki ailelerini ziyaret etmeye karar verdiler. Arabayla köye doğru yol alırken rüyada gibiydiler. Savaş kendi kendine "Bu gerçekten oldu mu?" diye düşünüyordu. Yıllar geçmişti. Her şey çok farklı görünüyordu. Babasının öküzle sürmesine yardım ettiği tarlaya vardıklarında, büyük, parlak kırmızı renkte bir traktör gördüler. Savaş, Almanya'ya gitmiş olmasaydı o traktörün orada olmayacağını anladı. Ve traktörün üzerinde, babasının gülümseyen görüntüsü, tüm bunlara değdiğini gösteriyordu. Arabadan neredeyse durmadan atladı, babasına koştu, elini öptü ve hiç bırakmak istemezmişcesine babasına sarıldı.

Birlikte köye doğru yol alırlarken, Savaş babasına Almanya'yı, işini ve evini anlattı. Aileden de konuştular. Daha öncesinin aksine, yerden hiç toz kalkmıyordu, çünkü artık asfalt döşenmişti. Kırmızı, yeşil ve sarı boyalı yeni binalar vardı ve bunlar taş ve ahşaptan değil, betondan yapılmışlardı. Köyde pek çok otomobil vardı.

Savaş ve karısı köye girerken pankartı gördüler: Savaş ve Nurhan, evinize hoşgeldiniz. Onları bir davulcuyla zurnacı karşıladı. Sanki ünlüler gibiydiler. Herkes onları gördüğüne memnun olmuştu, Savaş ve Nurhan ise evlerini ne kadar özlediklerini tahmin bile edememişlerdi.

Savaş kardeşlerini gördü. Biri öğretmen, diğeri subay olmuştu. Nurhan'ın erkek kardeşi bankacı, kız kardeşi doktor olmuştu. Çocukları da üst düzey okullara gidiyorlardı. Savaş babasına dönerek şöyle dedi:

> "Baba, tüm bunların parasını benim ödemediğimi biliyorum, fakat bunda payım olduğunu da biliyorum. Benim Türkiye için bir bereket olacağımı söylediğinde ne demek istediğini anlamamıştım. Ancak şimdi anlıyorum. Milletimiz için yapılması gerekenleri ne benim, ne de erkek veya kız kardeşlerimin

tek başına gerçekleştiremeyeceğimizi biliyorum. Fakat özveride bulunarak, örnek olarak, çocuklarımız, çocuklarımızın çocukları ve onların çocukları daha güçlü bir Türkiye'yi meydana getirebilir. Bir kişi gerçekten de çok sayıda başkalarını etkileyebilir."

Halil oğluna dönerek şöyle dedi:

"Seninle gurur duyuyorum, oğlum. Yalnızca bizim için yaptıklarından dolayı değil, seni hiç tanımayacak olan binlerce kişi için, yalnızca diğerleri yoluyla bıraktığın etki için de."

Kutsal Kitap'ta, çok tanınmış ve etkisi tüm gezegene yayılmış birinin öyküsü var. Ondan da, tıpkı Savaş gibi, çok uzak bir yere gitmesi istenmişti. Çağrıyı yapan ise Allah'ın ta kendisiydi. Onun yolculuğu bugünkü Irak sınırları içinde yer alan Ur kentinden başladı, bu adamın adı başlangıçta Avram'dı. Babasının adı Terah'tı ve iki erkek kardeşi vardı. Kardeşi Nahor öldükten sonra Avram, Saray adlı bir kadınla evlendi, tüm aile Ur kentinden ayrıldı ve Harran'a göçtüler. Yaygın inanışa göre Harran'ın konumu, Türkiye'nin güneydoğusunda, Şanlıurfa'dan yaklaşık 40 kilometre uzaklıktadır. Harran kuzey Mezopotamya'dan devam eden ticaret yolunda önemli bir kavşaktı ve büyük bir ay kültünün merkeziydi. Avram'ın babası Harran'da öldü ve Allah onunla ilk kez orada konuştu. Öyküye Yaratılış 12. bölüm, 1-3 ayetlerinden devam edelim:

1 RAB Avram'a, "Ülkeni, akrabalarını, baba evini bırak, sana göstereceğim ülkeye git" dedi, 2 "Seni büyük bir ulus yapacağım, Seni kutsayacak, sana ün kazandıracağım, Bereket kaynağı olacaksın. 3 Seni kutsayanları kutsayacak, Seni lanetleyeni lanetleyeceğim. Yeryüzündeki bütün halklar Senin aracılığınla kutsanacak."

Avram için ailesinden ayrılarak uzak bir yere gitme düşüncesi zorlu bir mücadele olmuş olmalı. Belki de Savaş gibi o da düşünmüştür, "Sevdiğim ailemden nasıl ayrı kalırım? Bu yeni yerde başıma neler gelecek? Dillerini konuşabilecek miyim, kültürleri benimkinden farklı mı olacak? Ayrıca Allah bana yeryüzündeki tüm halkların

benim aracılığımla kutsanacağını söylerken, ne demek istedi? Bütün dünyayı etkileyecek ne yapabilirim? Yoksa, soyumdan gelenler ne yapacak?" Ancak sorular ve kuşkular uzun sürmedi. Avram Allah'a inandı ve yola koyuldu. 4-9 ayetleriyle devam edelim:

> *4 Avram RAB'bin buyurduğu gibi yola çıktı. Lut da onunla birlikte gitti. Avram Harran'dan ayrıldığı zaman yetmiş beş yaşındaydı. 5 Karısı Saray'ı, yeğeni Lut'u, Harran'da kazandıkları malları, edindikleri uşakları yanına alıp Kenan ülkesine doğru yola çıktı. Oraya vardılar. 6 Avram ülke boyunca Şekem'deki More meşesine kadar ilerledi. O günlerde orada Kenanlılar yaşıyordu. 7 RAB Avram'a görünerek, "Bu toprakları senin soyuna vereceğim" dedi. Avram kendisine görünen RAB'be orada bir sunak yaptı. 8 Oradan Beytel'in doğusundaki dağlık bölgeye doğru gitti. Çadırını batıdaki Beytel'le doğudaki Ay Kenti'nin arasına kurdu. Orada RAB'be bir sunak yapıp RAB'bi adıyla çağırdı. 9 Sonra kona göçe Negev'e doğru ilerledi.*

Eşyaları toplayıp taşınmanın, profesyonel nakliyeciler ve kamyonlarla dahi ne kadar zor olduğunu biliyorsunuzdur. Eşyalarınız develere yüklü olarak yaya seyahat etmenin nasıl olduğunu hayal edin. Yolun tozu saçınıza ve elbiselerinize yapışıyor, sıcak güneş sizi terletiyor. Akşam olduğunda tüm gün yürümekten bitkin düşüyorsunuz, ancak kamp kurup yemek ve yatak hazırlamanız gerekiyor. Banyo imkânı yok, yine de ertesi gün kalkarak yola devam etmeniz gerekiyor. Her seferinde son olduğunu umdukları tepeleri tırmanırken, muhtemelen acaba ne zaman varacaklarını düşünüyorlardı. Yine de, tüm zorluğuna rağmen, evrenin Allah'ının rehber olması ne büyük bir bereket olmuş olmalı. Allah Avram'la bir antlaşma yaptı ve tüm dünyayı onun aracılığıyla kutsayacağını, ve Avram'ın torunlarına bugünkü Filistin toprakları olan Kenan ülkesini vereceğini vaat etti. Allah'ın sözünden başka, Avram'ın bu ülkeyi görebileceğine dair hiçbir garantisi yoktu ve bazıları onun yolculuğunun aptalca olduğunu düşündüler. Ancak o şükretmeye ve ilerlemeye devam etti. 10-20 ayetlerine bakalım:

10 Ülkedeki şiddetli kıtlık yüzünden Avram geçici bir süre için Mısır'a gitti. 11 Mısır'a yaklaştıklarında karısı Saray'a, "Güzel bir kadın olduğunu biliyorum" dedi, 12 "Olur ki Mısırlılar seni görüp, 'Bu onun karısı' diyerek beni öldürür, seni sağ bırakırlar. 13 Lütfen, 'Onun kızkardeşiyim' de ki, senin hatırın için bana iyi davransınlar, canıma dokunmasınlar." 14 Avram Mısır'a girince, Mısırlılar karısının çok güzel olduğunu farkettiler. 15 Kadını gören firavunun adamları, güzelliğini firavuna övdüler. Kadın saraya alındı. 16 Onun hatırı için firavun Avram'a iyi davrandı. Avram davar, sığır, erkek ve dişi eşek, erkek ve kadın köle, deve sahibi oldu. 17 RAB Avram'ın karısı Saray yüzünden firavunla ev halkının başına korkunç felaketler getirdi. 18 Firavun Avram'ı çağırtarak, "Nedir bana bu yaptığın?" dedi, "Neden Saray'ın karın olduğunu söylemedin? 19 Niçin 'Saray kızkardeşimdir' diyerek onunla evlenmeme izin verdin? Al karını, git!" 20 Firavun Avram için adamlarına buyruk verdi. Böylece Avram'la karısını sahip olduğu her şeyle birlikte gönderdiler.

Bu öykü kısa olmasına ve Avram'ın yolculuğuna dair kapsamlı anlatının arasına sıkıştırılmış olmasına rağmen, bize birkaç şey açıklıyor. Öncelikle, Avram sürekli olarak düşmanların ve doğa koşullarının tehdidi altındaydı. Avram'ın bu engelleri aşmak için, Allah'a büyük bir imanı olması gerekiyordu. İkincisi, Avram Allah'la özel bir ilişkisi olmasına rağmen, yine de normal bir adamdı. Duyguları, endişeleri ve şüpheleri vardı. Allah onu buraya kadar getirmişti, ancak Avram Allah'ın korumasını unutmuşa benziyordu. Üçüncü olarak, putperest Mısırlılar bile yalan söylemenin kötü olduğunu biliyorlardı, bu yüzden Avram'ı hilesinden dolayı kınadılar. Dördüncüsü, Avram'ın kendi hayatını kurtarmak için yaptığı plan, Allah'la yaptığı antlaşmayı mahvedebilirdi. Fakat Allah araya girerek Firavun'un Avram'ın karısını elinden almasına engel oldu. Peki Allah tüm bunların olmasına neden izin verdi? Belki Avram'ı sınıyordu ve bu olay Avram'ın Allah'a daha fazla güvenmesi gerektiğini ortaya koydu. Ancak kesin olan bir şey var ki, Allah, Avram'a henüz vermiş olduğu torunlarının Kenan ülkesini ele geçirecekleri ve tüm dünyaya bereket olacakları vaadini korudu.

Yaratılış 13. bölümün ilk birkaç ayetini okuyarak bitirelim:

> *1 Avram, karısı ve sahip olduğu her şeyle birlikte Mısır'dan ayrılıp Negev'e doğru gitti. Lut da onunla birlikteydi. 2 Avram çok zengindi. Sürüleri, altınları, gümüşleri vardı. 3 Negev'den başlayıp bir yerden öbürüne göçerek Beytel'e kadar gitti. Beytel'le Ay Kenti arasında daha önce çadırını kurmuş olduğu yere vardı. 4 Önceden yapmış olduğu sunağın bulunduğu yere gidip orada RAB'bi adıyla çağırdı.*

Savaş Almanya'dayken, yaşamının ailesini veya Türk ulusunu nasıl etkileyeceğini tam olarak anlamamıştı. Etkisinin pek çok nesile uzanacağını hayal edememişti. Peki Avram yaşamının ne değer taşıdığını anlamış mıydı? Allah'ın dünyayı kendisi yoluyla nasıl bereketleyeceğini anlamış mıydı? Muhtemelen anlamamıştı, fakat Kutsal Yazılar'ın ilerleyen kısımlarında Allah'ın Avram'a verdiği vaadi nasıl yerine getirdiğini ve bütün bir halkın kaderini nasıl değiştirdiğini göreceğiz.

Pek çok büyük olayın küçük başlangıçları olur. Bir zamanlar imparatorluğun uzak bir köşesinde bir topluluk ciddi şekilde başkaldırdı. Sultan bu insanları bastırmak için orduyu gönderebilirdi, ne de olsa burası Sultan'ın krallığıydı ve bunu yapmak için tüm yetkiye sahipti. Sultan, ordu yerine iyi bir elçi gönderdi. Ne? Kendi halkınıza bir elçi mi gönderiyorsunuz? Fakat bunu yaptı.

Elçi halka nezaket gösterip şikâyetlerini dinledi. Onlara yaşamlarındaki meselelerde yardımcı oldu. Halka, Sultan'ın onların iyiliğini istediğini ve onları düşmanlardan koruyacağını anlattı. Halk, elçinin anlattığı imparatorluğa ve Sultan'a sadık kalmanın yararlarını dinledi.

Bazıları elçiye inandı, çoğu inanmadı. Elçi öldüğünde yerini oğlu aldı ve halka yardım etme politikasına devam etti. Bu birkaç kuşak sürdü. Sonra düşmanlar halka saldırdı. İlk elçinin soyundan biri işgalcilere karşı savaşa önderlik etti. Elçinin kendisi öldü, fakat halk kurtuldu.

Öyleyse Allah Avram'la ne yapıyor? Allah neden Avram'a tüm dünya için bir bereket olma vaadiyle geldi? Bir adım geri dönerek bu noktaya kadar neler olduğunu gözden geçirelim. **Allah, Havva'nın soyundan birinin yılanın başını ezeceğini ve kötülüğün yok edileceğini vaat etmişti**. Fakat bu hemen o anda olmadı. Dünya günahla doldu ve Allah neredeyse tüm insan soyunu yok etmeye mecbur kaldı. Günahın o hızla büyümesine izin veremezdi, ancak ilk vaadi uğruna birini koruması gerekiyordu. Bu nedenle Nuh'u seçti. Nuh yılanın başını ezecek olan vaat edilmiş kişi miydi? Hayır. Tufandan sonra insanlar Babil'de toplanarak Allah'a meydan okudular. Allah da insanları dünyanın dört bucağına dağıtarak kötülüğe karşı savaştı. Ancak **Allah dünyanın insanlarını yüzüstü bırakmadı ve hâlâ vaadini yerine getirmeyi amaçlıyordu. Kötülüğü yok etmek ve dünyayı bir adam yoluyla kutsamak için bir planı vardı.**

Sonra Avram'ı seçti, ona anayurdundan ayrılmasını söyledi ve onu yabancı bir ülkeye yönlendirdi. Allah Avram'a üç şey vaat etmişti: Kenan ülkesini Avram'ın torunlarına vermeyi, onları büyük bir ulus yapmayı, ve onların aracılığıyla tüm dünyayı kutsamayı. Böylece, Allah'ın tüm ulusları kötü eylemleri yüzünden dağıtmasına rağmen, O'nun aynı zamanda dünya insanlarını Avram ve onun soyundan gelenler yoluyla doğrulukta kutsamak için bir planı vardı. Allah'ın planının açılımını, O'nun kadere nasıl şekil verdiğini ve değiştirdiğini görmek heyecan verici değil mi?

TARTIŞMA SORULARI

1. Allah'ın sizi özel bir göreve gönderdiğini bilseydiniz, gider miydiniz? Ya bu görev ailenizden ve arkadaşlarınızdan ayrılmak zorunda kalmanız anlamına gelseydi?

2. Aileniz için kariyerinizi feda eder miydiniz? Ya bir yabancı için?

3. Avram yılanın başını ezerek kötülüğe son verecek olan kişi miydi, yoksa gelip bunu yapacak olan başka birini mi beklemeliyiz?

4. Allah neden bir insanla antlaşma yapıyordu? O kesinlikle hiç kimseye bir şey vaat etmek zorunda değil, ancak yine de böyle yapıyor. Sizce bunu neden yapıyor?

9 SAYGI GÖSTERMENİN ÖNEMİ

Avram Peygamber kralın elini neden öptü?

Dergilerde ve gazetelerde en fazla kime yer ayrıldığına hiç dikkat ettiniz mi? Her ne kadar siyasetçiler kamusal şereflendirmede yakın arayla ikinci olsalar da, birinci sırada çoğunlukla film yıldızları, pop şarkıcıları ve spor yıldızları yer alıyor. Güçlü ve şöhretli erkekler ve kadınlar bir yere ziyaretçi olarak geldiklerinde bayraklar çekiliyor ve lüks oteller kapılarını açarak kırmızı halıyı ayakları altına seriyor. Bill Gates ve Rahmi Koç gibi iş dünyasının önderleri ticari ustalıklarından dolayı alkışlanıyor. Ve tüm gazete odağına rağmen, Atatürk'ün şereflendirmeyi seçtiği nokta, toplumun diğer ucundaydı. O, "Milleti kurtaranlar yalnız ve ancak öğretmenlerdir" demişti. Büyük olmak ve buna rağmen başkalarını şereflendirmek, alçakgönüllülüğün bir lütfudur. Bu dersimizde bu "başkalarını şereflendirme" konusunu inceleyelim.

Mehmet ve Ayşe dürüst bir köylü çiftti. Yaklaşık beş yüz nüfuslu bir tarım köyünde oturuyorlardı. Mehmet geçinmek için sıkı çalışarak zeytin yetiştiriyordu. Her ilkbaharda, toprağın yağmurların tüm bereketini alması için, atıyla toprağı sürüyordu. Zeytin ağaçları ona iyi ürün veriyordu ve hem ailesine, hem de akrabalarının pek çoğuna yeterli gelir sağlıyordu. Ektikleri arazi nesillerdir ailelerindeydi. Belki ta Selçuklu zamanlarından beri. Sahip oldukları arazi, kısmen 100 yıllık çam ağaçlarıyla kaplı, güzel bir toprak parçasıydı. Duru ve buz gibi suyu olan, gürül gürül akan bir pınarı vardı. Pınar, büyük bahçelerini ve tüm çiftliği sulayan bir vadiye akıyordu. Çeşmenin

etrafı yıl boyunca yeşildi ve herhalde 300 yaşında olan dev ağaçlar vardı. Güzel ve huzurlu bir yerdi.

Bir gün şehirden takım elbiseli, kravatlı ve sivri burunlu siyah ayakkabılı bir adam Mehmet'in çalıştığı ambara geldi. Adam kendisinin devlet etütçüsü olduğunu ve yolu genişletmek için araştırma yaptıklarını söyledi. Araziyi etüt etmek için Mehmet'in imzasının gerektiğini söyledi. Mehmet ineği sağmakla meşguldü ve ona onayını ve imzasını verdi.

Yaklaşık bir ay sonra römorkunda buldozer bulunan büyük bir kamyon çıkageldi. Mehmet'in zeytin bahçelerinde yürümeye ve ağaçları kesmek için işaretlemeye başladılar. Mehmet bütün bunların ne demek olduğunu sordu. Adamlar arazinin satıldığını ve 100 odalı beş yıldızlı bir otel tesisi yapmayı planladıklarını söylediler!

Mehmet ve Ayşe şaşkınlığa uğradı. Hemen jandarmayı aradılar. Ancak kamyonlu ve buldozerli adamlar jandarmaya bazı belgeleri gösterdiler. Mehmet'in imzası bulunan belgeler, Mehmet'in mülklerin onlara ait olduğunu açıkça belirtiyordu! Mehmet'in yüreği ağırlaştı. 'Neye düşmüşlerdi böyle? Ve bundan nasıl kurtulacaklardı?'

Köylülerin tümü şaşırmış ve kızmışlardı. Jandarmaya bir şeyler yapmaları için yalvardılar. Ancak jandarmanın yalnızca buldozerleri üç gün durduracak kadar yetkisi vardı. Bu arada subaylar Ayşe ile Mehmet'e iyi bir avukat bulmalarını söylediler.

Mehmet ve Ayşe'nin sorunu köylü olmalarıydı. Nereden avukat bulacaklardı ve aramaya nereden başlayacaklardı? Hiçbir tanıdıkları, arkası sağlam dostları yoktu, avukat bir yana, şehirde arkadaşları bile yoktu.

Ayşe'nin tanıdığı üniversite eğitimli tek kişi, kız kardeşinin birkaç yıl önce özel bir ameliyat geçirmesine yardımcı olan bir kadın doktordu. Ayşe bunun uzak bir ihtimal olduğunu biliyordu. Ancak doktor, kız kardeşine çok iyi davranmıştı. Arazilerini korumalarına yardımcı olacak dürüst bir avukat tanıyor olabilirdi.

Ayşe kız kardeşini aradı ve Dr. Gül'ün numarasını aldı. Dr. Gül Ayşe'yi hemen tanıdı ve ona sıcak davrandı. Doktor yaşlıca bir kadın olmasına rağmen hayat dolu ve yaşam sevgisiyle doluydu. Hastalarına gösterdiği büyük ilgi onun ayırt edici özelliğiydi. Ayşe heyecanla durumu doktora anlattı ve hararetli ve dertli öyküsünü şu sözlerle bitirdi:

> "Doktor, biz okumamış çiftçileriz, içinde bulunduğumuz dertten bizi kimin kurtaracağını bilemeyiz. Bize yardım edebilecek birisini tanıyor musunuz?"

Dr. Gül, gülümsemesi sesinden belli olarak hemen yanıtladı,

> "Ayşe, neredeyse iki günde bir öğlen yemeklerini yargıç olan bir kadınla birlikte yiyorum! Benim dostum, eminim ki bağlantıları da vardır." Sonra kendinden emin bir şekilde ekledi: "Sorununuzu çözülmüş bilin."

Ertesi gün köyde, köylüler piknikte baklava tabağının etrafında vızıldayan arılar gibi heyecanlıydılar! Kamyonlar büyük makineleri yükleyip gidiyorlardı. Ayşe ile Mehmet herkese Dr. Gül'ü aradıklarından, ve tabi ki Dr. Gül'ün arkadaşından bahsetmişlerdi.

Saat iki sıralarında, Dr. Gül onları şaşırtarak köye geldi. Mehmet, Ayşe, Dr. Gül ve tüm aile oturarak çay içtiler ve taze börek yediler. Mehmet son birkaç günün olaylarını anlatırken minnettarlıkla kendini paralamaya başladı. Tabi ki Dr. Gül kamyonların gitmesi haberine çok sevindi ve köylülerin üzerine yığdığı hediyelerden büyük keyif aldı. Reddetmek istedi, ancak sonra ailenin gönüllerine göre davranmasına izin vermenin iyi olacağını düşündü. Mehmet doktorun arabasını on litre köy zeytinyağı, bir sepet taze incir, iki sepet bahçe domatesi, torbalarla biber, patlıcan, dört kavun, pek çok armut ve arka koltuğun tamamını kaplayan bir kabakla doldurdu.

Ertesi gün Dr. Gül etkili arkadaşını ziyaret etti. Arkadaşı mahkemedeydi, bu nedenle yargıcın sekreteri Dr. Gül'ü ve bir işçiyi yargıcın ofisine aldı. Bir masanın üzerine karpuz, bahçe domatesi, iki şişe zeytinyağı, bir tepsi taze börek ve diğer köy hediyelerini

yığmaya başladılar. Yığın tamamlandığında yargıç ofisine geldi. Etrafa baktığında durumu anladı ve gülmeye başladı.

"Anlaşılan doğru yere biraz baskı yapmışım" dedi.

Arkadaşı Dr. Gül şöyle dedi:

"Evet, şeref de lâyık olana verilmelidir."

Sonra Dr. Gül yargıcın yanına giderek elini tuttu, yargıç normalde elini çekerdi, ancak bu kez bu piyesin oynanmasına izin verdi. İşçi ve sekreter izlerken, Dr. Gül üç kez arkadaşının elini öpüp başına koydu ve şöyle dedi:

"Bu köy ihtiyarlarından, bu Mehmet ile Ayşe'den" ve son kez öperek "bu da benden. Teşekkür ederim."

Kutsal Kitap, Avram'ın yeğeni olan Lut'un ve ailesinin kendilerini büyük bir sıkıntının ortalarında bulduğu bir zamandan bahseder. Mehmet ve Ayşe'nin başlarına gelenden çok da farklı olmayan bir sıkıntı. Kutsal Kitap'a göre, Lut Sodom kentinde yaşamayı seçmişti. Beş kral kenti işgal etti ve Lut ile ailesi esir alındı. Lut'un ve ailesinin kaderinde köle olmak varmış gibi görünüyordu. Neyse ki Lut'un "tanıdıkları" vardı. Onun tanıdığı, Lut'la içtenlikle ilgilenen ve onun özgürlüğü için hayatını riske atmaktan çekinmeyecek biriydi.

Esir düşen adamlardan biri kurtularak durumu Avram'a anlattı. Avram Peygamber haberi aldığında hemen harekete geçti. Öyküyü Yaratılış 14. bölüm, 14-16 ayetlerinde okuyalım:

14 Avram yeğeni Lut'un tutsak alındığını duyunca, evinde doğup yetişmiş üç yüz on sekiz adamını yanına alarak dört kralı Dan'a kadar kovaladı. 15 Adamlarını gruplara ayırdı, gece saldırıp onları bozguna uğratarak Şam'ın kuzeyindeki Hova'ya kadar kovaladı. 16 Yağmalanan bütün malı, yeğeni Lut'la mallarını, kadınları ve halkı geri getirdi.

Avram gözüpek bir savaşçıydı! Elleri bağlı Lut'un, kendisi için savaşan Avram'ı görünce ne kadar çok sevindiğini hayal edebilir

misiniz? Minnettarlığını ve amcasını nasıl öptüğünü hayal edebilir misiniz?

Ancak Lut'un kurtarılışının öyküsü burada bitmiyor. Avram'ın tamamlaması gereken yarım kalmış bir işi vardı. Ayrıca sahneye, Avram'ın bile şereflendirmeyi seçtiği, etkili ve gizemli bir karakter çıkıyor. Evet, muhtemelen Avram'ın dahi öpüp başına koyduğu bir el. 17-20 ayetlerini okuyarak devam edelim:

> *17 Avram Kedorlaomer'le onu destekleyen kralları bozguna uğratıp dönünce, Sodom Kralı onu karşılamak için Kral Vadisi olan Şave Vadisi'ne gitti. 18 Yüce Tanrı'nın kâhini olan Şalem Kralı Melkisedek ekmek ve şarap getirdi. 19 Avram'ı kutsayarak şöyle dedi: "Yeri göğü yaratan yüce Tanrı Avram'ı kutsasın, 20 Düşmanlarını onun eline teslim eden yüce Tanrı'ya övgüler olsun." Bunun üzerine Avram her şeyin ondalığını Melkisedek'e verdi.*

Burada, Melkisedek'in bir kral ve Yüceler Yücesi Tanrı'nın bir rahibi olduğu söyleniyor. Bu çok ilginç bir rol, o aynı zamanda rahip olan bir kral. Kutsal Yazılar'daki pek çok kadim karakter için en azından biraz temel bilgi verilir, ancak Melkisedek hakkında çok az şey söyleniyor. Annesi ve babasından bahsedilmiyor ve yalnızca adı belirtiliyor. Ancak adından ve unvanından sıradan bir insan olmadığı anlaşılıyor. Eski İbranice'de, Melkisedek sözcüğünün iki anlamı var: "Doğruluk kralı" ve "Barış Kralı." Rahibin görevi uydurma dinlerde kötüye kullanılıp tarih boyunca yanlış anlaşılmış olsa da, kadim zamanlarda rahibin rolünü Allah tayin etmişti. Allah'ın bir rahibi, kendini Allah hizmetine adamış kutsal bir adam olmalıydı. Allah ile insan arasında aracılık yapmakla kalmıyordu, aynı zamanda insanları Allah'a yakınlaştırma sorumluluğu vardı. Melkisedek'in unvanı olan Şalem Kralı da son derece uygundu, zira "Şalem" sözcüğü İbranice'de barış anlamına gelir ve barış olması Allah'ın arzusudur. Aden Bahçesi'nde açıkça huzuru ortaya koymuştu, tufandan sonra tekrar tesis etti, ve son olarak Avram yoluyla vaat edilen soy ile gerçekleştirdi. Evet, Melkisedek Allah'ın gerçek bir temsilcisiydi.

Melkisedek'in Avram'ı kutsamasından ve onun zaferinden dolayı Allah'ı yüceltmesinden sonra, Avram Melkisedek'e sahip olduğu her şeyin ondalığını vererek şerefi iade etti. 100 altını varsa, 10'unu verdi. 1000 koyunu varsa, 100'ünü verdi. Çok şeyden vazgeçmiş gibi görünüyor, ancak Avram'ın Allah'la bir antlaşması vardı ve sahip olduğu tüm nimetler Allah'tan geliyordu. Yani aslında % 10 çok küçük bir miktardı.

Peki Avram neden Melkisedek'i şereflendirdi? Kral olduğu için mi? Bu bir tür vergi miydi? Aslında yanıtın "hayır" olduğunu kesin olarak biliyoruz. Kutsal Yazılar, aynı anda sahnede olan ikinci bir kraldan bahsediyor. Avram bu ikinci krala şeref vermedi ve kendisinin de onun tarafından şereflendirilmesine izin vermedi. Öykü,Yaratılış 14. bölüm, 21-24 ayetlerinde devam ediyor:

> *21 Sodom Kralı Avram'a, "Adamlarımı bana ver, mallar sana kalsın" dedi. 22-23 Avram Sodom Kralı'na, "Yeri göğü yaratan yüce Tanrı RAB'bin önünde sana ait hiçbir şey, bir iplik, bir çarık bağı bile almayacağıma ant içerim" diye karşılık verdi, "Öyle ki, 'Avram'ı zengin ettim' demeyesin. 24 Yalnız, adamlarımın yedikleri bunun dışında. Bir de beni destekleyen Aner, Eşkol ve Mamre paylarına düşeni alsınlar."*

Avram, Şalem Kralının ve Sodom Kralının önünde duruyordu. Avram, Yüceler Yücesi Allah'ın bir rahibi ve izleyicisiydi, Avram onu şereflendirdi ve kazandıklarının onda birini verdi. Ancak pagan bir kral ve ahlaksız bir adam olan Sodom kralından Avram bir Kuruş bile alamayacaktı! Anlaşılan krallığın ayrımı, insanın karakteri ve rahiplik unvanı kadar önemli değildi. Yalnızca büyük bir adam başkalarının üstünlüğünü ve kendilerinden başkasını şereflendirme gereğini fark edebilir! Kendisine hizmet edilmesini beklemektense, hizmet etmeyi tercih edecek bir adam! Avram, Kral Melkisedek'i kendi üzerinde şereflendirerek, Allah'ın şereflendirmesine lâyık olduğunu kanıtladı.

Antik Sparta'da yaşamış Paedaretos isimli bir adamın öyküsü anlatılır. Sparta'yı yönetmek için 300 adamdan oluşan bir meclis seçilmişti. Paedaretos da aday olmasına rağmen, adı son listede

yer almamıştı. Bazı arkadaşları onu teselli etmeye gittiler, ancak o "Sparta'da benden daha iyi 300 adam olduğuna memnunum" dedi. Başkaları görkemli ve şerefli yerlere gelirken kenara çekilmeyi kabul etmesi sayesinde, bir efsaneye dönüştü. Başkalarının katkısına değer verecek kadar alçakgönüllüydü.

Alçakgönüllülük, keşfe giden yoldur. Gurur, yıkıma giden yoldur.

1986 yazında, Türkiye ile Rusya arasında seyahat eden iki gemi Karadeniz'de çarpıştı. Buzlu sulara savrulan yüzlerce yolcu öldü. Soruşturma neticesinde kazanın nedeni meydana çıktığında, felâket haberi daha da karardı. Radar arızası gibi teknik bir sorun değildi, hatta yoğun sis yüzünden de meydana gelmemişti. Kazanın nedeni insanın inatçılığıydı. İki kaptan da karşıdan gelen gemiyi görmüştü. İkisi de dümen kırarak uzaklaşabilirdi, ancak haberlere göre iki kaptan da diğerine yol vermek istememişti. İkisi de 'kaptan' olarak konumlarından ötürü, ilk yol veren olamayacak kadar gururluydu. Akılları başlarına geldiğinde çok geç olmuştu.

Gururun sizin yaşamınızı gemi enkazına çevirmesine izin vermeyin! Aksine, kendinizi alçaltarak şerefe lâyık olanları onaylayın. Avram'ın yaşamında, şereflendirilmeye lâyık bir "Rahip/Kral" vardı, bu nedenle Avram onu onurlandırdı. Şereflendirilmeye lâyık olanları şereflendirmeyi unutmayalım.

TARTIŞMA SORULARI

1. Hiç önemli birinin yardımına ihtiyaç duydunuz mu? Durum neydi? Kendinizi o durumdan nasıl kurtardınız?

2. Sizce Allah Avram'a beş kralla çarpışarak galip gelmek için özel bir güç vermiş olabilir mi? Allah hâlâ ihtiyaç zamanlarında insanlara özel yardım sağlıyor mu?

3. Kutsal Yazılar'a göre, Melkisedek ve Avram ekmek ve üzüm suyu paylaştılar. Birlikte yiyip içmek insanları nasıl birbirlerine yaklaştırır?

4. Avram tanınmış bir peygamber ve kendisinden daha büyük bir adamı şereflendirdi. Bundan ne ders alıyoruz?

5. Nasıl daha alçakgönüllü olabiliriz?

10 DÜNYAYI DEĞİŞTİREN İMAN

İbrahim Peygamber Allah'ın lütfuna layık olmak için ne gibi bir erdemli davranışta bulundu?

Bir şeye, hayatınızı değiştirecek, hatta insanların size bakışlarını değiştirecek kadar çok inandığınız oldu mu? Örneğin, bir öğretmeniniz sizi övüp teşvik ettiği için çok çalışıp üniversiteye gitmiş olabilirsiniz. Kimi zaman imanın gücünü unuturuz, ancak dünyayı döndüren budur. İnançlar siyasî görüşlerin ve tüm dünya dinlerinin temelini oluşturur. İnançlar ülkeleri kurar ve yıkar. Bu dersimizdeki iki kişinin yaşamlarında da, basit bir inanma eylemi onların sonsuza dek hatırlanacakları biçimi değiştirdi. Hatta kaderlerini değiştirdiğini bile söyleyebilirsiniz!

Adil, Türkiye'nin doğu bölgesinde fakir bir köyde yaşayan 15 yaşında bir çocuktu. Bir çobanın oğluydu ve okuma yazma bile bilmiyordu. Ancak dürüstlüğü ve alçakgönüllülüğü sayesinde köyde çok saygı görüyordu.

Adil'in hayatı çok basitti. Her sabah erkenden kalkarak ailenin ineğini sağıyor ve kahvaltı ediyordu. Yemekten sonra koyunları alarak kırlara çıkıyordu. Kurak mevsimlerde onlara yiyecek bulabilmek için uzun mesafeler yürümek zorundaydı. Hatta bazen dışarıda, yıldızların altında uyumak zorunda kalıyordu. Çobanlık çok kasvetli bir iş olabilir, ancak Adil'in kimi zaman onunla birlikte gelen arkadaşları vardı, bu da zaman geçirmesine yardımcı oluyordu. Arkadaşları yanında olmadığında, eski konuşmaları ve kendi düşünceleri ona yoldaşlık ediyordu. Adil çok cesur bir çocuk

olmadığından, o gecelerden bazıları sanki sonsuza dek sürecekmiş gibi geliyordu ve böceklerin cırıltısıyla kurtların ulumaları onu tüm gece uyanık tutuyordu. Yıldızların ışığı da olmasa, yalnızlığa dayanılacak gibi değildi.

Yıl 1914'tü ve sıcak yaz günleri serinlemeye başlayıp sonbahar geldiğinde, Adil uzun bir kış için hazırlıklar yapmaya başladı. Ülkenin bu bölgesinde her zaman söylentiler dolaşırdı, çünkü İstanbul'un padişahlık saraylarından çok uzaktaydı ve gerçek haberler hiçbir zaman o kadar uzağa erişmezdi. Fakat son zamanlarda söylentiler iyice sıklaşıyordu ve hepsi de batıdan gelmiyordu.

> "İmparatorluk sıkıntıda. Sultan hükümetteki kontrolünü kaybetti. Savaş gelip Anadolu'ya dayandı ve hızlı davranmazsak üzerinde yaşadığımız toprağı bile kaybedebiliriz. Türkiye için "hasta adam" diyorlar."

Söylentiler rahatsız edici olsa da, Adil Osmanlı İmparatorluğu'nun çökeceğini, hele kendi hayatının değişeceğini hiç sanmıyordu. Hatta, Türklerin buraya ilk gelişinden beri belki de hiç değişmemişti.

> "Neden kimse bizim bölgemizden endişelensin veya burasıyla ilgilensin ki? Burada birkaç harap binadan başka hiçbir şey yok. Hatta insandan daha çok koyun var." Kendi kendine düşünüyordu.

Fakat kuşkularının endişeye dönüşmesi uzun sürmedi. İşlerin yolunda olmadığının ilk işareti, kasabaya iki aile geldiğinde görüldü. Tüm eşyalarını bir eşek arabasına yüklemişlerdi ve yorgun ve aç görünüyorlardı. Köylerinin yağmalandığını ve canlarını kurtarmak için kaçtıklarını söylediler. Ayrıntılı bilgi vermemelerine rağmen, çok korkunç bir şeye tanık oldukları belli oluyordu. Çok geçmeden köyden başka aileler ve kişiler geçmeye başladı.

Bu aileler genellikle fazla kalmıyor ve çok şey istemiyorlardı, ancak ziyaretlerinin köyün ödediği bir bedeli oldu. Savaşın harabeye çevirdiği yerlerden getirdikleri mikroplar ve hastalıklar, köyün yerlilerine bulaşmaya başladı. Önce Adil'in annesi hasta oldu ve hayata tutunmak için mücadele verdikten sonra öldü. Adil'in

babasının kalbi kırılmıştı, ancak oğlu için güçlü olması gerektiğini biliyordu. Ne yazık ki Adil'in babası da hastalandı ve doktor bakımı veya modern ilaçlar olmadan fazla zamanı yoktu. Çok az zamanı kaldığını bilerek, Adil'i yatağının başucuna çağırdı.

"Oğlum, anneni kaybettin ve benim de bu dünyadaki zamanım doluyor. Bildiğim her şeyi sana öğrettim. Artık çocuk sayılmayacaksın. İnsan, anne ve babası ölmeden hiçbir zaman adam olamaz derler. Bir mucize olmazsa, bu zaman geldi."

"Baba, lütfen böyle konuşma. Kendi başımın çaresine bakamam. Ben sadece çocuğum ve tüm varlığım sensin. Ne yapacağım?"

"Oğlum, herkesin hayatında büyümeleri gereken bir zaman gelir. Sen bir çobanın oğlusun ve işini çok iyi biliyorsun. Fakat senden başka bir şey yapmanı istiyorum. Bunu sana daha önce söylemedim, çünkü endişelenmeni istemedim. Ancak büyük devletimiz hakkındaki söylentiler doğru. Savaş kapılarımıza dayandı ve savaşacak cesur genç adamlara ihtiyaç var. Senin de savaşa gitmeni ve ailemize ve halkımıza şeref getirmeni istiyorum. Sen cesursun, dağlarda ve bayırlarda o yalnız geceleri göğüslediğin gibi bunu da göğüsleyebilirsin. Sana inanıyorum, oğlum!"

"Baba, keşke ben de senin imanına sahip olsaydım. Kalbim ne kadar istese de, aklım doğru olmadığını biliyor. O gecelerin çoğunda titreyerek oturdum ve güneşin doğmasını bekledim. Kurtların ve yabani hayvanların beni parçalayacağı düşüncesiyle uykularım kaçtı. Ben cesur değilim, baba. Korkağım. Huzur içinde uyuyamıyordum bile."

"Adil, sen cesursun, bunu hiçbir zaman unutma. Korku etrafını kuşattığında bu basit hakikati hatırla yeter, seni tüm korkudan azat edecek."

Babası bu son sözleri söyledikten sonra, nefesi zayıflamaya başladı. Adil, babasını biraz daha hayatta tutabileceğini umarak, elini daha kuvvetle sıktı. Fakat baba, dudaklarında "Sen cesursun, sen cesursun" sözleriyle öldü. Adil yere yığılarak ağladı.

———— • ————

Adil'e ne kadar zor gelse de, babasının dileklerini yerine getirdi ve köyden ayrıldı. Nereye gideceğini bilmiyordu, böylece batıya doğru yola koyuldu ve sonunda kendini İstanbul'un hemen dışında buldu. Gözlerine inanamadı. Daha önce hiç böyle bir yer görmemişti. Fakat turistik gezi için zamanı yoktu. Askere yazılması gerekiyordu. Yazıldıktan sonra kendisine çok az erzak ve cephane, bir silah ve üniforma verildi. Bir tümene yerleştirildi ve eğitim gördü.

Adil'in tümeni Çanakkale'ye gönderildi ve saldırı söylentileri onları siper kazıp hazırlık yapmaya zorladı. Adil dışarıdan cesur ve güçlü gibi görünüyordu. Ancak içeride hâlâ ürkmüş bir çocuk gibiydi. Ancak genç olsun, yaşlı olsun, diğer askerlerin de korktuklarını fark edince, kendisini daha iyi hissetti. Hepsi de yalnızdı ve aileleriyle iletişimleri çok azdı veya hiç yoktu. Geceler soğuktu ve giysi dedikleri paçavralar onları ısıtmaya yetmiyordu. Fakat günler geçtikçe, Adil babasının sözlerine inanmaya başladı. Köyünden ayrılmış, tanıdığı herkesten daha uzun bir yolculuk yapmış, orduya yazılmıştı ve şimdi adını bile duymadığı bir yerden gelen bir düşmana karşı savaş hazırlığı yapıyordu.

Adil saldırı olmaması için dua etti, fakat bombardıman umutlarını yıktı. Kıyıya hiç düşmanın geldiğini görecek kadar yaklaşmamıştı. Fakat yüz yüze gelmeleri an meselesiydi. Cephaneleri neredeyse tükenmişti, yiyecekleri kıttı ve Adil ölmek istemiyordu. Siperin ucunda yerini alıp boş silahını tuttuğunda, korku dayanılmaz hale geldi. Hücum emri verilip siperden dışarı doğru sürünürken, babasının sözleri beyninde çınlıyordu. Siperden sıçrayarak çıktı ve koşmaya başladı. Her tarafta askerler düşüyorlardı ve bir sonraki sipere ulaşamadan midesinde bir yanma hissetti. Sırtüstü yatıyor, göğe bakıyordu ve şu sözleri tekrarlıyordu: "Ben cesurum, ben cesurum, ben cesurum." Bu sözleri babasının ölümünden beri kendi kendine tekrarlıyordu ve buna inanarak öldü. Adil'in babasının sözlerine olan inancı hem kendi kendine bakışını, hem de savaşın gidişatını değiştirdi. İnanç güçlü bir şeydir!

Avram da pek çok yönden Adil gibiydi. Türkiye'nin doğusunda yaşayan bir çobanken, anayurdundan ayrıldı. Onu babasından

ayıran ölümün acısını hissetmiş, özel bir görevi yerine getirmek için uzun yollar kat etmişti. Fakat Avram'ı böylesine benzersiz yapan şey, inancıydı. Her şeyi bilen ve kendisine görünmeyen hiçbir şeyin olmadığı Allah, hem onun inancını tanımış, hem de bu yüzden onu ödüllendirmişti. Öyküyü Yaratılış 15. bölüm, 1-3 ayetlerinden okumaya başlayalım:

> *1 Bundan sonra RAB bir görümde Avram'a, "Korkma, Avram" diye seslendi, "Senin kalkanın benim. Ödülün çok büyük olacak." 2 Avram, "Ey Egemen RAB, bana ne vereceksin?" dedi, "Çocuk sahibi olamadım. Evim Şamlı Eliezer'e kalacak. 3 Bana çocuk vermediğin için evimdeki bir uşak mirasçım olacak."*

Kutsal Kitap bu olaylardan, yani Avram'ın çağrılmasından, Mısır'a gitmesinden, Lut'u kurtarmasından ve Melkisedek'i şereflendirmesinden sonra, Allah'ın bir görümde Avram'a görünerek ona büyük bir ödül vaat ettiğini söylüyor. Avram'ın yanıtı basitti: "Bana ne vereceksin?" Önceki öykülerden Avram'ın güzel bir karısı olduğunu, cesaretini, servetini ve Allah'ın ona verdiği nimetleri biliyoruz. Bunlar yeryüzündeki neredeyse her adamı memnun etmeye yeterdi. Fakat sahip olmadığı bir şey vardı, bir mirasçı. Tüm hayatını, kendi öz çocuğunu elinde tutmanın gururunu, ayrıcalığını ve neşesini bilmeden geçirmişti. Bu ilerlemiş yaşında, bir mucize olmazsa böyle bir şansı olmayacağını biliyordu. Normal şartlarda, payına düşeni kaderi olarak kabul ederdi. Fakat Allah'ın bir planı vardı! Neler olduğunu görmek için 4. ve 5. ayetlere bakalım:

> *4 RAB yine seslendi: "O mirasçın olmayacak, öz çocuğun mirasçın olacak." 5 Sonra Avram'ı dışarı çıkararak, "Göklere bak" dedi, "Yıldızları sayabilir misin? İşte, soyun o kadar çok olacak."*

Hiç karanlıkta dışarıda oturup yıldızlara baktınız mı? En karanlık gecelerde, kent ışıklarından uzakta, sayısız noktacıklar karanlık dünyayı aydınlatır ve şekilsiz ufukta şekiller meydana getirir. Eminim ki hepimiz hayatlarımızda bir noktada geceleyin gökyüzüne bakarak hayretle durmuş, hatta belki de Avram gibi yıldızları saymaya çalışmıştır.

Avram'ın zamanında dumanlı sisin, kent ışıklarının ve hava kirliliğinin olmayışı, gökyüzünün bugün gördüğümüzden daha temiz olmasını sağlıyordu. Hatta, Avram'ın zamanında gökyüzü muhtemelen Adil'in zamanındakinden çok farklı değildi. Günümüzde yıldızları saymanın ne kadar zor olduğunu bilerek, Avram için çölün ortasında durup berrak bir gecede gökyüzüne bakmanın nasıl bir şey olduğunu hayal edin. Fakat etkileyici olan yıldızların sayısı değildi. Daha ziyade, Allah'ın Avram'a bir mirasçı ve yıldızların sayısı kadar sınırsız bir soy vaat etmesiydi.

Allah Avram'a bunu daha önce soyunu yerin tozuna benzeterek söylemişti, ancak zaman geçip Avram yaşlandıkça, Allah Avram'a onu unutmadığını hatırlatmak istedi. Belki bazılarımız için çok sayıda soy düşüncesi titrememize neden oluyordur. Fakat çocuğu olmayan Avram için ve çocukların büyük değeri olan bir çağda, baba, dede, büyük-büyükbaba olma beklentisi çok heyecanlı olmuş olmalı; özellikle de 85 yaşında ve tüm hayatı boyunca bekledikten sonra. Fakat bundan sonra olacak olan şey, çocuk sahibi olmaktan da heyecanlı, zira ebedî imalar içeriyor. 6. ayeti okuyalım:

6 Avram RAB'be iman etti, RAB bunu ona doğruluk saydı.

Burada bir dakika durarak düşünelim. Allah "Avram, sen çok iyi biri oldun, bu yüzden sana doğru kişi denilecek"; veya "Avram, senin kurbanlarından hoşnudum ve bu nedenle seni doğru kişi ilan ediyorum" demiyor. Hayır, **Kutsal Kitap kısaca Avram'ın iman ettiğini ve Allah'ın bunu onun için doğruluk olarak saydığını söylüyor**. Pek çoğumuz için bu anlaşılması zor bir konudur. Allah birini nasıl olup da sırf O'na iman ettiği için doğru sayabilir? Bu sorunun yanıtını beklememiz gerekecek, çünkü burada yazılı değil, ancak Kutsal Kitap'ı çalışmaya devam ettikçe konu netleşecek. Şimdilik en önemli nokta, Allah'a iman gibi bir basit eylemin Avram'ın doğru sayılmasına yettiği! İnsanlar kimi zaman şahsî hayatlarımızdaki, hatta dünyadaki tüm önemli değişimlerin, bir fikir veya inançla başladığını unutuyorlar. Adil için bu kendisinin gerçekten cesur olduğuydu ve kendisini inandırdıktan sonra bir kahraman olarak bilindi. Ancak Avram'ın imanı kendisine veya

kendi yeteneklerine değil, Allah'ın vaadini tutacağınaydı. Avram'ın doğruluğu, kendi kendisini ikna etmesinin sonucu da değildi. Aksine, **Allah'ın onu doğru olarak ilan etmesinin sonucuydu**.

Fakat bu gerçek yalnızca Avram'la ilgili değil. Bu öykünün en heyecan verici yönü, Allah'ın önümüze bir insanın cesaretten, şöhretten, hatta prestijden daha büyük bir şeyi elde edebileceği gerçeğini koymuş olması. **Sadece O'na inanırsak, bizim de doğru sayılacağımız gerçeği**! Ne muhteşem ve yaşam değiştiren bir gerçek! Hatta bunun, kaderinizi değiştirmenin ilk adımı olduğunu söyleyebilirsiniz.

Avram Allah'ın sözlerini dinledi, O'nun teklif ettiği şeyin insanî bakımdan mümkün olmadığını gördü ve Allah'ın ileri sürdüğü şeyi gerçekleştirebileceğine iman etti. Bu kadar basitti, işte bu öykü sayesinde Avram, İmanın Babası olarak bilinir. Fakat bu gerçek ise, yani iman doğruluğa yöneltiyorsa, aksi de doğru olmaz mı? Allah'ın size söylediğine inançsızlık ederseniz, bu sizi kötü yapar. Ayrıca, Allah'ın size ne söylediğini nasıl anlayabilirsiniz; Allah'tan gelen ile Şeytan'dan geleni ayırt etmenin bir yolu var mı? Tabii ki, Kutsal Kitap'taki yolculuğumuza devam ederken Allah'ın mesajı gitgide daha da netleşecek. Fakat şimdi öyküye geri dönelim, zira orada bitmiyor ve daha gece sona ermeden Avram'ın inancı, yani imanı test edilecek! Hatta, imanı hayatının geri kalanında sürekli test edilecek, denenecek ve kanıtlanacak! Öyküye 7-11 ayetlerinde devam edelim:

> *7 Tanrı Avram'a, "Bu toprakları sana miras olarak vermek için Kildaniler'in Ur Kenti'nden seni çıkaran RAB benim" dedi. 8 Avram, "Ey Egemen RAB, bu toprakları miras alacağımı nasıl bileceğim?" diye sordu. 9 RAB, "Bana bir düve, bir keçi, bir de koç getir" dedi," Hepsi üçer yaşında olsun. Bir de kumruyla güvercin yavrusu getir." 10 Avram hepsini getirdi, ortadan kesip parçaları birbirine karşı dizdi. Yalnız kuşları kesmedi. 11 Leşlerin üzerine konan yırtıcı kuşları kovdu.*

Avram atalarının izinden giderek ve Allah'la antlaşmasının bir simgesi olarak bir kurban verdi. Habil'in, Nuh'un ve şimdi de Avram'ın, her üçünün de Allah'a şükretmek, saygılarını sunmak ve O'nunla antlaşma yapmak için kurbanı kullandığını görmek ilginç. Allah'ın gücünün ve merhametinin her önemli gerçekleşmesinin veya sergilenmesinin kurbanla mühürlendiği anlaşılıyor. Peki Avram antlaşmanın kendi payına düşen kısmını yerine getirebilecek mi? Kötü günler geldiğinde inancını koruyabilecek mi? 12-16 ayetlerine bakalım:

> *12 Güneş batarken Avram derin bir uykuya daldı. Üzerine dehşet verici zifiri bir karanlık çöktü. 13 RAB Avram'a şöyle dedi: "Şunu iyi bil ki, senin soyun yabancı bir ülkede, gurbette yaşayacak. Dört yüz yıl kölelik edip baskı görecek. 14 Ama soyuna kölelik yaptıran ulusu cezalandıracağım. Sonra soyun oradan büyük mal varlığıyla çıkacak. 15 Sen de esenlik içinde atalarına kavuşacaksın. İleri yaşta ölüp gömüleceksin. 16 Soyunun dördüncü kuşağı buraya geri dönecek. Çünkü Amorlular'ın yaptığı kötülükler henüz doruğa varmadı."*

Siz olsanız bu görüme nasıl tepki verirdiniz? Allah size bir ülke ve mirasçı vaat etmiş, sizi O'na inandığınız için doğru kişi olarak adlandırmış, ancak sonra torunlarınızın özgür olamayacaklarını öğreniyorsunuz. Yabancı bir ülkede yaşamaya zorlanacaklar, köle olarak çalışacaklar ve 400 yıl boyunca sıkıntı çekecekler. Bu, doğru bir adamın, olması gereken öyküsüne benzemiyor. Allah onun soyunun büyük bir ulus olacağını ve kendisinin tüm uluslara bereket olacağını söylemişti. Nasıl olur da kullarla ve kölelerle dolu bir büyük ulusunuz olabilir? Şüphesiz, doğru adamın akıbeti bu olacaksa, kim doğru adam unvanına sahip olmak ister ki? Dahası, bu haberi duyduktan sonra her sıradan adam tökezler ve imanını kaybederdi. Ancak Avram değil! Allah ona şimdiden uzun bir yol yürütmüştü ve o vazgeçmek üzere değildi. Ona boşuna İmanın Babası denilmemişti. 17-21 ayetlerini okuyarak öyküyü bitirelim:

> *17 Güneş batıp karanlık çökünce, dumanlı bir mangalla alevli bir meşale göründü ve kesilen hayvan parçalarının arasından*

geçti. 18-21 O gün RAB Avram'la antlaşma yaparak ona şöyle dedi: "Mısır Irmağı'ndan büyük Fırat Irmağı'na kadar uzanan bu toprakları –Ken, Keniz, Kadmon, Hitit, Periz, Refa, Amor, Kenan, Girgaş ve Yevus topraklarını– senin soyuna vereceğim."

Olup bitecek olan her şeye rağmen, Allah Avram'ı her şeyin Kendisinin denetiminde olduğuna dair temin etti. Avram'ın imanı unutulmayacak ve ona verilen vaat yerine getirilecekti.

Adil ve diğer Türkler savaşa gittiklerinde, uğruna savaş verdikleri şeye inanmışlardı. Türkiye'nin geleceğinin, kendilerinin ölmeye hazır oluşlarına bağlı olduğuna inanıyorlardı. Onların cesaretleri kadar ve bizim onlara minnettar olduğumuz kadar, Avram da bize hem birlikte ölmeye, hem de birlikte yaşamaya istekli olacağımız bir iman gösteriyor! Allah'a tam bir güven ve iman. Adil'in imanı bir ülkeyi değiştirdi, fakat **Avram'ın imanı dünyayı değiştirdi**. Adil'in imanı kendisine bakışını değiştirdi, fakat **Avram'ın imanı Allah'ın ona bakışını değiştirdi**.

Sizin imanınız ne değiştiriyor?

Tartışma Soruları

1. Bir öğretmeninizin, annenizin, babanızın veya işvereninizin bir şeyi başaracağınıza dair size itimat etmesi size ne hissettiriyor?

2. Avram neden Allah'a iman etti? Siz neden Allah'a iman ediyorsunuz?

3. Başkalarının size öğrettikleri hariç olmak üzere, size göre Allah'la ilgili olarak iman edilmesi gereken en önemli husus nedir?

4. Allah'a iman etmek yaşam, yeme-içme ve eğlence biçimlerinizi nasıl değiştiriyor? Kaderinizi nasıl değiştirebilir?

11 SABIRSIZLIĞIN SONUCU

Sebep sonuç ilişkisi kaderi nasıl değiştirir?

Hiç birşey için sabırsızlanıp, gereğinden önce davranarak işleri karıştırdığınız oldu mu? Kimi zaman sabırlı olmazsak ciddi bir zarara neden olabiliriz. Şimdi gerçek bir olaydan uyarlanan bir öyküyü düşünün.

Bir zamanlar, bir inşaat firması tıpkı kendi mahallenizde gördükleriniz gibi betonarme bir bina yapıyordu. İnşaat işçileri her gün betonun dökületeceği tahtadan kalıpları yapıyorlardı. Tahta kalıbı destekleyen pek çok kereste vardı, çünkü beton ağırdır ve sertleşmeden önce çok iyi desteklenmesi gerekir. Bir kat beton döküldüğünde, betonun maksimum gücünün % 98'ine erişmesi için o katın desteklerinin en az 28 gün yerinde kalması gerekir. Kalıp desteklerini erken çıkarırsanız, beton sağlam olmayacağından bina çökebilir.

Bu kurala göre, işçiler ayda yaklaşık üç kat inşa edebilirdi. Yani, herhangi bir zamanda, beton sertleşirken üç katın desteklenmesi gerekirdi. Belki bir inşaat alanının yanından geçmiş ve beton katların pek çok ahşap veya çelik destekle takviye edildiğini görmüşsünüzdür.

Bir gün işçilerden biri yeni bir beton kat için keresteleri düzenliyordu. Ekibin ustası İrfan, işçilerden birine seslendi:

"Aşağı inip bu kalıpları yapmak için daha fazla kereste getir."

Adı Hafız olan işçi kereste getirmek için aşağı indi. Keresteleri nereden aldığını tahmin edebilir misiniz? Evet, betonu hâlâ sertleşmekte olan alt katların birinden aldı. Zemine inmeye zahmet etmedi, ya da zemindeki kullanılmamış kerestelerden alması gerektiğini bilmiyordu. Bundan sonra ne olduğunu anlamışsınızdır.

Hafız'ın zemindeki yeni kerestelerden aldığını düşünen İrfan, adamlarına bir sonraki katın kalıplarını ve takviyelerini yapmalarını söyledi. Onlar da kalıpları yaptılar, takviyeleri yerleştirdiler ve demir iskeleti hazırladılar. Her şey düzgün görünüyordu ve işçiler betonu dökmeye hazırdı. Ancak ağır ve yaş beton kalıplara oturmaya başladığında, alttaki desteksiz kat bunu taşıyamadı. Tüm inşaat çöktü. Hızlı bir çözüm gibi görünen şey, büyük bir soruna dönüşmüştü!

Evet, kimi zaman beklememiz gerekir, beklemezsek felâkete uğrayabiliriz. Ne yazık ki çoğumuz, en azından zaman zaman, sorunlarımıza hızlı çözümler ararız. Ne kadar çabuk olursa o kadar iyi olacağını sanırız. Fakat her zaman böyle değildir. Keresteleri yanlış yerden alan adama nasıl bakardınız? Onun hatası mıydı, yoksa ustanın hatası mı? Hafız kazaya neden olmaya çalışmıyordu. Fakat hatalı bir şey yaptı ve bunun olumsuz sonuçları oldu.

Hayatta "neden sonuç ilişkisi" denen doğal bir kanun vardır. Bir şey yaptığınızda veya bir karar verdiğinizde, bir şey olur. Genellikle, kötü bir şey yaptığımızda kötü sonuçlar verir. Bu, her gün birlikte yaşadığımız bir gerçek. Fakat kimi zaman kötü şeyler, sorunu etraflıca düşünmediğimiz veya acele bir karar verdiğimiz zaman meydana gelir. Durumun öyle sonuçlanmasını istememiş olsak dahi, öyle olmuştur ve buna katlanmak zorunda kalırız, kimi zaman hayatımız boyunca. Peki biz yanlış bir şey yaptığımızda veya yanlış karar verdiğimizde Allah bize nasıl davranıyor? Şansımız var ki, bunun yanıtını alabilmek için Avram'ın hayatına bir kez daha bakabiliriz! Allah'ın Avram'a bir oğul vaat ettiğini ve kendisi ile soyundan gelenlerin tüm dünyaya bir bereket kaynağı olacaklarını söylediğini hatırlıyor musunuz? Bundan kısa bir süre sonra, Avram olumsuz sonuçları olacak bir karar verdi ve hayatı boyunca buna katlanmak

zorunda kaldı. Öyküye Yaratılış 16. bölüm, 1-6 ayetlerinden devam edelim:

> *1 Karısı Saray Avram'a çocuk verememişti. Saray'ın Hacer adında Mısırlı bir cariyesi vardı. 2 Saray Avram'a, "RAB çocuk sahibi olmamı engelledi" dedi, "Lütfen, cariyemle yat. Belki bu yoldan bir çocuk sahibi olabilirim." Avram Saray'ın sözünü dinledi. 3 Saray Mısırlı cariyesi Hacer'i kocası Avram'a karı olarak verdi. Bu olay Avram Kenan'da on yıl yaşadıktan sonra oldu. 4 Avram Hacer'le yattı, Hacer hamile kaldı. Hacer hamile olduğunu anlayınca, hanımını küçük görmeye başladı. 5 Saray Avram'a, "Bu haksızlık senin yüzünden başıma geldi!" dedi, "Cariyemi koynuna soktum. Hamile olduğunu anlayınca beni küçük görmeye başladı. İkimiz arasında RAB karar versin." 6 Avram, "Cariyen senin elinde" dedi, "Neyi uygun görürsen yap." Böylece Saray cariyesine sert davranmaya başladı. Hacer onun yanından kaçtı.*

Allah Adem ile Havva'yı yarattığında, bir erkeğe bir kadın yarattı. Onların birliğini kutsadı ve onlara verimli olup çoğalmalarını söyledi. Ancak Adem ile Havva'nın itaatsizliği aracılığıyla dünyaya günah girdikten sonra, birden fazla kadınla evlenmek ve yatmak yaygın bir uygulama haline geldi. Ancak bu davranışın doğrudan günahla bağlantılı olduğu ve günahın bir sonucu olduğu vurgulanmalıdır. Bunu Allah buyurmadı. **Yani, bir şeyin yaygın olması onun iyi olduğu anlamına gelmez**. İstanbul'da kış aylarında grip yaygındır, fakat iyi değildir. Ayrıca günlük gazetelerde dekolte giyisiyle kadınların fotoğrafları da yaygındır, ancak bunun da çok iyi olduğu anlamına gelmez.

Evet, Allah bize bir adama bir eş şeklindeki planını gösteriyor. O bize evlilik ilişkisinin kutsallığını gösteriyor, bu bilgece düzen bozulduğu zaman neler olduğunu da Kutsal Yazılar'da okuyoruz. Ortaya Allah'ın planında kesinlikle olmayan şeyler, acılık ve kıskançlık çıkıyor. Şimdi, hanımından kaçan Hacer'e dönelim. Bunu 7-16 ayetlerinde okuyabiliriz:

7 RAB'bin meleği Hacer'i çölde bir pınarın, Şur yolundaki pınarın
başında buldu. 8 Ona, "Saray'ın cariyesi Hacer, nereden gelip
nereye gidiyorsun?" diye sordu. Hacer, "Hanımım Saray'dan
kaçıyorum" diye yanıtladı. 9 RAB'bin meleği, "Hanımına dön ve
ona boyun eğ" dedi. 10 "Senin soyunu öyle çoğaltacağım ki, kimse
sayamayacak. 11 İşte hamilesin, bir oğlun olacak, Adını İsmail[8]
koyacaksın. Çünkü RAB sıkıntı içindeki yakarışını işitti. 12
Oğlun yaban eşeğine benzer bir adam olacak, O herkese, herkes
de ona karşı çıkacak. Kardeşlerinin hepsiyle çekişme içinde
yaşayacak.[9]" 13 Hacer, "Beni gören Tanrı'yı gerçekten gördüm
mü?" diyerek kendisiyle konuşan RAB'be "El-Roi"[10] adını verdi.
14 Bu yüzden Kadeş'le Beret arasındaki o kuyuya Beer-Lahay-Roi
adı verildi. 15 Hacer Avram'a bir erkek çocuk doğurdu. Avram
çocuğun adını İsmail koydu. 16 Hacer İsmail'i doğurduğunda,
Avram seksen altı yaşındaydı.

Burada çok özel bir şey görüyoruz. Avram ve Saray'ın Hacer'i kuma olarak getirerek evlilik sözleşmesini çiğnemelerine rağmen, Allah hepsine merhamet gösteriyor. Hacer'in suçu değildi, cariye olarak kendisine emredileni yapıyordu. Ancak Hacer, Saray'ı küçük gördüğünde, yani ona tepeden baktığında haksızdı. Allah her ikisini de günahlarından dolayı azarlayıp sonra da terk edebilirdi. Ancak onların sabırsızlığına göz yumdu, Hacer'e bir kutsama sözü söyledi ve onun soyunun sayılamayacak kadar çok olacağını bildirdi. Bu öykü bize **Allah'ın bizimle, çocuğuyla ilgilenen sadık bir ebeveynin ilgilendiği gibi ilgilendiğini gösteriyor**.

Bir zamanlar bir kadın yoğurt yapacakmış. Sütü pişirmiş, kabı bir havluyla sarmış ve sütün mayalanması için bir kenara bırakmış.

Küçük kızına da "Sabaha kadar burada kalsın" demiş.

8 "İsmail": "Tanrı işitir" anlamına gelir.

9 "Kardeşlerinin hepsiyle çekişme içinde yaşayacak" ya da "Bütün kardeşlerinin yaşadığı yerin doğusuna yerleşecek".

10 "El-Roi": "Beni gören Tanrı" anlamına gelir.

Küçük kız yoğurdu soğuması için buzdolabına koyarak annesini memnun etmek istemiş. Ancak ne yazık ki sütün yoğurda dönüşmesi için yeteri kadar beklememiş, kabı buzdolabına koyduğunda süt henüz mayalanmamış. Annesi yatmadan önce kabı buzdolabında gördüğünde, kızına şöyle demiş:

> "Gördün mü yaptığını! Sana yoğurdu sabaha kadar bırakmanı söylemiştim, neden beni dinlemedin?"
>
> Kız, "Özür dilerim, anne, buzdolabına koyarsam daha çabuk soğuyacağını ve işini kolaylaştıracağını düşündüm" demiş.

Annesi gülümsemiş,

> "Peki kızım, seni affettim. Ama unutma, bazı şeyler işe yaramak için sabır ve zaman gerektirir. Yoğurt bu şeylerden biri, yaparken kestirme yoldan gidemezsin."

Kimi zaman kestirme yollara sapmak pek iyi sonuçlar vermez. Allah'ın vaatleri söz konusu olduğunda, kestirme yollara sapmak her zaman işleri yalnızca O'nun yoluna koyabileceği şekilde karıştırır. Avram ve Saray sabırsızlandılar ve Allah'ın vaadini Kendi yöntemiyle ve Kendi belirlediği zamanda yerine getirmesini beklemediler. Bu sabırsızlığın bir hata olduğu ortaya çıktı ve aileye büyük bir gerginlik ile mutsuzluk getirdi. Ancak Allah yine de kullarını yaptıkları hatalardan dolayı terk etmedi. Bu hepimiz için ümit verici, değil mi? **Evet, biz de hayatta hatalar yaparız**. Biz de sabırsızlanırız ve Allah'ın vaatlerini Kendi tasarladığı şekilde yerine getirmesini beklemeyiz. Çoğunlukla da bunun sonucunda sıkıntı çekeriz. Fakat aynı zamanda ebeveynlerin çocuklarına merhametle davrandıklarını da biliriz, aynı şekilde **Allah da bize hata yaptığımızda içtenlikle davranır**.

Tartışma Soruları

1. Allah Avram'a kısaca kaderinin ne olacağını anlattı, Avram sabırsızlanıp O'nun vaadini kendi kafasına göre yerine getirmeye çalıştığında ise, Allah onu azarlamadı. Neden?

2. Rabb'in meleği Hacer'le konuştuğunda neden ona Avram'ın karısı değil de Saray'ın cariyesi dedi?

3. Allah neden Hacer'e İsmail'in nasıl bir insan olacağını söyledi?

4. Hiç kendinizi, aslında Allah'ın yapmasına izin vermeniz gereken bir şeyi yapmaya çalışıyormuş gibi hissettiniz mi? Bu neydi? Belki eş seçimi?

12 BEKLENMEDİK BİR VAAT

İbrahim'in anlayamadığı gizem neydi?

Hiç birisi için sürpriz bir parti düzenlediniz mi? Bazen sır saklamak zordur. Birinin gözlerine bakarak, ondan bir şey gizlediğinizi bile bile onunla konuşmak kolay değildir. Özellikle de o gizlenen bilgi iyi bir şeyse! Bu dersimizde Allah'ın Avram'la konuştuğu, ancak onun için planladığı her şeyi ona bildiremediği bir zamanı öğreneceğiz. Allah Avram'a onu hayrete düşüren talimatlar verdi. Avram'ın anlayamadığı gizem neydi? Önce başka bir öyküyle başlayalım.

Kore Savaşı'nda, Kuzey Korelilerin aylar süren acımasız saldırılarından sonra, müşterek kuvvetler stratejik bir karşı taarruz planladılar. Taarruz çok başarılıydı, Kuzey Kore ordusunun bir tam tümeni tecrit edildi ve on binlerce Korelinin özgürlüğü güvenceye alındı.

Yarbay Müftüoğlu (takma isim) taarruzu planlayanlardan biriydi. Emri altındaki herkesin saygısını kazanmış, doğru ve dürüst bir adamdı. Kore Savaşı'nda onun gibi daha fazla adama ihtiyaç vardı, Amerikalılar böyle parlak bir strateji uzmanına ve komutana sahip oldukları için çok şanslıydılar. Taburunda nam salmış 700 Türk vardı. Taburun personeli arasında, Türk ordusuna itibar kazandıran bir asker olan Başçavuş Mehmet Çakmak yer alıyordu. Biraz fevri olmasına rağmen, aynı zamanda sadık, korkusuz, emirlere itaat eden ve emir vermeyi bilen bir adamdı.

Yarbay Müftüoğlu uluslararası koalisyonla toplantı yaptıktan sonra, acil bir toplantı için güvendiği dostu Başçavuş Çakmak'ı çağırdı.

"Çakmak, yarın Kuzey Korelilere saldırıyoruz, senin görevin kilit önemde bir köprüyü imha etmek. Bu son derece önemli bir görev ve seni bu iş için özellikle seçtim. Yardımcın olarak er Umut'u götürmeni istiyorum."

Son sözleri Başçavuş Çakmak'ı çok şaşırttı.

"Komutanım, er Umut mu?"

Yarbay Müftüoğlu sükunetle yanıtladı:

"Evet, yardımcın olarak özellikle onu seçtim. O senin için güvenle geri dönebilme vaadim."

Bu sözler tuhaf geldi, bu yüzden Başçavuş Çakmak aklından geçenleri söyledi.

"Komutanım, düşüncemi arz edebilir miyim? Müfrezemde oğlum gibi saydığım Çavuş Levent var. İyi bir asker, hiçbir şeyden korkmuyor ve beni gönderdiğiniz görevde bana çok iyi hizmet edeceğine inanıyorum."

Yarbay Müftüoğlu sakin ve kibarca, sözünü bağladı.

"Hayır. Erle git. Er Umut'un senin için yapabileceği şeyi Çavuş Levent yapamaz. O bu görevin adamı. Çavuş Levent için başka planlarım var. Dediğim gibi, er Umut sana sağ salim dönüş sözüm. Emirlerime itaat et."

Başçavuş Çakmak komutanını selamlayarak ayrıldı. Konu kapanmıştı. Çakmak takımını topladı ve düşman hatlarının arkasındaki köprüyü imha etme görevi için hazırlık yaptı.

Gecenin karanlığında on altı askerden oluşan takım, dağ yollarından gizlice köprüye doğru ilerledi. Köprü her iki tarafından da sıkı şekilde korunduğundan, plan askerlerin nehirden aşağı doğru

yüzerek köprüye tırmanmaları ve dinamit yerleştirmeleriydi. Her şey planlandığı gibi gitti. Er Umut görevlerini beceriyle yerine getirdi, ancak bu esnada Başçavuş Çakmak düşünmekten kendini alamıyordu.

> "Çavuş Levent kesinlikle görevini en az onun kadar iyi yapabilirdi. Komutanımı bu emri vermeye iten neydi ki?"

Türk askerleri dinamitleri patlatacak güvenli mesafeye çekildiler. Karanlık gökyüzünde parlak turuncu bir patlama ile köprü yıkıldı.

Başçavuş Çakmak ve imha takımı olay yerinden kaçarken, dört Kuzey Kore askeriyle karşılaştılar. Adamların Birleşmiş Milletler askerleriyle karşılaştıklarında korkudan akıllarının çıktığı belli oluyordu. Ormana kaçmadan önce makineli tüfekle ateş açtılar. O sırada Başçavuş Çakmak vuruldu.

Mermi sağ omzunu delip geçmişti. Askerler iki dal ve bir çarşaf ile sedye yaptılar. Başçavuşu ellerinden geldiği kadar hızlı bir şekilde ormandan geçirdiler. Fakat geceleyin ilerlemek zordu ve komutanları hızla kan kaybediyordu. Sonunda bir Kızılhaç tıbbi yardım karakolunun parlayan ışıklarını gördüler.

Askerler komutanları için gerçekten endişeleniyorlardı ve acil yardım için doktorları uyandırdılar. Doktorlar adamın ezilmiş omzuna ve solgun yüzüne bakarak,

> "Bu adamın acilen kana ihtiyacı var" dediler.

Başçavuş, cılızlaşmış sesiyle,

> "Beni ölüme terk edin. Kan grubum 0 RH negatif. Asla bulamazsınız" dedi.

Tam o sırada er Umut öne çıktı.

> "Ben de 0 negatifim komutanım. Benim kanımı alabilirsiniz."

O zaman Başçavuş Çakmak, Yarbayının sözlerini hatırladı.

"Onu özellikle seçtim. Çavuş Levent'in yapamayacağını o yapabilir. O senin vaadin."

Yarbay ödevini yapmıştı. Taburdaki tek bir adam onun hayatını kurtarabilirdi ve Yarbay her şeyi önceden tahmin etmişti. Başçavuş gözlerini kapadı ve Umut'un kanı kendi damarlarına akarken doktorların emin ellerinde dinlendi. Yarbaya bizzat teşekkür edebilmek için hayatta kaldı ve bir daha hiçbir zaman onun karar verme becerilerini sorgulamadı. O günden itibaren Çakmak, doğru çözümün her zaman çok belirgin olanın olmayabileceğini öğrendi.

Avram de bu dersi almıştı. Bir zaman geleceğin nasıl şekillendiğini bildiğini sanmıştı, ancak Allah'ın başka bir planı vardı. O zaman, Allah'ın kararı Avram'a bir anlam ifade etmemişti. Fakat bunu imanla kabul etti ve tüm gizem ancak yıllar sonra çözüldü. Allah Avram'ın bilmediği bir şey biliyordu. Şimdi Yaratılış 17. bölüm, 1-6 ayetlerinden başlayarak, Kutsal Yazılar'dan okuyalım:

1 Avram doksan dokuz yaşındayken RAB ona görünerek, "Ben Her Şeye Gücü Yeten Tanrı'yım" dedi, "Benim yolumda yürü, kusursuz ol. 2 Seninle yaptığım antlaşmayı sürdürecek, soyunu alabildiğine çoğaltacağım." 3 Avram yüzüstü yere kapandı. Tanrı, 4 "Seninle yaptığım antlaşma şudur" dedi, "Birçok ulusun babası olacaksın. 5 Artık adın Avram[11] değil, İbrahim[12] olacak. Çünkü seni birçok ulusun babası yapacağım. 6 Seni çok verimli kılacağım. Soyundan uluslar doğacak, krallar çıkacak.

Bunlar, Allah'ın imanın babası Avram'a yaklaşık dört bin yıl önce söylediği gerçek sözler! Bu Allah'ın onunla yaptığı antlaşmaydı, ve Tevrat'ta Yaratılış kitapçığının 17. bölümünde yazılıdır. Ayrıca, Allah'ın bildirisinde tekrarlanan bir konu var. Allah Avram'a sürekli olarak büyük bir isim olacağını ve soyu aracılığıyla hatırlanacağını hatırlatıyor. Çocukları olmayan bir adamın yıllar boyunca "Yüce Baba" olarak adlandırılmasının ne kadar utandırıcı olduğunu tahmin

11 "Avram": "Yüce Baba" anlamına gelir.

12 "İbrahim": İbranice Avraham, "Çokların babası" anlamına gelir.

edebilirsiniz! Fakat şimdi 99 yaşında olan ve tek oğlu 13 yaşındaki İsmail olan Avram, yeni bir ad alıyor. Adı bundan böyle "Yüce Baba" anlamına gelen Avram değil, "pek çok ulusun babası" anlamına gelen İbrahim olacaktı. **Evet, Avram İbrahim peygamberdir**!

Öyküyü, Yaratılış 17. bölüm, 7-10 ayetlerinde okumaya devam edelim:

> *7 Antlaşmamı seninle ve soyunla kuşaklar boyunca, sonsuza dek sürdüreceğim. Senin, senden sonra da soyunun Tanrısı olacağım. 8 Bir yabancı olarak yaşadığın toprakları, bütün Kenan ülkesini sonsuza dek mülkünüz olmak üzere sana ve soyuna vereceğim. Onların Tanrısı olacağım." 9 Tanrı İbrahim'e, "Sen ve soyun kuşaklar boyu antlaşmama bağlı kalmalısınız" dedi, 10 "Seninle ve soyunla yaptığım antlaşmanın koşulu şudur: Aranızdaki erkeklerin hepsi sünnet edilecek.*

Burada antlaşmanın simgesi olarak İbrahim'e ve tüm varislerine, "sonsuz bir antlaşma" olarak sünnet veriliyordu. Damadın düğünde geline altın vermesi gibi, Allah da İbrahim'e, Göksel Krallığın kendisine verdiği vaadin tanıklığı olarak sonsuza dek ayakta kalacak özel bir armağan veriyordu. **Bu ilişkinin simgesi sünnetti**. İbrahim'in mirası putperestlerden farklı olacaktı. O hem içeriden, hem de dışarıdan temiz olacaktı. Daha sonra Allah, onu samimiyetle izlemek isteyenlere kalplerinin sünnet edilmesi gerektiğini söyleyecekti!

Antlaşma kanla onaylandı. Allah Söz'ünü verdi, insanların kanı aktı, iyileştiler ve daha sonra da bedenlerinde Allah'ın vaadinin bir işaretini taşıdılar. Kutsal Yazılar, Yaratılış 17. bölüm, 24. ve 25. ayetlerde şöyle diyor:

> *24 İbrahim sünnet olduğunda doksan dokuz yaşındaydı. 25 Oğlu İsmail on üç yaşında sünnet oldu.*

O sünnet gününde çok özel bir olay oldu. Sünnet antlaşmasının yanı sıra, Allah İbrahim'e bir vaat fısıldadı. Bunu 17. bölüm, 15-22 ayetlerinde okuyalım:

15 Tanrı, "Karın Saray'a gelince, ona artık Saray demeyeceksin" dedi, "Bundan böyle onun adı Sara[13] olacak. 16 Onu kutsayacak, ondan sana bir oğul vereceğim. Onu kutsayacağım, ulusların anası olacak. Halkların kralları onun soyundan çıkacak." 17 İbrahim yüzüstü yere kapandı ve güldü. İçinden, "Yüz yaşında bir adam çocuk sahibi olabilir mi?" dedi,"Doksan yaşındaki Sara doğurabilir mi?" 18 Sonra Tanrı'ya, "Keşke İsmail'i mirasçım kabul etseydin!" dedi. 19 Tanrı, "Hayır. Ama karın Sara sana bir oğul doğuracak, adını İshak[14] koyacaksın" dedi, "Onunla ve soyuyla antlaşmamı sonsuza dek sürdüreceğim. 20 İsmail'e gelince, seni işittim. Onu kutsayacak, verimli kılacak, soyunu alabildiğine çoğaltacağım. On iki beyin babası olacak. Soyunu büyük bir ulus yapacağım. 21 Ancak antlaşmamı gelecek yıl bu zaman Sara'nın doğuracağı oğlun İshak'la sürdüreceğim." 22 Tanrı İbrahim'le konuşmasını bitirince ondan ayrılıp yukarıya çekildi.

Allah tabii ki İbrahim'in ilk oğlu İsmail'i seviyordu. Böylece aynı gün, İsmail'in büyük biri olacağı ve kutsanacağı vaadi de verildi. Allah onu büyük bir ulus yapmayı vaat etti. Hatta Allah geleceğini önceden bildirdi ve ondan 12 bey doğacağını söyledi. Bu İbrahim için yeterli değildi ve Allah'a sordu,

> "Neden başka bir oğula ihtiyacım var? Sonsuz antlaşma'yı oğlum İsmail aracılığıyla gerçekleştiremez misin?"

Fakat Allah sözlerinde kararlıydı. İşte burada bir gizem var. İsmail, İbrahim'in oğlu olarak ve sünnetli olduğu için sonsuz antlaşmanın bir parçası olmasına rağmen, bu antlaşmanın yerine getirilmesinde İshak'ın yapabileceği bir şey vardı. Fakat Allah bunun ne olduğunu bildirmiyor. Özet olarak "İsmail için planlarım var. Fakat İshak'ta senin bilmediğin bir şeyler var" diyor. Allah'ın sözleri kelimesi kelimesine 20. ve 21. ayetlerde görülebilir:

13 "Sara": "Prenses" anlamına gelir.
14 "İshak": "Güler" anlamına gelir.

20 İsmail'e gelince, seni işittim. Onu kutsayacak, verimli kılacak, soyunu alabildiğine çoğaltacağım. On iki beyin babası olacak. Soyunu büyük bir ulus yapacağım. 21 Ancak antlaşmamı gelecek yıl bu zaman Sara'nın doğuracağı oğlun İshak'la sürdüreceğim.

Ve konu böylece kapanıyor. Tıpkı Yarbay Müftüoğlu'nun Çakmak'ın bilmediği bir şeyi bildiği gibi, Allah da İbrahim'in bilmediği bir şeyi biliyordu. Şimdi konuyla ilgili bir öykü düşünün.

Bir zamanlar İstanbul'da yaşayan fakir bir emekli ilkokul öğretmeni varmış, karısıyla birlikte ikinci el yemek masası almaya çıkmışlar. Bu çift kızlarını üniversitede okuttuğundan, her bir kuruş onlar için çok değerliymiş. Yanlarına 200 TL alarak, iyi bir pazarlık yapabilme umuduyla dükkân dükkân gezmişler. İşleri bir türlü yolunda gitmiyormuş, zira kadın sürekli olarak sandalyelerin oynak oluşlarından şikâyet ediyormuş. Sonunda bir ikinci el mobilya dükkânında kadın istediği gibi bir masa bulmuş. Kadın her sandalyeyi tek tek denerken, kocası da dükkânın arka tarafında sarılı olarak duran halıları karıştırmaya başlamış. Adam halıların fiyatlarını sormuş. Fiyatları 70 ile 100 TL arasında değişiyormuş. Bu sırada karısı masa ile yedi sandalyenin (sekizincisi parçalanmış) fiyatını pazarlıkla 180 TL'ye indirdiği için kendisiyle gurur duyuyormuş. Kocasından 200 TL'yi istemiş. Ancak kocası dükkâncıya 100 TL uzatarak,

"Bu eski halıyı alıyorum" demiş.

Kadın çok bozulmuş! Dükkâncının önünde bile dilini tutmayarak adama bağırmaya başlamış!

"Ne? Halıya ihtiyacımız yok! Buraya masa almaya geldik. Bana bir yıldan beri masa sözün var ve bu parayı hurda kâğıtmış gibi harcıyorsun! Pazarlık bile yapmadın! Deli misin sen?"

Dükkâncı, adam için utanmış, ancak ne yapabilirmiş ki? Yaşlı kadın sözüne devam ederek yedi sandalyeden birine oturmuş.

> "Bu dükkândan o pireli eski halıyla çıkmayacağım. Ya bana bu masayı alırsın, ya da eve gelmem!"

Sonunda, adam halıyı omzuna almış, dükkâncıya selam vererek dışarı çıkmış ve köşede karısını beklemiş. Karısını tanıyormuş. Kadın 15 dakika sonra dükkândan çıkarak adamı aramaya başlamış. Adama daha da çok dırdır etmiş. İkisi halıyla birlikte otobüse binmişler ve kadın tüm yol boyunca yaşlı öğretmenin başının etini yemiş. Adam karısının kendisini yaylım ateşine tuttuğu sırasında ağzını hep kapalı tutmuş. Dolmuşa binmişler, kadın taarruzu yine sürdürmüş. 4. kattaki evlerine girmişler ve adam halıyı yere sermiş. Halının kenarları aşınmış, püsküllleri yıpranmış. Bir köşede boş bir nokta varmış. Kadın kocasına ağzına geleni söylemiş!

Tüm bu esnada emekli ilkokul öğretmeni hafif sesle kendi kendine konuşarak halıyı takdir ediyor, etrafında dolaşarak, "Şu madalyona, yaprak desenine, lalelere bak" diyormuş. Sonra halıyı sararak, karısını kapıdan bağırır halde bırakıp çıkıp gitmiş. Yaşlı öğretmen iki gün eve gelmemiş!

Bu esnada davranışından pişmanlık duyan karısı, adamın temelli gittiğinden korkarak çılgına dönmüş. Ancak üçüncü gün adam geri gelmiş. Yeni bir takım elbise ve yeni ayakkabılar giyinmiş. Karısına altın bir bilezik vererek şunları söylemiş:

> "40 yıllık eşim –bilmeni isterim ki bugün sana yeni bir masa ile sandalyeler getirilecek– fakat bu masada yemek yiyebilmek için deniz kıyısındaki yeni evimize gitmen gerekecek. O halı, canım, bir saray halısıydı, Fatih Sultan Mehmet zamanından kalma ve Hamza'nın eseriydi."

Öykünün devamına göre, hayatlarının geri kalanında bolluk içinde yaşamalarına rağmen, adam karısına yemek masası için yediden fazla sandalye almayı reddetmiş – bir daha kocasını asla sorgulamaması için bir hatırlatıcı olarak.

Tıpkı bilge hocanın karısının yalvarmalarına rağmen gizli planına sadık kalması gibi, Allah'ın da bir bildiği vardı. Çoğunlukla,

haberimiz olmayan bir bilgi parçası vardır – bilecek olsaydık, birdenbire Allah'ın planlarının mükemmel derecede mantıklı geleceği, tek bir ayrıntı. Ancak İbrahim Peygamber, öğretmenin karısından daha iyi terbiyeliydi! Allah'ın eylemlerini anlamamasına rağmen, kendine hakim olarak Allah'ın yolunu izledi.

İbrahim ve İsmail o gün sünnet oldular. Acaba İsmail'i ve yaşlı babası İbrahim'i ata bindirmişler miydi? Müzik eşliğinde halay çekilmiş miydi? Sara ve Hacer pirinç pilavı, nohut ve kuzu pişirmişler miydi? Yoksa ilk sünnet çok özel bir an mıydı? Bilmiyoruz. Ancak emin olabileceğimiz bir şey var ki, İbrahim yarası iyileşirken kendi kendine düşünmüştür:

> "Bana başka bir oğul doğacak. Bir mucize çocuk. Neden, Allah'ım? Planın nedir?"

TARTIŞMA SORULARI

1. İnsanlar sünnetin "Allah ile antlaşmanın bir simgesi" olduğunu çoğunlukla düşünmez. Sizce gençlerin sünneti bu bilgi ışığında ele almaları doğru mudur?

2. Sözleşmeler ve anlaşmalar çoğu kez bozuluyor, insanlar boşanıyor, haksız rekabette bulunuyorlar ve sözleşmeler feshediliyor. Allah sözleşmeleri hiç feshediyor mu? Öyle ise, hangi koşullarda?

3. Bu dersimizde, Allah İbrahim'in bilmediği bir şeyi biliyor ve İbrahim'in Allah'a güvenmesi gerekiyor. İbrahim'in yalnızca iç çekerek "Allah en iyisini bilir" demesi gerekiyor. Bu sizin hayatınızda nasıl uygulanıyor?

4. Allah'a güvenmek, bu tehlikeli dünyada kaderinizi değiştirmenin başka bir yolu olabilir mi?

5. Allah'ın bu özel görevde İsmail'i kullanmaması haksızlık mıydı? Allah'ın nedenlerinden bazıları neler olabilir?

13 ARACILIĞIN GÜCÜ

İbrahim'in eski zamanlarda yaptığı gibi, günümüzde insanlar için nasıl aracılık edebilirsiniz?

Hiçbir arkadaşınızın ya da kardeşinizin başı belaya girip, ona yardım etmek için araya girdiğiniz oldu mu? Belki bir öğretmenden, annenizden ya da babanızdan ceza almak üzereydiler ve siz ceza verecek olanı onu affetmeye veya cezasını hafifletmeye ikna ettiniz. Ya da daha iyisi, başka birisi bunu sizin için yaptı. Herhangi bir çocuğa bu soruları sorarsanız, size hemen bir-iki öykü anlatabilir! Şefaat de denilen, başkalarına yardım etmek için arabuluculuk yapmak, üzerinde düşünülmesi gereken en güçlü kavramlardan biridir. Ayrıca, gerçekleştirildiğinde en güçlü ve yaşam değiştirici eylemlerden biri olur! Şimdi başkalarının yararına arabuluculuk yapan iki kişinin öykülerini inceleyelim.

Hamza Bey çay içerek birkaç el okey oynamanın sinirlerini yatıştıracağını düşünmüştü. Fakat hâlâ midesinde bir düğüm vardı. Ailenin reisi olarak bir duruş sergilemesi gerektiğini biliyordu. Begüm'ün evlilik dışı hamile kalarak bütün aileye yüzkarası olmasından sonra aileden atılması gerektiğini biliyordu. Ancak derinlerde bir yerlerde, kızının tek başına kalması düşüncesi ona sıkıntı veriyordu. Nerede olduğunu ve başına neler gelebileceğini düşündü.

Haberi ilk kez Begüm'ün kendi ağzından duyduğunda duygularına hakim olamamıştı. Fakat ilk şok geçtikten sonra, iyice aklı karışmıştı. Kimseye itiraf edemiyordu, ama sanki kalbi ikiye yarılmıştı. Bir

yanda, olan olmuştu. Hayat artık eskisi gibi olamazdı. Hem sonra aile ne düşünecekti, hele komşular? Diğer yandan ise, ailenin bir şeyler olduğunu anlamaları an meselesiydi. Begüm'ü affetmeyi ve bu soruna bir çözüm bulmayı çok istiyordu, fakat omuzlarında toplumun, dinin ve gururun baskısını hissediyordu.

Hamza, kendi kendine:

> "Neden her şey eskisi gibi olamıyor? Ben çocukken hayat çok daha kolaydı. İnsanlar geleneklere riayet ederlerdi. Bir oğlan ve kız, hiçbir zaman ailelerine ihanet etmezlerdi. Fakat zamanlar değişti. Kendi başlarına düşünmek istiyorlar. Kimi zaman bu nesli hiç anlamıyorum." diye düşündü.

Hamza, işyerinde bir uzun gün daha geçirdikten sonra sakin bir şekilde evine döndü. Masada oturup akşam yemeğini yerken, sağındaki boş sandalyeyi fark etmek zor değildi. Diğer kızı Ayşe ise solunda olmasına rağmen, sanki orada değilmiş gibiydi. Kıkır kıkır gülerek herkese gününün nasıl geçtiğini sormak yerine, orada sessizce oturuyordu. Yemek bitip karısı Yasemin ortalığı toplamaya başladığında, Hamza televizyon izlemeye oturdu. Karısının gözlerindeki ifadeden, konuşmak istediğini anlayabiliyordu.

Yasemin dünyasal anlamda eğitimli değildi. Liseyi bile bitirmemişti, ancak ondan daha ağırbaşlı bir kadın bulmak zordu. Misafirperver, sevgi dolu ve şefkatliydi. Başkalarına hizmet etme düşüncesini sevmeyen tanıdığı bazı insanların aksine, Yasemin bundan zevk alıyordu. Yaşlı bir komşuyu ziyaret etmediği, mahallenin köpeklerini beslemediği veya arkadaşlarını arayıp sormadığı bir gün geçmiyordu. Fakat tıpkı Hamza gibi, geçen hafta onun için de çok zor olmuştu. Hayatın böyle devam edemeyeceğini biliyordu. Bu nedenle, Hamza'dan Begüm'ün eve dönmesine izin vermesini istemeye karar verdi. Telâşla çayı hazırladı ve oturma odasında Hamza'yla birlikte oturdu.

> Yasemin "Acaba Begüm şimdi ne yapıyordur? Yemek yemiş midir, yoksa aç mıdır?" dedi.

Hamza "Tek derdimiz bu mu şimdi? Umurumda bile değil!" dedi.

"Yalan söylüyorsun! Günlerdir uyumadın. Beş gündür de neredeyse hiçbir şey yemedin."

Hamza "Of ya! Ne diye üsteleyip duruyorsun? Biraz hastayım, o kadar!" dedi.

"Hamza! Yazıklar olsun sana! Yüzüme bak ve doğru söyle. Beni kandıramazsın. Sen de Begüm'ü düşünüyorsun. Ne yapacağız?"

Hamza "Olan oldu. Yapacak bir şey yok!" karşılığını verdi.

"Hamza, Begüm bizim kızımız. Doğduğunda onu kollarımızda sarıp temizledik. Hastalandığında bütün gece başında bekledik. Ayrıca karnında büyüyen bebek de bizim torunumuz! Biz de gençken bir sürü hata yaptık. Tabii ki bu durum daha farklı ve daha zor. Fakat Begüm tek başına sokakta kalırsa daha kötü bir şey de olabilir. Yani, bize daha fazla utanç getirebilir. Ayrıca, eve dönerse ona yardımcı olabiliriz."

Hamza sessizce oturarak karısını dinledi. Güçlü bir savunma ortaya koymuştu, ayrıca dediklerinin doğru olduğunu da biliyordu. Ancak Hamza hiçbir zaman acele karar vermezdi, düşünmek için zamana ihtiyacı vardı. Yasemin çay bardaklarını topladı ve Hamza'yı yalnız bıraktı.

Kutsal Kitap'ı okurken, Allah'ın peygamberleri arasında pek çok etkileyici karakter göreceğiz. Yasemin bunu belki biliyordu, belki de bilmiyordu, ama bu kişilerin kilit rollerinden biri arabuluculuk, yani şefaatçilikti. Allah'ın halkı yoldan çıktığında ya da Allah kendisini dinlemeyenleri yargılayacağı zaman, bu peygamberler Allah'a başvurarak rahmet ve bağışlanma için yalvarırlardı. Esas itibariyle, kendi başlarına getirmiş oldukları kaderi değiştirmesini Allah'tan istiyorlardı. Diğerleri için arabuluculuk eden ilk peygamberlerden biri, İbrahim'di.

İbrahim peygamber, 85 yaşından 99 yaşına kadar, birbiri ardına gelen olaylarla dolu bir hayat yaşadı. Tıpkı Hamza Bey gibi, o da ailevî sorunlar yaşıyordu. Allah ona gelerek bir çocuk vaat etmişti. Bundan kısa süre sonra, yaşlanan Saray Allah'ın vaadinin yerine gelmesini umarak, İbrahim'i cariyesinden çocuk yapmaya ikna etti. Ancak gözlerine bilgece görünen şeyin, hatadan başka bir şey olmadığı ortaya çıktı. Kumalar arasındaki gerginlik o kadar büyüdü ki, Hacer kaçmak zorunda kaldı. Ancak her zaman kontrolü elinde tutan ve bizim karıştırdığımız işleri toparlayan Allah, Hacer'i geri gönderdi ve bir kez daha İbrahim'e antlaşmalarını hatırlattı. Rab İbrahim'e, 13 yıl öncesinde vaat ettiği çocuğa sahip olacağını, bu çocuğun Saray'ın rahminden geleceğini söyledi. İbrahim çocuğun adını İshak koyacaktı, ve Allah onunla ve soyuyla bir antlaşma yapacağını vaat etti.

Bundan kısa süre sonra, İbrahim çadırının kapısında otururken RAB ona göründü. Uzaktan üç adamın yaklaştığını gördü. İbrahim, tıpkı öykümüzdeki Yasemin gibi, hizmet etme fırsatı gördü. Böylece adamları karşılamaya çıktı ve onları yıkanmak, dinlenmek ve yemek için davet etti. Sara ekmek pişirirken, İbrahim körpe ve besili bir buzağı seçip hazırlattı. Öyküye Yaratılış 18. bölüm, 8-15 ayetlerinden devam edelim:

8 İbrahim hazırlanan buzağıyı yoğurt ve sütle birlikte götürüp konuklarının önüne koydu. Onlar yerken o da yanlarında, ağacın altında durdu. 9 Konuklar, "Karın Sara nerede?" diye sordular. İbrahim, "Çadırda" diye yanıtladı. 10 RAB, "Gelecek yıl bu zamanda kesinlikle yanına döneceğim" dedi, "O zaman karın Sara'nın bir oğlu olacak." Sara RAB'bin arkasında, çadırın girişinde durmuş, dinliyordu. 11 İbrahim'le Sara kocamışlardı, yaşları hayli ileriydi. Sara âdetten kesilmişti. 12 İçin için gülerek, "Bu yaştan sonra bu sevinci tadabilir miyim?" diye düşündü, "Üstelik efendim de yaşlı." 13 RAB İbrahim'e sordu: "Sara niçin, 'Bu yaştan sonra gerçekten çocuk sahibi mi olacağım?' diyerek güldü? 14 RAB için olanaksız bir şey var mı? Belirlenen vakitte, gelecek yıl bu zaman yanına döndüğümde Sara'nın

bir oğlu olacak." 15 Sara korktu, "Gülmedim" diyerek yalan söyledi. RAB, "Hayır, güldün" dedi.

Metinden, bu umut haberinin Allah'tan geldiği anlaşılıyor. O İbrahim'e bir söz vermişti ve tutmaya kararlıydı. İleri yaşlarına rağmen, Allah onları bir çocukla kutsayacaktı. Fakat RAB onu yalnızca bu haberi getirmek için ziyaret etmemişti. 16-21 ayetlerinde okuyacağımız gibi, başka bir nedenle gelmişti.

16 Adamlar oradan ayrılırken Sodom'a doğru baktılar. İbrahim onları yolcu etmek için yanlarında yürüyordu. 17 RAB, "Yapacağım şeyi İbrahim'den mi gizleyeceğim?" dedi, 18 "Kuşkusuz İbrahim'den büyük ve güçlü bir ulus türeyecek, yeryüzündeki bütün uluslar onun aracılığıyla kutsanacak. 19 Doğru ve adil olanı yaparak yolumda yürümeyi oğullarına ve soyuna buyursun diye İbrahim'i seçtim. Öyle ki, ona verdiğim sözü yerine getireyim." 20 Sonra İbrahim'e, "Sodom ve Gomora büyük suçlama altında" dedi, "Günahları çok ağır. 21 Onun için inip bakacağım. Duyduğum suçlamalar doğru mu, değil mi göreceğim. Bunları yapıp yapmadıklarını anlayacağım."

Tıpkı Babil Kulesi gibi, Allah Sodom ve Gomora'nın durumunu araştırmak istedi. Kutsal Kitap, bu kentlere ilişkin suçlamaların Allah'ın önüne getirildiğini ve O'nun yargılamadan önce bunun doğru olup olmadığını görmek istediğini söylüyor. Ayrıca, Allah İbrahim'e yapmak üzere olduğu şeyi bildirmek istedi. Böylece Allah iki yardımcısını Sodom'a, Lut'un ve ailesinin yaşadığı kente göndererek İbrahim'le konuşmak için geride kaldı. Takip eden konuşma, İbrahim'in sevgisi ve peygamberliği ve Allah'ın adil yargısı hakkında pek çok şey bildiriyor. Bunu 22-33 ayetlerinde okuyabiliriz:

22 Adamlar oradan ayrılıp Sodom'a doğru gittiler. Ama İbrahim RAB'bin huzurunda kaldı.[15] 23 RAB'be yaklaşarak, "Haksızla birlikte haklıyı da mı yok edeceksin?" diye sordu, 24 "Kentte

15 "İbrahim RAB'bin huzurunda kaldı": Bazı eski İbrani din bilginlerine göre "RAB İbrahim'in önünde kaldı".

elli doğru kişi var diyelim. Orayı gerçekten yok edecek misin? İçindeki elli doğru kişinin hatırı için kenti bağışlamayacak mısın? 25 Senden uzak olsun bu. Haklıyı, haksızı aynı kefeye koyarak haksızın yanında haklıyı da öldürmek senden uzak olsun. Bütün dünyayı yargılayan adil olmalı." 26 RAB, "Eğer Sodom'da elli doğru kişi bulursam, onların hatırına bütün kenti bağışlayacağım" diye karşılık verdi. 27 İbrahim, "Ben toz ve külüm, bir hiçim" dedi, "Ama seninle konuşma yürekliliğini göstereceğim. 28 Kırk beş doğru kişi var diyelim, beş kişi için bütün kenti yok mu edeceksin?" RAB, "Eğer kentte kırk beş doğru kişi bulursam, orayı yok etmeyeceğim" dedi. 29 İbrahim yine sordu: "Ya kırk kişi bulursan?" RAB, "O kırk kişinin hatırı için hiçbir şey yapmayacağım" diye yanıtladı. 30 İbrahim, "Ya Rab, öfkelenme ama, otuz kişi var diyelim?" dedi. RAB, "Otuz kişi bulursam, kente dokunmayacağım" diye yanıtladı. 31 İbrahim, "Ya Rab, lütfen konuşma yürekliliğimi bağışla" dedi, "Eğer yirmi kişi bulursan?" RAB, "Yirmi kişinin hatırı için kenti yok etmeyeceğim" diye yanıtladı. 32 İbrahim, "Ya Rab, öfkelenme ama, bir kez daha konuşacağım" dedi, "Eğer on kişi bulursan?" RAB, "On kişinin hatırı için kenti yok etmeyeceğim" diye yanıtladı. 33 RAB İbrahim'le konuşmasını bitirince oradan ayrıldı, İbrahim de çadırına döndü.

Tıpkı Yasemin'in Hamza'ya yaptığı gibi, İbrahim de başkası yararına Allah'a yalvarmayı kendi üzerine aldı. Allah'ın kutsallığına ve adil yargısına müracaat ederek, Sodom sakinlerinin doğru kişilerin hatırına affedilmesini diledi. Allah, en az 10 doğru kişi bulunursa kentleri yok etmemeyi kabul etti. Allah'ın insan suretine bürünüp İbrahim'le konuşmasına akıl sır ermez. Bu mantıkla açıklanamaz, ilahiyat da bunu açıklayamaz. **Fakat Kutsal Kitap olduğunu söylüyor, öyleyse doğrudur**!

Sodom sakinleri için ne yazık ki, kentin surları içinde yaşayan 10 doğru kişi yoktu. İki adam kentin kapısına varıp Lut'la karşılaştıktan sonra, onun evine gittiler. Sodomluların habis karakterlerini ve şeytanî niyetlerini açığa çıkarmaları uzun sürmedi. Lut'un evini

sardılar ve misafirlerini kendilerine teslim etmesini istediler. Bunlar ahlâksız bir topluluktu ve Lut karşı çıktıktan sonra onun hayatını tehdit ettiler. Bu noktada misafirler Lut'u içeri çekerek gerçek kimliklerini gösterdiler. Bunlar sıradan insanlar değillerdi! Melektiler ve Lut'un ailesine zarar vermeye çalışan kötü adamları kör ettiler. Muhteşem bir güç gösterisinden sonra, Lut'a ailesini alıp kent dışına çıkarmasını söylediler. Halkın günahları cezalandırılacaktı ve bu olurken Lut'un ailesinin orada olmaması önemliydi. Öykü, 19. bölüm, 15-17 ayetlerinde devam ediyor:

> *15 Tan ağarırken melekler Lut'a, "Karınla iki kızını al, hemen buradan uzaklaş" diye üstelediler, "Yoksa kent cezasını bulurken sen de canından olursun." 16 Lut ağır davrandı, ama RAB ona acıdı. Adamlar Lut'la karısının ve iki kızının elinden tutup onları kentin dışına çıkardılar. 17 Kent dışına çıkınca, adamlardan biri Lut'a, "Kaç, canını kurtar, arkana bakma" dedi, "Bu ovanın hiçbir yerinde durma. Dağa kaç, yoksa ölür gidersin."*

Lut meleklere yalvardı, fakat boşunaydı. Allah halkın kötülüğünü görmüştü ve ne yapılması gerektiğini biliyordu. Kötüler bir ders alana kadar bunun daha kaç kez olması gerekiyordu? Tövbe edip günahlarından dönene dek, daha kaç kez olacaktı? Lut, amcası İbrahim orada bulunup bir kez daha hayatını kurtardığı için şanslıydı. Kentten kaçarken arkalarına bakmamaları söylenmişti. 23-29 ayetlerini okuyarak öyküyü bitirelim:

> *23 Lut Soar'a vardığında güneş doğmuştu. 24 RAB Sodom ve Gomora'nın üzerine gökten ateşli kükürt yağdırdı. 25 Bu kentleri, bütün ovayı, oradaki insanların hepsini ve bütün bitkileri yok etti. 26 Ancak Lut'un peşisıra gelen karısı dönüp geriye bakınca tuz kesildi. 27 İbrahim sabah erkenden kalkıp önceki gün RAB'bin huzurunda durduğu yere gitti. 28 Sodom ve Gomora'ya ve bütün ovaya baktı. Yerden, tüten bir ocak gibi duman yükseliyordu. 29 Tanrı ovadaki kentleri yok ederken İbrahim'i anımsamış ve Lut'un yaşadığı kentleri yok ederken Lut'u bu felaketin dışına çıkarmıştı.*

Sodom ve Gomora yok edilmişti. İbrahim ovaya baktığında, sanki ateş ve duman püskürten dev bir fırın gibiydi. Allah İbrahim'e verdiği sözü tutmuş ve kentleri bağışlamamasına rağmen Lut'un ailesini kurtarmıştı. Lut ile kızları, Sodom ve Gomora halkının kaderini paylaşmadılar.

Her hafta pazara alışverişe gittiğimizde, en iyi kaliteli malları en iyi fiyatlarla almak isteriz. Sokağın bir ucundan öbür ucuna yürüyerek en uygun fiyatlara bakarız. Satıcılarla pazarlık ederek elmanın, domatesin, biberin ve yumurtanın fiyatını indirtmeye çalışırız. **Ancak elmadan, domatesten ve gömlekten daha önemli bir şey var. Diğer insanların hayatları**!

İbrahim Sodom ve Gomora'da kötü insanlar yaşadığını bilmesine rağmen, hayatın değerini anlayarak onlar için arabuluculuk etti. Hüküm bir kez verildiğinde, tövbe etmek için başka bir şansları olmayacağını biliyordu. Kaderleri kesinleşmiş olacaktı. Biz de, İbrahim'in Sodom ve Gomora halkları için yaptığı gibi, başkaları yararına arabuluculuk etme sevgisi ve isteğine sahip olmalıyız.

TARTIŞMA SORULARI

1. Sizce Allah neden Sodom'u yok edeceğini İbrahim'e önceden bildirdi?

2. Bu öykü, Allah'ın Kendisini izleyenleri gözetmesi hakkında bize ne gösteriyor?

3. İbrahim'in eski zamanlarda yaptığı gibi, bugün nasıl başkaları için arabuluculuk edebilirsiniz?

4. Sodomluların Lut'un konuklarına yapmak istediği şeyi gözden geçirin. (Yaratılış 19:4-11). Sizce eşcinselliklerinin Allah'ın kenti yok etmesiyle bir ilgisi var mıydı?

14 VAADİN GERÇEKLEŞMESİ

Allah'ın vaadettikleri, bankadaki altından üstündür.

Hiç size bir söz verip tutmayan biri oldu mu? Yaşlılar bir zamanlar insanların daha güvenilir olduklarını söyler. Bir anlaşma yaparak el sıkıştıklarında, sözlerinin güvenilir olduğunu bilirdiniz. Verdikleri sözleri tutarlardı. Fakat günümüzde bu türden bir anlaşma ölmüş gibi görünüyor. Bir arkadaşınıza veya akrabanıza para verip, hiçbir zaman geri ödemedikleri oldu mu? Veya, sizden bir şey satın almaya söz verip, başka bir yerde daha iyi fiyatlısını bulup size bir daha hiç dönmeyenler. Bu dünyada o kadar çok yalan, hainlik ve hırsızlık var ki, kime güveneceğimizi bilmiyoruz. Bu da bizi bu dersimizin ana konusuna getiriyor. Bu gezegendeki kısa yaşantımız sırasında, kime güvenebiliriz? Vaatlerini kesin olarak kim yerine getiriyor? Aksi durumda büyük bir miktarda para tasarrufu yapabileceği halde, sözünü tutan bir adamın öyküsünü okuyarak başlayalım.

Bir zamanlar Sezgin Bey adında bir fabrika sahibi varmış. Fabrikasında çekyat ve koltuk gibi mobilyalar üretiliyormuş. Fabrikada elektrikle çalışan pek çok makine varmış. Bir gün elektrik sisteminde bir sorun olmuş ve bazı cihazlar geçici olarak kapanmış. Elektrik tekrar gelmiş, ancak o günden sonra zaman zaman kesinti yapmaya başlamış. Sezgin Bey şöyle demiş,

> "Sorunu kendim araştıracağım, herkes ellerinden geldiği kadar işlerine devam etsin."

Böylece herkes işinin başına dönmüş ve Sezgin Bey inşaat işinde çalışan bir arkadaşını aramış.

> "Fabrikada bir sorun çıktı ve bir elektrikçiye ihtiyacım var; beni kazıklamayacak, dürüst bir adam olsun. Elektrik hakkında hiçbir şey bilmem, bu yüzden elektrikçi beni kolaylıkla aldatabilir."

Arkadaşı birini tavsiye etmiş, Sezgin Bey elektrikçiyi aramış ve adam fabrikaya gelmiş. Elektrikçi gerekli incelemeyi yaptıktan sonra, Sezgin Bey'e rapor vermiş.

> "Transformatörlerdeki bazı çok ince kablolar yanmış. Makinelerin en çok çalıştıkları sürelerde o nokta fazla ısınıyor ve sigortalar atıyor. Sistem soğuduktan sonra sigortaları açabilirsiniz, ancak aynı şey olmaya devam edecek. Tüm sistemi kapatmam ve o kabloları değiştirmem gerekecek. Bu işlem epey zaman alacak. En iyisi bu işi Pazar günü fabrika kapalıyken, veya gece yapmam."

Sezgin Bey elektrikçinin doğru söylediğine inanmış. Fiyat üzerinde anlaşmışlar. Sezgin Bey "İş senindir" demiş. Elektrikçi o gece fabrika kapandıktan sonra çalışmaya başlayacakmış.

Sezgin Bey bilmiyormuş, ancak fabrikasının müdürü Ali de bir elektrikçi çağırmış. Durumu idare etme yeteneğiyle patronunu etkilemek istiyormuş, bu yüzden tanıdığı birini çağırmış. Bu elektrikçi de bir inceleme yapmış ve Ali'yle birlikte Sezgin Bey'e gelerek rapor vermiş.

> Ali, "Sezgin Bey, birkaç dakikanız varsa, bu elektrikçiyle bir anlaşma yaptım ve sorunu tespit ettik. Bugün iş paydos ettikten sonra transformatördeki kablo tesisatının yenilenmesi gerekiyor. Ancak bu elektrikçi işi yapabilir, ben de onunla fiyatta anlaştım" demiş.

Sezgin Bey bu noktada dikkatli davranmak istemiş. Ali'nin iyi bir eleman olduğunu biliyormuş ve etkin, sorun çözücü biri olma hevesini kırmak istemiyormuş.

"Ali, bu soruna çözüm bulmak için çaba göstermene memnun oldum. Eminim ki anlaştığın elektrikçi iyi bir adamdır. Ne yazık ki ben başka bir elektrikçiyle anlaştım bile."

Ali şöyle demiş:

"Diğer elektrikçiyi arayıp gelmemesini bildirebiliriz, yardımına ihtiyacımız kalmadığını söyleyebiliriz."

Sezgin Bey düşünceli bir şekilde Ali'ye bakıp şöyle demiş:

"Korkarım ki bu mümkün değil. Sözümü verdim."

Ali yine de çabalarının işe yaramasını istemiş.

"Eminim bu elektrikçi de işi en az diğeri kadar iyi yapabilir, zaten kendisi burada, diğer elektrikçinin ise tekrar gelmesi gerekecek. Ücretleri karşılaştıralım."

Ücretleri karşılaştırmışlar ve Ali'nin bulduğu elektrikçinin fiyatı 200 lira düşük çıkmış.

"Bakın, benim elektrikçimin ücreti daha bile düşük!"

"Bu doğru Ali, ancak bir sorun var."

"Nedir o?" Ali, hakkında bilgisi olmadığı bir şey olmasından korkarak sormuş.

"İşi başka birine vermeye söz verdim ve sözümü tutacağım. Kendi anlaştığım elektrikçiyle çalışmakla, senin seçtiğinin daha kötü olduğunu söylemiyorum. Daha kötü olabilir, olmayabilir de. Fakat ben bir söz verdim ve sözümü tutacağım."

Bu son sözler acıymış, ancak tartışmanın sona erdiği anlamına geliyormuş. Patron bir karar vermiş ve öyle olması gerekiyormuş. Sezgin Bey bir söz vermiş ve tutmak için kesinlikle kararlıymış. Daha fazla para harcamak ve diğer adamı geri çevirmek anlamına gelse bile.

Önceki derslerimizde Allah'ın verdiği çok önemli bir vaadi gördük. Ve göreceğimiz gibi, O bu vaadi yerine getirmeye kesinlikle kararlıydı. İbrahim'e bir çocuk vaat etmişti ve İbrahim'in bu çocuktan doğacak soyunun hem sayılamayacak kadar çok olacağını, hem de tüm dünyanın onların aracılığıyla kutsanacağını bildirmişti. İbrahim yaşlandığında ve vaat henüz yerine getirilmemişken ne olduğunu hatırlıyor musunuz? Sara İbrahim'i cariyesi Hacer'den bir çocuk yapmaya ikna etti. Peki Allah İbrahim'e bir oğul vaat ederken kastettiği bu muydu? Yanıt belli ki "hayır", çünkü geçen dersimizde Allah'ın bu çocuğun Sara'dan gelmesini istediğini gördük. Peki İbrahim'in halihazırda edindiği çocuğa ne olacaktı ve Allah neden dünyayı onun aracılığıyla kutsamayacaktı? Kutsal Kitap'ı okuyup görelim, Yaratılış 21. bölüm, 1-11 ayetlerinden başlayalım:

> *1 RAB verdiği söz uyarınca Sara'ya iyilik etti ve sözünü yerine getirdi. 2 Sara hamile kaldı; İbrahim'in yaşlılık döneminde, tam Tanrı'nın belirttiği zamanda ona bir erkek çocuk doğurdu. 3 İbrahim Sara'nın doğurduğu çocuğa İshak[16] adını verdi. 4 Tanrı'nın kendisine buyurduğu gibi oğlu İshak'ı sekiz günlükken sünnet etti. 5 İshak doğduğunda İbrahim yüz yaşındaydı. 6 Sara, "Tanrı yüzümü güldürdü" dedi, "Bunu duyan herkes benimle birlikte gülecek. 7 Kim İbrahim'e Sara çocuk emzirecek derdi? Bu yaşında ona bir oğul doğurdum." 8 Çocuk büyüdü. Sütten kesildiği gün İbrahim büyük bir şölen verdi. 9 Ne var ki Sara, Mısırlı Hacer'in İbrahim'den olma oğlu İsmail'in alay ettiğini görünce, 10 İbrahim'e, "Bu cariyeyle oğlunu kov" dedi, "Bu cariyenin oğlu, oğlum İshak'ın mirasına ortak olmasın." 11 Bu İbrahim'i çok üzdü, çünkü İsmail de öz oğluydu.*

İbrahim ikinci oğlunun doğumunu kutlayıp neşeleneceği zamanda, kendini berbat bir durumda buldu. İki kızgın ve kıskanç kadınla uğraşıyordu. Bunun nasıl olduğunu hatırlıyor musunuz? Allah'ın vaadini, O'nun onayı olmadan ve insanî bir çabayla gerçekleştirmeye çalışmak yüzünden. O zaman iyi bir fikir gibi görünen şey, ilgili herkes için bir gerginlik kaynağına dönüşmüştü. İbrahim ve Sara'nın

16 "İshak": "Güler" anlamına gelir.

Hacer'den çocuk sahibi olmak için evlilik sözleşmesini çiğneme hataları, evin içine acılık ve kıskançlık getirmişti. Şimdi evleri mutluluktan alabildiğine uzaktı ve İbrahim'in üzerine iki kadın arasında arabuluculuk yapmak gibi tatsız görev kalmıştı. Daha kötüsü ise, İbrahim'den Hacer'i ve oğlu İsmail'i evden atmasının istenmesiydi - İbrahim'in sevdiği, yetiştirdiği ve her şeyini bağladığı çocuk. Şimdi bir gençti ve İbrahim'in ölmesi halinde aile reisi o olacaktı. Yazılı olarak kayıtlı olmamasına rağmen, İbrahim'in Allah'a seslenerek şöyle söylediğini düşünmek zor değil:

> "Benim başıma ne geldi? Ailemi yaralayan bu soruna Sen kesinlikle Sara'dan daha iyi bir çözüm getirebilirsin. Bana antlaşmanın İshak'la devam edeceğini ve İsmail'in büyük bir ulus olacağını söyledin, biliyorum. Fakat oğlum İsmail'i bir daha hiç görmemecesine dışarı atmam gerekiyor mu?"

Kavraması zor olsa da, bu öyküden çok önemli bir ders alabiliriz: **Allah'ın vaat yoluyla vereceği şeyi hiçbir zaman çalışarak elde edemeyiz**. 12. ve 13. ayetleri okuyarak devam edelim:

> *12 Ancak Tanrı İbrahim'e, "Oğlunla cariyen için üzülme" dedi, "Sara ne derse, onu yap. Çünkü senin soyun İshak'la sürecektir. 13 Cariyenin oğlundan da bir ulus yaratacağım, çünkü o da senin soyun."*

Allah İbrahim'i teselli etti ve ona antlaşmasının İshak'a geçeceğini hatırlattı. Peki Allah "senin soyun İshak'la sürecektir" derken ne demek istemişti? Bu, Allah'ın İsmail'i İbrahim'in oğlu olarak kabul etmediği anlamına mı geliyordu? Kesinlikle hayır! Allah, İsmail'in İbrahim'in çocuğu olduğunu ve onun da büyük bir ulus olacağını açıkça belirtmişti. Sezgin Bey Ali'nin getirdiği elektrikçiyle çalışmadığında, bu onu daha kötü bir elektrikçi mi yaptı? Tabi ki hayır! İşte aynısı burada oluyordu. İsmail her zaman İbrahim'in oğlu olacaktı ve Allah onu kutsayacağını söylemişti. Allah kısacası, kendi günlerinde Nuh'u ve İbrahim'i kullanmayı seçtiği gibi, şimdi de İshak'ı kullanmayı seçiyordu.

Öyleyse Allah şu sözleri söylerken ne demek istemişti:

> "Senin soyun İshak'ta sürecektir" ve "Senin soyunun aracılığıyla yeryüzündeki bütün halklar kutsanacak."

İbrahim ve Sara, İshak'ı Allah'ın vaadine iman ederek edindiler. Allah, Sara'nın yaşlı olması nedeniyle çocuk sahibi olmasının fiziksel olarak imkânsız olduğu bir zamanda onlara bir çocuk vaat etmişti. İshak dünyaya bir mucize yoluyla geldi. İbrahim'in ve Sara'nın övünebilecekleri bir şey değildi. Bu nedenle İshak bir iman simgesi olarak kabul edilebilir. Allah'ın vaatlerini tıpkı İbrahim'in yaptığı gibi iman yoluyla kabul edenler de, İbrahim'in gerçek çocukları olarak kabul ediliyor olabilir mi? Belki de burada, neslin fiziksel özelliğinden çok, ruhsal niteliğine odaklanan bir bildiri vardır. Bu, İbrahim'in çocuğu olmanın ne anlama geldiği midir, ve bu, dünyanın nasıl kutsanabileceği midir? Bunun, kaderimizi nasıl değiştirebileceğimizle bir ilgisi var mı? Allah neden bunu böyle gerçekleştirmek istesin? Bu sorulara verilebilecek yanıtlar olmasına rağmen, onları bu öyküde bulmuyoruz. Ancak kontrol her zaman olduğu gibi Allah'ın elinde. O, İbrahim'e verdiği sözü tutacak. 14-21 ayetleriyle bitirelim:

> *14 İbrahim sabah erkenden kalktı, biraz yiyecek, bir tulum da su hazırlayıp Hacer'in omuzuna attı, çocuğunu da verip onu gönderdi. Hacer Beer-Şeva Çölü'ne gitti, orada bir süre dolaştı. 15 Tulumdaki su tükenince, oğlunu bir çalının altına bıraktı. 16 Yaklaşık bir ok atımı uzaklaşıp, "Oğlumun ölümünü görmeyeyim" diyerek onun karşısına oturup hıçkıra hıçkıra ağladı. 17 Tanrı çocuğun sesini duydu. Tanrı'nın meleği göklerden Hacer'e, "Nen var, Hacer?" diye seslendi, "Korkma! Çünkü Tanrı çocuğun sesini duydu. 18 Kalk, oğlunu kaldır, elini tut. Onu büyük bir ulus yapacağım." 19 Sonra Tanrı Hacer'in gözlerini açtı, Hacer bir kuyu gördü. Gidip tulumunu doldurdu, oğluna içirdi. 20 Çocuk büyürken Tanrı onunlaydı. Çocuk çölde yaşadı ve okçu oldu. 21 Paran Çölü'nde yaşarken annesi ona Mısırlı bir kadın aldı.*

Allah vaatlerini yerine getirdi! İbrahim ve Sara'nın bir çocukları oldu, Allah İsmail'i korudu, ve şimdi İbrahim iki ulusun babası olacaktı - biri İsmail'in, diğeri İshak'ın soyundan. Sözlerin sürekli olarak bozulduğu bir dünyada, Allah'ın Kendi sözünü tutacağına inanabilir ve kesin olarak bilebiliriz!

Bir zamanlar Cemal adında genç bir adam varmış, bu genç Nurhan adında güzel bir kıza aşık olmuş. Zamanla Nurhan'ın kalbini kazanmış ve Nurhan onunla evlenmek istemiş. Kararını Cemal'in askere gitmesinden hemen önce vermiş. Düğün planları veya buna benzer bir şey yapacak zamanları yokmuş. Cemal Nurhan'a şöyle demiş:

"Geri döndüğümde seninle evlenmek istiyorum."

Nurhan "Seni bekleyeceğim" diyerek söz vermiş.

Cemal, "Fakat sen çok güzelsin ve iyi bir aileden geliyorsun. Ben yokken pek çok cazip erkek gelip seninle evlenmek isteyecektir. Beni bekleyecek misin?" diye sormuş.

Nurhan "Bekleyeceğim" demiş.

Cemal için askerde geçirdiği zaman sonsuz gibi gelmiş. Nurhan sözünü tutarak onu bekleyecek miydi? Onun ne kadar özel bir kadın olduğunu biliyormuş. Genç askerin tahmin ettiği gibi, pek çok genç adam gelerek Nurhan'ın kalbini kazanmaya çalışmış.

Fakat o her seferinde şöyle demiş:

"Başka birine söz verdim."

Resmi olarak nişan yapmamış olmalarına rağmen, Nurhan Cemal'e verdiği sözü tutmuş. Cemal sonunda geri dönmüş ve evlenmişler. Sözlerin yerine getirilmesi uzun sürmüş. Ancak beklemeye değmiş.

Tutulan bir sözün gücü tahmin edilemeyecek kadar büyüktür. Söz Allah'tan geldiğinde daha da güçlüdür. Allah İbrahim ve Sara'ya yaşlılıklarında çocuk sahibi olacaklarını vaat etmişti. Bilimsel

olarak imkânsız olsa da, Allah bir mucize yaptı. Ancak Allah vaadini yerine getirmeden önce, onlar bunu kendi çabalarıyla gerçekleştirebileceklerini sandılar. **Fakat insanî çabayla, yalnızca Allah'ın yapabileceği ve O'nun kendi belirlediği zamanda yapabileceği şey hiçbir zaman başarılamaz**. Sabırlı olur ve Allah'ın çalışmasına izin verirsek, büyük bereketlerin geleceğinden emin olabiliriz. Cemal ve Nurhan'ın bekleyerek bereketlendikleri gibi, İbrahim ve Sara da Allah'ın vaadi yerine geldiği zaman bereketlendiler. Ancak en güzel kısım henüz gelmemişti!

TARTIŞMA SORULARI

1. Hiç kimsenin sözünü tutmadığı görülen belirsiz dünyada, sizce Allah'ın Kendi sözünü tutacağına güvenebilir misiniz? Neden?

2. Allah'ın vaatlerini beklerken sabretmek, kaderin değiştirilmesinde rol oynayabilir mi?

3. Sizce Allah neden Sara ve İbrahim'e çocuk verme vaadini yerine getirmek için bu kadar bekledi?

4. Allah neden Sara'nın Hacer'i uzaklaştırma isteğini kabul etti?

5. Başkalarının da mükemmel şekilde yapabileceği bir şeyi yapmak için sizin seçildiğiniz bir zaman hatırlıyor musunuz? Sizce neden seçilmiştiniz?

15 İTAAT EYLEMİ

Sevgiyi nasıl ölçersiniz; sevginin sağlamlığını ve gücünü nasıl test edersiniz?

Sevginin gerçek olup olmadığını nasıl anlarsınız? İki evlilikten birinin boşanmayla bittiği bir dünyada, başka birinin size ne kadar güvendiğini nereden bilebilirsiniz? Eski bir atasözü "Kızgın ateş saf altını ortaya çıkarır" der. Bir kimse hayatta pek çok kez, sevginin gücünü yalnızca kriz durumlarında öğrenebilir. Denenme zamanına dayanan sevgi, saf altın gibi parlar. Şimdi bu dersin konusuna girelim.

Yahya Kara banktan kalktı, asker üniformasını düzeltti ve İstanbul tren istasyonundan geçen kalabalıktaki insanları inceledi. Kalbini tanıdığı, fakat yüzünü hiç görmediği kızı arıyordu. Gül tutan kızı.

Ona olan ilgisi bir yıl önce Marmara Üniversitesi kütüphanesinde başlamıştı. Raftan bir kitap aldığında, merakının kitabın sözcüklerine değil ama, kenarlara kurşunkalemle yazılmış notlara uyandığını görmüştü. İnce el yazısı, düşünceli bir ruhu ve kavrayışı güçlü bir zihni yansıtıyordu. Bilgisayar çağından önce yaygın olduğu gibi, kitabın ilk sayfasında önceki kullanıcının adını gördü; Ayşe Ender.

Yahya zaman ve çaba harcayarak onun adresini buldu. İstanbul'un Anadolu yakasında, Kadıköy'de oturuyordu. Ona kendini tanıtan bir mektup yazdı ve yazışmaya davet etti. Ertesi gün askere gitti ve teröristlere karşı savaşmak için doğuya sevkedildi.

Onsekiz ay süren yazışmaları sırasında, ikisi de mektuplarla birbirlerini tanıdılar. Her mektup verimli bir yüreğe atılan tohum gibiydi. Bir aşk filizleniyordu. Yahya fotoğraf istedi, ancak Bayan Ender reddetti. Gerçekten ilgileniyorsa, dış görünümüne önem vermemesi gerektiğini düşündü. Böylece mektuplar gidip gelmeye devam etti.

Sonunda doğudan geri dönüş günü geldiğinde, ilk buluşmalarını kararlaştırdılar - İstanbul tren istasyonunda, akşam 7:00'de. Ayşe "Beni elbiseme takacağım kırmızı gülden tanıyacaksın" yazdı. Böylece akşam 7:00'de tren istasyonuna gelerek, sevdiği fakat yüzünü hiç görmediği kızı aramaya başladı. Öykünün geri kalanını Yahya'nın ağzından dinleyelim:

> Bana doğru genç bir kadın geliyordu, uzun boylu ve ince yapılıydı. Simsiyah saçları narin yüzünün çevresinde büklüm büklümdü, gözleri zeytin karasıydı. Dudaklarının ve çenesinin hoş bir sıkılığı vardı, ve parlak yeşil elbisesi içinde sanki ilkbaharın vücut bulmuş hali gibiydi. Ona doğru seğirttim ve elbisesinde gül takılı olmadığını fark etmedim bile. Ben hareketlendiğimde dudaklarına küçük, kışkırtıcı bir gülümseme kondurdu. Sakince "Benimle aynı yöne mi gidiyorsun, asker?" dedi.
>
> Neredeyse kendimi kontrol edemeyerek ona doğru bir adım atmıştım ki, elbisesine gül takılı Ayşe Ender'i gördüm.
>
> Hemen kızın arkasında duruyordu. 40'ını geçkin bir kadındı, kırlaşan saçlarını başörtüsünün altında gizlemişti. Tombuldan fazlaydı, ayak bilekleri kalındı ve topuksuz ayakkabılar giymişti. Yeşil elbiseli kız hızla gidiyordu ve kalbim ikiye bölünmüştü. Onu izlemeyi çok istedim, ancak tüm o mektuplarda yazdığı sözler beni doğudayken geçirdiğim pek çok denemede ayakta tutan Ayşe için duyduğum derin özlem beni kalmaya zorladı. Böylece orada durarak, yaşlıca bir kadın olan mektup arkadaşıma baktım. Tombul yüzü kibar ve duyarlıydı; gözlerinde sıcak ve zarif bir parıltı vardı. Bana köydeki teyzemi hatırlattı. Daha fazla duraklamak istemedim, bu nedenle beni tanıtacak olan küçük,

yıpranmış, mavi ciltli kitabı kaldırarak ona doğru ilerledim. O anda, bunun aşk olmasa bile değerli bir şey olacağını, belki aşktan bile değerli bir şey – kibar ve akıllı orta yaşlı bir kadınla arkadaşlık olacağına karar verdim – her zaman minnettar olduğum ve öyle kalmam gereken bir arkadaşlık.

Omuzlarımı doğrulttum, onu selamladım ve kitabı ona doğru tuttum. Yalan söylemeyeceğim, konuşurken hayal kırıklığımın acısından boğulacak gibi oldum.

"Ben Asteğmen Yahya Kara, siz de Ayşe Hanım olmalısınız. Sizinle görüşebildiğime çok memnun oldum, sizi yemeğe götürebilir miyim?"

Kadının yüzünde müsamahakâr bir gülüş belirdi.

"Bütün bunların ne anlama geldiğini bilmiyorum, oğlum" dedi, "ancak az önce geçen yeşil elbiseli genç bayan bana bu gülü paltoma takmam için yalvardı. Sadece ve sadece beni yemeğe götürmeni teklif etmen durumunda, sana onun yolun karşısındaki İskender restoranında seni beklediğini söylememi istedi. Bunun bir tür deneme olduğunu söyledi!"

Sevginin gerçek olup olmadığını anlamak için bir deneme!

Sevgiyi nasıl ölçersiniz ve dayanıklılığı ile gücünü nasıl denersiniz? Bu yanıtlanmaya layık bir soru. Ne de olsa, kim gizliden gizliye para veya dış güzellikle ilgili, veya gizli kâr veya çıkar güdüleri olan bir ilişkiyi ister ki? Kim şüphelerle veya korkularla yaralanmış bir ilişki ister? Kim yalnızca bir görev provası niteliğinde olan bir evlilik ister?

Sevginin gerçek olup olmadığını anlamanın tek yolu, onu denemektir. Allah'ın da gerçek sevgi ve gerçek imanla ilgili olduğunu biliyor muydunuz? Allah'ın yapması gerekse, bir insanın imanının niteliğini ölçmek için nasıl bir deneme uygulardı? İbrahim peygamberin hayatını okuyoruz ve hayat öyküsünde böyle bir denemeden, Allah tarafından İbrahim'in Yaratıcı'sına duyduğu

sevginin ölçüsünü ortaya çıkarmak için planlanan bir denemeden bahsedildiğini görüyoruz.

İbrahim artık yaşlı bir adamdı ve her iki oğlu da büyümüştü. Kutsal Yazılar'a göre, İsmail doğuya yerleşmiş ve kendi güçlü kavmini kurmuştu. İshak hâlâ babasıyla beraberdi, sürüleri güdüyor ve kendisinden önce İsmail'in öğrenmiş olduğu şeyleri öğreniyordu. Allah sözünü tutmuştu ve İbrahim belirlenen zamanda pek çok ulusun babası olacaktı.

İbrahim İshak'ı çok seviyordu ve onun bir Allah adamı olarak yetişmesi için büyük çaba gösteriyordu. Çok da yerinde bir davranıştı, zira Allah küçük çocuğun İbrahim'le yapmış olduğu antlaşmanın mirasçısı olmasını istiyordu. Bu onun kaderiydi. Adı İshak konulmuştu, çünkü bu sözcük "güler" anlamına gelir ve hem İbrahim, hem de Sara onun doğacağını öğrendikleri zaman gülmüşlerdi. Minik bebeğin yaşlı çiftin evine getirdiği gülüşleri ancak hayal edebilirsiniz! Küçük ayak parmaklarını gıdıklayarak her gülüşü mutlulukla içmiş olmalılar. Ah, bebeğin boynunu ve çıplak göbeğini öperek onu mutlulukla kıkırdatmanın zevki! İbrahim küçük vaat çocuğunu gittiği her yere götürdüğünden, çocuk da onun gururunu görmüş olmalı. Ve İshak büyüdükçe babası için kesinlikle iyi bir yardımcı oldu. İbrahim dua ettiğinde, bu genç adamın da onunla birlikte diz çöktüğünü gözünüzde canlandırabilirsiniz.

Bir kuzu kurban etme sırası geldiğinde, İshak babasını dikkatle izliyordu. İbrahim de tatlılıkla açıklıyordu,

> "Bu Allah'ın bize günahlarımızın, suç lekelerimizin ve korkumuzun giderilmesi için verdiği simge."

Genç adam tıpkı babası gibi olmaya çabalıyor ve onu çok seviyordu. Sonra bir gün İbrahim'e tuhaf bir emir geldi. Yaratılış 22. bölümün 1. ve 2. ayetlerinden itibaren okumaya başlayalım:

> *1 Daha sonra Tanrı İbrahim'i denedi. "İbrahim!" diye seslendi. İbrahim, "Buradayım!" dedi. 2 Tanrı, "İshak'ı, sevdiğin biricik*

oğlunu al, Moriya bölgesine git" dedi, "Orada sana göstereceğim bir dağda oğlunu yakmalık sunu olarak sun."

İbrahim'in aklından ne geçti? Bu gerçekten kendisine pek çok kez görünüp cesaret ve yardım sağlayan göklerin Allah'ının bir isteği olabilir miydi? Bu çocuk aracılığıyla bütün ulusların kutsanacağını vaat eden Allah'tı! Şimdi gerçekten de ona sevgili oğlu "Güler"i kurban etmesini mi söylüyordu?

Bu bir denemeydi, üstün bir deneme. Ancak İbrahim bunun yalnızca bir deneme olduğunu bilmiyordu. Tüm bildiği, sevdiği olan Allah'ın ona sevgili oğlunu kurban etmesini söylediği idi. İbrahim'in o gece uyuduğu şüpheli. Ayrıca karısına planlarını söylemiş olması kesinlikle zayıf ihtimal! 3. ayetten devam edelim:

3 İbrahim sabah erkenden kalktı, eşeğine palan vurdu. Yanına uşaklarından ikisini ve oğlu İshak'ı aldı. Yakmalık sunu için odun yardıktan sonra, Tanrı'nın kendisine belirttiği yere doğru yola çıktı.

İbrahim'in Allah'a imanı ve güveni, onu Allah'a derhal itaat etmeye zorluyordu. Son derece zor olmuş olmalı! Allah'ın sesini çok iyi tanıyordu ve Allah'ın yolunun her zaman en iyisi olduğunu öğrenmişti, kimi zaman anlayamasa bile. Ancak burada, hiç mi hiç anlayamadığı bir şey yapacaktı! İshak ölürse, antlaşma ona nasıl geçecekti? İbrahim tüm dünyaya nasıl bereket olacaktı? Bundan sonra neler olduğunu görmek için 4. ve 5. ayetlere bakalım:

4 Üçüncü gün gideceği yeri uzaktan gördü. 5 Uşaklarına, "Siz burada, eşeğin yanında kalın" dedi, "Tapınmak için oğlumla birlikte oraya gidip döneceğiz."

Üç günlük yol, birinin kendi oğlunu kurban etmeye giderken yürümesi için çok uzun bir mesafe! İbrahim üç gün boyunca yanında sevdiği oğlu, kulaklarında tuhaf emir çınlayarak kırda yürüdü. Her adımda, belindeki bıçak bacağına sürtünürken kendisine sanki bir düşman gibi gelmiş olmalı. Öyle bir anda, bir insan kendi akıl

sağlığını sorgulamaz mı? İbrahim'in aklından ne geçmiş olabilir? Belki de kendi kendine şöyle demiştir,

> "Bu çocuk, Allah'ın bana vermesi için meleğini gönderdiği özel çocuk değil mi?"

İbrahim için geri dönerek eve gitmek kesinlikle daha kolay olurdu! Fakat gitmedi, imanla ilerlemeye devam etti.

İbrahim'in 5. ayetteki sözlerine dikkat ettiniz mi?

> "*Tapınmak için oğlumla birlikte oraya gidip döneceğiz.*"

Belki de İbrahim, aklı karışık olsa da, Allah'ın bu sorunu çözebileceğine kanaat getirmişti. Belki de mucizeyle verilen çocuğun, yine bir mucize eseri olarak hayata geri döndürülebileceğini düşünmüştür. Düşünceleri ne olursa olsun, Allah'ın emrini yerine getirmeye devam etti. 6. ve 7. ayetleri okuyalım:

> *6-7 Yakmalık sunu için yardığı odunları oğlu İshak'a yükledi. Ateşi ve bıçağı kendisi aldı. Birlikte giderlerken İshak İbrahim'e, "Baba!" dedi. İbrahim, "Evet, oğlum!" diye yanıtladı. İshak, "Ateşle odun burada, ama yakmalık sunu kuzusu nerede?" diye sordu.*

İbrahim ile İshak daha önce defalarca kurban sunmak için dağlara gitmişlerdi. Ancak artık yaşlı olan İbrahim, odunları taşıyamayacak kadar güçten düşmüştü. Böylece onları oğlunun güçlü sırtına yüklüyor ve yola devam ediyorlar. Bir süre sonra "Hayvan nerede, baba?" diye soran gencin sesini duyabiliyor musunuz? Çocuğun sorusu İbrahim'in kalbine bir ok gibi saplanmış olmalı, ancak İbrahim Allah'ın vaadiyle teskin olarak, umudunun gücüyle 8. ayette cevap verdi.

> *8 İbrahim, "Oğlum, yakmalık sunu için kuzuyu* **Tanrı kendisi sağlayacak***" dedi. İkisi birlikte yürümeye devam ettiler.*

İbrahim ile İshak Moriya dağının zirvesine giden yolun son 200 metresini yürürken, belki de genç adam kurbanın kendisi olacağını

anlamaya başlamıştır. 9. ayette, bir oğulun babasına itaatinin ve saf güveninin muhteşem bir tarifi yapılıyor.

> *9 Tanrı'nın kendisine belirttiği yere varınca İbrahim bir sunak yaptı, üzerine odun dizdi. Oğlu İshak'ı bağlayıp sunaktaki odunların üzerine yatırdı.*

Evet, İbrahim büyüyüp genç bir adam olan ve babasıyla aynı imana sahip bir çocuk yetiştirmişti. Ellerinin bağlanmasına izin verdi ve babasının onu kaldıracak kadar güçlü olmadığını bildiğinden, sunağın üzerine kendisi yattı. İtaati ölümle sonuçlanacak olmasına rağmen, İshak canını vermeye gönüllüydü. İbrahim de, oğlunu kaybedecek olmasına rağmen, Allah'a itaat etmeye gönüllüydü. Allah hiç sizden buna benzer bir şeyi vermenizi veya yapmanızı istedi mi? 10. ayeti okuyalım:

> *10 Onu boğazlamak için uzanıp bıçağı aldı.*

İbrahim'i ağlarken ve yanaklarından süzülen yaşlar kır sakalına dolarken düşünebiliyor musunuz? İshak'ı derin bir sevgiyle seviyordu. Allah'tan gelen bu armağan, onun dostu ve yardımcısıydı. İyi, dürüst ve sadık bir genç adamdı. İbrahim o çocukta kendi suretini görebiliyordu. Şimdi ise oğluna aktardığı iman, İshak'ın babası için hiç karşı koymadan sunağa çıkmaya gönüllü olmasını sağlamıştı. İbrahim oğlunun gözlerinin içine bakmış olmalı; belki yanağını öperek kısa bir dua etmiştir. Son derece kesin bir kararlılıkla yanında duran bıçağı aldı ve o an ile çocuğun kanlı ölümü arasında yalnızca milisaniyeler süren zaman diliminde göklerden şimşek gibi bir ses geldi. Kurtaran bir ses, bir dostun sesi. Bunu 11. ve 12. ayetlerde okuyalım:

> *11 Ama RAB'bin meleği göklerden, "İbrahim, İbrahim!" diye seslendi. İbrahim, "İşte buradayım!" diye karşılık verdi. 12 Melek, "Çocuğa dokunma" dedi, "Ona hiçbir şey yapma. Şimdi Tanrı'dan korktuğunu anladım, biricik oğlunu benden esirgemedin."*

Kurtuluş! Gökten kurtuluş gelmişti! 13-18 ayetleriyle bitirelim:

> *13 İbrahim çevresine bakınca, boynuzları sık çalılara takılmış bir koç gördü. Gidip koçu getirdi. Oğlunun yerine onu yakmalık sunu olarak sundu. 14 Oraya "Yahve yire"[17] adını verdi. "RAB'bin dağında sağlanacaktır" sözü bu yüzden bugün de söyleniyor. 15 RAB'bin meleği göklerden İbrahim'e ikinci kez seslendi: 16 "RAB diyor ki, kendi üzerime ant içiyorum. Bunu yaptığın için, biricik oğlunu esirgemediğin için 17 seni fazlasıyla kutsayacağım; soyunu göklerin yıldızları, kıyıların kumu kadar çoğaltacağım. Soyun düşmanlarının kentlerini mülk edinecek. 18 Soyunun aracılığıyla yeryüzündeki bütün uluslar kutsanacak. Çünkü sözümü dinledin."*

O gün kurban sunağından kanla karışık gözyaşları akmış olmalı. İbrahim ve oğlu denemeyi geçtiler. Bir baba, Allah'a olan sevgisinin oğluna olan sevgisinden daha büyük olduğunu gösterdi. Bir oğul, babasına ve Allah'a olan sevgisinin kendi hayatına duyduğu sevgiden daha büyük olduğunu gösterdi.

Türkiye tarihinde Osman Paşa gibi çok az askeri önder vardır. Emrindeki askerler onun için şöyle diyorlardı:

> "Osman Paşa büyük bir paşadan çok daha ötedir. Büyük bir insanlık önderidir. Bir taarruz emri verdiğinde, askerlerine 'gidin' demez. 'Gelin, beni izleyin' der."

Paşa kendi hayatını feda etmeye gönüllüydü, bu sayede askerleri ona sevgi beslediler ve onun için her şeyi yapabilecek hale geldiler.

> "Hiç kimsede, insanın, dostları uğruna canını vermesinden daha büyük bir sevgi yoktur" denilmiştir.

İshak bunu babası için yaptı ve İbrahim de oğlunu Allah'a kurban etmeye gönüllüydü. Denemeyi geçti ve Allah tüm dünyayı bereketleyecek olan antlaşmanın İbrahim'e emanet edilebileceğini kesin olarak bildi.

17 "Yahve yire": "RAB sağlar" anlamına gelir.

Tartışma Soruları

1. Hayatta en çok kimi seviyorsunuz? Neden?
2. Sizi en çok kim seviyor? Sizce sizin için hayatlarını ortaya koyarlar mıydı?
3. Sizce neden Allah İbrahim'i bu şekilde denedi?
4. Allah hâlâ denemeler gönderiyor mu? Öyle ise, neden?

16 KİME GÜVENEBİLİRİZ?

Allah'a, anlaşmalarına bağlı kalacağı hususunda güvenilebilir mi?

Antlaşmaların bir bakıma toplumun belkemiğini oluşturduğunu söyleyebiliriz. Ticaret, ilişkiler, hatta dinler, hep antlaşmalar üzerine kuruludur. Günlük olarak bir şeyleri belirli bir fiyattan satın almak, diğer insanlarla sorunlarımızı çözmek ve belli kurallara göre yaşamak üzerine anlaşırız. Ancak insanlar ve ülkeler kimi zaman antlaşmaları bozar. Bozulan bir antlaşma bir dostluğu bitirir, hatta savaş başlatır. Hiç birisiyle bir antlaşma yapıp sonradan onun yalan söylediğini anladığınız oldu mu? Yine de antlaşmaya sadık kalır mıydınız? Ve sizi aldatıp sizden bir şey çalan kişiyi hiç affeder miydiniz? Pek çoğumuz için bu soruların yanıtı kesin bir "HAYIR"dır. Ancak Allah tarafından, yanıtın "EVET" olması şaşırtıcı olmaz. Şimdi insanların bu durumu nasıl değerlendireceğine bakalım.

Dünyanın en ünlü şirketlerinden bazıları 80 yıldan uzun süredir Türkiye'de çalışıyorlar. Türklerle iyi iş ilişkileri var ve bu ülkeyle olan ilişkilerine büyük değer veriyorlar. Birkaç yıl önce bir şirket Bursa'daki fabrikaları için fabrika müdürü arıyordu. Kapsamlı bir tanıtım kampanyasından ve pek çok müracaatçı arasından seçim yaptıktan sonra, birkaç adayla görüşmeye karar verdiler.

Yedi yöneticiden oluşan kurul, bir hafta boyunca her müracaatçıyla görüştü, notlar aldı ve onlara sorular sordu. Önemli bir konumdaki boşluğu doldurmak isteyen her şirket gibi, yeni elemanın bazı

niteliklere sahip olmasını istediler. Listenin en başında yeterlilik, teknik bilgi ve iyi iletişim becerileri vardı. Fakat en önemli nokta, yeni fabrika müdürünün güvenilir olmasıydı. Fabrikaya ziyaretçiler, müfettişler, hükümet temsilcileri ve olası müşteriler geldiğinde, şirketi en iyi şekilde temsil etmek fabrika müdürünün sorumluluğundaydı. Üst yönetim, müdürün tüm bu hususlarda güvenilir olduğundan emin olmak zorundaydı.

Komisyon, muhtemel elemanların listesini ikiye indirdi: Ahmet ve Yılmaz. Her iki müracaatçıyı da çok nitelikli buldular ve birini seçmekte çok zorlandılar. Kararlarını yalnızca özgeçmişlere ve görüşmelere dayanarak veremediler, bu nedenle adayların verdiği dört referansla birer birer görüşmeye başladılar. Ancak komisyon bunların yalnızca birkaçıyla görüşebildi. Görüşmelerine göre ve bir hafta içinde birini işe almaları gerektiğinden, kararsız bir şekilde Ahmet'i alma eğilimindeydiler. Onunla temasa geçip haberi vermeye karar verdiler.

"Merhaba Ahmet Bey. Nasılsınız?"

"Teşekkür ederim, iyiyim. Fabrikada işler nasıl?"

"İdare ediyoruz, ancak en kısa zamanda birini almamız gerekiyor. İşlerin bulunduğu noktada sizi dahil etmek istedik. Sizinle yaptığımız görüşmeden çok etkilendik, özgeçmişinizde verdiğiniz bilgiler ise yeterinden daha öteydi. Ne yazık ki referanslarınızın hepsinden geri haber alamadık."

Ahmet "Sizi temin ederim, referanslarımın hepsi iyidir. İş kaydım lekesiz, hiçbir zaman da yanlış davranmadım." diye beyan etti.

"Bunu duyduğuma sevindim. Ahmet Bey, referanslarınızla görüşebilmek için bir hafta daha bekleyeceğiz; fakat bu noktada ilerlememek için bir neden göremiyoruz. Son bir görüşme için önümüzdeki Salı gelmenizi rica ediyoruz. Kısacası, size işi sunacağız ve maaş ile sosyal imkânları görüşeceğiz."

Ahmet haberi duyduğuna memnun oldu ve yeni işe başlayacağı için heyecanlandı.

Ne yazık ki, görüşmeden önceki öğlen, Ahmet'in referanslarının ikisi aradı ve iyi bilgi vermediler. Ahmet'in onlarla çalışırken şirketin bazı önemli değişikliklerden geçtiğini ve onun yeni iş ortamına adapte olamadığını anlattılar. Ayrıca, şirketten ayrılmadan bir ay önce "tuhaf bir şey olduğunu" eklediler. Anlaşılan bazı kaynaklar hatalı tahsis edilmişti ve bunun sonucunda şirket önemli bir bağlantısını kaybetmişti. Kapsamlı bir araştırma sonucunda, Ahmet'i suçlamaya yetecek deliller yetersiz kalmıştı. Ancak Ahmet'in, olayda doğrudan ilgisi olmasa bile, durumun örtbas edilmesinde kilit rol oynadığına dair büyük ölçüde şüphe kalmıştı.

Komisyon, kuşkulu bir geçmişi olan adamı işe alarak fabrikanın geleceğiyle ve itibarıyla kumar oynamayacaktı. Ayrıca Yılmaz'ın da yüksek seviyede performans gösterme becerisi olduğunu biliyorlardı. Peki bu durumu nasıl idare edeceklerdi? Ahmet'e onu işe alacaklarını söylemişlerdi bile. İşe almazlarsa, sözlü bir anlaşmayı çiğnemiş gibi olacaklardı. Komisyon Ahmet'e olanları açıklamak için bir şans vermeye karar verdi.

Ahmet geldiğinde onu en yeni gelişmelerden haberdar ettiler ve ona birkaç soru daha sormak istediklerini söylediler. Görüşme sırasında Ahmet savunmaya geçti ve eski şirketini yerden yere vurmaya başladı. Anlaşılan her şey için bir mazereti vardı ve onun gözünde tüm suç şirketindi. Komisyon, Ahmet'in aradıkları adam olmadığını açıkça anladı. Ona geldiği için teşekkür ettiler ve başka birini işe alacaklarını söylediler.

"Fakat iş benim. Maaşı ve sosyal imkânları görüşeceğimizi söylemiştiniz! Siz beni işe almayı kabul ettiniz, ben de sizinle çalışmayı. Anlaşmamızı bozuyor musunuz?" diye ünledi.

"Ahmet Bey, bozulan tek anlaşma, bu bilgiyi bizden sakladığınız zaman oldu. O zaman bize sözünüzü vermiştiniz ve şirketimizin bütünlüğünü korumayı kabul etmiştiniz. Şu anda kendinizi

idare etme tarzınız bize güvence vermiyor. Aynı şeyin tekrar yaşanmayacağını nereden bilelim? Şirketimizin bir itibarı var ve bütünlüğümüz en büyük kıymetli varlığımız. İyi günler!"

Bu öyküden, şirketin Ahmet'i işe almak zorunda olmadığı açıkça anlaşılıyor. Aldatıcı davranışlarda bulunmuştu ve kendisine güvenilemezdi. Başka birisiyle çalışmayı seçmeleri anlaşılabilir bir durum. Bu noktada yönetim ekibi için, yeni fabrika müdürünün Yılmaz olacağı netlik kazanmıştı.

Önceki öykülerimizde gördüğümüz gibi, İbrahim bir Allah adamıydı. İnançlarından ve ne pahasına olursa olsun Allah'ı izleme isteğinden dolayı seçilmişti. Allah İbrahim'le bir antlaşma, yani bir sözleşme yapmış ve onun soyundan gelenlerin de belirli ilkelere göre yaşamaları halinde bu sözleşmenin onlara da geçeceğine söz vermişti. Tıpkı şirket için olduğu gibi, Allah için de Kendi temsilcisinin doğru ve güvenilir olması önemliydi. Ayrıca, koşulların yerine getirilmemesi halinde antlaşmayı her zaman feshetme hakkına sahipti.

İbrahim ve İshak Allah tarafından denenip denemeyi geçtikten sonra, İshak evlilik çağına geldi. Aynı fikirlere ve dinsel görüşlere sahip biriyle evlenmesi son derece önemliydi - Allah'la devam eden antlaşmadaki rolünü yerine getirecek bir kadınla. O kadını, amcası Nahor'un kızı Rebeka'da buldu. Ne yazık ki, tıpkı Sara gibi, Rebeka da çocuk sahibi olamıyordu. Bu nedenle İshak onun için dua etti, ve hem İbrahim'le hem de İshak'la antlaşmasını hatırlayan Allah ona karşılık verdi.

Rebeka'nın hamileliği ilerledikçe, kendini büyük sıkıntıda buldu. Bebek çok fazla hareketli gibiydi. Bu yüzden o da duayla Rabb'e gitti. Günümüzde bir sorun olduğunda doktora koşarız. Ancak belki de bazen **daha sabırlı olmalı ve İshak ve Rebeka'nın yaptığı gibi, bizi Yaratan'dan yardım istemeliyiz**. Öyküye Yaratılış 25. bölüm 23-26 ayetlerinden devam edelim:

23 RAB onu şöyle yanıtladı: "Rahminde iki ulus var, Senden iki ayrı halk doğacak, biri öbüründen güçlü olacak,

büyüğü küçüğüne hizmet edecek." 24 Doğum vakti gelince, Rebeka'nın ikiz oğulları oldu. 25 İlk doğan oğlu kıpkırmızı ve tüylüydü; kırmızı bir cüppeyi andırıyordu. Adını Esav[18] koydular. 26 Sonra kardeşi doğdu. Eliyle Esav'ın topuğunu tutuyordu. Bu yüzden İshak ona Yakup[19] adını verdi. Rebeka doğum yaptığında İshak altmış yaşındaydı.

Rebeka muhtemelen almış olduğu haberi beklemiyordu! Hastalık çekmiyordu, ölecek de değildi. Hatta aslında, iki çocuk doğurmakla bereketlenmişti. Fakat iyi haberle birlikte rahatsız edici bir şey de geldi. Her nedense, iki çocuktan küçük olanı daha önemli olacaktı. Metinden anlaşıldığına göre, çocuklar tek yumurta ikizi değildi, yani benzeşmiyorlardı, birazdan okuyacağımız gibi, karakterleri de benzeşmiyordu! Nasıl adamlar olduklarını 27. ve 28. ayetlerde okuyalım:

27 Çocuklar büyüdü. Esav kırları seven usta bir avcı oldu. Yakup'sa hep çadırda oturan sakin bir adamdı. 28 İshak Esav'ı daha çok severdi, çünkü onun getirdiği av etlerini yerdi. Rebeka ise Yakup'u severdi.

Zaman geçtikçe büyük çocuk Esav, kırları seven bir adam, güçlü bir avcı oldu; küçük olan Yakup ise eve yakın durarak sürüleri gütmeyi tercih etti. Ayrıca Yakup'un ruhsal konulara daha çok ilgi duyduğu da anlaşılmıştı. Çiftlik hayvanlarını koruyarak ve besleyerek çok zaman geçiriyordu. Günün sakin saatlerini muhtemelen babası İshak'ın ona öğrettiği dersleri ve dedesi İbrahim'in öykülerini düşünerek geçiriyordu. Ayrıca ailesinin Allah'la olan antlaşmasının önemini biliyordu. Öte yandan Esav ise, avcılığın macerası ve heyecanıyla büyülenmişti. Kendi becerileri ve yeteneklerine dayanmaya alışmıştı. Fiziksel açıdan, Esav'ın avantajlı olduğu açıkça anlaşılıyor. Ancak Esav'ın sabırsızlığı sonunda onu alt edecekti. Neler olduğunu 29-34 ayetlerinde görelim:

18 "Esav": "Tüylü" anlamına gelir.

19 "Yakup": "Topuk tutar" ya da "Hileci" anlamına gelir.

29 Bir gün Yakup çorba pişirirken Esav avdan geldi. Aç ve bitkindi. 30 Yakup'a, "Lütfen şu kızıl çorbadan biraz ver de içeyim. Aç ve bitkinim" dedi. Bu nedenle ona Edom[20] adı da verildi. 31 Yakup, "Önce sen ilk oğulluk hakkını bana ver" diye karşılık verdi. 32 Esav, "Baksana, açlıktan ölmek üzereyim" dedi, "İlk oğulluk hakkının bana ne yararı var?" 33 Yakup, "Önce ant iç" dedi. Esav ant içerek ilk oğulluk hakkını Yakup'a sattı. 34 Yakup Esav'a ekmekle mercimek çorbası verdi. Esav yiyip içtikten sonra kalkıp gitti. Böylece Esav ilk oğulluk hakkını küçümsemiş oldu.

Yakup, küçük kardeşlerin her zaman yaptığı gibi, bir anlık fırsat yakaladı ve bu fırsatı arzuladığı şeyi elde etmek için kullandı. Esav'dan ilk oğulluk hakkını çorba karşılığında satmasını istedi. Midesindeki gurultuya yenik düşen ve ilk oğulluk hakkının önemini göz ardı eden Esav, alışverişe razı oldu. Fakat ilk oğulluk hakkı sıradan bir şey değildi. O günlerde ilk oğulluk hakkının hem ruhsal hem de dünyevî bir önemi olduğunu unutmayalım. Allah İbrahim'le ve onun soyuyla bir antlaşma yapmıştı. Bu antlaşma İshak'la yenilenmişti ve çocuklarından birine geçecekti. Sıradaki kişinin Esav olması mantıklıydı, ancak onun ruhsal konulara ilgisizliği ve antlaşmaya karşı kaygısızlığı acele bir karar vermesine neden oldu.

Belki de Esav aptallığını fark edebilir, davranışlarını değiştirebilir ve büyük kardeş ve veliaht olarak görevini yerine getirebilirdi. Ancak antlaşmanın başka bir gereğini daha çiğneyerek, kararını kesinleştirdi. İki Hititli kadınla evlendi. Kutsal Kitap bu evliliklerin, Esav'ın ne türden kültürel ve ruhsal sorunlarla karşılaşacağını bildikleri için, İshak ile Rebeka'ya büyük sıkıntı verdiğini bildiriyor. Bu iki eylem Esav'ın, babası İshak'ın ve dedesi İbrahim'in sürdüğü tarzda bir hayatla ilgilenmediğini ortaya koymuştu. Tıpkı Ahmet gibi, Esav antlaşmadaki hakkından, onu sürekli olarak gözardı ederek ve Allah'ın standartlarına uygun olmayan davranışlarda bulunarak, feragat etmişti. Tıpkı şirketin işi nitelikleri uygun olan Yılmaz'a verdiği gibi, Allah'ın da antlaşmayı Yakup'a devretmekten başka bir yolu kalmamıştı. Ancak öykü burada bitmiyor!

20 "Edom": "Kızıl" anlamına gelir.

İshak yaşlanmıştı ve gözleri görmüyordu; ölmeden önce iki çocuğunu kutsamak istedi. Yakup, annesinin teşvikiyle Esav'ın kılığına girdi ve babasına yaklaştı. İki genci birbirinden ayıramayan ve Yakup'un Esav olduğunu sanan İshak, ellerini onun üzerine koyarak onu kutsadı. Esav bunu öğrendiğinde öfkeden deliye döndü ve kardeşi, Yakup'u öldürmek istedi. Rebeka bunu bildiğinden, ona kaçıp dayısı Lavan'ın yanına gitmesini ve kendine bir eş bulmasını söyledi.

Şimdi Yakup hem ilk oğulluk hakkını, hem de babasının kutsamasını almıştı, ancak ailesini ikiye bölme pahasına. Yakup tüm bu olaylardan sonra yolculuğuna çıkar. Ancak vicdan azabı, pişmanlık ve utançla doluydu. Allah'ın aldatıcılığı ve ihaneti hoş karşılamadığını biliyordu. Ne var ki, Allah'ın ona hak olarak verebileceklerini, bu iki şeyi uygulayarak almıştı. Yakup muhtemelen umutsuzluğa kapılmıştı ve Allah'ın onu da reddedeceğinden korkuyordu. Kendi kendine sormuş olmalı,

> "Neden Allah antlaşmayı bir yalancı ve hırsızla yenilemek istesin ki?"

Yaratılış 28. bölüm 10-15 ayetlerine geçelim:

> *10 Yakup Beer-Şeva'dan ayrılarak Harran'a doğru yola çıktı. 11 Bir yere varıp orada geceledi, çünkü güneş batmıştı. Oradaki taşlardan birini alıp başının altına koyarak yattı. 12 Düşte yeryüzüne bir merdiven dikildiğini, başının göklere eriştiğini gördü. Tanrı'nın melekleri merdivenden çıkıp iniyorlardı. 13 RAB yanıbaşında durup, "Atan İbrahim'in, İshak'ın Tanrısı RAB benim" dedi, "Üzerinde yattığın toprakları sana ve soyuna vereceğim. 14 Yeryüzünün tozu kadar sayısız bir soya sahip olacaksın. Doğuya, batıya, kuzeye, güneye doğru yayılacaksınız. Yeryüzündeki bütün halklar sen ve soyun aracılığıyla kutsanacak. 15 Seninle birlikteyim. Gideceğin her yerde seni koruyacak ve bu topraklara geri getireceğim. Verdiğim sözü yerine getirinceye kadar senden ayrılmayacağım."*

Allah'ın bizim gibi düşünmemesi ve davranmaması çok iyi! Öyle olsaydı, Yakup muhtemelen cezalandırılır veya öldürülürdü. Yakup'un hilesini açıklayamayız, Allah'ın düşündüğünü de enine boyuna düşünüp taşınamayız. Yalnızca Allah'ın, geleceğin hem Yakup'a hem de Esav'a neler getireceğini bildiğini varsayabiliriz. Ayrıca O'nun, Yakup'un imanının güçlü olduğunu ve yaptığından dolayı pişmanlık duyduğunu da bildiğini. Yakup o anda olması gerektiği gibi bir adam değildi, ancak zamanla ve Allah'ın yardımıyla bir gün olabilirdi. Allah Yakup'a rüyasında konuşarak, onu antlaşmanın devam ettiğine ve hiçbir zaman yalnız başına kalmayacağına dair temin etti. Yattığı toprak kendisinin olacaktı ve soyuna verilecekti.

Peki bu rüya neydi, ne anlama geliyordu? Antlaşmaya ilişkin olmalıydı! Ya bu gökle yer arasında yükselen merdiven neyin nesiydi, neyi simgeliyordu? Allah'ın sürekli olarak sözünü ettiği bereketlerin bir simgesi olabilir miydi? Yakup'un geleceği nasıl olacaktı, bir eş bulabilecek miydi, eğer ağabeyiyle bir daha karşılaşırsa ne olacaktı? Bu gizemli soruların yanıtlarının, diğer pek çok benzeri gibi, Kutsal Kitap'taki yolculuğumuz sırasında açığa çıkacağından emin olabiliriz. Şimdi Yaratılış 28. bölüm, 16-22 ayetlerindeki öyküye geri dönelim:

> *16 Yakup uyanınca, "RAB burada, ama ben farkına varamadım" diye düşündü. 17 Korktu ve, "Ne korkunç bir yer!" dedi, "Bu, Tanrı'nın evinden başka bir yer olamaz. Burası göklerin kapısı." 18 Ertesi sabah erkenden kalkıp başının altına koyduğu taşı anıt olarak dikti, üzerine zeytinyağı döktü. 19 Oraya Beytel[21] adını verdi. Kentin önceki adı Luz'du. 20 Sonra bir adak adayarak şöyle dedi: "Tanrı benimle olur, gittiğim yolda beni korur, bana yiyecek, giyecek sağlarsa, 21 babamın evine esenlik içinde dönersem, RAB benim Tanrım olacak. 22 Anıt olarak diktiğim bu taş Tanrı'nın evi olacak. Bana vereceğin her şeyin ondalığını sana vereceğim."*

21 "Beytel": Tanrı'nın evi" anlamına gelir.

Allah Yakup'a bir vaatte bulundu ve Yakup bir antla karşılık verdi; antlaşma tesis edilmiş ve bir sözleşme yapılmıştı. Allah Yakup'a kılavuzluk etmeyi, Yakup da onu izlemeyi kabul etti. Yakup ayrıca aldığı tüm bereketlerin onda birini Rabb'e geri vermeyi kabul etti, tıpkı dedesi İbrahim'in Melkisedek'e ondalık verdiği gibi.

Belki de bizim kendi hayatımız da, en azından prensipte, Yakup'un öyküsünden çok farklı değildir. Anne-babamızı hayal kırıklığına uğrattığımız, onların beklentilerini yerine getiremediğimiz, hatta onlara yüzkarası olduğumuz zamanlar olmuştur. Fakat onlar her zaman bizim yanımızdalar! Her zaman yiyeceğimiz ve giysilerimizin olmasına ve eğitim almamıza dikkat ederler. Kendilerinin asla sahip olamadıkları şeyi bize sağlayabilmek için çok çalışırlar. Kısacası, sözlerini tutarlar ve biz onların sevgisini "hak etsek" de, edemesek de, bizi sevmeye devam ederler. **Allah da aynı şekilde davranır; her zaman yanımızdadır ve hatalarımızdan dolayı pişmanlık gösterdiğimizde bizi bağışlamaya hazırdır.** Ve O bir söz verdiğinde, bunu mutlaka tutar! Tehlikeli bir dünyada, Allah tam ihtiyaç duyduğumuz türden bir dosttur. Sizce de öyle değil mi?

Ne Yakup, ne de Esav, yalnızca davranışlarına dayanarak antlaşmayı hak etmemişlerdi; ve Allah'ın bunu geçersiz kılma hakkı vardı. Ancak Allah, merhameti ve lütfu ile, antlaşmayı devam ettirdi. Eğer O Yakup gibi bir günahkârı bağışladıysa ve antlaşmayı devam ettirdiyse, **Allah'ın bize de aynı lütfu göstereceğini bilebiliriz**. Yalnızca istekli bir kalbe ihtiyacımız var.

Tartışma Soruları

1. Yakup ile Esav hakkındaki kararı dünya çapında bir şirket verecek olsaydı, sizce ne yaparlardı?

2. Sizce neden Yakup antlaşmayı Esav'dan daha fazla hak etmişti?

3. Kendinizi daha çok Esav gibi mi, Yakup gibi mi görüyorsunuz?

4. Yapmış olduğunuz veya halen yaptığınız işlerden, Allah'ın affedemeyeceğini düşündüğünüz bir şey var mı?

5. Sizce, çocuklar doğmadan önce, Rab bir oğlanın diğer oğlanı yöneteceğini söylediğinde, oğlanların kaderini zaten yazdığını mı, yoksa geleceklerini bildiğini mi düşünüyorsunuz? Her ikisi aynı şey mi?

6. Kader açısından, Esav'a ne olduğu kadere mi, yoksa Esav'ın seçimlerine mi bağlıydı?

17 İTİRAF ET RAHATLA

Hatalarımızı kabul ettiğimizde ne olur?

Hiç adınızın önemini düşündünüz mü? Bazı yerlerde ad yalnızca bir addır ve anlamı yoktur, veya kaybolmuştur. Fakat Türkiye'de pek çok adın bir anlamı var. Kişinin adı, onunla ilgili bir mesaj verir veya özelliklerini bildirir. Ya da anne-babanızın olmanızı istediği tipte bir insanı tanımlar. Sizin adınız ne kadar önemli ve onun anlamının belirttiği standartlara göre yaşamaya çalışıyor musunuz?

21 Haziran 1934'te Türkiye Büyük Millet Meclisi soyadı kanununu kabul etti. Bu kanuna göre her Türk vatandaşının soyadı alması zorunlu hale getirildi. Bu kanundan önce, resmi soyadının olmaması ticarî ve sosyal ilişkileri çok karmaşık hale getiriyordu. İnsanlar soyadı yerine babalarının adını, memleketlerinin adını, mesleklerini veya bir lâkap kullanıyorlardı. Örneğin, Demirci Ali, veya Mehmet Osmanoğlu. Ne kadar çok Osmanoğlu olduğunu ancak hayal edebilirsiniz! O zaman yaşamış olsaydınız hangi soyadını seçerdiniz? Belki şöyle bir konuşma gelişirdi:

"İsmail, kendine hangi soyadını seçeceksin?"

"Bilmiyorum. Bu konuda düşünüyorum. Daha bir şey bulamadım. Sence benim soyadım ne olmalı?"

"Bana kalırsa senin soyadın Çayiçer olmalı, zira bütün yaptığın bu!"

İsmail arkadaşı Emin'e bir küp şeker atarak güldü.

> "Ya, peki sen orada o çay kaşığıyla ne yapıyorsun, odun mu kesiyorsun?"

Aslında yasaya göre soyadı komik veya tuhaf olamazdı. Ayrıca, bir kişinin rütbesinin veya devlet hizmetindeki konumunun, yabancı soyadlarının ve yabancı uyruk belirten soyadlarının da kullanımı kabul edilmeyecekti. Soyadı Türkçe olmak zorundaydı.

> Emin ciddileşerek "İsmail" dedi, "Neden Yılmaz soyadını almıyorsun? Savaşta çok kahramanlık gösterdin. Muharebelerde her zaman cephe hattındaydın. Hiçbir şeyden korkmazdın. Bahçene gelen yaban domuzunun üzerine yürüdüğün zamanı hatırlıyor musun? Senden o kadar korkmuştu ki kaçıp gitmişti. Soyadın Yılmaz olmalı."

Evet, bir ad karakterimiz ve kişiliğimiz hakkında derin bilgiler verebilir. Ayrıca, yapmış olduğumuz bir şeyle ilgili olarak da önem taşıyabilir.

24 Kasım 1934 tarihinde Türkiye'de başka bir yasa çıktı. Bu da soyadıyla ilgiliydi, ancak bu kez onursal bir soyadıydı. Ülkesi için tüm yaptıklarının anısına, Gazi Mustafa Kemal Paşa'ya Atatürk soyadı verildi. Halkını sömürgeciliğin tehdidinden kurtarmış ve yeni bir ulusun babası olmuştu. Kendisi, en büyük eserinin Cumhuriyet'in kurulması olduğunu söylemişti.

Aynı yıl çıkan başka bir yasayla, eski toplumdaki "Ağa, Hacı, Hafız, Hoca, Molla, Efendi, Paşa" ifadelerinin ve unvanlarının kullanılması yasaklandı. Ayrıca, Kurtuluş Savaşı'nda verilen madalyalar haricinde, Osmanlı rütbeleri ve unvanları da artık kullanılmayacaktı. Türk halkı yeni bir döneme girmişti ve eski dönem geride bırakılacaktı. Türkiye, yeni bir yol üzerindeki yeni bir ulustu. Her şey farklı olacaktı ve yeni adlar ile unvanlar, meydana gelen değişikliği gözler önüne seriyordu. Bu da bizi Kutsal Kitap'taki öykümüze getiriyor.

İbrahim'in torunu Yakup'un da ilginç bir adı vardı. Önceki dersimizden hatırlarsanız, ikizlerin sonra doğanıydı. Annesinin rahminden gelirken, eliyle büyük kardeşi Esav'ın topuğunu tutuyordu. Emin'in cesaretinden dolayı İsmail'e "Yılmaz" soyadını vermek istemesi gibi, Yakup'a da ağabeyinin "topuğunu tuttuğu" için bu ad verilmişti. Ancak "topuk tutma"nın yanı sıra, adının mecazî bir anlamı da vardı. "Yakup" adı aynı zamanda "hileci", yani hileyle, güçle, veya taktik kullanarak birinin ayağını kaydırıp onun mevkisini ya da yerini alan kişi anlamına gelir. Ve ne yazık ki Yakup bu mecazî anlama uygun yaşadı. Bir önceki dersimizi hatırlarsanız, Yakup'un nasıl babasını kandırıp ağabeyi yerine kutsamayı kendi üzerine aldığını okumuştuk. Gerçek anlamda bir entrikacı ve gaspçı olmuştu.

Yakup, bu aldatma eyleminden sonra ağabeyi Esav'dan kaçarak dayısı Lavan'ın Harran'daki evine gitti. Harran'ın yeri, geleneksel olarak günümüz Türkiye'sinde, Şanlıurfa'nın güneyindedir. Bu haksız hareketlerinden tövbe etmiş olmalı, zira bir gece Rab Yakup'a rüyasında konuşarak onu bir daha hiçbir zaman yalnız bırakılmayacağına dair temin etti. Ancak daha da önemlisi, Allah İbrahim'le ve İshak'la yaptığı antlaşmayı yücelterek, Yakup'la da yeniledi.

Yakup'un hayatının akrabasının evine vardıktan sonra dertsiz tasasız ve rahat geçtiğini söylemek doğru olmaz. "İnsan ektiğini biçer" diye bir deyim vardır. Yakup aldatma ekmişti ve sonunda bunu biçti. Yakup, Lavan'ın iki kızından genç olanı Rahel'le evlenmek istedi. Ancak onun başlık parası için 7 yıl çalıştıktan sonra, Lavan onu aldatarak büyük kızıyla evlendirdi. Yakup öfkelenmişti, ancak Lavan Yakup'un küçük kızıyla da evlenmesine izin verdi. Ancak onun başlık parası için de 7 yıl çalışması gerekecekti. Yıllar boyunca, Lavan'ın sürekli olarak ticarî ilişkilerinde Yakup'u aldatmaya çalışmasına rağmen, Allah Yakup'u bereketlemeye devam etti. Çocukları oldu ve pek çok büyükbaş ve küçükbaş hayvan sürüleri edindi. Bir gün Allah ona memleketine geri dönmesini söyledi. Ancak Yakup çok korktu, çünkü Esav'ın hâlâ kızgın olup olmadığını bilmiyordu. Ve

kendisini hâlâ öldürmek istiyorsa ailesine ne olacaktı? Dedesinin yıllarca önce yaptığı gibi, Rabb'e itaat ederek eve gitmeye başladı. Öyküyü Yaratılış 32. bölüm, 1-5 ayetlerinden okumaya başlayalım:

1 Yakup yoluna devam ederken, Tanrı'nın melekleriyle karşılaştı. 2 Onları görünce, "Tanrı'nın ordugahı bu" diyerek oraya Mahanayim[22] adını verdi. 3 Yakup Edom topraklarında, Seir ülkesinde yaşayan ağabeyi Esav'a önceden haberciler gönderdi. 4 Onlara şu buyruğu verdi: "Efendim Esav'a şöyle deyin: Kulun Yakup diyor ki, 'Şimdiye kadar Lavan'ın yanında konuk olarak kaldım. 5 Öküzlere, eşeklere, davarlara, erkek ve kadın kölelere sahip oldum. Efendimi hoşnut etmek için önceden haber gönderiyorum.'"

Yakup'un ağabeyine mesaj göndererek ona "efendim" demesine dikkat edin. Yakup kavga etmek veya bir numara olmak istemiyordu. Mesajı barış mesajıydı ve Esav'ın da aynı şeyi istediğini umuyordu. Bu ayetler Yakup'un değişmiş olduğunu gösteriyor. Ağabeyine üstün gelmeye çalışan hırslı genç adamın yerini, olgun bir Allah adamı almıştı. Esav'ın verdiği yanıtı görmek için 6-12 ayetlerine bakalım:

6 Haberciler geri dönüp Yakup'a, "Ağabeyin Esav'ın yanına gittik" dediler, "Dört yüz adamla seni karşılamaya geliyor. 7 Yakup çok korktu, sıkıldı. Yanındaki adamları, davarları, sığırları, develeri iki gruba ayırdı. 8 "Esav gelir, bir gruba saldırırsa, hiç değilse öteki grup kurtulur" diye düşündü. 9 Sonra şöyle dua etti: "Ey atam İbrahim'in, babam İshak'ın Tanrısı RAB! Bana, 'Ülkene, akrabalarının yanına dön, seni başarılı kılacağım' diye söz verdin. 10 Bana gösterdiğin bunca iyiliğe, güvene layık değilim. Şeria Irmağı'nı geçtiğimde değneğimden başka bir şeyim yoktu. Şimdi iki orduyla döndüm. 11 Yalvarırım, beni ağabeyim Esav'dan koru. Gelip bana, çocuklarla annelerine saldırmasından korkuyorum. 12 'Seni kesinlikle başarılı kılacağım, soyunu denizin kumu gibi sayılamayacak kadar çoğaltacağım' diye söz vermiştin bana."

22 "Mahanayim": "İki ordugah" anlamına gelir.

Bu kesinlikle mağrur ve kibirli bir adamın duası değil. Bu, aldatmanın ve günahın bedelini anlamış, alçakgönüllü bir adamın duası. Tövbekâr bir adamın duası. 13-24 ayetleriyle devam edelim:

> *13-15 Yakup geceyi orada geçirdi. Birlikte getirdiği hayvanlardan ağabeyi Esav'a armağan olarak iki yüz keçi, yirmi teke, iki yüz koyun, yirmi koç, yavrularıyla birlikte otuz dişi deve, kırk inek, on boğa, yirmi dişi, on erkek eşek ayırdı. 16 Bunları ayrı sürüler halinde kölelerine teslim ederek, "Önümden gidin, sürüler arasında boşluk bırakın" dedi. 17 Birinci köleye buyruk verdi: "Ağabeyim Esav'la karşılaştığında, 'Sahibin kim, nereye gidiyorsun? Önündeki bu hayvanlar kimin?' diye sorarsa, 18 'Kulun Yakup'un' diyeceksin, 'Efendisi Esav'a armağan olarak gönderiyor. Kendisi de arkamızdan geliyor.' " 19 İkinci ve üçüncü köleye, sürülerin peşinden giden herkese aynı buyruğu verdi: "Esav'la karşılaştığınızda aynı şeyleri söyleyeceksiniz. 20 'Kulun Yakup arkamızdan geliyor' diyeceksiniz." "Önden göndereceğim armağanla onu yatıştırır, sonra kendisini görürüm. Belki beni bağışlar" diye düşünüyordu. 21 Böylece armağanı önden gönderip geceyi konakladığı yerde geçirdi. 22 Yakup o gece kalktı; iki karısını, iki cariyesini, on bir oğlunu yanına alıp Yabbuk Irmağı'nın sığ yerinden karşıya geçti. 23 Onları geçirdikten sonra sahip olduğu her şeyi de karşıya geçirdi. 24 Böylece Yakup arkada yalnız kaldı. Bir adam gün ağarıncaya kadar onunla güreşti.*

Yakup'la güreş tutan bu adam kim? Burada ne oluyor? Yakup anlaşılan birisi onu aniden yakaladığında yalnızdı, belki de kendi hayatını düşünüyordu. Baştan bu saldırganın Esav, adamlarından biri, veya bir eşkiya olduğunu düşünmüş olabilir. Ne olursa olsun, hava karanlıktı, Yakup saldırıya uğramıştı ve o gün yaşadığı olayları düşündüğünde, canını kurtarmak için güreşiyordu. Birbirlerini itip çektikçe ve etrafta yuvarlandıkça, toz ve kum terlerine karıştı ve kolları çamurdan kayganlaştı. Fakat Yakup ne kadar uğraştıysa da, kendisine saldıran kişiyi alt edemedi. Yakup nefesi kesilene dek mücadele etti, ciğerleri sanki yanıyordu ve elleri çok fazla

direnmekten titremeye başlamıştı. Tam o sırada beklenmedik bir şey oldu. Bunu 25. ve 26. ayetlerde görelim:

> *25 Yakup'u yenemeyeceğini anlayınca, onun uyluk kemiğinin başına çarptı. Öyle ki, güreşirken Yakup'un uyluk kemiği çıktı. 26 Adam, "Bırak beni, gün ağarıyor" dedi. Yakup, "Beni kutsamadıkça seni bırakmam" diye yanıtladı.*

Bu sıradan bir güreş müsabakası değildi. Yakup bir noktada çok özel biriyle güreştiğinin farkına varmıştı. Öylesine özeldi ki, onu kutsama gücü vardı, gökten gelen biriydi. Çıkan uyluk kemiğinin acısını tahmin etmek güç, ancak Yakup buna rağmen bu gizemli kişiye direnmeye devam etti. Bu adam kim olabilirdi ve Yakup'un talep ettiği kutsama neydi? Belki de 27. ayette belirtilen bir sonraki sözler, bu soruyu yanıtlar.

> *27 Adam, "Adın ne?" diye sordu. "Yakup."*

Başka bir deyişle, "ben aldatıcıyım, babamı aldatan ve ağabeyimin hakkını çalan benim". Belki de Yakup günahından dolayı pişmanlık duyuyor ve af diliyordu. Bu da onun günahını itiraf etme, suçunu açıklama ve Allah'tan affedildiğine dair güvence isteme yöntemiydi. Aksi halde Esav'ın onu ve ailesini öldürmeyeceğine dair ne umudu olabilirdi ki? Kutsal Kitap bunu söylemiyor. Ancak 28. ayette gizemli güreşçinin Yakup'a söylediğini okuyalım:

> *28 Adam, "Artık sana Yakup değil, İsrail[23] denecek" dedi, "Çünkü Tanrı'yla, insanlarla güreşip yendin."*

Bu "göksel güreşçi" Yakup'a yeni bir ad verdi, anlamı "galip gelen" demekti. Yakup'a neden bu ad veriliyordu? Doğrusu, Yakup uzun zamandır sıkıntı çekiyordu. Eski günahlarının suçunun, ailesinden ayrı olmanın acısının ve dayısının onu aldatmasının sıkıntısını çekiyordu. Fakat tüm bu yıllar boyunca Yakup eylemlerinin sorumluluğunu kabul etmiş ve Allah'a kendisini bağışlaması için yalvarmıştı. **Allah'ın yardımıyla Yakup yeni bir adam olmuştu.**

23 "İsrail": "Tanrı'yla güreşir" anlamına gelir.

Yeni bir kimlikle yeni bir hayata başlıyordu ve eski benliğiyle ilgili her şey geride kalıyordu. O artık "aldatıcı" değil, "galip gelen"di. Türkiye Cumhuriyeti Osmanlı İmparatorluğu'na ilişkin eski adları ve unvanları yasakladığında, onlar da kendilerine ve dünyaya bir değişim gerçekleştiğini ve eskinin yerini yeninin aldığını ilan ediyorlardı. Kim olduklarını ve adlarının neyi ifade ettiğini tasdik ediyorlardı.

Pek çoğumuz İsrail adını duyduğunda hemen Ortadoğu'daki modern zaman ülkesini hatırlar. Fakat bu adın arkasındaki orijinal kavram siyasî değil, dinseldi. İman ve tövbe yoluyla günahlarına galip gelmiş bir kişiyi belirtiyordu. Kutsal Kitap'ta "İsrail oğulları", yani İsrailliler hakkında bazı şeyler okuyacağımız doğru. Ancak her durumda, bu ad "Allah'la iman ve tövbe yoluyla antlaşma ilişkisi içindeki bir kişi"yi ifade eden dinsel bir anlam taşır. Yakup Allah'la antlaşma ilişkisi içindeydi. O tövbe etti ve Allah onu affetti.

Zihinlerimizde modern zamanların İsrail'ini burada anlatılan kavramdan ayırmamız zor olabilir. Fakat Allah İsrail adını Yakup'a bir iltifat, bir şeref nişanı olarak verdi. Ve bu nişan onun çocuklarının yanı sıra, günahlarından tövbe ederek af için Allah'la güreşecek olan her ulustan herkese geçti. 32. bölüm, 29-32 ayetlerini okuyarak öyküyü bitirelim:

> *29 Yakup, "Lütfen adını söyler misin?" diye sordu. Ama adam, "Neden adımı soruyorsun?" dedi. Sonra Yakup'u kutsadı. 30 Yakup,"Tanrı'yla yüzyüze görüştüm, ama canım bağışlandı" diyerek oraya Peniel[24] adını verdi. 31 Yakup Peniel'den ayrılırken güneş doğdu. Uyluğundan ötürü aksıyordu. 32 Bu nedenle İsrailliler bugün bile uyluk kemiğinin üzerindeki siniri yemezler. Çünkü Yakup'un uyluk kemiğinin başındaki sinire çarpılmıştı.*

Bir zamanlar her zaman gülümseyen bir bebek doğmuştu. Bu yüzden annesiyle babası ona Güler adını verdiler. Küçükken, annesiyle babası ona adını nasıl aldığının öyküsünü anlattılar. O günden sonra ne zaman üzgün olsa ve biri adını söylese, bu ona

24 "Peniel": "Tanrı'nın yüzü" anlamına gelir

gülümsemeyi hatırlattı. Şartlar nasıl olursa olsun, her zaman adına uygun yaşamayı seçti.

Yakup da yeni bir ad aldıktan sonra muhtemelen benzer bir deneyim geçirmiştir. Ne zaman İsrail adını duysa, ona Allah'ın affediciliğini ve kendisinin yeni kimliğini hatırlatmıştır. Siz de olduğunuz kişiden memnun değilseniz ve yeni bir ad istiyorsanız, Allah'a seslenin! Belki O'nun size vereceği yeni bir ad vardır!

Tartışma Soruları

1. Adınızın bir anlamı var mı ve sizce deneyimlerinize ve kişiliğinize uygun mu?
2. Yakup'un karakterinde, onun değiştiğini gösteren hangi belirtiyi gördünüz?
3. Sizce o gizemli güreşçi kimdi, neden?
4. Allah size İsrail adını verse alır mıydınız?
5. Allah'la nasıl "güreşirdiniz"? Mücadeleleriniz, çözümlenmemiş sorularınız ve derin arzularınız neler? Onları duada Allah'la paylaşıyor musunuz?

18 ŞARTLARIN KÖLESİ OLMAMAK

Faziletsiz bir dünyada bir insan nasıl ahlaklı bir yaşam sürebilir?

Genç bir insan ahlâksız bir dünyada nasıl ahlâklı bir hayat yaşayabilir? Bir kişi savaşan bir dünyada barışı savunabilir mi? İçki içen bir dünyada alkollü içeceklere direnmek mümkün müdür? Veya, sahtekâr bir dünyada dürüst olmak? Genç bir insan, düşüp kalkan dünyada bekaretini koruyabilir mi? Herkesin kötüyü seçtiği görülürken, bir insana iyi işler yapmayı seçtiren ne olacaktır? Bu dersimizde iki genç insanın gerçek öykülerini göreceğiz. Adları aynı adın farklı dillerdeki biçimleri olmasına rağmen, hayatın zorluklarına tepki veriş biçimleri tamamen farklı.

Josef'ın babası oldukça zengin, ancak oğlunu istismar eden bir alkolikti. Josef'ın hayatının ilk on yılında en az dokuz kez taşındılar. Josef'ın büyüdüğü kasaba kanunsuz bir yerdi. Yalnızca küçük bir polis gücü vardı ve çete savaşlarının, organize sokak dövüşlerinin ve güreş turnuvalarının yer aldığı bir şiddet kültürü hüküm sürüyordu.

Josef on yaşında eğitimine başladı. Sınıftaki en iyi öğrencilerden biriydi, tüm derslerde en yüksek notları alıyordu. Şarkı söylerken sesi çok güzeldi ve çoğunlukla düğünlerde şarkı söylemek için tutuluyordu. Ayrıca çok güzel şiirler yazmaya başlamıştı. Josef'ın babası, hep oğlunun ayakkabıcı olmasını istediğinden, çocuk okula kabul edildiğinde çok kızdı. Öfkesinden kasabanın meyhanesinin camlarını kırdı ve daha sonra ilçe emniyet müdürüne saldırdı.

Josef okulda parlamaya devam etti. Suçiçeğine yakalanmasına, at arabası çarpmasına ve öz babası tarafından kaçırılarak ayakkabı fabrikasında çalışmaya zorlanmasına rağmen, Josef büyük bir kararlılıkla yoluna devam etti. Sınıfının birincisi olarak mezun oldu. 16 yaşında şiirlerinin bazı yerel gazetelerde yayınlanmasıyla ün kazandı.

Josef başkalarının yararına üretken bir yaşama doğru ilerliyordu, ancak hayatını değiştiren bir şey oldu. Josef lisede Karl Marx tarafından yazılmış bir kitap okudu. Bunu okuduktan sonra ateist oldu. Ancak dönüşümünü tamamlayan şey, bir Gregoryen Ortodoks okuluna kaydolması oldu. Josef daha sonra bu okuldaki deneyimini "gözetleme, casusluk, özel hayata tecavüz ve duygulara saldırı" olarak tanımlamıştı. Josef'ın kendi sözleriyle, bu gelecekte kuracağı korku devleti tasarısını büyük ölçüde etkilemişti. Evet, son kelimeleri doğru okudunuz, korku devleti. Gördüğünüz gibi, bahsettiğimiz Josef, Josef Stalin'den başkası değil.

İstismara uğradığı yıllar, tanık olduğu şiddet ve içinde yaşadığı paranoya atmosferi, karakterini değiştirdi. İçinde bulunduğu koşulların üstesinden gelemedi ve öfkesini başkaları üzerinde serbest bırakmak için şiddete başvurdu. Bombalamalar, suikastlar, kundakçılık, tren kaçırma, büyük çaplı cinayetler ve fabrikalar ile köylerin yakılması standart haline geldi. Sonunda, milyonlarca kişinin fiziksel olarak ölümünden, milyonlarcasının ise ahlâki açıdan ölümünden sorumlu bir diktatöre dönüştü. Öldürülmelerinden doğrudan sorumlu olduğu insanların sayısıyla ilgili tahminler, yirmi milyon ile 40 milyon arasında değişiyor!

Josef Stalin çocukluğunda pek çok zorluk yaşamış yetenekli bir çocuktu. Bu zorluklar cinayetlerine mazeret olabilir mi? Hayır, çünkü hepimiz gibi Josef Stalin'in de bir seçme şansı vardı.

> "Hayatımı ne yöne doğru süreceğim? Acıyı kazanca çevirebilecek miyim, sıkıntılarım beni cilalayarak erdemle parlatacak mı, yoksa yıkıma mı uğratacak?"

Şimdi dikkatimizi Kutsal Yazılar'daki en olağanüstü öykülerden birine verelim: Stalin gibi acı olaylarla yüzyüze gelen bir çocuk, ancak onun gibi diktatör olmak yerine, bir kahramana ve kurtarıcıya dönüşüyor. Onu dibe çeken koşulların üstesinden gelmeyi seçiyor.

İşte Yakup'un (İsrail'in) oğlu, İshak'ın torunu ve İbrahim'in büyük torunu olan Yusuf'un öyküsü. Çekişmelerle dolu bir evde büyüyen 12 çocuktan 11.'siydi. Babası Yakup'un dört karısı vardı, ve bu çokeşlilik, ardında acıdan oluşan bir iz bıraktı. Yakup'un karılarının kıskançlığı aile ilişkilerini acılaştırmış ve kardeşler kavga ederek, sabırsız ve irade gücünden yoksun olarak büyümüşlerdi. Yakup'un hayatının kıskançlık yüküyle karardığını söylemeye gerek bile yok, ve bu onbir oğul da erkekliğe adım atarken karakterleri ciddi kusurlarla şekillendi.

Ancak Yusuf'un karakteri ağabeylerinden farklıydı. O Rahel'in (Yakup'un en başta evlenmek istediği karısının) ilk oğluydu ve nadir görülen bir zihin ve kalp güzelliğine sahipti. Saf, aktif ve neşeli olan çocuk, aynı zamanda ahlâki bir içtenliğin belirtilerine de sahipti. Babasının talimatlarına kulak veriyordu, çalışkandı, dürüsttü ve Allah'a sevgiyle itaat ediyordu. İlginç bir şekilde, öyküsü bir rüya ile başlıyor ve bu rüyanın gerçekleşmesiyle sona eriyor.

Aydınlık bir sabah, Yusuf gördüğü hayret verici rüyanın sevinciyle uykusundan uyandı. Heyecanla babasına koşarak rüyasını ona anlattı. Rüyalarını, rüyalar konusuna ayrılacak olan önümüzdeki derslerde ele alacağız. Ancak bu ders için, bu rüyaların, babasının özel ilgisiyle bir araya gelerek, Yusuf'un ağabeylerini kıskançlıktan çileden çıkardığını belirtmemiz önemli. Öyle kıskandılar ki, Yusuf'a komplo kurdular. Yaratılış 37. bölüm, 14-28 ayetlerinden itibaren okuyalım:

14 Babası,"Git kardeşlerine ve sürüye bak" dedi, "Her şey yolunda mı, değil mi, bana haber getir." Böylece onu Hevron Vadisi'nden gönderdi. Yusuf Şekem'e vardı. 15 Kırda dolaşırken bir adam onu görüp, "Ne arıyorsun?" diye sordu. 16 Yusuf, "Kardeşlerimi arıyorum" diye yanıtladı, "Buralarda sürü

güdüyorlar. Nerede olduklarını biliyor musun?" 17 Adam, "Buradan ayrıldılar" dedi, " 'Dotan'a gidelim' dediklerini duydum." Böylece Yusuf kardeşlerinin peşinden gitti ve Dotan'da onları buldu. 18 Kardeşleri onu uzaktan gördüler. Yusuf yanlarına varmadan, onu öldürmek için düzen kurdular. 19 Birbirlerine, "İşte düş hastası geliyor" dediler, 20 "Hadi onu öldürüp kuyulardan birine atalım. Yabanıl bir hayvan yedi deriz. Bakalım o zaman düşleri ne olacak!" 21 Ruben bunu duyunca Yusuf'u kurtarmaya çalıştı: "Canına kıymayın" dedi, 22 "Kan dökmeyin. Onu şu ıssız yerdeki kuyuya atın, ama kendisine dokunmayın." Amacı Yusuf'u kurtarıp babasına geri götürmekti. 23 Yusuf yanlarına varınca, kardeşleri sırtındaki renkli uzun giysiyi çekip çıkardılar 24 ve onu susuz, boş bir kuyuya attılar. 25 Yemek yemek için oturduklarında, Gilat yönünden bir İsmaili kervanının geldiğini gördüler. Develeri kitre, pelesenk, laden yüklüydü. Mısır'a gidiyorlardı. 26 Yahuda, kardeşlerine, "Kardeşimizi öldürür, suçumuzu gizlersek ne kazanırız?" dedi, 27 "Gelin onu İsmaililer'e satalım. Böylece canına dokunmamış oluruz. Çünkü o kardeşimizdir, aynı kanı taşıyoruz." Kardeşleri kabul etti. 28 Midyanlı tüccarlar oradan geçerken, kardeşleri Yusuf'u kuyudan çekip çıkardılar, yirmi gümüşe İsmaililer'e sattılar. İsmaililer Yusuf'u Mısır'a götürdüler.

Öz kardeşleriniz tarafından köle olarak satıldığınızı düşünebiliyor musunuz? Köle olmak, ölümden daha çok korkutan bir kaderdi. Şüphesiz, ağabeylerine birbiri ardınca korkuyla yalvarmıştır, ancak onlar sadece dudak büktüler. Bazıları acıdılar, ancak diğerlerine karşı gelme korkusuyla sessiz kaldılar. Deve kervanı, ağlayan ve elleri bağlı Yusuf'u alarak yoluna devam etti. Eve geldiklerinde kardeşler Yusuf'un giysisini koyun kanına batırarak, babalarına giysiyi buldukları yalanını söylediler. Muhtemelen bir vahşi hayvan tarafından öldürüldüğünü söylediler. Bu yalan hayatları boyunca peşlerini bırakmadı.

Yusuf, kendisini esir edenlerle birlikte Mısır'a gidiyordu. Develerin ardından yürüyen çocuk, babasının çadırlarının olduğu tepelere

dönüp baktı. Babasını bir daha hiçbir zaman göremeyeceği düşüncesiyle acı acı ağladı. Yusuf, kuyuyu ve öfkeli ağabeylerini gözünde canlandırabiliyordu.

Yusuf için ne büyük bir değişiklik! Üzerine titrenen oğul, hor görülen, çaresiz bir köleye dönüşmüştü! Yalnız ve arkadaşsız, gitmekte olduğu yabancı ülkede kaderi ne olacaktı? Yusuf bir süre için kendini kontrolsüz acıya ve korkuya teslim etti.

Sonra düşünceleri babasının Allah'ına döndü. Çocukluğunda Allah'ı sevmeyi ve O'ndan korkmayı öğrenmişti. Sık sık babasının çadırında oturarak, Yakup'un evinden kaçarken gördüğü göğe uzanan merdiven görümünün öyküsünü dinlemişti. Ona, Rabb'in Yakup'a verdiği vaatleri ve bunların nasıl gerçekleştiğini anlatmışlardı. İhtiyaç zamanında, Allah'ın meleklerinin ona yol göstermek, teselli etmek ve korumak için nasıl geldiklerini. İşte o zaman ve orada, kendini Rab'be tamamen teslim etti ve babasının Allah'ının sürgün yerinde kendisiyle birlikte olması içi dua etti.

Bu, Yusuf için çok önemli bir andı. Acısını ve üzüntüsünü, hayatını daha zor ve kötü olmaya bırakmak için bir bahane olarak kullanabilirdi. Aksine, ruhu Allah'a sadık olduğunu kanıtlamak için büyük bir kararlılıkla titriyordu. Her ne koşul altında olursa olsun, Göklerin Kralı'nın bir tebaası olarak davranacaktı. Rabb'e bölünmemiş bir yürekle hizmet edecekti. İçinde bulunduğu koşullarda karşılaşacağı denemeleri cesaretle karşılayacak ve her görevi dürüstlükle yerine getirecekti! Bir gün yaşadığı bir deneyim, Yusuf'un hayatında bir dönüm noktası oldu.

Karaktere yapılan iki saldırı vardır. Birincisi acı, ikincisi zevktir. İhanetin, istismarcı bir eşin veya ebeveynin, insafsız bir patronun, korkunç bir kazanın, bir felâketin veya başka bir adaletsizliğin acısı, insanların çoğunlukla kendilerine acıma duygusu hissetmelerine neden olabilir. Daha da kötüsü, her tür utanç verici günaha düşmemize neden olabilir. Ancak aynı acılar, insanın karakterini daha da güçlendirebilir, tabii eğer böyle olmasını seçerlerse. Yusuf ilk saldırıya karşı galip geldi ve acısının kendisini mahvetmesine izin vermedi.

Şimdi Yusuf'un karakteri ikinci testle denenecekti: zevkin ateşi. Buna dayanabilecek miydi? Yaratılış 39. bölüm, 1. ayetle devam edelim:

> *1 İsmaililer Yusuf'u Mısır'a götürmüştü. Firavunun görevlisi, muhafız birliği komutanı Mısırlı Potifar onu İsmaililer'den satın almıştı.*

Yusuf kendini putperest bir dünyanın ortasında buldu. Çok lüks bir dünyaydı. Mısır'da, heykellere tapınma ve bununla başa baş giden ahlâkdışı hayat, kraliyet ailesi ve dünyada o zaman mevcut bulunan en medeni ulus tarafından çekici hale getirilmişti. Lüks, günahın reklamını nasıl da etkili bir şekilde yapıyor! Acaba Yusuf Mısır'ın lüksünü görerek, kendisine anlatılan babası Yakup'un görünmez Allah'ıyla ilgili basit öykünün gerçekten doğru olup olmadığını düşünmüş müdür? Zenginlik, her yalanı inanılır kılmanın bir yöntemidir.

Bugün de aynı şekilde, zengin insanları televizyonda güzel arabalarda, güzel elbiselerle ve güzel vücutlarla, alkol içip birçok farklı eşle seks yaparken, birbirlerine yalan söylerken ve görünürde hayatlarının tadını çıkarırken görmek, genç insanların (hatta yaşlı insanların) zihninde bir yanılsamaya neden olabilir. Cennetin sanki yeryüzündeymiş gibi görünmesine, ve Allah'ın cennetinin ise sanki yokmuş gibi algılanmasına neden olabilir. Allah'ın yasasını çağdışı kalmış gibi gösterebilir. Ancak Allah, gerçek mutluluğu neyin getirdiğini bilir, eğer kişi dinleyecek olursa.

Yusuf bir tarım köyünde, koyun sürüleri yetiştiren bir ailenin yanında büyümüştü. Şimdi ise kendini, çevresinde inandığı Allah'a inanan hiç kimse olmadan, büyük ve gelişen bir kentte köle olarak bulmuştu. Erkekliğe adım atmasıyla birlikte gelen denemelerden, yani ahlâksızlık ve açgözlülükten korunmasına yardım etmek için, kendi vicdanından ve Allah'tan başka kimsesi yoktu.

Potifar için çalışırken, düşüncelerinin kendisini karanlığa doğru götürecek konulara takılmasına izin vermedi. Hayret verici, fakat

Mısırlıların takdirini kazanma arzusu, ilkelerini gizlemesine neden olmadı. Kişisel ilkelerini seçmişti. Ve ne pahasına olursa olsun, bunları asla tehlikeye atmayacaktı. Babasının imanından utanmıyordu ve gerçek Allah'a ibadet eden biri olduğunu gizlemek için hiçbir çaba göstermiyordu. 2-4 ayetlerini okuyalım:

> *2 RAB Yusuf'la birlikteydi ve onu başarılı kılıyordu. Yusuf Mısırlı efendisinin evinde kalıyordu. 3 Efendisi RAB'bin Yusuf'la birlikte olduğunu, yaptığı her işte onu başarılı kıldığını gördü. 4 Yusuf'tan hoşnut kalarak onu özel hizmetine aldı. Evinin ve sahip olduğu her şeyin sorumluluğunu ona verdi.*

Potifar'ın Yusuf'a olan güveni günden güne artıyordu ve sonunda onu kişisel vekilliğine getirdi. Yusuf'un işinin başlangıçta temizlik, yemek ve bahçıvanlık olduğunu tahmin edebilirsiniz. Bu sıradan işleri mükemmel bir şekilde yapıyordu. Patronu onun kişisel mükemmellik için gösterdiği tutkuyu gördü ve çok geçmeden böylesine değerli bir genç adamın bu işleri yapması ona çok bayağı geldi!

Potifar Yusuf'u işlerinin başına getirdikçe, kendisine daha da büyük refah geldi. Yüzbaşının evine gelen bu başarı bir tür mucize değildi. Yusuf'un çalışkanlığının, özeninin ve enerjisinin doğrudan sonucuydu. Yusuf'un bu çabaları da Allah tarafından kutsandı. Bu gencin amacı, sadakatle çalışarak ve yaşamını ahlâki bakımdan dosdoğru tutarak, etrafındaki putperestlikle bir tezat oluşturmaktı.

Yusuf'un sadakati yüzbaşının kalbini kazandı ve ona bir köleden çok oğlu gibi davranmaya başladı. Bu güven sayesinde, genç adam yüksek mertebeli ve bilgili insanlarla tanışarak, bilim, diller ve ilişkiler üzerine bilgi edindi, yani müstakbel Mısır başbakanının ihtiyacı olan eğitimi aldı. Kutsal Yazılar, 5. ve 6. ayetlerde bize Yusuf'un kazandığı güvenin etkili bir tanımını veriyor:

> *5 Yusuf'u evinin ve sahip olduğu her şeyin sorumlusu atadığı andan itibaren RAB Yusuf sayesinde Potifar'ın evini kutsadı. Evini, tarlasını, kendisine ait her şeyi bereketli kıldı. 6 Potifar*

sahip olduğu her şeyin sorumluluğunu Yusuf'a verdi; yediği yemek dışında hiçbir şeyle ilgilenmedi. Yusuf güzel yapılı, yakışıklıydı.

Bir gün Yusuf evde yalnızken, Potifar'ın karısı ile başına ateş gibi bir deneme geldi. Kutsal Yazılar, 7. ayette bunu bize kısa ancak net bir cümle ile anlatıyor:

7 Bir süre sonra efendisinin karısı ona göz koyarak, "Benimle yat" dedi.

Bu kadının bu daveti Allah'ın yasasına aykırıydı. Yusuf bu noktaya dek putperest ülkede hüküm süren yozlaşmayla lekelenmemişti; fakat aniden gelen, çok güçlü ve çok baştan çıkarıcı olan bu deneme nasıl yanıtlanacaktı? Yusuf direnmenin sonuçlarının ne olacağını çok iyi biliyordu. Bir yanda kadına itaat etmesi durumunda hem ondan daha başka ödüller alabilir, hem de kendi zevki tatmin olmuş olurdu; diğer yanda ise, kadını reddetmesi halinde kendisini muhtemel bir aşağılanma, hapis, hatta belki de ölüm bekliyordu. Gelecekteki yaşamı tamamen o an vereceği karara bağlıydı. İlkeleri galip gelecek miydi? Yusuf yine de Allah'a sadık kalacak mıydı? Kadın onu arzuluyordu ve etrafta kimse yoktu.

Yusuf'un yanıtı ahlâki ilkelerin gücünü ortaya seriyor. Yeryüzündeki efendisinin güvenine ihanet etmeyecekti ve sonuçları ne olursa olsun göklerdeki Efendi'sine de sadık kalacaktı. Gerçek şu ki, aramızda, toplumda, Allah'ın meleklerinin izlemesine rağmen, pek çok insan başka insanların izlemesi halinde yapmayacakları şeyleri yapıyorlar! Fakat Yusuf'un ilk düşüncesi Allah'tı.

"Nasıl böyle bir kötülük yapar, Tanrı'ya karşı günah işlerim?" dedi.

Kutsal Kitap'ta bundan sonra odadan kaçtığı yazılı. Gerçekten de bu hepimiz için en iyi savunma yöntemi, yani ayartılma mahallinden uzaklaşma. Bir günah işlemeye mi ayartılıyorsunuz? O şeyden, erkekten veya kadından uzaklaşın. Allah'ın güvenliğine koşun.

Her birimiz, nerede olursak olalım ve ne yaparsak yapalım, Allah'ın huzurunda olduğumuzu hiçbir zaman unutmayalım. Ayartılanlar için tek emin yer Allah'ın yanıdır. Allah bizim af dilememizdense temiz kalmamızı tercih eder. Zira günah, kendimize ve başkalarına aynı şekilde davranma becerimizi kalıcı olarak değiştirir.

Yusuf dürüstlüğünden dolayı sıkıntı çekti, zira onu ayartan kişi, Potifar'ın güzel karısı, tecavüzle suçlayarak ondan intikam aldı. Tabii ki suçsuzdu, fakat yine de hapse atıldı. Potifar karısının Yusuf'a yöneltmiş olduğu suçlamaya inansaydı genç İbrani idam edilirdi, ancak Yusuf'un güçlü karakter modeli ve örnek davranışları suçsuzluğunun kanıtıydı.

Zindancılar Yusuf'a başlangıçta çok sert davrandılar. Davut peygamber, Mezmurlar'da Yusuf hakkında şöyle yazdı:

> *"Zincir vurup incittiler ayaklarını, Demir halka geçirdiler boynuna, Söyledikleri gerçekleşinceye dek, RAB'bin sözü onu sınadı" (Mezmur 105: 18, 19).*

Yusuf haksız yere suçlandıktan sonra, hapiste, zindancıların işkenceleri altında – onun ruhunu ne acı, ne de zevk satın alamazdı – Allah'a sadık kalmaya karar verdi. Yusuf yavaş yavaş zindancıbaşının güvenini kazandı ve sonunda tüm tutukluların sorumluluğu kendisine teslim edildi.

Yusuf ne acının ne de zevkin, kendisini Allah'a ve O'nun yasalarına sadık kalmak için kendi kendisine verdiği sözden saptırmasına izin vermedi. Bunun için alışkanlıklarınızı eğitmeli, gözlerinizi, kulaklarınızı ve kalbinizi alıştırmalısınız – neyin doğru olduğunu size tam olarak bildiren içinizdeki küçük sese güvenmelisiniz.

Bir gün yaşlı bir adamla torunu Boğaziçi'nde yelkenlileri izliyorlarmış. Çocuk,

> "Dedeciğim, iki rüzgâr mı var?" demiş, "Nasıl oluyor da bazı yelkenliler rüzgârla Boğaz'dan yukarı doğru giderken, diğerleri

Boğaz'dan aşağı doğru gidiyor?"

Dedesi çocuğu şefkatle düzeltmiş:

"Oğlum, teknenin yönünü belirleyen rüzgâr değil, yelkenin düzenidir."

Çok benzer bir şekilde, bizim kaderimizi belirleyen de iyi veya kötü koşullar değil, bizim bu koşullarda ne yapmayı seçtiğimizdir. İyi insanların başına kötü şeyler gelebilir. Allah'ın yardımıyla, **adaletsizliğin ortasında bağışlayabiliriz, sahtekârlığın ortasında dürüstlüğü seçebiliriz**. Siz yelkeninizi nereye doğru açacaksınız?

Tartışma Soruları

1. Sizce milyonlarca insanı öldürmek Josef Stalin'in kaderi miydi, yoksa farklı bir yol seçebilir miydi?

2. Yusuf köle olarak satılmıştı. Mısır'da ahlâklı bir hayat yaşamayı seçmeseydi, oradaki zamanını nasıl geçirebilirdi?

3. Yusuf'un Potifar'ın karısı tarafından ayartılması gibi denemelerden geçtiniz mi? Ayartıya teslim olduysanız, kendinizi daha sonra nasıl hissettiniz? Nasıl yeni bir başlangıç yapabilirsiniz?

4. Acı da zevk de çok önemli anlardır. Hayatınızın akışını değiştirebilecek hangi durumlarla karşılaştınız?

19 RÜYALAR VE KADER

Allah'a, bazen rüyalarımız aracılığıyla kaderimizi değiştirdiği için şükretmeliyiz.

Rüyalar insan zihninin şaşırtıcı bir olgusudur. Rüyalar kimi zaman olağandışıdırlar ve arkadaşlarımıza anlatarak olaylarındaki beklenmedik gelişmelere güleriz. Ancak bazen de rüyalarımızı daha ciddi bir şekilde ele alır, Allah'ın bize bir şey söylemek istediğine inanırız. Allah'ın tarih boyunca insanları eğitmek, bilgilendirmek, yönlendirmek, hatta uyarmak için rüyaları kullandığı doğrudur. Allah'ın bize bir şey anlatmak için hâlâ rüyaları kullanıyor olması mümkün müdür? Öyle ise, Allah size hiç bir rüyada konuştu mu? Ayrıca, bir rüyanın gerçekten Allah'tan olup olmadığını nasıl anlarız? Başlarken, bir rüyanın dünyaca ünlü bir cerrahın geleceğini nasıl değiştirdiğine bakalım.

Ben Carson, 1960'larda, Yale Üniversitesi'nde okuyan genç, Afro-Amerikalı bir öğrenciydi. Liseden takdir derecesi ile mezun olmuş, sekiz yaşından beri doktor olmayı istemişti. Şimdi ise, dünyanın en saygın üniversitelerinden birine girdiğinde, derslerin çok zor olduğunu görmüştü. Kimya dersinde ilk yarıyıl final sınavının zamanı gelmişti. Ben kalacağına emindi, zira konuların hiçbirini anlamamıştı. Çalışmayı ertelemiş olması işini daha da zorlaştırmıştı. Şimdi ise gece olmuştu, sınav da ertesi gündü. Kısa bir yürüyüş yaptı ve soğuk gece havasında, daha sıkı çalışmadığı için ne kadar aptallık ettiğini düşündü. Yale'e çok az öğrencinin kabul edildiğini ve bu fırsatı bulabildiği için bile ne kadar şanslı olduğunu düşündü. Üstelik, kargaşalı zamanlarda yaşayan siyah bir adamdı. Bu onun

hayatının amacıydı ve mahvetmek üzereydi! Bu kadar tembel olduğu için kendisine kızdı. Elinden gelen bütün gayreti göstermeye karar verdi ve eve giderek kimya kitaplarını açtı. Gecenin onunda kimya formüllerini ezberlemeye başladı. Çok çalıştı, fakat gece yarısı olduğunda beyni artık başka bir şey alamayacak kadar yorulmuştu. Yatağına kıvrılarak kendini kaderine teslim etti. Otobiyografisinde şöyle yazıyor:

> "Karanlığın içinde fısıldadım, "Allah'ım, üzgünüm. Seni hayal kırıklığına uğrattığım ve başarısız olduğum için lütfen beni affet." Sonra uyudum."

O gece Ben çok tuhaf bir rüya gördü. Rüyasında kimya ders salonunda yalnız başına oturuyordu. Gizemli bir adam kapıyı açtı, içeri girerek tahtaya kimya problemleri yazmaya başladı. Ben rüyasında adamın yazdığı her şeyi not etti. Uyandığında, rüya zihninde sanki gerçek bir anıymış gibi yer etmişti. Böylece, rüyasından hatırlayabildiği her şeyi yazdı.

Ben sınıfa geldi, öğretmen 600 öğrencinin hepsine sınav kâğıtlarını verdi. Ben kalbi küt küt atarak sınav kitapçığını açtı ve gözlerine inanamadı. Tüm kitapçığı heyecanla taradı ve kendi kendine gülümsedi. Sınav soruları rüyasında tahtaya yazılanlarla aynıydı. Ben şöyle yazdı:

> "Neler olduğunu çözümlemek için durmadım. Doğru yanıtları bildiğim için o kadar heyecanlıydım ki, neredeyse hatırladıklarımı tekrar unutmaktan korkarak, hızla yazdım. Sınavın sonuna doğru, rüyamdan hatırladıklarım zayıflamaya başladığında, her bir problemi yapamadım. Fakat bu kadarı yeterliydi. Geçeceğimi biliyordum."

Sınavı bitirdikten sonra salondan çıkarken, sessizce dua etti:

> "Allah'ım, bir mucize gerçekleştirdin."

Ben'i en çok hayrete düşüren şey, bu rüyanın psikoloji kitaplarında okuduğu her şeyle çelişmesiydi. Yalnızca bir mantıklı açıklaması

vardı ve bunu çok satan muhteşem kitabı "Yetenekli Eller" de şöyle anlatıyor:

> "Tek yanıt, kendi basitliğinde gizliydi. Bir sebepten, evrenin Allah'ı, galaksileri Kendi elinde tutan Allah, Dünya Gezegeni'ndeki bir kampüs odasına ulaşmak ve doktor olmak isteyen cesareti kırılmış bir varoş çocuğuna bir rüya göndermek için bir neden görmüştü."

Ben Carson o sınavdan geçmekle kalmadı, dünyaca tanınmış bir doktor da oldu. Hatta, başlarından yapışık Siyam ikizlerini başarıyla ayıran ilk doktor oldu.

Hepimiz rüya görürüz ve rüya görmek, rüyalarımızı hatırlayamazsak bile, zihin sağlığımız için önemlidir. Rüya, beyinin günün olaylarını düzenlemesidir. Uyku araştırmaları, herkesin her gece ortalama 90 dakika rüya gördüğünü belirlemiştir. Alfa, uykunun üç düzeyinden en hafifi, rüyaların yer aldığı düzeydir. Eğer kişi, alfa uykusuna girmeden uyandırılır, veya herhangi bir şekilde engellenirse, sadece üç gece içinde sinir krizi belirtileri göstermeye başlar. Bu nedenle, rüyalar zihinsel ve duygusal esenliğimizin koruyucuları olarak düşünülebilir. Ancak bu Allah'ın neden insanlarla rüyalar aracılığıyla iletişim kurduğunu açıklamıyor.

Peki Allah neden bize rüya veriyor? Şüphesiz, tüm rüyalar Allah'tan gelmiyor. Fakat bazı zamanlarda Allah'ın bizimle konuştuğunu kuşkusuz olarak biliyoruz. Eski zamanların en büyük peygamberlerinden ve atalarından biri olan Yusuf, bu rüyalar konusunda bilhassa ünlüdür. Bu dersimizde rüyalar konusunu daha iyi anlamaya çalışacağız ve Yusuf'un hayatına bakarak Allah'ın neden rüyalar yoluyla iletişim kurduğunu göreceğiz.

Önceki dersimizde belirttiğimiz gibi, Yusuf'un hayret verici öyküsü bir rüyayla başladı ve rüyanın gerçekleşmesiyle sona erdi. Güneş ufukta belirerek dünyayı sabah ışığıyla yıkadığında, Yakup'un oğlu Yusuf uykusundan uyandı. Gizemli bir rüyayla içini sevinç

doldurmuştu ve heyecanla koşarak ağabeylerine anlattı. Yaratılış 37. bölüm, 6-8 ayetlerinden itibaren okuyalım:

6 Yusuf, "Lütfen gördüğüm düşü dinleyin!" dedi, 7 "Tarlada demet bağlıyorduk. Ansızın benim demetim kalkıp dikildi. Sizinkilerse, çevresine toplanıp önünde eğildiler." 8 Kardeşleri "Başımıza kral mı olacaksın? Bizi sen mi yöneteceksin?" dediler. Düşlerinden, söylediklerinden ötürü ondan büsbütün nefret ettiler.

Bundan kısa bir süre sonra, Yusuf ilkine çok benzeyen başka bir rüya gördü. Bunu 9-11 ayetlerinde okuyalım:

9 Yusuf bir düş daha görüp kardeşlerine anlattı. "Dinleyin, bir düş daha gördüm" dedi, "Güneş, ay ve on bir yıldız önümde eğildiler." 10 Yusuf babasıyla kardeşlerine bu düşü anlatınca, babası onu azarladı: "Ne biçim düş bu?" dedi, "Ben, annen, kardeşlerin gelip önünde yere mi eğileceğiz yani?" 11 Kardeşleri Yusuf'u kıskanıyordu, ama bu olay babasının aklına takıldı.

Yusuf'un ağabeyleri onu zaten kıskanıyordu, bu rüyalar ise durumu daha da zorlaştırıyordu. Babası, rüyanın belirttiği şeye hayret etmesine rağmen, bu şeyleri derinlemesine düşünüp taşındı. Yakup, İbrahim'in peygamberlik sözlerinin gerçekleşmesinde aracılık edecek olan kişinin Yusuf olabileceğini gördü. Oğullarından birinin İbrahim'in ailesinin antlaşmasını ayakta tutacağını ve Allah'ın umut mesajını dünyaya yayacağını biliyordu. Bunun, gözde karısı Rahel'in oğlu olan Yusuf olmasını umuyordu.

Kadim Eyüp kitabını bulabilirseniz, okumanıza değer. Kadim Eyüp kitabında şu sözler söyleniyor:

"Çünkü insan anlamasa da, Tanrı şu ya da bu yolla konuşur. Rüyada, geceleyin görümde, insanları ağır uyku basınca, yatakta yatarlarken, kulaklarına konuşur, uyarısıyla onları korkutur; onları yaptıkları kötülükten döndürmek, gururdan uzak tutmak, canlarını çukurdan, hayatlarını ölümden kurtarmak için" (Eyüp 33:14-18).

Bu çok önemli bir metin, çünkü buradan Allah'ın insanlara rüya göndermesinin sebebi hakkında birkaç şey öğreniyoruz. Allah'ın insanlara rüya göndermesinin amacı, insanları gururdan uzak tutmak ve "canlarını çukurdan kurtarmaktır". Başka bir deyişle, **Allah insanlara rüyaları, canlarını sert bir yargıdan uzak tutmak, kaderlerini değiştirmek ve onları cennete yöneltmek amacıyla gönderir.** Bize rüyalar aracılığıyla yardımcı olduğu için Allah'a şükretmeliyiz!

Muhakkak, Yusuf'un gördüğü demetlerin kendisine eğildiği ve güneşin, ayın ve yıldızların olduğu rüyalar aynı amaca hizmet ediyordu. Bunlar tüm hayatı boyunca ona "kutup yıldızı" oldular. Allah'tan gelen bu çocukluk rüyaları onu imana bağlı tutacak ve daha sonra birlikte yaşayacağı Mısırlıların kötü adetlerine uymaktan koruyacak bir pusula görevi gördü.

Yusuf'un rüyalarla ikinci ilişkisi, köle iken efendisinin karısının onu haksız yere suçlamasıyla ve bu nedenle hapse atılmasıyla gerçekleşti. Burada iki rüyayı tamamen açıklamak için vaktimiz yok. Fakat bunları Yaratılış 40. bölümde okuyabilirsiniz. Kısacası, firavunun fırıncısı ve sakisi hapse atılmıştı ve bir gece tuhaf rüyalar gördüler. Yusuf adamların moralinin bozuk olduğunu gördü ve onlara Allah'ın yardımıyla rüyalarını yorumlayabileceğini söyledi. Kısa süre sonra Yusuf'un yorumu gerçekleşti ve saki eski konumuna iade edildi. Saki Yusuf'a yardım etmeye söz verdiyse de, çok geçmeden unuttu. Fakat Allah Yusuf'u unutmadı, ve onun rüyalarla üçüncü ilişkisi sadece kendisinin değil, bütün bir ulusun kaderini etkileyecekti.

Öyküye Yaratılış 41. bölüm, 1-8 ayetlerini okuyarak devam edelim:

> *1 Tam iki yıl sonra firavun bir düş gördü: Nil Irmağı'nın kıyısında duruyordu. 2 Irmaktan güzel ve semiz yedi inek çıktı. Sazlar arasında otlamaya başladılar. 3 Sonra yedi çirkin ve cılız inek çıktı. Irmağın kıyısında öbür ineklerin yanında durdular. 4 Çirkin ve cılız inekler güzel ve semiz yedi ineği yiyince, firavun uyandı. 5 Yine uykuya daldı, bu kez başka bir düş gördü: Bir sapta yedi güzel ve dolgun başak bitti. 6 Sonra, cılız ve doğu rüzgarıyla*

kavrulmuş yedi başak daha bitti. 7 Cılız başaklar, yedi güzel ve dolgun başağı yuttular. Firavun uyandı, düş gördüğünü anladı. 8 Sabah uyandığında kaygılıydı. Bütün Mısırlı büyücüleri, bilgeleri çağırttı. Onlara gördüğü düşleri anlattı. Ama hiçbiri firavunun düşlerini yorumlayamadı.

Bunun kraliyet sarayında gergin bir an olduğunu tahmin edebilirsiniz! Kudretli kralın bir isteği olduğu ve hiç kimsenin bunu yerine getiremediği için havayı endişe ve tedirginlik doldurmuştu. Tüm büyücülerini ve tüm müneccimlerini çağırtarak, onlardan rüyasını yorumlamalarını istedi. Fakat hiçbir yararı yoktu! Karanlık tarafın aracıları olarak, yardım edemiyorlardı. Birden saki hapisteyken Yusuf'un kendisi için yaptığını hatırladı. Hemen firavuna şunları söyledi:

12 Orada bizimle birlikte muhafız birliği komutanının kölesi İbrani bir genç vardı. Gördüğümüz düşleri ona anlattık. Bize bir bir yorumladı.

Hapisten çıkarılıp banyo yaptırılan, temiz elbiseler verilen ve firavunun önüne götürülen Yusuf'un şaşkınlığını hayal edin. Firavunun o zamanlar bir ulusun hükümdarından çok daha fazlası olarak görüldüğünü unutmayın. O, dünyanın hükümdarıydı!

Kutsal Yazılar, 15. ve 16. ayetlerde şöyle diyor:

15 Firavun Yusuf'a, "Bir düş gördüm" dedi, "Ama kimse yorumlayamadı. Duyduğun her düşü yorumlayabildiğini işittim." 16 Yusuf, "Ben yorumlayamam" dedi, "Firavuna en uygun yorumu Tanrı yapacaktır."

Yusuf'un yanıtı, bize rüyaları ancak Allah'ın yorumlayabileceğini öğretiyor. Bir astrologa, el falı bakana veya falcıya giderseniz, büyücülerine güvenen firavun gibi olursunuz. **Size yardımcı olamazlar ve verdikleri tabirler yanlış olacaktır.** Rüyaları ve tabirlerini düşünürken, birkaç şeyi daha hatırlamanız önemlidir:

1. Hiçbir zaman bir rüyayı tabir etmek için birine para vermeyin. Allah bunun anlamını öğrenmenizi isterse, ya size söyleyecek, ya da size yardımcı olabilecek birini getirecektir.

2. Rüyanın tabiri Allah'ın krallığıyla ilke olarak uyumlu olmalıdır. Başka bir deyişle, Allah hiçbir zaman size yalan söylemenizi, çalmanızı veya zina etmenizi isteyen bir rüya vermez.

3. Allah tarafından verilen rüyaların amacı, rüyayı gören kişinin kaderini değiştirmeye yardımcı olmaktır. Firavunun rüyasında bu amaç, binlerce kişinin hayatını kurtarmak olarak ortaya çıktı!

İşte Yaratılış 41. bölüm, 25-37 ayetlerinde kayıtlı olan, Yusuf'un firavuna verdiği tabir:

25 Yusuf, "Efendim, iki düş de aynı anlamı taşıyor" dedi, "Tanrı ne yapacağını sana bildirmiş. 26 Yedi güzel inek yedi yıl demektir. Yedi güzel başak da yedi yıldır. Aynı anlama geliyor. 27 Daha sonra çıkan yedi cılız, çirkin inek ve doğu rüzgarının kavurduğu yedi solgun başaksa yedi yıl kıtlık olacağı anlamına gelir. 28 Söylediğim gibi, Tanrı ne yapacağını sana göstermiş. 29 Mısır'da yedi yıl bolluk olacak. 30 Sonra yedi yıl öyle bir kıtlık olacak ki, bolluk yılları hiç anımsanmayacak. Çünkü kıtlık ülkeyi kasıp kavuracak. 31 Ardından gelen kıtlık bolluğu unutturacak, çünkü çok şiddetli olacak. 32 Bu konuda iki kez düş görmenin anlamı, Tanrı'nın kesin kararını verdiğini ve en kısa zamanda uygulayacağını gösteriyor. 33 Şimdi firavunun akıllı, bilgili bir adam bulup onu Mısır'ın başına getirmesi gerekir. 34 Ülke çapında adamlar görevlendirmeli, bunlar yedi bolluk yılı boyunca ürünlerin beşte birini toplamalı. 35 Gelecek verimli yılların bütün yiyeceğini toplasınlar, firavunun yönetimi altında kentlerde depolayıp korusunlar. 36 Bu yiyecek, gelecek yedi kıtlık yılı boyunca Mısır'da ihtiyat olarak kullanılacak, ülke kıtlıktan kırılmayacak." 37 Bu öneri firavunla görevlilerine iyi göründü.

Firavun böyle bir projenin başına kimi geçirebilirdi? Tabii ki Allah'ın rüyayı tabir etmek için kullandığı kişiyi! Böylece, Yusuf hapisten çıktığı günde tüm Mısır'da en yetkili ikinci kişi oldu! Firavun Yusuf'a resmi mührünü verdi ve Yusuf Başbakan dengi bir göreve geldi. Allah'ın yardımıyla, Yusuf yedi bolluk yılında vergilendirmeyi ve ürünlerin toplanması ile depolanmasını beceriyle idare etti. Ve rüyaya göre tam zamanında, sekizinci yılda kıtlık geldi.

Tüm rüyaları anlayamasak da, kesin olan, Allah'ın çeşitli zamanlarda rüyalar aracılığıyla konuştuğudur. Osmanlı İmparatorluğu rüyalar vasıtasıyla şekillenmeye başladı. Osman Gazi, bir rüyasında tüm dünyaya hükmedecek bir imparatorluk kuracağını gördü. 2005 yılındaki korkunç tsunami felâketinden hemen önce de, Türk İnternet günlüğü yazarları böyle bir olaya ilişkin olarak gördükleri rüyaları yazdılar.

Bir daha rüya gördüğünüzde, bugün çalıştıklarımızı düşünün. Allah size bir şey söylemek mi istiyor? Belki de özel dualarınızda Allah'a, sizi zararlı yollardan uzak tutarak yaşam yolculuğunuzda yardımcı olacak bir şey olup olmadığını sormalısınız. Kontrolden çıkmış bir dünyada kaderlerini değiştirmek isteyenler, Allah'ın rüyaları kullanarak tarihin akışına nasıl müdahale edip değiştirdiğini düşünmeliler.

Tartışma Soruları

1. Allah neden insanlarla rüyalar aracılığıyla konuşuyor?

2. Çocukluğunda gördüğü rüya, Yusuf'un köleliği sırasında ve hapisteyken dürüstlüğünü korumasını nasıl sağladı?

3. Allah'ın Yusuf'a firavuna anlatması için bir rüya göndermemiş olması aksine, firavunun rüya görerek Yusuf'un ona yardım etme fırsatı bulmuş olmasından ne öğrenebilirsiniz?

4. Allah'ın gönderdiği bir rüyayı normal bir rüyadan ayırabileceğinizi sanıyor musunuz? Farklılıkların bazıları ne olurdu?

20 AFFETMENİN GÜCÜ

Kader, sık sık tek bir bağışlanma hareketinin üzerinde döner.

Biri duygularınızı incittiğinde, veya sizi küçük düşürdüğünde, tipik tepkiniz ne olur? Hemen o kişiyi affetmek mi istersiniz, yoksa kin güderek intikam almayı mı düşünürsünüz? Pek çoğumuz için bağışlama, en son düşünülen şeydir. Neden böyle?

Behnaz, Batman'da yaşayan 13 yaşında bir kızdı. Çok zeki ve çalışkandı, bir gün İstanbul'a taşınarak doktor olmayı hayal ediyordu. Çok ciddi bir hastalık geçirdiği ve kasabanın doktorlarından birinin hayatını kurtardığı zamanı hatırladı. Yatakta yatarak sağlığını geri kazandığı sırada, kendi kendisine hayatını başkalarına yardım etmeye adayacağına söz vermişti. Fakat ne yazık ki bu rüya hiçbir zaman gerçekleşmeyecekti.

Bir gün okuldan sonra, ağabeylerinden biri onun okul bahçesinde bir erkek çocukla konuştuğunu gördü. Hemen yanına giderek çocuğa toz olmasını söyledi. Kızkardeşini kolundan yakalayıp, neredeyse sürükleyerek eve getirdi. O gece gördüğünü babasına anlattı ve Behnaz'ı sorgulamaya bile gerek görmeden cezasını infaz ettiler.

Ne yazık ki öykümüzün sonu çok acı ve ayrıntı veremeyeceğiz. Behnaz hiçbir zaman doktor olamadı, çünkü henüz 13 yaşındayken öldürüldü. Ailesi, onun o çocukla konuşarak kendilerine yüz karası olduğunu düşünmüşlerdi, halbuki o sadece ev ödevi hakkındaki bir soruya yanıt veriyordu. Öfkeden köre dönerek, açıklamasını

dinlemeye bile gerek görmeden, affetmektense intikam almayı seçtiler. Bağışlamak neden bu kadar zor?

Kutsal Kitap'ta pek çok utanç ve ihanet öyküsü var. Bazı intikam olayları olsa da, sürekli tekrarlanan bir "bağışlama" teması görülüyor. Eski Ahit'teki en güzel örneklerden biri, dikkate değer bir genç adamın hayatında gerçekleşti. Bu genç adam Yusuf'tu, ağabeyleri tarafından köle olarak satıldıktan ve işlemediği bir suçtan ötürü hapsedildikten sonra, kendisine haksızlık yapanlara karşı çok sert davranabilirdi. Ve eline fırsat geçerse, intikam peşinde koşabilirdi. Ancak hayatındaki olayları başka bir açıdan görmeyi ve bağışlamanın geniş yolunda yürümeyi tercih etti. Öyküye son dersimizde kaldığımız yerden, Yaratılış 42. bölümden devam edelim:

> *1 Yakup Mısır'da buğday olduğunu öğrenince, oğullarına, "Neden birbirinize bakıp duruyorsunuz?" dedi, 2 "Mısır'da buğday olduğunu duydum. Gidin, satın alın ki, yaşayalım, yoksa öleceğiz." 3 Böylece Yusuf'un on kardeşi buğday almak için Mısır'a gittiler. 4 Ancak Yakup Yusuf'un kardeşi Benyamin'i onlarla birlikte göndermedi, çünkü oğlunun başına bir şey gelmesinden korkuyordu.*

Pek çok yıl geçmişti ve Yakup'un oğulları artık yetişkin erkeklerdi. Mısır'ı etkileyen kıtlık Kenan ülkesini de etkiliyordu. Anlaşılan Yusuf'un yedi yıllık bolluk süresinde tahıl depolama planı iyi çalışıyordu. Mısırlılar hayatta kalıyordu ve yabancılara satmaya yetecek kadar stok vardı. Yakup'un ailesinin erzakı azaldıkça, onların da Mısır'a gidip oradan tahıl almaları gerekeceği belli oldu. Yusuf'un kaybından hâlâ yüreği yanan ve diğer genç oğlunu da kaybetmek istemeyen Yakup, yaşı büyük olan 10 oğluna gitmelerini, Benyamin'e ise kalmasını söyledi. Başlarından geçenleri 5-8 ayetlerinde okuyalım:

> *5 Buğday satın almaya gelenler arasında İsrail'in oğulları da vardı. Çünkü Kenan ülkesinde de kıtlık hüküm sürüyordu. 6 Yusuf ülkenin yöneticisiydi, herkese o buğday satıyordu. Kardeşleri*

gelip onun önünde yere kapandılar. 7 Yusuf kardeşlerini görünce tanıdı. Ama onlara yabancı gibi davranarak sert konuştu: "Nereden geliyorsunuz?" "Kenan ülkesinden" diye yanıtladılar, "Yiyecek satın almaya geldik." 8 Yusuf kardeşlerini tanıdıysa da kardeşleri onu tanımadılar.

Bir dakika durarak bu sahneyi düşünün. Yakup'un oğulları Mısır'a geliyor ve tüm tahıl satışlarını denetleyen valinin yanına çıkarılıyorlar. Muhafızlar ellerinde mızraklarıyla dikiliyor, ölçekler tahılla doldurulup para değiş tokuşu yapılıyor. Kutsal Kitap, tüm bu koşuşturmacanın arasında, görünümü diğer Mısırlı devlet memurlarından farklı olmayan Yusuf'un ağabeylerini hemen tanıdığını söylüyor. Ağabeylerinden derhal intikam alabilirdi, fakat bunu yapmadı ve gerçek kimliğini açıklamamayı seçti. Ağabeyleri önünde eğilip, kendisine yıllarca önce verilen peygamberlik rüyasını gerçekleştirirlerken, Yusuf'un kabaran duygularını hayal edin. 9-17 ayetlerinde, onları sorgulamaya başlıyor.

9 Yusuf onlarla ilgili düşlerini anımsayarak, "Siz casussunuz" dedi, "Ülkenin zayıf noktalarını öğrenmeye geldiniz." 10 "Aman, efendim" diye karşılık verdiler, "Biz kulların yalnızca yiyecek satın almaya geldik. 11 Hepimiz aynı babanın çocuklarıyız. Biz kulların dürüst insanlarız, casus değiliz." 12 Yusuf, "Hayır!" dedi, "Siz ülkenin zayıf noktalarını öğrenmeye geldiniz." 13 Kardeşleri, "Biz kulların on iki kardeşiz" dediler, "Hepimiz Kenan ülkesinde yaşayan aynı babanın çocuklarıyız. En küçüğümüz babamızın yanında kaldı, biri de kayboldu." 14 Yusuf, "Söylediğim gibi" dedi, "Casussunuz siz. 15 Sizi sınayacağım. Firavunun başına ant içerim. Küçük kardeşiniz de gelmedikçe, buradan ayrılamazsınız. 16 Aranızdan birini gönderin, kardeşinizi getirsin. Geri kalanlarınız göz altına alınacak. Anlattıklarınız doğru mu, değil mi, sizi sınayacağız. Değilse, firavunun başına ant içerim ki casussunuz." 17 Üç gün onları göz altında tuttu.

Adamlar, kendilerini nasıl bir işe bulaştırdıklarını merak etmiş olmalılar. Tüm istedikleri biraz tahıl alarak eve dönmekti. Aksine,

hapse atıldılar ve casuslukla suçlandılar. Anlaşılan devran dönmüştü ve yıllar önce ektiklerini şimdi biçiyorlardı. Yusuf'un onlarla ilgili planı ne ve neden onlara kim olduğunu söylemiyor? 18-24 ayetlerinde, bundan sonra ne yaptığını görelim:

> *18 Üçüncü gün, "Bir koşulla canınızı bağışlarım" dedi, "Ben Tanrı'dan korkarım. 19 Dürüst olduğunuzu kanıtlamak için, içinizden biri göz altında tutulduğunuz evde kalsın, ötekiler gidip aç kalan ailenize buğday götürsün. 20 Sonra küçük kardeşinizi bana getirin. Böylece anlattıklarınızın doğru olup olmadığı ortaya çıkar, ölümden kurtulursunuz." Kabul ettiler. 21 Birbirlerine, "Besbelli kardeşimize yaptığımızın cezasını çekiyoruz" dediler, "Bize yalvardığında nasıl sıkıntı çektiğini gördük, ama dinlemedik. Bu sıkıntı onun için başımıza geldi." 22 Ruben, "Çocuğa zarar vermeyin diye sizi uyarmadım mı?" dedi, "Ama dinlemediniz. İşte şimdi kanının hesabı soruluyor." 23 Yusuf'un konuştuklarını anladığını farketmediler, çünkü onunla çevirmen aracılığıyla konuşuyorlardı. 24 Yusuf kardeşlerinden ayrılıp ağlamaya başladı. Sonra dönüp onlarla konuştu. Aralarından Şimon'u alarak ötekilerin gözleri önünde bağladı.*

Ağabeylerinin hayatını elinde tuttuğunu bilen Yusuf, değişip değişmediklerini merak ederek, onları üç konuda denemeye karar verdi: dürüstlük, sadakat ve fedakârlık - gençliklerinde çok az değer verdikleri üç karakter özelliği. Ona ihanet ederek babalarına yalan söylemelerinin üzerinden çok yıllar geçmişti. Bu yıllarda, Yusuf köle ve tutuklu olarak çok sıkıntı çekmişti; üstelik babasından ve annesinden ayrı kalmıştı. Ağabeylerinin de kendisi gibi değişip değişmediklerini ve affına lâyık olup olmadıklarını merak etti. Peki bu bahsettikleri küçük kardeş de neydi? Ağabeyleri gerçeği mi söylüyordu, yoksa yalnızca başlarını beladan kurtarmaya mı çalışıyorlardı?

Kutsal Yazılar'da Yusuf'un ağabeylerinin suçluluk duygusu içinde olmalarından çok etkilendiği ve duygularına hakim olamayarak ağlamak için yanlarından ayrıldığı yazılı. Tüm öyküde acılıktan veya intikam düşüncelerinden hiç bahsedilmemesi hayret verici.

Öfkeyle hareket etmemesini sağlayan şey kendi kendini terbiye, hatta irade değil, Allah'la içinde bulunduğu yakın birliktelikti. Yusuf bir şekilde gözyaşlarını tutarak devam etti. Kendisini köle olarak satma fikrini ortaya atan Şimon'un hapse atılmasını, diğerlerinin ise serbest bırakılmasını buyurdu. 25-38 ayetleriyle devam edelim:

25 Sonra torbalarına buğday doldurulmasını, paralarının torbalarına geri konulmasını, yol için kendilerine azık verilmesini buyurdu. Bunlar yapıldıktan sonra 26 buğdayları eşeklerine yükleyip oradan ayrıldılar. 27 Konakladıkları yerde içlerinden biri eşeğine yem vermek için torbasını açınca parasını gördü. Para torbanın ağzına konmuştu. 28 Kardeşlerine, "Paramı geri vermişler" diye seslendi, "İşte torbamda!" Yürekleri yerinden oynadı. Titreyerek birbirlerine, "Tanrı'nın bize bu yaptığı nedir?" dediler. 29 Kenan ülkesine, babaları Yakup'un yanına varınca, başlarına gelenleri ona anlattılar: 30 "Mısır'ın yöneticisi bizimle sert konuştu. Bize casusmuşuz gibi davrandı. 31 Ona, 'Biz dürüst insanlarız' dedik, 'Casus değiliz. 32 Hepimiz aynı babanın çocuklarıyız. On iki kardeşiz; biri kayboldu, en küçüğü de Kenan ülkesinde, babamızın yanında.' 33 Ülkenin yöneticisi, 'Dürüst olduğunuzu şöyle anlayabilirim' dedi, 'Kardeşlerinizden birini yanımda bırakın, buğdayı alıp aç kalan ailelerinize götürün. 34 Küçük kardeşinizi de bana getirin. O zaman casus olmadığınızı, dürüst insanlar olduğunuzu anlar, kardeşinizi size geri veririm. Ülkede ticaret yapabilirsiniz.' " 35 Torbalarını boşaltınca, hepsi para kesesini torbasında buldu. Para keselerini görünce hem kendileri hem babaları korkuya kapıldı. 36 Yakup, "Beni çocuklarımdan yoksun bırakıyorsunuz" dedi, "Yusuf yok, Şimon yok. Şimdi de Benyamin'i götürmek istiyorsunuz. Sıkıntıyı çeken hep benim." 37 Ruben babasına, "Benyamin'i geri getirmezsem, iki oğlumu öldür" dedi, "Onu bana teslim et, ben sana geri getireceğim." 38 Ama Yakup, "Oğlumu sizinle göndermeyeceğim" dedi, "Çünkü kardeşi öldü, yalnız o kaldı. Yolda ona bir zarar gelirse, bu acıyla ak saçlı başımı ölüler diyarına götürürsünüz."

Yakup duyduklarına inanamadı. Oğulları ona yıllarca büyük acılar yaşatmış ve şimdi de bir oğul yerine iki oğul kaybetmişti. Bildiği kadarıyla Yusuf ölmüştü, Şimon Mısır'da tutsaktı ve yabancı bir güç en küçük oğlu Benyamin'i istiyordu. Oğulları birer birer alınıp götürülürken Allah'la olan antlaşması nasıl yerine gelebilirdi ki? Yakup başka bir şey kaybetmek istemedi ve oğullarına Mısır'a geri gitmeleri için izin vermedi. Fakat yiyecekler ancak bir süre yetecekti ve Yakup sonunda kendini bir açmazın içinde buldu. Oğullarını Benyamin olmadan Mısır'a geri gönderirse, hepsini birden kaybedecekti. Ve eğer onları yiyecek almak için göndermezse, hepsi birden öleceklerdi. Yakup zor bir karar vermeye mecburdu. Öyküye 43. bölüm, 11-16 ayetlerinden devam edelim:

11 Bunun üzerine İsrail, "Öyleyse gidin" dedi, "Yalnız, torbalarınıza bu ülkenin en iyi ürünlerinden biraz pelesenk, biraz bal, kitre, laden, fıstık, badem koyun, Mısır'ın yöneticisine armağan olarak götürün. 12 Yanınıza iki kat para alın. Torbalarınızın ağzına konan parayı geri götürün. Belki bir yanlışlık olmuştur. 13 Kardeşinizi alıp gidin, o adamın yanına dönün. 14 Her Şeye Gücü Yeten Tanrı, adamın yüreğine size karşı merhamet koysun da, adam öbür kardeşinizle Benyamin'i size geri versin. Bana gelince, çocuklarımdan yoksun kalacaksam kalayım." 15 Böylece kardeşler yanlarına armağanlar, iki kat para ve Benyamin'i alarak hemen Mısır'a gidip Yusuf'un huzuruna çıktılar. 16 Yusuf Benyamin'i yanlarında görünce, kâhyasına, "Bu adamları eve götür" dedi, "Bir hayvan kesip hazırla. Çünkü öğlen benimle birlikte yemek yiyecekler."

Böylece Yakup oğullarını bir dua ile Mısır'a geri gönderip, onları Allah'ın gözetimine emanet etti. İyi olsun, kötü olsun, tüm günlerinde Allah'ı izlemeye söz vermişti. Bu günler ise kesinlikle kötü günler olarak görülüyordu. 26-34 ayetleriyle devam edelim:

26 Yusuf eve gelince, getirdikleri armağanları kendisine sunup önünde yere kapandılar. 27 Yusuf hatırlarını sorduktan sonra, "Bana sözünü ettiğiniz yaşlı babanız iyi mi?" dedi, "Hâlâ yaşıyor mu?" 28 Kardeşleri, "Babamız kulun iyi" diye yanıtladılar,

"Hâlâ yaşıyor." Sonra saygıyla eğilip yere kapandılar. 29 Yusuf göz gezdirirken kendisiyle aynı anneden olan kardeşi Benyamin'i gördü. "Bana sözünü ettiğiniz küçük kardeşiniz bu mu?" dedi, "Tanrı sana lütfetsin, oğlum." 30 Sonra hemen oradan ayrıldı, çünkü kardeşini görünce yüreği sızlamıştı. Ağlayacak bir yer aradı. Odasına girip orada ağladı. 31 Yüzünü yıkadıktan sonra dışarı çıktı. Kendisini toparlayarak, "Yemeği getirin" dedi. 32 Yusuf'a ayrı, kardeşlerine ayrı, Yusuf'la yemek yiyen Mısırlılar'a ayrı hizmet edildi. Çünkü Mısırlılar İbraniler'le birlikte yemek yemez, bunu iğrenç sayarlardı. 33 Kardeşleri Yusuf'un önünde büyükten küçüğe doğru yaş sırasına göre oturdular. Şaşkın şaşkın birbirlerine baktılar. 34 Yusuf'un masasından onlara yemek dağıtıldı. Benyamin'in payı ötekilerden beş kat fazlaydı. İçtiler, birlikte hoş vakit geçirdiler.

Yusuf'un kardeşlerinin dürüstlüğü değiştiklerini kanıtladı ve kardeşleri Şimon'u kurtarmak için geri gelmeleriyle sadakatlerini gösterdiler. Yusuf birbirleriyle yakından ilgilendiklerini ve tüm kıskançlık izlerinin silindiğini gördü, Benyamin'e ayrıcalıkla davranıldığında bile. Birinci ve ikinci denemeyi geçmişlerdi. Üçüncü ve son denemede nasıl davranacaklardı? İçlerinden birinin hayatı tehdit edilirse ne yapacaklardı? Bunu öğrenmek için Yaratılış 44. bölümü okumamız gerekiyor. 1-18 ayetleriyle başlayalım:

1 Yusuf kâhyasına, "Bu adamların torbalarına taşıyabilecekleri kadar yiyecek doldur" diye buyurdu, "Her birinin parasını torbasının ağzına koy. 2 En küçüğünün torbasına benim gümüş kâsemi ve buğdayının parasını koy." Kâhya Yusuf'un buyruğunu yerine getirdi. 3 Sabah erkenden adamlar eşekleriyle yolcu edildi. 4 Onlar kentten pek uzaklaşmamıştı ki Yusuf kâhyasına, "Hemen o adamların peşine düş" dedi, "Onlara yetişince, 'Niçin iyiliğe karşı kötülük yaptınız?' de, 5 'Efendimin şarap içmek, fala bakmak için kullandığı kâse değil mi bu? Bunu yapmakla kötülük ettiniz.' " 6 Kâhya onlara yetişip bu sözleri yineledi. 7 Adamlar, "Efendim, neden böyle konuşuyorsun?" dediler, "Bizden uzak olsun, biz kulların böyle şey yapmayız. 8 Torbalarımızın ağzında

bulduğumuz paraları Kenan ülkesinden sana geri getirdik. Nasıl efendinin evinden altın ya da gümüş çalarız? 9 Kullarından birinde çıkarsa öldürülsün, geri kalanlar efendimin kölesi olsun." 10 Kâhya, "Peki, dediğiniz gibi olsun" dedi, "Kimde çıkarsa kölem olacak, geri kalanlar suçsuz sayılacak." 11 Hemen torbalarını indirip açtılar. 12 Kâhya büyükten küçüğe doğru hepsinin torbasını aradı. Kâse Benyamin'in torbasında çıktı. 13 Kardeşleri üzüntüden giysilerini yırttılar. Sonra torbalarını eşeklerine yükleyip kente geri döndüler. 14 Yahuda'yla kardeşleri Yusuf'un evine geldiğinde, Yusuf daha evdeydi. Önünde yere kapandılar. 15 Yusuf, "Nedir bu yaptığınız?" dedi, "Benim gibi birinin fala bakabileceği aklınıza gelmedi mi?" 16 Yahuda, "Ne diyelim, efendim?" diye karşılık verdi, "Nasıl anlatalım? Kendimizi nasıl temize çıkaralım? Tanrı suçumuzu ortaya çıkardı. Hepimiz köleniz artık, efendim; hem biz hem de kendisinde kâse bulunan kardeşimiz." 17 Yusuf, "Benden uzak olsun!" dedi, "Yalnız kendisinde kâse bulunan kölem olacak. Siz esenlikle babanızın yanına dönün." 18 Yahuda yaklaşıp, "Efendim, lütfen izin ver konuşayım" dedi, "Kuluna öfkelenme. Sen firavunla aynı yetkiye sahipsin."

Yusuf onları köşeye sıkıştırmıştı ve denemelerin en kapsamlısı oynanacaktı. En büyük ağabeyler nasıl tepki vereceklerdi? İçine düştükleri çıkmazdan ötürü Benyamin'i suçlayıp cezalandıracaklar mıydı? Ona da Yusuf'a yaptıkları gibi sırtlarını mı döneceklerdi? Ve eğer böyle yapsalardı, Yusuf onları yine de bağışlar mıydı? Yusuf'un bunu öğrenmesi uzun sürmedi, zira Yahuda öne çıkarak söz istedi. Yusuf ona söz verdi ve Yahuda'nın söyleyeceklerini dikkatle dinledi. Yahuda tüm öyküyü bitirdiğinde, babasına ve kardeşine duyduğu sevgi güneş gibi parlıyordu. Ancak öyküsünün can alıcı noktası son cümlesindeydi. 33. ve 34. ayetlerde Yahuda şöyle diyor:

33 "Lütfen şimdi çocuğun yerine beni kölen kabul et. Çocuk kardeşleriyle birlikte geri dönsün. 34 O yanımda olmadan babamın yanına nasıl dönerim? Babamın başına gelecek kötülüğe dayanamam."

Denemeyi başarıyla geçtiler! Yahuda, Benyamin'in hayatını kurtarmak ve babasının umutsuzluğa düşmemesi için kendi hayatını feda etmeye hazırdı. Yusuf bilmek istediği her şeyi görmüştü. Ağabeyleri değişmişti ve onun affına lâyıktılar. Ancak onları bağışlaması için denemesine gerek de yoktu. Bunu zaten yıllar önce yapmıştı. Yaratılış 45. bölümün başında okuyoruz:

> *1 Yusuf adamlarının önünde kendini tutamayıp, "Herkesi çıkarın buradan!" diye bağırdı. Kendini kardeşlerine tanıttığında yanında kimse olmasın istiyordu. 2 O kadar yüksek sesle ağladı ki, Mısırlılar ağlayışını işitti. Bu haber firavunun ev halkına da ulaştı. 3 Yusuf kardeşlerine, "Ben Yusuf'um!" dedi, "Babam yaşıyor mu?" Kardeşleri donup kaldı, yanıt veremediler.*

Ağabeylerinin ağızları hayretten açıldı ve orada donakaldılar. Bu nasıl olabilirdi? 4-15 ayetlerini okuyarak dersimizi bitirelim:

> *4 Yusuf, "Lütfen bana yaklaşın" dedi. Onlar yaklaşınca Yusuf şöyle devam etti: "Mısır'a sattığınız kardeşiniz Yusuf benim. 5 Beni buraya sattığınız için üzülmeyin. Kendinizi suçlamayın. Tanrı insanlığı korumak için beni önden gönderdi. 6 Çünkü iki yıldır ülkede kıtlık var, beş yıl daha sürecek. Kimse çift süremeyecek, ekin biçemeyecek. 7 Tanrı yeryüzünde soyunuzu korumak ve harika biçimde canınızı kurtarmak için beni önünüzden gönderdi. 8 Beni buraya gönderen siz değilsiniz, Tanrı'dır. Beni firavunun başdanışmanı, sarayının efendisi, bütün Mısır ülkesinin yöneticisi yaptı. 9 Hemen babamın yanına gidin, ona oğlun Yusuf şöyle diyor deyin: 'Tanrı beni Mısır ülkesine yönetici yaptı. Durma, yanıma gel. 10 Goşen bölgesine yerleşirsin; çocukların, torunların, davarların, sığırların ve sahip olduğun her şeyle birlikte yakınımda olursun. 11 Orada sana bakarım, çünkü kıtlık beş yıl daha sürecek. Yoksa sen de ailen ve sana bağlı olan herkes de perişan olursunuz.' 12 "Hepiniz gözlerinizle görüyorsunuz, kardeşim Benyamin, sen de görüyorsun konuşanın gerçekten ben olduğumu. 13 Mısır'da ne denli güçlü olduğumu ve bütün gördüklerinizi babama anlatın. Babamı hemen buraya getirin." 14 Sonra kardeşi Benyamin'in boynuna sarılıp ağladı. Benyamin*

de ağlayarak ona sarıldı. 15 Yusuf ağlayarak bütün kardeşlerini öptü. Sonra kardeşleri onunla konuşmaya başladı.

Yusuf'un ağabeylerini bağışlaması ve kucaklaması, tanık olmak için çok güçlü bir sahne olmalı. Havaalanında bir araya gelen bir aileyi görenler, bu yeniden birleşmenin ne kadar daha mutlu olduğunu hayal edebilirler. Ancak aile, Yakup ve ailenin geri kalanı Mısır'a gelmeden tam olmayacaktı. Hem Allah'ın İbrahim'e verdiği vaadin yerine gelmesini sağlayacak, hem de Allah'ın kudretinin en büyük göstergelerinden biri ile sonuçlanacak bir eylem.

Bu bağışlama öyküsü, bize Türkiye'nin en önemli anlarından birini hatırlatıyor. 1934 yılında Atatürk Çanakkale savaşlarının anısına bir konuşma yaptı. Acı davranarak Anzak saldırılarına odaklanmak yerine, o da bağışlamanın ve kabullenmenin geniş yolunu seçerek, ölenlere saygısını ifade etti:

"Uzak diyarlardan evlatlarını harbe gönderen analar! Gözyaşlarınızı dindiriniz. Evlatlarınız, bizim bağrımızdadır. Huzur içindedirler ve huzur içinde rahat rahat uyuyacaklardır. Onlar, bu toprakta canlarını verdikten sonra artık bizim evlatlarımız olmuşlardır."

Ne hayret verici bir ifade! Çanakkale savaşlarında binlerce Türk askeri hayatını, binlerce Türk anne ise oğullarını kaybetti. Bu, Atatürk'ün Türk askerinin kahramanlığı, yabancı işgal kuvvetlerinin acımasızlığı ve Türk ordusunun muazzam zaferi hakkında konuşabilmesi için mükemmel bir andı. Fakat o tarihin bu bölümünü, yabancı kuvvet askerlerinin annelerini teselli ederek ve uzlaşma ve bağışlama sözleri sunarak kapatmayı tercih etti. Nasıl bir insan ihaneti, hatta savaşı bu şekilde karşılayabilir? Bağışlayıcı bir insan!

Bağışlama güçlüdür! Ayrıca, uzlaşma için gerekli bir unsurdur. Hepimiz annemizle, babamızla, kocamızla, karımızla, ağabeyimizle, ablamızla, kardeşimizle ve komşularımızla iyileşmiş ilişkilerimiz olmasını isteriz. Fakat bazen bağışlanmayı hak

etmediğini düşündüğümüz birini bağışlamak çok zordur. Peki siz bağışlamazsanız, bağışlanmayı nasıl bekleyebilirsiniz? Yusuf dürüstlüğünü ve bağışlayıcılığını koruyarak kölelikten hükümdarlığa geçti. Bu bağışlayıcılığı, sevgi dolu ve bağışlayıcı bir Allah'tan öğrenmişti. Merhamet ve lütuf hakkında bütün bildiklerini, Allah'ın insanlıkla ilgilenme yöntemine bakarak öğrenmişti. **Siz de iyileşmiş ilişkileri bulabilirsiniz!** Nasıl? **Bağışlayarak ve af dileyerek!** Yusuf onu köle olarak satan ve babalarına yalan söyleyen ağabeylerini affedebildiyse, bize çok daha azını yapan insanları affetmemiz ne kadar da gereklidir? Bağışlamazlığınızın, bağışlanmanızın önünde engel olmasına izin vermeyin!

TARTIŞMA SORULARI

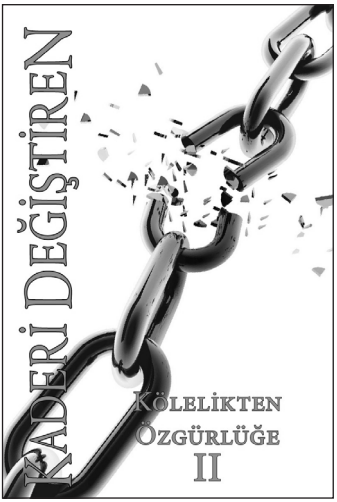
1. Öfkelenmenin ve kin tutmanın bağışlamaktan ne kadar daha kolay olduğuna hiç dikkat ettiniz mi? Sizce neden böyle?

2. Benyamin'de bu kadar özel olan neydi ki, Yakup onun gitmesine izin vermedi?

3. Yusuf ağabeylerine kimliğini açıklamadan önce neden onları denemek istedi? Birini bağışlamadan önce onu denemenizde bir hikmet var mı?

4. Allah'ı nasıl görüyorsunuz? O daha çok Behnaz'ın ailesi gibi mi, yoksa Yusuf gibi mi?

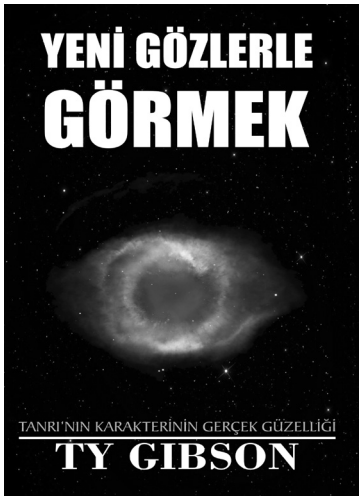
KADERİ DEĞİŞTİREN - 2
KÖLELİKTEN ÖZGÜRLÜĞE

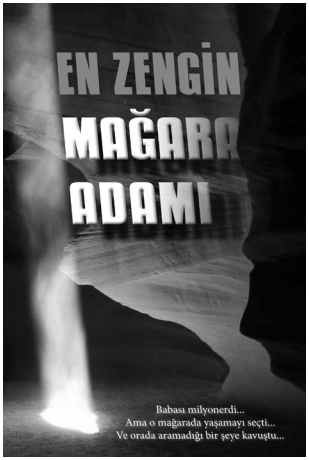

Hiç kimse size bir şeyin köleleri olduğumuzu söyledi mi? Bazı insanlar işe, paraya, ilişkilere ya da sporlara köledir. Bazıları ise alkole, tütüne ya da uyuşturuculara köledir. Gerçek şu ki, pek çok kişi gerçek özgürlüğün ne olduğunu bilmediklerinden, köle olduklarının farkında değillerdir. Kendinizi özgür olarak görüyor musunuz? Görmüyorsanız, ve sizi köle eden şeyden kurtulacak olsaydınız, ne yapardınız? Yeni yaşamınızın tadını mı çıkarırdınız, yoksa geçmişe dönme özlemimi duyardınız? Tabi ki hepimiz yeni yaşamımızın tadını çıkarırdık demek isteriz. Fakat gerçekte, köle kalmak kendi kaderinizin efendisi olmaktan daha kolay. Bir günde özgür kalan milyonlarca kölenin deneyimine bakarak, bu gerçekliği derinlemesine araştıralım. Öğrendiğimiz şeyler sizi hayrete düşürebilir!

YENİ GÖZLERLE GÖRMEK

Pek çok şeyi görebilmek için, kişinin gözleri açık olmalıdır. Fakat Allah ile öyle değil. Gözlerinizi çok fazla açarsanız ya da çok fazla yakından bakarsanız, O'nu gördüğünüzü düşünürken aslında O'nu gözden kaçırabilirsiniz. Pek çoğumuz tam da bu hatayı yaparız. Allah'ı görmeyi umarak insanlara bakarız. Dinlere bakarız. Hatta aynaya bakarız. Kaçınılmaz olarak da hayal kırıklığına uğrarız, zira İlahî Kişi'nin daha güzel bir resmini ummuştuk. Sayısız insan Allah'tan dönmüştür, çünkü O'nu bir kişide ya da bir toplulukta gördüklerini sanmışlar... ve açıkçası gördüklerinden hoşlanmamışlardır. Elinizde tuttuğunuz kitap Allah hakkındadır.

EN ZENGİN MAĞARA ADAMI

Milyoner bir baba ile gösteri dünyasında çalışan bir annenin oğulları olan genç Doug Batchelor, paranın satın alabileceği her şeye sahipti. Mutluluk hariç her şeye. Uyuşturucu kullandı, okulda kavgalar çıkardı ve intihar düşüncesiyle hayaller kurdu. Kendinden tiksinen ve hayatın hiçbir amacı olmadığına inanan Doug, yaşayabileceği tüm eğlence ve heyecanları yaşamayı kafasına koydu.

Arayışı sona ermeden önce dağlarda bulunan bir mağara, evi oldu. Babasının sahip olduğu yata, jete ve havayolu firmasına rağmen, Doug kendini çöp tenekelerinde yiyecek ararken buldu.

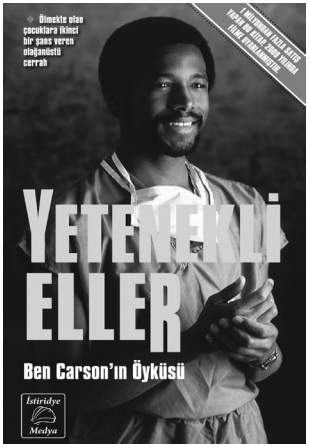
Doug'un aradığı mutluluk sürekli kendisinden kaçıyordu, ta ki bir "arayışçı" dostun mağarasında bıraktığı tozlu bir kitabı bulup okuyana dek. Bundan sonra olanlar ancak mucize olarak açıklanabilir.

BİNLERCESİ KIRILACAK

Franz Hasel, 40 yaşındaki bir pasifist, ön cephelerde köprüler kuran Hitler'in seçkin birliği 699. İstihkâm Bölüğüne atanmıştı. Dinî inancı üstleri tarafından pek hoş karşılanmamıştı. Kendisiyle "havuç yiyen" ve "İncil okuyan" diye alay edilmesine rağmen sonunda birliğinin saygısını kazanmıştı.

Çevrelerindeki binlerce insan savaşın dehşetine kurban giderken onlar meleklerin kanatları altındaydılar, hatta bazen gerçek anlamda. Bu, ne pahasına olursa olsun imanlı kalmayı seçen ve yüce Tanrı'nın gölgesinde sığınak bulan çaresiz bir ailenin yürek paralayan gerçek öyküsüdür.

YETENEKLİ ELLER

Dr. Ben Carson, beyin cerrahisindeki umut olmayan yere umut getiren yeniliklerle tüm dünyada tanınmaktadır. Yetenekli Eller'de, Detroit'in kenar mahallelerindeki çocukluğundan başlayarak, otuz üç yaşında Johns Hopkins Sağlık Kurumları'nda pediatrik beyin cerrahisi şefliğine uzanan ilham verici macerası anlatılıyor. Sizi, sayısız hayat kurtardığı ameliyathaneye götüren Ben Carson, görünürde imkânsız olanı başarmaya çalışan herkese örnek oluyor.

Etkileyici vaka tarihçeleriyle dolu olan bu çoksatar kitap, Ben Carson'un zorlukların üstesinden gelme çabasının ve onu günümüzün en büyük hayat kurtarıcılarından biri yapan iman ile dehanın dramatik ve ayrıntılı öyküsünü anlatıyor.

Nereden geldik? Nereye gidiyoruz? Neden dünyamız bu kadar tehlikeli? Her zaman böyle miydi? Bir gün daha iyi olacak mı? İnsanın yaratılışından beri bu sorular insanlığın deneyiminin merkezinde yer almıştır. Din önderleri, filozoflar ve öğretmenler, bu soruların cevaplarını bulmak için eski elyazmalarını araştırarak sayısız saatler geçirdiler. Bilim adamları ve matematikçiler ise, açıklanamaz olanı açıklayabilmek için karmaşık formüller ve teoriler meydana getirdiler. Araştıracak olsaydınız, nerede başlardınız? Bize göre, şu anda elinizde tuttuğunuz kitaptan başka bir yerde araştırmanıza gerek yok. Hayatın tüm sorularına gerçek cevapları istiyorsanız, bu kitabı açıp okumaya başlayın. Hayal kırıklığına uğramayacaksınız!

Binlerce yıldır insanlar yalnızca kaderlerini denetim altına alabilmek için geleceği bilme arzusuyla yanıp tutuştular; bu kader kaçınılmaz görünüyordu ve adeta değiştirilemezdi. Bu nedenle soruyoruz: "Kader diye bir şey var mıdır?" Var ise, "kader değiştirilebilir mi?" Yanıt evetse, "Nasıl?" sorusunu sorarak yolumuza devam etmeliyiz. Dünyanın en eski olaylarını ve başrol oyuncularını araştırarak, bu önemli sorulara yanıt bulmaya çalışacağız. Geleceğe dair yanıtlar bulmak için geçmişe yaptığımız yolculukta bize katılın.

©2013

www.kaderidegistiren.com